

*Mottó: „Szikes földben is nyílhaszon
szép virág”*

A Patay István Általános Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

NYÍRMADA

2024

Tartalom

Tartalom	5
I. NEVELÉSI PROGRAM.....	9
1. BEVEZETŐ.....	10
2. HELYZETKÉP, ADATOK AZ ISKOLÁRÓL, SZOCIOLÓGIAI JELLEMZŐK.....	12
3. FUNKCIÓK, ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK, ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK (PEDAGÓGIAI KONCEPCIÓ).....	15
4. SZEMÉLYISÉG- ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS	59
5. HIT- ÉS ERKÖLCSTAN OKTATÁS.....	70
6. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK.....	72
7. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	81
8. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE	84
9. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYIDÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTEL JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE	96
10. A SZÜLŐ, TANULÓ, PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATÁNAK FORMÁI.....	97
11. A TANULMÁNYOK ALATTIVIZSGÁK	100
12. AZ ISKOLAI ÉLET MUNKARENDJE, HAGYOMÁNYOK, ÉVES RENDEZVÉNYEK.....	106
II. HELYI TANTERV.....	114
13. NEMZETISÉGI NEVELÉS-OKTATÁS.....	121
14. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	123
14. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	125
15. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA	128
16. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUS VÁLASZTÁSA SZABÁLYAI.....	129
18. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE	140
19. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	141
20. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI.....	146
21. AZ ISKOLAI FEGYELMI BÜNTETÉSEK FORMÁI.....	148
22. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTALSZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK	150
23. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE.....	152
24. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSEGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK.....	154
25. Mellékletek.....	155
1. sz. melléklet Tanulmányok alatti vizsga szabályzata.....	155
2. sz. melléklet Magyar nyelvű roma kisebbségi oktatás	163
3. sz. melléklet Szöveges értékelés az 1.-2. évfolyamon	164
4. sz. melléklet Komplex Alapprogram	173
5. sz. melléklet A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása	191
6. sz. melléklet: Intézményi Digitális Fejlesztési Terv EFOP-3.2.3-17	226

7. sz. melléklet Helyi tanterv.....	250
-------------------------------------	-----

Az iskolában a nevelő-oktató munka a *pedagógiai program* alapján folyik.

A program az iskola pedagógiai *stratégiai terve*, amely hosszú, - illetve középtávra meghatározza – az intézményben működő évfolyamok számához igazodva – az iskolában folyó nevelés-oktatás rendszerét: céljait, feladatait, eszközeit, eljárásait és tevékenységeit.

A pedagógiai program így az iskola szakmai önmeghatározásának a legfőbb dokumentuma, s egyben szakmai autonómiájának a biztosítója is.

A pedagógiai program *tartalmazza*:

- a nevelési programot,
- a helyi tantervet.

Az új Nat-ban megfogalmazódó fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart.

Két részre tagolódik:

- az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó tagozat,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

A pedagógiai programban, mint stratégiai tervben foglaltak akkor valósulnak meg, ha hozzákapszolódva évente megtörténik az aktuális célok meghatározása s az ezekhez kapcsolódó feladatok teljesülnek.

A pedagógiai program megvalósításának ezért alapvető feltétele az iskola éves-rövidtávú pedagógiai céljait és feladatait tartalmazó-munkatervének az elkészítése és végrehajtása.

A pedagógiai program tartalmát a következő jogszabályok és dokumentumok határozzák meg:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
- 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelete a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 48/2012. (XII. 12.) EMMI rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2013. évi CCXXXII. Törvény a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról

- a kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX. 21.) OM rendelet,
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról –
- 16/2013. (II. 28.) EMMI rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 2001. évi XXXVII. Törvény a tankönyvpiac rendjéről
- 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

I. NEVELÉSI PROGRAM

A

PEDAGÓGIAI KONCEPCIÓ

1. BEVEZETŐ

Az iskola nevelőtestülete egységesen vallja:

A gyerek nemcsak nevelődik, jogában áll **tanulóként** is megélni a gyermekkor ezernyi csodáját, az élet teljességét.

Úgy véljük, a boldogságcentrikus iskolai élet összeegyeztethető a modern gondolatok és technika iránt fogékony, jövőorientált gyermek nevelődésével.

Az iskola használói és fenntartója természetes igényként fogalmazza meg az intézménnyel szemben a gyermeknevelésben történő partneri együttműködést. A nevelőtestület emellett feladatának tekinti az egész életen át tartó nevelés - önnevelés igényének a megalapozását is.

Alapvető kötelességnek érezzük az *emberiség egyetemes*, sok ezer éves, kiérlelt értékeinek a felmutatását.

Egyik oldalon a rend, a nyugalom, a biztonság, a hagyományok, a család és a közösség értékeinek a felmutatását, s *a másik oldalon* a szabadság, egyenlőség, szolidaritás, valamint az igazságosság, a másság, a tudás és a türelem felvilágosult értékrendjét.

Törekszünk az értékek pártatlan bemutatására. Az értékválasztást a gyerekekre /és szüleikre/ bízunk. A sokféle értéket és értékrendet úgy jelenítjük meg, hogy azokra a fejlődő gyermek szuverén módon bármilyen világképet, világnézetet vagy emberképet ráépíthessen.

Az iskola nevelő-oktató munkájának a *legfőbb jellemzői és irányai* a következők:

- Az iskola szolgáltató tevékenységét a társadalmi valóságból eredeztetjük. Az intézmény *helyi tanterve a NAT követelményeire épül*, és azt teljesíti. A Pedagógiai program - a feltételek meglétének a függvényében - *partnerek /megrendelők/* igényeinek a minél teljesebb *kielégítésére* törekszik, miközben variánsok felmutatásával azok esetleges átalakítására, és új igények támasztására is ösztönözni kíván.

- A mikrokörnyezeti körülmények megkívánják, hogy az ismeretek közvetítésén túl további feladatokat felvállalva *funkciógazdag, nyitott iskolaként* működjünk.

- A szolgáltatási stratégia alapvető jellemzői: széles körnek - a felvételi körzet minden tanulójának -, *bővített* - a törvények által kötelezően előírtakon túlmutató - *szolgáltatás* nyújtása.

- Munkánk során a *pozitív motivációt*, és a nevelő jellegű, meggyőzően alapuló ráhatások módszereit részesítjük előnyben.

Valljuk, hogy a nevelés folyamatának a *teljes személyiség megalapozását* kell szolgálnia, *amelyben a személyiség teljes jogú résztvevője* az adott pedagógiai folyamatnak, *önnevelésének*.

Az iskola ethoszát a **küldetési nyilatkozat** fogalmazza meg:

Iskolánk jövőorientált, boldog embereket akar nevelni, - a gyerekekért van.

A **KULCSKOMPETENCIÁK** fejlesztését és a tanítási-tanulási folyamat hatékonyságát alapvető értéknek kezeli.

A **NEMZETI IDENTITÁS ÉS AZ EURÓPAI HUMANISTA ÉRTÉKREND** együtt jellemzi tanítványaink magyarságtudatát és emberképét.

DEMOKRATIKUS, mindenkit a *valós képességei szerint fejleszt*, s korszerű tudást nyújt.

Nyitott a környezetére és a világ globális problémáira, felelősségérzet jellemzi, s a tanulókat is erre neveli.

AUTONÓM, szakmai önállóság jellemzi, tiszteletben tartja a gyermekek személyiségét, a lelkiismereti szabadságot, biztosítja az egyéni jogokat és az alapvető közösségek együttműködésének kibontakoztatására törekszik.

GYERMEKKÖZPONTÚ, olyan odafigyelő, személyességre ösztönző, serkentő környezet megteremtésére törekszik, ahol mindenki jól érzi magát, és képességei szerint a legtöbbet tudja nyújtani.

ESÉLYEGYENLŐSÉG-re törekszik, szociálisan érzékeny, s a hátrányok kompenzálásával esélyt nyújt a képességek szerinti

továbbtanulásra. Nevelésfilozófiánkat a

következő mottó összegzi:

Ha vállalod, kézen fogunk, s veled együtt, - esélyt adunk.

Az iskola **emblémája** is a küldetési nyilatkozat megjelenítésére törekszik:

Jelképünk pajzsán az *önállóságot és szabadságot* jelképező két madárforma a *magyarságtudatra* utalva az ősi életfa tulipánformáját mintázza. A benne lévő gyerek a *siker élményét*, az őt tartó óvó kezek a *gyermekközpontúságot* jelképezik. A kezében tartott szalag az *esélyegyenlőség* megteremtésének a szándékát fejezi ki.

2. HELYZETKÉP, ADATOK AZ ISKOLÁRÓL, SZOCIOLÓGIAI JELLEMZŐK

A város lakóinak száma megközelíti az 5000 főt. A Nyírség, a Beregi - és Szatmári síkság találkozási pontján található. A lakosság vegyes összetételű, erősen tagolt. A 90-es évek elején a jó anyagi körülmények között élő községből a munkanélküliség által súlyosan sújtott település lett. A termelőkapacitás jelentős része jelenleg kihasználatlan. A jövedelmek alacsonyak. A lakosság 60 %-a átlag alatti életszínvonalon él. A népesség korcsoportos megoszlása kedvező, a megyei átlaghoz képest kevesebb az időskorú. Foglalkoztatási szempontból azonban kedvezőtlen a korszerkezet, mert a lakosság zömét a munkaképes korúak alkotják, ugyanakkor a munkához jutás lehetősége minimális.

A közel 2600 munkaképes korú lakosból kb. 470 fő a foglalkoztatottak száma. A munkaviszonyban nem lévők nagyobbik fele szeretne munkát vállalni. Jelenleg az iskolába járó gyerekek családjainak 42 %-ban egyik szülő sem dolgozik, s mindössze 23 % azoknak az aránya, ahol mindkét szülő aktív foglalkoztatott.

A település lakossága heterogén összetételű. A családok életmódja, anyagi viszonyai nagyon változók. Tanulóink mintegy 62 %-a halmozottan hátrányos helyzetben él. 85%-uk hátrányos helyzetű tanuló. Indulási hátrányaik a családi szocializáció hiányaira, valamint a családok értékrendjének és anyagi viszonyainak az elégtelenségére vezethetők vissza.

Ezek a problémás családok nehezebben fogadják el az iskola értékrendjét. Többségükkel nem könnyű kontaktust teremteni, megnyerni őket az iskola pedagógiai elképzeléseinek.

Mindemellett az iskolával együttműködnek. Az iskolába járás rendszeresnek tekinthető. Nagy erőforrásunk, hogy az iskola tanulóinak 97,5 %-a normál korú, s mindössze 2,5 % a egy vagy két évvel túlkorosok száma. A 8. osztályt normál korban elvégzők aránya 95 % fölötti.

Az értelmiség döntő többségét a pedagógusok és az egészségügyi dolgozók adják.

Felsőfokú végzettsége csak a lakosság 4 %-nak van. A szakmunkások és érettségizettek aránya is mindössze 15 %, általános iskolai végzettséggel 45% rendelkezik, míg a 8. osztályt 36% nem végezte el.

Jelenleg a településen a cigány etnikumhoz tartozók száma /1395 fő/ az összlakosság 28%-a. Nagyon súlyos gond, hogy csak néhányuk áll munkaviszonyban. Az iskolába járó gyerekek 58 % - a roma tanuló /350 fő/. Számarányuk növekvő. Veszélyeztetett az iskola tanulóinak a 23%-a. Arányuk az elmúlt három évben a duplájára emelkedett. Félő, hogy a tendencia felgyorsul. Amennyiben a taníthatóságuk előfeltételeit nem biztosítjuk, s a továbbhaladásukat akadályozó sajátos problémáikat elfogadhatóan nem oldjuk meg, nem képzelhető el az iskolában színvonalas szakmai munka.

Az önkormányzat a rászoruló gyerekeket nagymértékben segíti.

A családok szociológiai jellemzői sajátosak. A gyerekek 45 % - a nagycsaládban él, a középosztályhoz tartozók többségénél 1-2 gyerek a jellemző. Az iskola a családok hatékony kultúraközvetítő hatására kevésbé számíthat. A családok anyagi- és kulturális kínálata vegyes.

/Minden családban van tv, DVD, Hi-Fi –berendezés, mobiltelefon. Néhány családnál jellemző az otthoni könyvtár megléte, ugyancsak kevés család járat újságot, folyóiratot./ a szellemi fejlődés iránti igény is kedvezőtlen. A gyerekek tanulását rendszeresen a családoknak mindössze 3 - 4 %-a, alkalomszerűen 17 %-a kíséri figyelemmel. Figyelmeztető jel, hogy a gyerekek 10 %-a inkább nem, 12 %-a pedig nem szeret tanulni.

Az egész napos oktatás és a tanulószoba kedvező hatásának köszönhetjük, hogy - bár a tanulásra fordított idő csökken - a gyerekek 76 % -a egy órát, vagy ennél több időt tölt tanulással.

A településen egy iskola működik. A tanulólétszám lassan csökkenő tendenciát mutat.

Az évenként belépő populációk létszáma 60-70 fő között mozog. Így hosszú távon évfolyamonként 3 tanulócsoporthal lehet számolni, a korábbinál alacsonyabb osztálylétszámokkal (21-23 fő). Az alsó tagozat egész napos oktatásban vesz részt, a felső tagozat tanulói tanulószobai ellátást vehetnek igénybe.

Az egész napos iskolai oktatásban részt vevő osztályok száma az alsó tagozatban 12, a felső tagozatban 3 csoporttal működik a tanulószoba. Intézményi étkeztetésben a tanulók 82%-a vesz részt. Ez a létszám tanévenként kis mértékben eltérhet

Iskolánk mikrokörnyezeti feltételei összességében kevésbé kedvezőek. Igényes, gyakorlati példát kívánunk adni arra, hogy egy átlagos feltételekkel rendelkező, problémás tanulói összetételű iskola is képes eredményesen dolgozni, és minőségileg színvonalas szolgáltatást nyújtani.

Tanulói létszám alakulása:

	<i>2015-2016 / 582 fő</i>
<i>2023-24 / 440 fő</i>	<i>2014-2015 / 594 fő</i>
<i>2022-23./ 462 fő</i>	<i>2013-2014 / 605 fő</i>
<i>2021-22 / 484 fő</i>	<i>2012-2013 / 603fő</i>
<i>2020-21 / 487 fő</i>	<i>2011-2012 / 598fő</i>
<i>2019-2020 / 505 fő</i>	<i>2010-2011 / 599 fő</i>
<i>2018-2019 / 504 fő</i>	<i>2009-2010 / 595 fő</i>
<i>2017-2018 / 556 fő</i>	<i>2008-2009 /582 fő</i>
<i>2016-2017 / 557 fő</i>	<i>2007-2008 /588 fő</i>

Az iskola bejáratí képe

3. FUNKCIÓK, ALAPELVEK, ÉRTÉKEK, CÉLOK, FELADATOK, ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK (PEDAGÓGIAI KONCEPCIÓ)

3.1. *AZ ISKOLAI NEVELÉSI RENDSZER JELLEMZŐI*

3.1.1. *A rendszerműködés kiemelt elemei*

A 80-as évek elején kezdődött meg az iskola *tevékenységrendszerének* az intenzív fejlesztése. Eredményeként létrejött a funkciógazdag tevékenységi kínálat. Munkánk jellemző elemévé vált az *innováció*. A folyamatos fejlődés a *tanítás és tanulás - tevékenységi rendszer - közösségek - kapcsolatok* egymásra épülő logikáját követte. A színvonalas tanulmányi munka adott alapot arra, hogy a többi tevékenységi terület fejlesztésére is energiát csoportosítson át a nevelőtestület. A *funkciógazdag iskola* lehetőséget teremtett a széleskörű megbízatási rendszer kiépülésére, és a testületi közösségek, minőségi csoportok kialakulására. A nevelőtestület és közösségei az iskolán kívüli nevelési tényezők egyenrangú partnereivé, a kapcsolatok eredményes szervezőivé válhattak.

A nevelőtestület 1984-ben fogadta el első *Pedagógiai programját*. Ez biztosította, hogy az iskola megfeleljen a központi elvárásoknak, s ugyanakkor a *helyi sajátosságok* feltárásával hasznosan kielégítse a szűkebb környezet igényeit is. Az össziskolai értékrend ugyan még nem alakult ki, s a meglévő értékek is polarizáltak, de az iskola *sajátos arcú* mindinkább kitapinthatóvá vált.

Munkánk jellemző eleme lett a *rendszer szemlélet*, amely a *folyamatos fejlesztés* stratégiájával párosult. Hatékony *önfejlesztő munka* bontakozott ki.

Az iskola belső munkamegosztása a közösen felvállalt funkciókhoz igazodott, s kialakult a jelenlegi-bonyolult alá-és fölérendeltségi viszonyokon alapuló-belső *vezetési struktúra*.

Olyan *műhelyiskola* jött létre, ahol tisztelik a másságot, s a testület tagjai érdekeik érvényesítését-munkájuk fedezetével-a közösségen belül keresik.

A nevelőtestület erkölcsisége, *munkakultúrája a polgári* társadalmakat jellemző *értékek irányába fejlődött*.

A *tanulói önkormányzat* kiteljesedett, s egykori működési modellje országosan követett mintává vált.

Nevelési rendszerünk a nemzeti értékek, a helytörténeti *hagyományok őrzését és hagyományainak ápolását* kiemelt feladatként kezeli.

A komprehenzív iskolai tapasztalatokat alkalmazva kialakítottuk a *tanulói képességekhez igazodó belső differenciálást* az alapozó tárgyak tanításában.

Jelentős eredményeket értünk el a *cigány* kisebbségi *tanulók gondozásában*, és beilleszkedésük elősegítésében.

A nevelőmunka középpontjába az *európai humanista értékek*, a *hazaszeretet*, a *magyarságtudat* és a *polgári értékrend* bemutatását állítottuk. Előtérbe került a viselkedéskultúrának, a családgondozásnak, a műveltségnek, az egészségnek és a test harmóniájának a tudatos, érték-ként való megjelenítése.

Közelebb kerültünk egy pluralista, türelemre építő iskolai modell megvalósításához.

3.1.2. Belső szakmai feltételek, pedagógiai kultúra és várható eredmények

A tervezésben célszerű végiggondolni az intézményi *kiindulási feltételeket* / bemenet / a nevelőtestületi *belső munkakultúra* szintjét/ pedagógiai transzformáció /és a *kimeneti eredmények/* értékelési oldal viszonyítási pontjait.

A helyzetértékelésben összefoglaltakból megállapítható, hogy az iskolában a külső bemeneti összetevők meglehetősen vegyes előjelűek, az iskolába érkező gyerekek szociokulturális állapota széles skálán mozog.

A pedagógiai folyamatban ezekhez a nagy különbségekhez kell alkalmazkodni. Erre az intézményen belüli belső differenciálás ad lehetőséget, amit a *komprehenzív (átfogó) iskolai* modellel érhetünk el.

A sajátos tanulói összetétel miatt az *eredményesség* megállapításánál nélkülözhetetlen kétféle viszonyítási alap együttes alkalmazása:

- Ennek egyike a minőségbiztosítás helyi értelmezése, amely során a kiindulási feltételekhez és az elmozdulás mértékéhez viszonyítjuk önmagunk teljesítményét.
/Kiindulási feltételek+pedagógiai erőfeszítések=eredmény./

- A másik viszonyítási alap az elért eredmények összevetése az országos sztenderekkel.

A tervezéshez-*kiindulási feltételekként*-a következő vonatkozási pontokat vettük figyelembe:

- A pedagógiai folyamat tervezése során *átlagos* „helyi társadalmi” környezeti hatásokkal számolhatunk.

- Az iskolai munka külső és belső jogi szabályozása *jónak* minősíthető. Az alapító okirat és az iskola belső szabályzatai egyértelmű és követhető előírásokat tartalmaznak.

- A pedagógiai munkatárgyi környezete, feltételrendszere az *átlagosnál jobb*, a működéshez szükséges költségfedezet átlagos szinten biztosított.

- A nevelőtestület összetétele *jó*.

- A szakos ellátottság 100%-os, a tantestület stabil, a gyakorlottsága megfelelő.

- A tanulók otthoni körülményei, anyagi viszonyai az *átlagos szint alatt* maradnak.

- Tanítványaink jelentős részének szociokulturális adottságai *kedvezőtlenek*.

Összességében a *kiindulási feltételeket átlagosnak minősíthetjük*.

A nevelőtestület *belső pedagógiai erőfeszítéseinek minőségét* a következők jellemzik:

- Az iskola által felvállalt reáltevékenységek széleskörűek, pedagógiai szervezettségük törekszik a rendszerjelleg érvényesítésére.

- A nevelők és a neveltek közötti kapcsolat *megfelelő*, az információáramlás folyamatos, a viszony személyességre törekvő. A diákok többsége igényli a pedagógiai segítséget, a pedagógusok készek ezeket megadni.

- A tudatos nevelőhatások rendszere az *átlagosnál jobb* színvonalú.

- A testület szakmai felkészültsége az *átlagos szintet meghaladja*, a pedagógiai gyakorlottság folyamatosan fejlődik. A jövőben a pedagógiai eljárásokat és eszközöket a kompetenciaalapú oktatás irányába kell tovább bővíteni.

- Az intézményi légkör egészében *jó*. A testületet az elért eredményeit őrző, sikereit a

külvilággal szembesítő, a továbbhaladás lehetőségeit távlataiban szemlélő közösség jegyei jellemzik.

Összességében a nevelőtestület belső erőfeszítései a pedagógiai folyamatban az *átlagosnál jobb* pedagógiai transzformációt tesznek lehetővé.

Az *ÁTLAG ALATTI kiindulási feltételek* /bemenet/ és az *ÁTLAGOSNÁL JOBB pedagógiai erőfeszítés* /transzformáció/ többé-kevésbé lehetővé teszi, hogy megítéljük a várható *eredményességet* /kimenet/, amelyet ÁTLAGOS-nak prognosztizálhatunk.

A *kimeneti eredményeket* a számszerűen meghatározható mutatók mérése mellett a huzamos megfigyelés módszerével is nyomon követjük.

Az iskola pedagógiai állapotát egyrészt a *pedagógiai koncepcióban megjelölt célok* teljesülésének a mértékéig, a „hozzáadott érték” megállapításával határozzuk meg. Elsősorban azt elemezzük, hogy milyen a kölcsönös kapcsolat a nevelési alaphelyzet és a pedagógiai hatásrendszer között. A kiindulási alaphelyzetből mekkora a pozitív elmozdulás a kitűzött cél megközelítésében vagy elérésében.

A kimeneti eredmények meghatározásának másik módja a számszerűen meghatározható mutatók mérése.

A nevelési eredményeket a Pedagógiai programban meghatározott időszakban és témákban mérjük.

Az oktatási eredmények mérésében a NAT minimum követelményeit vesszük a kiindulópontnak. Ezt tekintjük annak a minimális tudásnak, amit mindenkinek el kell sajátítania a továbbhaladásnak.

„Az iskola értékelési és ellenőrzési rendszere” című fejezetben tervezett kimeneti mérések kiemelt célja az alapkészségek állapotának a meghatározása, amely a gyakorlás során alapját képezi a folyamatos korrekció hosszú távú megtervezésének.

A hatodik és a nyolcadik évfolyamokon szervezett országos mérésekben való kötelező részvétel eredményeit összevetve az országos standard eredményekkel, következtetünk az iskola országoshoz viszonyított tudásszintjének a mértékére. Tekintettel az iskola fentiekben már elemzett külső és belső jellemzőire, az eredményességet akkor tekintjük az elvárható mértékűnek, ha az eredmények megközelítik az országos átlag kisvárosokra jellemző értékeit.

Ugyanakkor várhatónak és elfogadhatónak tartjuk, ha az országos eredményekhez viszonyított átlagos szintű teljesítmény az egyes tanulók és tanulói csoportok vonatkozásában eltér az országos mérés szórási trendjétől pozitív és negatív módon a szélső értékek irányába.

3.2.AZ ISKOLA FUNKCIÓI

Az iskola minden funkciójának nem tud azonos színvonalon eleget tenni. A szükségletek fontosságát mérlegelve meg kell határoznia, hogy a lehetséges funkciók között milyen *prioritási rendet* alakít ki.

Nevelőtestületünk elsődleges célja egy magas színvonalú, modern tudást nyújtó, a polgári társadalom elvárásait kielégítő kínálat biztosítása, amely *versenyképes tudást* biztosít minden tanulónak, amennyiben képességeinek megfelelő iskolába kerül.

Ugyanakkor a hátrányos helyzetben élő gyerekek számára hatékony program kialakítása az

esélyegyenlőtlenség mérséklésére.

Összegezve szándékainkat: városi szintű kínálat, és erős szolidaritáson alapuló korrekciós többlétszolgáltatás nyújtása az esélyegyenlőség biztosításához. Ezek az iskolai funkciók fontossági sorrendjének a legfőbb meghatározó elemei.

A közoktatási változások és a helyi szükségletek a következő évtizedre a funkciók újragondolását igénylik. A nevelőtestület az alapfunkciók közül a következőket részesíti előnyben, és fontossági sorrendjüket az alábbiak szerint állapítja meg: 1. értékközvetítés, 2. ismeretközlés, 3. képzés, 4. funkciógazdag tevékenységi rendszer, 5. szocializáció.

Az **értékközvetítés** előtérbe kerülése a legfontosabb változás az iskolai funkciók átrendeződésében. Első helyre sorolását több tényező együttes hatása indokolja. A nevelőtestület számára komoly kihívás a világnézetileg determinált embereszmény helyett, az értékek teljességének a felmutatási lehetősége az embernevelésben. Az egyetemes emberi értékek megismertetését, valamint az európai polgári gondolkodás és értékrend közvetítését alapvető feladatának tekinti az iskola.

Az **ismeretközvetítő funkció** keretében több komoly kihívás vár megoldásra:

Az iskolai műveltség tartalmának irányadója – az Európai Unió országaihoz hasonlóan – a kulcskompetenciák meghatározott rendszere lett. A NAT műveltségi területei fejlesztési feladatainak ezeket a kulcskompetenciákat kell egy összetett rendszerben megjeleníteniük.

-Új - eddig nem tanított - részműveltségi területek bevezetésére kerül sor a NAT keretében.

-A *helyi tantervek* nevelőtestületi elkészítése és első kipróbálása nagyon odafigyelő munkát igényel.

-Az új tankönyvek és taneszközök megjelenése és megismerése a *tanári praxis megújítását* igényli. /Pl: a számítástechnikai eszközök alkalmazása, /digitális ismerethordozók/

Az ezek bevezetésére irányuló hatékony felkészülés a tanároktól és gyerekektől egyaránt jelentős erőfeszítést kíván, hogy elkerülhető legyen a tanulói teljesítmények esetleges csökkenése, hogy a *modernizáció a tudásszint növekedését eredményezze*.

A **képzési funkció** kétirányú elvárásnak tesz eleget. Egyrészt az *alapkészségek* szilárd *begyakoroltatására* törekszik, amit különösen a jelentős számú hátrányos helyzetű gyerek szükséglete indokol. Másrészt *új képzési feladatok* kerülnek előtérbe. Kiemelt szerepet kap az önálló tanulási képesség megalapozása, az informatikai képzés és az idegen nyelvek oktatása. A kulcskompetenciák képzési feladatai felértékelődnek, a hatékony tudás megkerülhetetlen elemévé válnak.

A funkciógazdag iskolai kínálat megőrzése érdekében a **tevékenységi rendszer** sokszínűségét és *gazdagítását* változatlanul fenntartjuk. Arra törekszünk, hogy mindenki megtalálhassa a sajátos képességei kiműveléséhez neki leginkább megfelelő lehetőségeket. Élve a választás szabadságával, önállóan és felelősséggel döntsön önnevelése irányairól, és a felkínált tevékenységek igénybevételéről.

A **szocializációs funkció** keretében az *elemi szokások* kialakítását, a tanulókat ért *negatív hatások kompenzálását* és a *polgári társadalomviselkedési - és együttműködési készségeinek* a megalapozását tartjuk kiemelt teendőnek. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek életszerű társadalmi tapasztalatokat szerezzenek az iskolában, lehetőséget kapjanak különböző szerepek megtanulására. /Együttműködés, konfliktuskezelés, a társas együttélési szabályok betartása, illem, családgondozói szerep, stb./ A tanulói összetételünk megkívánja, hogy különös figyelmet fordítsunk az előítéletmentes gondolkodásmód elterjedésének. A diákönkormányzat

működése jó lehetőséget teremt a tanulóközösségbe történő beilleszkedésre. Az intézmény egész működésével a pozitív életvitel megalapozására törekszik az iskolában és otthon egyaránt.

3.3. ALAPELVEK ÉS ÉRTÉKEK

Az iskola az alapelveit és a felmutatandó értékek körét a kiemelten kezelt feladatokból határozza meg.

3.3.1. Alapelvek

Az alapelvek az intézmény önmeghatározásának a legfontosabb értékei, amelyek áthatják a teljes nevelési rendszer - a pedagógiai koncepció és a nevelő - oktató munka folyamatának az egészét.

Az iskolát meghatározó alapelvek:

1. Az elsajátított kulcskompetenciák használhatósága
2. Nemzeti identitás és európai humanista értékrend
3. Demokratizmus és felelősségvállalás
4. Autonómia
5. Az iskola nyitottsága
6. Gyermekközpontúság
7. Esélyegyenlőség, az esélyegyenlőtlenségek mérséklése

A választott alapelveket egy egymásra épülő rendszerként fogjuk fel. A kötelező képzéstől nem várhatjuk el, hogy lezárt tudást nyújtson. A jövő embere számára az elsajátított kulcskompetenciák használhatósága, az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumok és tanulási képességek kialakítása válik alapvető jelentőségűvé. A NAT nemzeti jellegéből fakad, hogy a közös nemzeti értékek ápolását és őrzését szolgálja. Az európai humanista értékrend megismertetése az Európához tartozásunkat erősíti. A demokratizmus és felelősség, az autonómia és az iskola nyitottsága egybeesik a *társadalom alapvető törekvéseivel*. Az iskolának is - a XXI. század első évtizedeinek leendő felnőtteiben-, ezeknek az alapvető értékeknek a megalapozását kell elősegítenie.

A demokratizmus és felelősség alatt azt értjük, hogy az iskola tanulói és tanárai számára széleskörű jogokat biztosít az intézményi működés minden területén, hangsúlyozva a jogokkal együtt járó felelősség vállalását is.

Az autonómia az önmegvalósítás, a *személyiség kibontakoztatásának* a lehetőségére és a szakmai önállóságra utal.

Az iskola nyitottságának kiemelésével a szűkebb és tágabb környezettel való *sokirányú* kapcsolatépítés és *kapcsolattartás* szándékát kívánjuk kiemelni.

A gyermekközpontúság alatt a nyugodt tanulási feltételeket teremtő *kellemes iskolai környezetet*, a *jó közérzetet*, az empátikus és *gyermekszerető légkört* értjük. Ugyanakkor

hozzátesszük, hogy a gyermekközpontúság nem jelentheti a pedagógiai irányítás kiiktatását, s még kevésbé valamiféle túlzott "gyermekimádatot".

Az esélyegyenlőséget tartjuk az iskola legkiemeltebb alapelvének. Ezt a többszörös hátrányos helyzet teljes mértékben érthetővé teszi. Azt jelenti számunkra, hogy ha az előző alapelvek valamelyikének az érvényesülésében a tanulók képességeik kibontakoztatásában akadályba ütköznek, az iskola - tőle telhetően - minden segítséget megad ezek elhárításához.

3.3.1.1. A kulcskompetenciák használhatósága

Az Európai Unió országában a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték el azokat a *tudásokat, képességeket és attitűdöket*, amelyek alkalmassá tehetnek minden polgárt egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a modern világhoz, másrészt az aktív szerepvállalásra a változások befolyásolásához.

Az oktatónak alapvető szerepe van abban, hogy a felnövekvő nemzedék megszerezze ezeket a kulcskompetenciákat. A NAT ezért teszi a kulcskompetenciák fejlesztését egyik legfőbb célkitűzésévé.

A kulcskompetenciákra mindenkinek szüksége van az állampolgári léthez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához. Mindegyik egyformán fontos egy tudás alapú társadalomban.

Különösen felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának a fejlesztése. Hasonló jelentőséggel bír a kezdeményező képesség és vállalkozói kompetencia, hogy mindenki váljon képessé a kínákozó lehetőségek megragadására.

3.3.1.2. Nemzeti identitás és európai humanista értékrend

Fontos szerepe van az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence megismerésének, a nemzeti hagyományoknak, a nemzeti identitás fejlesztésének, beleértve az ország nemzetiségeihez, kisebbségeihez tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását is. Módot ad arra, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek a hazánk területén élő kisebbségek életéről, kultúrájáról. Ugyanakkor kitekintést is nyújt a határainkon kívül élő magyarság gondjaival való azonosulásra. Érzelmileg is megalapozza a hon szeretetét, a magyarságtudat erősítését.

Magyarország tagja lett az Európai Uniónak. Ezzel egy tágabb társadalmi, gazdasági és kulturális közösség polgáraivá is váltunk. Az európai humanista értékrend elsajátítása és megélése így európaiságunk záloga is.

Az állampolgári nevelés így egyszerre jelenti a nemzet és az unió polgárának a nevelését.

3.3.1.3. Demokratizmus és felelősség

Az iskola *a szülőkkel közösen* állapítja meg a helyi szükségleteket, az iskolán belüli szolgáltatásokat és az iskola munkarendjét. A szülői igények teljesítése az önkormányzat, a szülő és gyerek, valamint az iskola hármásának a konszenzusával dőlnek el. A partneri viszony biztosítéka, hogy az iskolában szülői munkaközösség és tanulói önkormányzat is működik.

A *tanulók* az iskolai élet minden részterületéről véleményt mondhatnak, javaslatot tehetnek. A *diákönkormányzat* révén érdemben is bekapcsolódhatnak az iskola pedagógiai folyamatainak a szervezésébe.

A *diákönkormányzat* komoly segítséget ad a tanulókörösség belső önfegyelmének, viselkedéskultúrájának az alakításához. Jól fejleszti azokat a tanulói képességeket, amelyek egy plurális társadalom polgárainál fontosak. Segíti az érdekek kulturált képviselésének a begyakoroltatását.

Az iskolában jól funkcionáló, többirányú, nyitott kommunikációs csatornák működnek. Kölcsönös az *információáramlás* az igazgatóság és a nevelőtestület, a tanári közösség és a tanulók között, valamint a nevelőtestületen és a gyermekközösségen belül.

A demokratizmust együtt értelmezzük a *felelősség* elvének az érvényesülésével.

A tanár felelőssége, hogy mindenki számára a neki éppen legmegfelelőbb ismeretet és képzést nyújtsa. Minden gyerek azt kapja szolgáltatásként, ami számára a legfejlesztőbb. Kapjon olyan segítséget, amely megakadályozza, hogy tanulmányaiban lemaradjon.

A gyerek felelőssége, hogy optimálisan használja ki az iskola által nyújtott szolgáltatásokat.

A szülő felelőssége a gyermek szorgalmának felügyelete, a maximális erőfeszítésre ösztönzés. Igényelje a gyereke számára szükséges és felajánlott szolgáltatásokat.

3.3.1.4. Autonómia

Ha az iskola meg akar felelni mindazoknak a kihívásoknak, amelyek naponta érik, akkor szakmailag autonómmá kell válnia. Az *iskola autonómiáján* a teljes szakmai önállóságát értjük. Egyik legfőbb erénye a nevelőtestületnek, hogy konfliktusos időszakokban is megőrizte szakmai kompetenciáját. A pedagógiai problémák megválaszolásának hogyanját olyan szakmai kérdéseknek tekintjük, amelyek kizárólag az iskola szakmai hatáskörébe és döntési felelősségébe tartoznak. Mind az önkormányzattól, mind a szülőktől elvárjuk ennek tiszteletben tartását.

Az iskola hasonlóan gondolkodik. A *gyermekek személyiségi jogait* mindenkinek tiszteletben kell tartania, állampolgári és tanulói jogait egyetlen iskolai dolgozó sem sértheti meg. Olyan elfogadó légkör kialakítása a célunk, ahol a siker és kudarc kockázatával az egyéné a döntés felelőssége. Ez a személyes autonómiájukat is megalapozza. Állampolgárt akarunk nevelni, aki szabadon kibontakoztathatja személyiségét.

A sokszínű, különböző tevékenységekkel biztosítjuk, hogy a gyerekek eltérő szerepeket láthassanak el. Ösztönözzük a kreativitást, az önálló alkotások és produktumok létrehozását. Tiszteletben tartjuk a gyerekek jogképességét, s joggyakorlásuk korlátait a cselekvőképességük határainál húzzuk meg.

Az iskolai autonómia kibontakoztatásához kellő kompetenciával rendelkező, stabil értékrendben gondolkodó, önfejlődésre képes *pedagógusokra* van szükség. A testület tagjait ösztönözzük az önállóságra, az érdeklődésüknek megfelelő kutatómunka végzésére, és törekszünk a kísérletező kedv ébrentartására.

A nevelőtestületi együttműködés alapjaként nem a hierarchikus függőséget, hanem a személyes felelősségen alapuló munkát tekintjük. Nem funkciókat, a teljesítményt akarjuk elismerni. Nem törekszünk látszategységre, de alapvetőnek tekintjük, hogy mindenki az

elfogadott Pedagógiai program és testületi munkamegosztás szerint megfelelően végezze el a munkáját. Az önművelés elhanyagolásában megmutatkozó igénytelenséget nem engedhetjük meg.

A *munkaközösségek* szerepe mindinkább felértékelődik. A szaktárgyi kérdések problémáinak a megválaszolása, a fejlesztési elképzelések kimunkálása és megvalósítása az ő hatáskörükbe tartozik.

Az iskola működését a *kényszermentességhez* közelítjük. Igyekszünk tudatosítani, hogy a *szabadság* nem csupán a kényszer hiánya, az önálló döntés egyben a felelősség vállalását is jelenti. Szeretnénk elérni, hogy azok a gyerekek, akik nyitottak, kíváncsiak, érdeklődők, találjanak teljes életre az iskolában, s minden alkotó pedagógus az *önmegvalósítás* élményével végezhesse a munkáját.

3.3.1.5. Az iskola nyitottsága

Az iskola nyitottságának több rétegét értjük az alapelv alatt. Célunk minél több alkotmányos érték felmutatása tanulóink előtt, hogy a plurális társadalom sokarcúságának megfelelő *társadalomképet* közvetítsünk számukra.

Nyitottságunk része a nevelőmunkában való szoros *együtműködés tanítványaink családjával* és minden gyermekérdeket szolgáló nevelési tényezővel. Gondoskodunk a folyamatos információáramlás megszervezéséről.

Fontosnak tartjuk a nyitottság érvényesülését az iskolai közösségek belső életében, az *emberi kapcsolatok* alakulásában.

Végül az iskola szellemi és anyagi lehetőségeinek azon részét, ami a nevelési-oktatási funkciójának színvonalát nem csökkenti vagy korlátozza, a település lakossága rendelkezésére bocsátja. Kulturális és egyéb szolgáltatásaival hozzájárul az önkormányzati vagyoni iskolás koron túli közérdekű hasznosításához. Magunkénak valljuk a „*nyitott iskola*” *konceptiójának* a főbb elveit.

3.3.1.6. Gyermekközpontúság

Az iskola az egyes gyereket állítja a nevelés középpontjába. A pedagógusok személyes kapcsolataikkal, egyéni bánásmóddal teremtik meg a feltételeket az egyén fejlődéséhez. Az egymást választó, közösen tevékenykedő gyerekek - ha erre igényük van - közösséggé válhatnak. Ezeket a törekvéseket segítjük, hogy az egyének a normát közvetítő közösségben megalapozhassák szuverenitásukat.

A gyerek számára törekszünk a testi biztonság mellett az érzelmi biztonság megteremtésére is. Minden tanuló érezze magát jól az iskolában, vegye körül kellemes környezet, érezze azt magáénak. A gyerekek egyéniségéhez empátiával, azt elfogadva közeledünk. A velük szemben támasztott követelmények ne okozzanak túlterhelést. A fejlesztésükhöz igénybe vett időt optimálisan hasznosítjuk. Fontosnak tartjuk, hogy az iskolában rend és fegyelem uralkodjék.

A gyermekek testi, lelki és szellemi fejlődéséhez kedvező és ingerdús környezetet teremtünk. Segítjük őket eligazodni az információk világában.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a személyességnek. Nagyra értékeljük a pedagógus

személyes hitelességét és példaadását. A rászoruló vagy hátrányos helyzetbe kerülő tehetséges gyerekeket patrónus pedagógus segíti döntéseiben, törődik vele, átsegíti a nehézségeken.

A gyermekközpontúság a képzési programban is megjelenik. Az alapozó tantárgyakat és a nyelvoktatást az azonos felkészültségű gyerekeknek differenciáltan szervezzük.

3.3.1.7. Esélyegyenlőség

Iskolánk többszörösen hátrányos helyzetű körülmények között működik. A hátrányok okai: a vidékies falusi környezetből, a települést sújtó munkanélküliségből, a szülői környezet átlagosnál kisebb iskolázottsági szintjéből, és a tanulói összetétel nagyfokú heterogenitásából adódnak. Ilyen körülmények között nem mondhatunk le az esélyegyenlőtlenség mérsékléséről.

Fontos, hogy olyan oktatási - művelődési kínálatot biztosítson az iskola, amelyet egy átlagos kisváros nyújt iskoláskorú lakóinak. Ehhez az iskola tárgyi adottságai megvannak, a nevelőtestület alkalmas erre, s iskolabarát képviselőtestületi hozzáállással a finanszírozási feltételek megteremthetők.

Az iskola sokszínű tevékenységkínálata alkalmas arra, hogy a művelődési hiányokat kompenzálja az iskola tanulói számára.

A szakmai és eszközi feltételrendszer az utóbbi időben jó irányba fejlődött. A korszerű könyvtári szolgáltatás, a médiatár és a számítástechnikai oktatás alapjai kialakultak. Ezek továbbfejlesztése és az internet-csatlakozás biztosítani tudja az esélyegyenlőséghez kívánatos feltételeket. Használatuk lehetőségét minden érdeklődő gyerek számára biztosítjuk.

A szülők anyagi hátterének hiányai a szociális gondoskodás keretében kompenzálhatók.

Összefogással képesek vagyunk az esélyegyenlőtlenség olyan mértékű csökkentésére, hogy minden tanítványunk bejuthasson az általa választott és képességeinek megfelelő közép fokú intézménybe.

Pedagógiai Programunkba beépültek a Városi Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben előírt alapelvek, célok és közép- és hosszú távú feladatok.

3.3.2. Az iskola legfőbb belső szakmai értékei

A felhalmozódó iskolai belső értékek egy része olyan alapvető megtartó erővé szilárdultak, amelyek kitörölhetetlen elemévé váltak a mindennapi gyakorlatnak.

Az iskola kialakította a sajátos, helyi szükségletekhez igazodó *intézményi nevelési rendszerét*. A nevelőtestület magáénak érzi, a szülők támogatják és elégedettek vele.

Programunk bővített szolgáltatást nyújt, *funkciógazdag* és színes a tevékenységrendszere. Ez lehetővé teszi, hogy az emberi értékek sokaságát közvetítse.

Törekszünk eleget tenni a tanulói képességeket differenciáltan fejlesztő, valamint ismeretnyújtó és érték közvetítő funkciójának. A szükséges mértékben szociális gondozó és szocializációs szerepet is ellát. Nagy gondot fordít a szabadidős - sport és kulturális - tevékenységek szervezésére.

Az iskola *nyitott intézmény*. A szülőknek és a lakosságnak is nyújt szolgáltatást. Kulturális és művészeti rendezvényeket szervez, társasági összejöveteleket rendez, bérért a lakosság rendelkezésére bocsátja a tornatermet, valamint a napközis konyhát és éttermet, a gyerekek

alkalmi műsorokkal nyújtanak művelődési - szórakozási lehetőséget.

Az intézményt olyan *szellemi műhely*nek tekintjük, amelyben a nevelőtestület és az egyes pedagógus szakmailag autonóm módon programalkotóként, és a rendszer működtetőjeként vesz részt a munkában. Alkotó műhelyiskola, ahol a nevelőtestület újszerűhöz vonzódása a legfőbb biztosítéka az innovációs érzékenység megőrzésének. Az *önfejlesztési hajlandóság* és az *alkotó légkör* az egyik legnagyobb mozgósítható tartalékunk.

Az évek során kicsiszolódott az intézmény *vezetési struktúrája*. A nevelőtestületet szakmai autonómia jellemzi. Demokratikus a joggyakorlás, a munkaközösségek teljes szakmai önállósággal végzik a teendőiket, kialakultak az iskola vezetési szintjei. A pedagógiai tanács munkájával legitimizálta magát.

Az iskola mintegy két évtizedes önálló programalkotó munkája során igyekezett a *rendszer szemlélet* és a *folyamatos fejlesztés* elveit alkalmazni.

A *tanulói önkormányzat* működése az iskola belső életének nagy erőforrása.

A nemzeti-, helytörténeti- és iskolai *hagyományápolás* a tanulóközösség jelentős összetartó erői. A sajátos arculat megteremtésének olyan alapját képezik, amely az iskola ethosának a gyökereit képezhetik a gyerekek iskolához kötődésében. A település helytörténetéhez kapcsolódó történeti játékok megalapozzák a szülőföldhöz kötődést. A nemzeti ünnepeken való cselekvő részvétel a magyarsággal való azonosulás lehetőségét teremti meg.

Az iskolai élet belső hagyományai, és az iskola érdekében végzett konkrét tettek az iskola egyediségének a megalapozói. A gyerekek szemében a másoktól való különbözőség kifejezői. Átaluk válik az iskola az „*ő iskolájukká*”. Ez az érzés alapozza meg a büszkeségüket és a szeretetüket az iskola iránt.

A nevelőtestületet *reális helyzetértékelés* jellemzi. Ismerjük az eredményeinket és az iskolai munka gyengeségeit, látjuk a testület előtt álló feladatokat, s gondolunk a váratlanul jelentkező veszélyek elhárítására is. Az iskolában *nyugodt légkör* uralkodik. A nevelőtestület erkölcsi morálja, munkakultúrája, emberi kapcsolatai a polgári társadalmakat jellemző értékek irányába fejlődnek. A többség úgy érzi, szükségük van egymásra.

3.3.3. Emberi értékek és személyes tulajdonságok

3.3.3.1. A gyerekek jelenlegi értékválasztásának a jellemzői:

A gyerekek értékválasztását és személyes tulajdonságait iskolai gyakorlatunkban két motívum befolyásolja. A napjainkban folyó *értékátrendeződés* és a családok *kultúraközvetítő képessége*.

Iskolánkban a gyerekek összetétele nagyon heterogén. A családok életstílusa, kulturális szintje erősen differenciált. A tanulók neveltsége, magatartása és munkakultúrája is ezt a változó képet tükrözi. Naponta tetten érhetők az értékátrendeződés negatív tendenciái.

Így-a munkavállalási nehézségek miatt - a pályaválasztási dilemmák, a motiválatlanság a tanulásra, a teljesítmény visszatartása és a tanulási kedv csökkenése.

A többség viselkedése problémamentes, a gyerekek 40%-a példás magaviseletű.

Csökken a családok mintaadó szerepe, s felértékelődött a gyerekek társas kapcsolatainak a hatása. Egyén közötti szabadosabbak. Ezért is fontos hangsúlyozni az *személyes* kapcsolatok

szerepét.

Változatlan - vagy növekvő - az igény az iskola által szervezett tanórán kívüli programok iránt, vonzódnak a természetvédelemhez, s lelkesen vesznek részt a tanulói önkormányzat munkájában.

Tanulóink közel 70% rendezetlen családi viszonyok között vagy halmozottan hátrányos helyzetben él. Az ingerszegény otthoni környezet nem segíti az érzelmi gazdagodásukat. Sok a szociálisan éretlen iskolába kerülő, s az elemi szokásaiban fejletlen iskolába járó. Különösen igaz ez az etnikai gyerekek egy jelentős körére. Ezeknél a problémás gyerekeknél számolni kell a szabadosság fokozódásával. Ők nehezebben illeszkednek be az iskolai közösségbe, nem rendelkeznek megfelelő biztonságérzettel. Viselkedésük kiszámíthatatlanabb, többségüknek elfogadó a viszonya az iskolával szemben, de néha agresszív fellépések is előfordulnak. Van néhány egyedi, alig fékezhető gyerek, de összességükben megnyerhetők az iskola alapvető pedagógiai elképzeléseinek.

A gyerekek nevelésére figyelmet fordító szülők gyerekei, - akik a többséget képviselik - kellő érdeklődést mutatnak az iskola szolgáltatásai és rendezvényei iránt. Nagy aktivitással élnek az iskola által kínált lehetőségekkel. Önállóak és kezdeményezők. Nyitottak. Érdeklődésük a polgári értékrend iránt nagyfokú és igenlő. Vonzódásuk a modern technikai eszközökhöz és a számítástechnikához nagyfokú.

3.3.3.2. Az iskola által preferált emberi értékek

Modern gondolkodású, tisztességes, boldogságra vágyó és jövőorientált ember nevelésére törekszünk.

A biológiai létezés értékei:

A természet védelme, ökológiai szemlélet, a természeti szép iránti fogékonyság, az élet tisztelete, egészséges életmód, felelősség utódainkért.

Az én harmóniájára és autonómiájára vonatkozó értékek:

Önismeret, képesség az önálló ismeretszerzésre és önnevelésre, nyitottság, önbecsülésre törekvés, szerénység önmagunk megítélésében.

A társas kapcsolatokkal összefüggő értékek:

A személyes kapcsolatokban:

A családi összetartozás, a szülők és elődök tisztelete, szeretet, önzetlenség, fogékonyság a barátságra, kölcsönösségre törekvés a párkapcsolatban, az emberi méltóság tisztelete, az önzés leküzdése.

A szociális kapcsolatokban:

A másik ember elfogadása, együttműködés, felelősség másokért, szolidaritás, tolerancia, empátia, készség a konfliktusok kezelésére.

A mindennapi érintkezésben:

Kulturált viselkedés, udvariasság, segítőkészség, az agresszivitás elutasítása, előítélet-mentesség.

A társadalmi eredményességre vonatkozó értékek:

A tanulással, műveltséggel kapcsolatos értékelemek:

Igény a folyamatos önművelésre, problémaérzékenység, készség nézeteink felülvizsgálatára, kreativitás, az önálló tanulás képessége.

A munkával kapcsolatos értékek:

Igényesség a munkában, a munkasiker öröme, teljesítményközpontúság, kötelességtudat, kockázatvállalás, alkalmazkodás a változó körülményekhez, tudatos fogyasztói magatartás, gazdasági racionalitás, a munka tisztelete, a korszerű technika szerepének felismerése, a piaci megmértetés fontosságának az elfogadása.

A humanizált társadalom és világkép értékei:

A hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek:

Egészséges nemzettudat, nemzeti önismeret, hazaszeretet, a nemzeti és népi hagyományok ápolása, a nemzeti szimbólumok tisztelete, a nemzeti kisebbségek elfogadása, más népek nemzeti értékének a tiszteletben tartása.

Az európai humanista értékelemek:

Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, az egyenjogúság elismerése, pluralizmus, szolidaritás, az állampolgári kötelességek vállalása, törekvés az érdekegyeztetésre, készség a kompromisszumra, igény a civil önszerveződésre.

A világ globális problémáira vonatkozó értékek:

A béke megóvása, az erőszak elutasítása, a diszkrimináció elítélése, a népek és nemzetiségek közötti megbékélésre törekvés, az emberiség jövőjéért érzett felelősség, a környezetvédelem fontosságának felismerése.

A nevelőtestület által – a nagyszámú értékelemből – kiválasztott csoportosított értékhalmoz önmagában is értékhordozó. Összességük egy, a nevelőtestület számára elfogadható, kívánatosnak tartott, korunknak megfelelő személyiség képét fogalmazza meg. Ezek alapján válik az iskola az adott értékek iránt elkötelezetté. A különböző értékcsoportok felmutatása alkalmat teremt a gyerekeknek az értékek közötti eligazodásra, az *értékválasztásra* és a saját *értékrendek* kialakítására.

Az iskolában sok a szociálisan hátrányos helyzetű gyerek, jelentős részük a roma kisebbséghez tartozik. Esetükben meghatározó azoknak a legfontosabb személyes tulajdonságoknak a számbavétele, amelyek mint fejlesztendő személyiségjegyek megalapozhatják egyéniségük alapvető jellemzőit.

Ezek a tulajdonságok:

Együttműködési készség, realitásérzet, kitartás, önkontroll, mások tisztelete, udvarias magatartás, a tudás tisztelete, a munka megbecsülése, megbízhatóság, becsületesség és takarékos életvitel.

Az értékek és normák szoros egységben jelennek meg. Tudatában vagyunk, hogy megismerésük és megértésük kevés. A tevékenységek során megoldott feladatok, a közeli és távoli célok tevőleges vállalása lesz az egyetlen biztosítéka az értékek elfogadásának, a normák vállalásának és a közös normakövetésnek.

3.4. AZ ISKOLAI ALAPELVEK, CÉLOK ÉS FELADATOK TARTALMI MEGHATÁROZÁSA

A választott *funkciók* és *értékek* csak úgy juthatnak érvényre, ha az iskolai gyakorlatban az

alapelvek tartalmát pontosan meghatározzuk, s azok *konkrét célok* formájában jelennek meg, és a *pedagógiai folyamat feladataiban, tevékenységi formáiban* (aktivitások) realizálódnak és cselekvő módon megvalósulnak.

A célok nagyon szerteágazóak, tagoltak és nagyon nagyszámúak. A célokat megvalósító feladatokból újabb alcélok következnek, amelyekhez ismét új feladatok társulnak. Ezért a Pedagógiai program csak a funkciók, alapelvek és értékek legfőbb kiemelt céljait fogalmazhatja meg, s a rész- és rövidtávú célokat a nevelőtestület a gyakorlati megvalósítás folyamatában-a mindenkorli körülményektől függően-, az éves munkaterveiben határozza meg.

A célokat és feladatokat a választott *alapelvek szerinti csoportosításban* vesszük számba.

- ALAPELVEK
- CÉLOK
- FELADATOK

KULCSKOMPETENCIÁK HASZNÁLHATÓSÁGA

A NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a *kulcskompetenciák fejlesztését*:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

A kompetencia alapú oktatás során az ismereteket, képességeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük.

- **Alakítsuk ki az alapvető kulcskompetenciákat a tanulóknak:**
- **Sokoldalú kompetenciákkal bíró, annak használatában jártas ifjúság nevelése, akik a felnőtt életben megtalálják helyüket és boldogulásukat.**
- **Az emberi élet harmóniájának a megatallálása, konstruktív életvezetés az egyén hasznára és a társadalom javára.**

-Kiemelt fejlesztési feladataink: énkép és önismeret; hon-és népismeret; európai azonosságtudat; egyetemes kultúra; aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés; gazdasági nevelés; környezettudatosságra nevelés; a tanulás tanítása; testi és lelki egészség; felkészülés a felnőtt szerepekre.

-A kulcskompetenciák NAT által meghatározott rendszere járuljon hozzá a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök közvetítésével a kreativitás, kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázat-értékelés, a döntéshozatal és az érzelmi – akarati tulajdonságok elsajátításához.

- A szövegértés egyaránt magában foglalja a beszédértés és az értő olvasás kompetenciáját.

Alapvetően fontos az írásbeli szövegalkotás képességének a megalapozása. Az önálló-, csoport-, és projekt munkát széles körűen alkalmazzuk a tanulók, nyelvi készségeinek a fejlesztésében, az *anyanyelvi kompetencia* kialakításban.

○ **A tanuló képes legyen megérteni a köznyelvi beszédet és írott szöveget, a legfontosabb információkat ki tudja szűrni, továbbá értse meg a közlésekben kifejezett érzelmeket.**

○ **Növekedjen a tanulók kreatív íráskészsége.**

A tanulók tudjanak szöveget alkotni, megérteni a forrásként használt szövegek üzenetét és főbb információit.

Tudjon írni üzeneteket, feljegyzéseket, életrajzot, magánlevelet s egyszerű fogalmazványokat.

Az értő olvasás képességének a kialakítása.

▪ Az idegen nyelv tudása váljon a mindennapi élet szerves részévé, használható kommunikációs eszközzé. A produktív nyelvtudáson belül a szóbeliség elsőbbséget élvez. Iskolánkban két idegen nyelvet (angol és német) magas színvonalon oktatunk.

Használható nyelvtudás megszerzése, amely biztosítja, hogy a tanuló a való életben kommunikálni, tevékenykedni tudjon.

A beszédfejlesztés fő célja az interakció és az összefüggő beszéd képességének a kialakítása legyen.

- *Feladatunk a tanulók idegen nyelv – használati képességének fejlesztése: a beszéd, az írásbeli szövegalkotás és a szövegértés fejlesztése.*

- *Tudjanak tanítványaink egyszerű közléseket tenni, kérni, utasításokat adni, valamint személyekről, tárgyakról, gondolatokról egyszerű tájékoztatást nyújtani.*

- *A hetedik évfolyamtól fakultatív módon a nyelvtanulásban jól haladóknak a második nyelvtanulási lehetőséget biztosítunk. A legtehetségesebb tanulók tegyenek az általános iskola befejezéséig alapfokú nyelvvizsgát. Ehhez biztosítuk a tehetséggondozás lehetőségét kis csoportokban.*

▪ A kompetencia alapú matematika tanítás a matematikai gondolkodás fejlesztésén és alkalmazásán túl, a problémamegoldó gondolkodás képességének is az egyik fő megalapozója. A hatékony matematikatanulás érdekében a képességekhez igazodó követelményt és megfelelő tanulási környezetet alakítunk ki.

○ **Biztosítsuk az alkalmazható tudást minden tanuló számára a minőségi oktatás előtérbe helyezésével. Szakmai és módszertani tanári megújulással a kompetencia alapú matematika oktatás bevezetését.**

○ **Juttassuk el tanulóinkat a mindennapi életben előforduló matematikai szituációkban történő alkalmazás képességéhez.**

- *A tantárgyi tartalmak közül azon témakörök hangsúlyosabb megjelenítése, amelyek jobban elősegítik a megszerzett tudás alkalmazását, a képességfejlesztést.*

- *Az egyéni fejlesztési szint felmérésével személyre szabott tanulói módszereket alkalmazunk.*

- *Szilárd ismereteket alakítunk ki a mérésben és a matematikai műveletek végzésében, nagyfokú tudatosságot a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésében.*

▪ *A természettudományos kompetencia felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket teszünk a természetben, valamint az ember és a természeti világ közt lezajló folyamatokról. Az ember és természeti környezete viszonyát az „Ember a természetben” műveltségi blokk ismeretanyaga tárja fel. Pozitív életfilozófiát közvetít, mely megalapozza az egészséges életmód készségét.*

○ **A természetismeret nyújtson betekintést, az embert másokhoz és önmagához - az anyagi világhoz- és a természethez fűző kapcsolatok világába.**

Tanuljanak meg a fiatalok globálisan gondolkodni és egyéni felelősséggel cselekedni.

○ **Alakítsuk ki tanítványainkban a tárgyi és személyes világunkban való eligazodás képességét.**

- Kiemelt feladatunk a környezetért érzett felelősség kialakítása, a környezetvédelmi nevelés, az anyagi világ értékét őrző magatartás.

- A tanuló legyen képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Legyen kritikus és kíváncsi a tudományos és technikai fejlődés egész FÖLDRE gyakorolt hatásával kapcsolatban.

- Feladatunknak tekintjük az „Erdei iskola” és a „Zöld-hét” tanévenkénti megszervezését.

• Az információs társadalom technológiáinak magabiztos és kritikus használata a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. A társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal, a *digitális kompetencia* megalapozásában.

○ **Már az alsó tagozatban megismertetjük a tanítványainkat a számítógéppel, a felső tagozatban felhasználói szintű digitális kultúra képzést nyújtunk.**

○ **A kompetencia alapú oktatás fokozatos kiépítésével alkalmazzuk a digitális programokat.**

▪ *Minden pedagógus alkalmazza saját tantárgya oktatása során a modern kommunikációs technikákat, a számítástechnikai – informatikai eszközöket.*

▪ *Tanítsuk meg gyerekeinknek a számítástechnika alapjait, az interaktív táblával folytatott oktatási metódust. Ösztönözzük tanítványainkat a digitális technikák használatára az önálló ismeretszerzésben.*

• Iskolánk a fiatalokat felkészíti az *önálló ismeretszerzésre* és önművelésre, megalapozza az egész életen át tartó tanulás igényét. A *hatékony, önálló tanulás* képességét az egyéni adottságokat figyelembe véve alakítjuk tanítványainkban.

○ **A tanulás tanítását és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását minden pedagógus tekintse kiemelt feladatának.**

○ **A tudás modern értelmezését érvényesítsük az iskola gyakorlatában!** A tanítási tartalom tényeinek és alapkészségeinek tudásán túl a tanulóknak kerüljön sor a kulcskompetenciák kialakítására, tudjanak önállóan ismereteket szerezni. Legyenek képesek a problémamegoldó tanulási módszerek alkalmazására, a csoport- és a kooperatív munkában való aktív részvételre!

○ **Tanuláscentrikus oktatási stratégia követése.** A fejlesztés a tanulói munkáltatásra irányuljon, legyen jelen a foglalkoztatásban, a digitális technika s az egyes kompetencia részterületeken az ismeretek, a képzés és az attitűdök fejlesztése biztosítsa a hasznosságot és használhatóságot.

A tanulási stratégiákat, módszereket és technikákat tanítsuk meg minden tanulónak.

Adjunk lehetőséget az egyéni haladási ütem megválasztására.

A tehetséges gyerekeket valós szükségleteik szerint segítsük, a saját önfejlesztő stratégiájuk kialakításában támogassuk őket.

Az iskolai mérések elsősorban a kompetenciák szintjének a meghatározását szolgálják!

Törekedjünk a tanulási képességek fejlesztésére és a szilárd alapkészségek kialakítására.

Támogatást adunk a szociális hátrányok leküzdéséhez. Szakszerű integrációs és integrált nevelési gyakorlat megvalósítására törekszünk.

Pozitív tartalmú társas kapcsolatokat építünk, a kulturált egyéni életutakat alapozzuk meg.

Minden pedagógus tudatosan tervezze a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztését.

Alakítsuk tanítványaink viselkedéskultúráját, s a világban való eligazodás képességét. Tudják helyesen megítélni az emberi kapcsolatok jelentőségét.

Akadályozzuk meg, hogy a szocializációs hátrányok súlyos tanulási esélyegyenlőtlenséget eredményezzenek.

- *Kiemelt feladatunk a személyiség és az emberi jogok tiszteletére nevelés, a társadalmi problémák iránti nyitottság kialakítása.*
- *Kiemelt teendőknek tartjuk a környezetvédelmi szemlélet megalapozását, az ökológiai látásmód kialakítását. Cselekvően kapcsolódunk be a környezetvédelmi akciókba, az erdei iskola és a „Zöld-hét” programjába.*
- *Tudatosítsuk a pozitív erkölcsi értékeket a helyes szokásokat és a humánus magatartásmintákat.*
- *Az önismeret formálásával segítsük a pályaválasztási döntéseket.*
- *A rászoruló gyerekeket hatékony felzárkóztató foglalkoztatással, napközis és tanulószobai ellátással is támogatjuk.*

• **A közösségek biztosítanak terepet a növendékek kezdeményezőképességének, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához, a vállalkozási kompetenciák kialakításához. Alapelemnek tekintjük, hogy tanítványaink legyenek felkészültek a munkavégzésre és a munkavállalásra.**

○ **A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben folyó élet fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, szolidaritás érzését, segítőkészségét és a másokkal szembeni empátiát.**

○ **Célunk a tanulói kreativitás fejlesztése, a célkitűzések fejlesztése érdekében egyéni tervek készítésének a begyakoroltatása.**

○ **Bekapcsoljuk tanítványainkat az iskolai értékteremtő munkába és az önkiszolgáló tevékenységbe.**

▪ *A diákönkormányzatot érdemi módon működtetjük.*

▪ *A különböző kommunikációs technikákat és konfliktuskezelési stratégiákat elsajátíttatjuk tanítványainkkal.*

- **Az esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképesség megalapozása és fejlesztése.**
 - **Célunk a főbb művészeti ágak és alkotások értő és beleérző megismertetése, a népszerű kortárs kultúra figyelemmel kísérése.**
 - **Megalapozzuk az élmények és érzések kreatív kifejezését, a tradicionális művészetek nyelvén illetve a média segítségével, különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak és építmények kultúráját.**
 - *Esztétikailag gondozott, művészetileg értékesen díszített iskolai környezetet alakítunk ki.*
 - *A művészeti tárgyak magas színvonalú oktatásával az alapfokú művészeti oktatás lehetőségeit használjuk ki.*
 - *A tanulókat ösztönözzük művészeti alkotások készítésére, művészeti körökben való részvételre.*

NEMZETI IDENTITÁS, EURÓPAI HUMANISTA ÉRTÉKEK

- **A NAT nemzeti jellegéből fakadóan alapvető értéknek tartjuk a szülőföld és a haza szeretetét, a magyarságtudat erősítését, a cselekvő hazafiságot. Tiszteletben tartjuk a nemzeti kisebbségek jogait és kultúráját, szolidaritással kísérjük figyelemmel a határainkon kívül élő magyarság sorsát.**
 - **Célunk a nemzeti értékek megismertetése, a történelmi hagyományok ápolása, a nemzeti kultúránk megőrzése.**
 - **Fontosnak tartjuk a magyarságtudat erősítését, a nemzeti identitás megalapozását. Tudjanak a gyerekek a határainkon kívül élő magyarokról és ismerjék ezek történelmi okait.**
 - **Jellemezze tanulóinkat a nemzetiségi és etnikai előítéletektől való mentesség.**
 - *Tanítványaink tiszteljék a nemzeti jelképeket, vegyenek részt cselekvően a nemzeti ünnepeken.*
 - *Hassa át őket a szülőföld iránti szeretet és elkötelezettség.*
 - *Tiszteljék történelmünk sorsfordító eseményeit, tekintsenek példaképként nemzeti nagyjainkra.*
 - *Feladatunknak tekintjük iskolánk névadójának, Patay István honvéd ezredes tiszteletére a „Patay-hét” megszervezését.*
 - **Feladatunk az etnikai előítéletektől való mentességre nevelés. Ennek keretében rendezzük a „Roma téma-hetet”.**
 - **Összpontosítunk az európai humanista értékrendre és tartalmakra, amelyek az Európához tartozásunkat erősítik. Bemutatjuk, hogy a nemzet mellett az Unió polgárai is vagyunk.**
 - **Ismertessük meg a tanulókkal az egyetemes emberi értékeket és az európai gondolkodás értékrendjét. Közvetítsük számukra mindazokat a humanista értékeket, amelyeket az emberiség történelme során felhalmozott.**
 - **A világnézeti semlegesség elvét tiszteletben tartva mutassuk be a világvallások kultúrateremtő és közvetítő szerepét, ismertessük meg erkölcsi tanításaikat.**

- *Segítsük elő más népek történelmének, hagyományainak, szokásainak és életmódjának az ismeretét és annak megbecsülésére neveljünk.*
- *Nyújtsunk ismereteket az Európai Unió működéséről, s a hazánk számára nyújtott előnyeiről.*

DEMOKRATIZMUS ÉS FELELŐSSÉGVÁLLALÁS

- *A demokratizmust együtt értelmezzük a felelősség elvének az érvényesülésével.*
 - **A demokratikus jogokat maradéktalanul biztosítjuk a tanulóknak és minden iskolai dolgozónak egyaránt.**
 - **Célunk, hogy a pedagógus, a szülő együtt vállaljon felelősséget a gyermek harmonikus fejlődéséért.**
 - *A pedagógus a gyerekeknek a legmegfelelőbb ismeretet és képzést nyújtja, a gyerek használja ki az iskola által nyújtott szolgáltatásokat. A szülő felügyelje gyermeke szorgalmát és ösztönözze a felajánlott szolgáltatások igénylésére.*
 - *Az intézmény a differenciált foglalkozás alkalmazásával igazodjék a tanuló egyéni haladási üteméhez.*
- *Az iskolai közösségek terepet biztosítanak a növendékek önállóságának és önkormányzó képességének a fejlesztéséhez.*
 - **Az iskolában olyan sokszínű közösségi háló működjön, amely mindenki számára érdemi bekapcsolódási lehetőséget biztosít az intézmény közéletébe.**
 - **A közösségek fejlesszék a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, szolidaritásérzését, a segítőkészségét és jártasságát a konfliktuskezelésben.**
 - *A DÖK iskolai szervei hatékonyan és érdemi módon működjenek.*

AUTONÓMIA

- *Az iskola autonómiáján a teljes szakmai önállóságot értjük, ahol minden pedagógus az önmegvalósítás élményével végezheti munkáját.*
 - **A nevelőtestület a pedagógiai problémák megválaszolásában őrizze meg szakmai kompetenciáját.**
 - **Olyan elfogadó légkört alakítsunk ki, ahol a siker és a kudarc kockázatánál az egyéné a döntés felelőssége.**
 - *A tantestületet folyamatos továbbképzésre ösztönözzük és bevonjuk az innovációs tevékenységbe.*
 - *Olyan nevelőtestületi belső hierarchiát és megbízási rendszert alakítsunk ki, amely mindenkit érintve lefedi az iskola által felvállalt funkciókat.*
- *A gyerekek személyiségi jogait mindenkinek tiszteletben kell tartani.*
 - **Minden iskolai dolgozó tartsa tiszteletben a gyermek állampolgári, személyiségi és tanulói jogait.**

- *A pedagógus és a növendék egyenrangú félként vehessen részt az oktatás- nevelés folyamatában.*
- *A tanulók szabad véleménynyilvánítását biztosítsuk az őket érintő kérdésekben.*

NYITOTTSÁG

- Magunkénak valljuk a nyitott iskola koncepciójának főbb elveit.
 - **Mutassunk fel minden alkotmányos értéket tanulóinknak!**
 - **A plurális társadalom sokarcúságának megfelelő társadalomképet közvetítsünk a számukra.**
 - *Törekszünk az emberi és társadalmi értékek pártatlan bemutatására, de az értékválasztást a tanulókra bízuk.*
- Az iskola partnerközpontú működtetése.
 - **Az intézmény hatékonyan működtesse minőségirányítási rendszerét. Működésében döntő elemnek tartjuk a partnerközpontú működést, a teljesítményértékelés kialakítását és alkalmazását, valamint a folyamatos fejlesztés eredményes megvalósítását.**
 - **Legyünk nyitottak minden nevelési tényezőre, legyen szabályozott az együttműködés módja.**
 - *A gyermek nevelése és oktatása érdekében működünk együtt a szülőkkel, tartsunk jó kapcsolatot a fenntartó önkormányzattal.*
 - *A partnerek igényeit rendszeresen mérjük fel, folyamatosan adjunk visszajelzést a problémákról és eredményekről.*
 - *Folyamatos információáramlást biztosítsunk a tanulói és a szülői önkormányzati szervekkel.*
 - *Legyünk nyitottak a település kulturális életére és közművelődési tevékenysége iránt.*
- Nyitottság a világ globális problémáira.
 - **Hangsúlyozzuk az emberiség és az egyes ember felelősségét a világ közös, globális problémái iránt.**
 - *Mutassuk be az ember szerepét a világ globalizálódásában rejlő lehetőségek kihasználásában és a veszélyek csökkentésében.*

GYERMEKKÖZPONTÚSÁG

- Az iskola az egyes gyereket állítja a nevelés középpontjába.
 - **Minden tanuló érezze magát jól az iskolában, ahol értelmes rend és fegyelem uralkodik**
 - **Tovább haladunk a tevékenységre orientált iskola irányába. A hagyományos tevékenységi irányokon túl tovább fejlesztjük a környezetvédelmi, a hagyományörző és természetjáró tevékenységeket, bővítjük munkaformáikat, megteremtjük**

rendszerjellegüket.

- *Teremtünk a gyermek testi-lelki fejlődéséhez kedvező és ingerdús környezetet.*
- *Fontos feladatunknak tekintjük a rend és a fegyelem folyamatos javítását, a viselkedéskultúra folyamatos fejlesztését.*

-Tekintettel az iskola tanulóinak a heterogén összetételére, mind az ismeretszerzésben, mind a képzésben a *gyermekek valós tudásszintjéhez igazodunk*. A tényleges érdeklődésük és képzettségük szerint alakítjuk a programkínálatunkat. A belső differenciálás segítségével törekszünk eleget tenni a komprehenzív iskola elveinek.

○Célunk a képességek szerinti foglalkoztatás megvalósítása és hatékony működtetése.

○A sport és egészséges életmód feltételeinek a javítása, a sportolási igény növelése, a mindennapi testedzés lehetőségének a biztosítása, továbbá a természetjárás iránti igény felkeltése.

▪*Feladatunk fejlesztő csoportok működtetése, felzárkóztató foglalkozás szervezése és az iskola minden évfolyamán a képesség kibontakoztató illetve az integrációs oktatás folyamatos biztosítása.*

▪*Fontosnak tartjuk az alsós **egész napos iskola** keretében a mindennapos testnevelés hatékony megszervezését.*

3.5. A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az előző fejezetben számba vett célok és feladatok a különböző pedagógiai eljárások és eszközök segítségével valósíthatók meg. Ezek a módszertani eljárások azonban nemcsak egy-egy konkrét célhoz, vagy feladathoz kötődnek, hanem nagyszámú kapcsolódási lehetőségre is alkalmat adnak. Leggyakrabban nem a tanítandó ismeretek tartalma, hanem a képzés által elérendő kompetenciák fejlesztése határozza meg, hogy milyen eljárásokat és eszközöket alkalmazzunk a pedagógiai folyamat során. Így az a célszerű, ha ezeket nem az egyes célokhoz és feladatokhoz rendeljük kizárólagos szereppel, hanem rendszerszemléletűen foglaljuk össze őket. Ezzel egyúttal a nevelési-oktatási módszerek, eszközök és eljárások kombinációjának a fontosságát is hangsúlyozottabbá tesszük.

A *pedagógiai eljárások* alatt azt értjük, hogy milyen folyamatokat, módozatokat alkalmazunk annak érdekében, hogy a vállalt célok és feladatok-jelen esetben a kompetenciák fejlesztése-sikerrel járjon.

Nevelési-oktatási *pedagógiai eszközöknek* tekintünk minden olyan tényezőt, megoldási módot, vagy tárgyi-technikai kelléket, amelynek a felhasználásával fejlesztő/nevelő hatást fejtünk ki. A nevelési eszköz fogalmát ezzel kitágítjuk a módszerek irányába.

3.5.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

Iskolánkban a következő pedagógiai eljárásokat alkalmazzuk:

- Fokozatosan vezetjük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az *iskolai*

tanulás tevékenységeibe.

-A tanulási stratégiák megválasztásában kiemelt szempontként kezeljük az *életkori sajátosságok* figyelembevételét.

-Iskolánkban az 1-4. évfolyamon **egész napos iskolai** nevelés és oktatás folyik, amely egységes keretbe foglalja a *tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés* teljes folyamatát, biztosítva a pihenés, a kikapcsolódás és a testmozgás lehetőségét.

-Megszervezzük a *képesség-kibontakoztató felkészítést és az integrációs oktatást* a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése érdekében.

-Biztosítjuk a tanulók *egészséges terhelését*, személyre szóló, *fejlesztő értékelésüket*. Szóban és írásban is visszajelzést kap minden tanuló, ami kiemeli erősségeit és a közeljövőben reálisan megoldható fejlesztési teendőinket.

-Fejlesztjük az *önértékelés képességeit* és az *önismeretet*, tudatosítjuk az együttműködés értékét a társas kapcsolatokban.

-*Egyéni fejlesztő programokkal* is alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez. Lehetővé tesszük az egyéni tanulási utak érvényesülését.

-A *helyes magatartásformák megismertetésével* és gyakoroltatásával erősítjük a kortárs kapcsolatokat, az elemi állampolgári és a mindennap életvitellel összefüggő praktikus ismereteket a tanulók erkölcsi arculatát.

-Bővítjük az együttműködésre építő *kooperatív-, interaktív tanulási technikákat és tanulásszervezési módokat*. Törekszünk a *drámapedagógia* eszköztárának az alkalmazására.

-A *tevékenység-központú tanítási gyakorlat* keretében növeljük a tanulók *aktív részvételét* igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, anyaggyűjtés, szerepjáték, stb.), építünk a tanulók kíváncsiságára és a rendszerezett ismeretek iránti igényükre.

-Egyaránt kínálunk tanítványainknak *felfedeztető, szemléletes* tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket, hozzájuttatva őket a tudás öröméhez.

-A különböző *kommunikációs technikák és konfliktuskezelési technikák* elsajátítása. A tanulók a megszerzett tudásukat, valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák.

-Az iskolában folyó nevelő-oktató munka *mérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében* meghatározott rend szerint *funkciójuknak* megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és a szummatív méréseket. Hasznosítjuk az országos mérés során elért eredmények tapasztalatait.

-Alkalmazzuk a *tanuló-megismerési technikákat*, módszereket és eszközöket.

-Megalapozzuk a *tanulók egyéni tanulási módszereit* és szokásait, mintákat nyújtunk a feladat-és problémamegoldáshoz. Kialakítjuk az *önálló tanulás és az önművelés képességét*.

-Mindennapi teendőknek tartjuk a *diákönkormányzat* folyamatos, érdemi működtetését.

-Az interkulturális oktatás megszervezése szolgálja a *kisebbségi kultúrák megismertetését*.

-Az intézményi *önirányítás* előtérbe kerülésével az *önkormányzás gyakorlatának* a kiterjesztése az iskola teljes pedagógiai folyamatára.(pl.: össziskolai fórum, iskolán belüli vezetési szintek, tanulói önkormányzás, pedagógusok és szülők önkormányzati fórumai,

össziskolai információs háló működtetése, stb.).

-A *pedagógiai folyamat rendszerszemléletű megszervezése*. A nevelési és oktatási módszerek integrációjának az előtérbe állítása azzal, hogy a kötött (szabályozott) formák vegyülnek a kötetlen (szabályozatlan) és öntevékeny (önszabályozó) formákkal, amelynek alapján új szükségletek keletkeznek új rendszerelemekkel, s ezzel egy teljesebb és folyamatosan fejlődő rendszerműködés alakul ki.

-Állandó és folyamatos elvárásként fogalmazzuk meg a *differentiált tanulásszervezési eljárások* tanórai és tanórán kívüli mindennapi alkalmazását.

-Végezetül az eddigieket meghaladó, új kiemelt teendőnknek tekintjük a *kompetencia alapú oktatás* eljárásainak a bevezetését és alkalmazását.

3.5.2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

A nevelőtestület által alkalmazott főbb pedagógiai eszközöket és módszereket, az életkori sajátosságokat figyelembe véve és a nehézségük szerint próbáljuk sorrendbe állítani. A sorrendben előbbre helyezett eszközöket inkább az alsó tagozatban alkalmazva fejlesztjük, a felsorolásban később szereplő módszerek alkalmazásának a gyakorisága az évfolyamok növekvő számával arányosan teljesebbnek ki.

A rendszeresen használt főbb pedagógiai eszközök és módszerek a következők:

- Percepciók fejlesztése, a pszichológiai szempontú elemi gondolkodási műveletek megalapozása (pl.: figyelem, emlékezet, képzelet, stb.).
- Logikai alapformák alkalmazása (pl.: azonosság, különbség, felsorolás, stb.), logikai műveletek végzése konkrét és elvont fogalmakkal.
- A formális logika munkaformáinak a begyakoroltatása (pl. analízis, szintézis, következtetés, csoportosítás, alá-és fölé rendelés, stb.).
- Magasabb logikai tevékenységet igénylő munkaformák (pl.: bizonyítás, cáfolat, ok-okozati összefüggés, stb.).
- A nevelési-oktatási eljárások hagyományos eszközei, magatartásra ható módszerei:
 - A meggyőzés módszerei: pl.: minta, példa, példakép, eszménykép, bírálat, önbírálat, felvilágosítás, tudatosítás, vita, stb.
 - A tevékenység megszervezésének kooperatív technikái: pl.: csoportképzés, kooperatív feladatmegoldás, játékos módszerek, stb.
 - Magatartásra ható módszerek:
 - A, ösztönző módszerek: pl.: biztatás, elismerés, dicséret, stb.
 - B, kényszerítő módszerek: pl.: követelés, parancs, büntetés, stb.
 - C, gátlást kiváltó módszerek: pl.: felügyelet, ellenőrzés, intés, átterelés, stb.
- Gyakorlás eszközei, módszerei: szoktatás, gyakoroltatás, munka, játék, verseny, stb.
- A szemléltetés módszereinek az alkalmazása: pl.: kép, tárgy, modell, kísérlet, stb.
- Az ellenőrzés, értékelés módszerei: tudás, illetve magatartás ellenőrzése; közvélemény formálása, stb.

- Tanulói aktivitásra épülő módszerek és elvárások a tanulási-tanítási folyamatban.
- A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- Feladatlapos munka az egyéni foglalkoztatás keretében.
- Együttműködésre szoktató eljárások, konfliktuskezelési technikák megismertetése.
- A tanulásirányítási szervezeti formák biztonságos és változatos alkalmazása:
 - Differenciált osztálymunka:
 - A.-A tanítás tartalma szerinti differenciálás (pl.: alapkészségek fejlesztése, kiegészítő anyagok nyújtása, stb.)
 - B.-Azonos témában a logikai műveletek nehézségi foka szerinti differenciálás.
 - Differenciált feladatok az egyes tanulók számára a képességek szerinti gyakoroltatáshoz.
 - Individuális foglalkoztatás (pl.: nyomtatott szöveg egyéni feldolgozása, feladatlapok megoldása, programozott oktatás, stb.)
 - Csoportmunka, adott témák, problémák közös megoldása.
 - Problémafelvető, gyakorlati alkalmazást igénylő feladatok megoldása, a gondolkodási műveletek és logikai alapformák komplex, integratív alkalmazásával.
 - Kooperatív tanulási-tanítási technikák gyakoroltatása. (pl. projektek, élethelyzetek megoldása, stb.)
 - Kompetencia-fejlesztő programok és eszközök használata, a központi programcsomagok feldolgozása.
 - Szituációs játékok, viták, dramatizálás, a drámapedagógiai módszerek alkalmazása.
 - A tanulásmódszertan egy-egy epochájának a beépítése az 1-8.évfolyamok tanórai munkájába.
 - Az integrációs oktatást segítő program IPR módszertani elemeinek a folyamatos működtetése. Az IPR eszközrendszeréből alkalmazott intézményi eszközök a következők:
 - Kompetenciafejlesztő programelemek:
 - Önálló tanulást segítő fejlesztés
 - Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése.
 - Az integrációt segítő tanórán kívüli programok:
 - Mentori rendszer működtetése.
 - Az integrációt segítő módszertani eljárások:
 - Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés.
 - Drámapedagógia.
 - A tanári együttműködés formái műhelymunkával.
 - Értékelő esetmegbeszélések
 - Hospitálásra épülő együttműködés.
 - A kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei:
 - Egyéni fejlődési napló.

- Szöveges értékelés.
- Multikulturális tartalmak:
 - Multikulturális tartalmak megjelenítése.
 - A továbbhaladás feltételeinek a biztosítása:
 - Pályaorientáció.
 - Továbbtanulásra felkészítő program.
 - Szociális készségfejlesztő technikák gyakoroltatása (pl.: minta és modellnyújtás, szerepjáték, konfliktuskezelő készségek fejlesztése, karitatív tevékenység, stb.)
 - Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása.
 - Az ön- és emberismeret fejlesztését szolgáló technikák megismertetése (pl. emberismereti, önismereti tréningek)
 - Az iskola által felvállalt tevékenységi területek sajátos munkaformáinak és eszközeinek az alkalmazása.
- Kulturális és művészeti programok
 - pl. színjátszó kör, énekkari munka, művészeti jellegű bemutatók, művészeti alapiskola csoportjai, farsangi bemutató, hagyományápolás, helytörténeti játékok, Patay-hét, történelmi évfordulók megünneplése, képzőművészeti kiállítások, Roma téma-hét stb.
 - Értékteremtés, gazdálkodás
 - pl. iskolai önkiszolgálás, értékteremtő munkák, tanterem védnöksége, ruhagyűjtés, papírgyűjtés, tanulói ügyeleti rend, részvétel ünnepi műsorokon.
 - Szociális szolgáltatás.
 - pl.: iskolai prevenció (DADA program) bűnmegelőzési programok, deviancia kezelése, stb.
 - Környezetkultúra.
 - pl.: környezetszépítő akciók, hulladékgyűjtés, Zöld-hét, erdei iskola, madarak és fák napja, évszaktúrák, stb.
 - Egészséges életmód és testkultúra.
 - pl.: mentálhigiéniai felkészítés, sport- és játékdélutánok, sportvetélkedők, fizikai állóképesség fejlesztése, stb.
 - Az önálló szellemi tevékenység kibontakoztatására irányuló eszközök és módszerek alkalmazása, pl.: öntevékeny kutatás ösztönzése, értékteremtő önálló alkotások készítésére bátorítás, önképzőköri szereplés, dolgozatíró pályázatok hirdetése, stb.
 - Tárgyi eszközök használata a tanórai és tanórán kívüli munka során.
 - A hagyományos tantárgyi szemléltető eszközök rendszeres használata, (pl.: térképek, makettek, modellek, hang- és képanyagok, írásvetítő stb.)
 - Interaktív eszközök használata.
 - Számítógép és internet-használat.
 - Digitális technikák alkalmazása.
 - A nyelvtanítás modern technikáinak az alkalmazása (pl. nyelvi labor, számítógépes

nyelvoktatási anyagok, stb.)

- Számítástechnikai programcsomagok használata az egyes tantárgyak tanítása során.
- Egyéni fejlesztő programok alkalmazása a felzárkóztató, fejlesztő és tehetséggondozó foglalkoztatások során.
- Az önálló tanulás támogatásához színvonalas könyvtári szolgáltatás nyújtása.
- Tanulói portfólió készítése, a tanuló éves munkáinak és eredményeinek az összegyűjtése.
- Gyakorlólapok, feladatlapok, differenciált munkalapok készítése a tanulók egyéni munkájának segítéséhez.
- Mérőlapok alkalmazása. A diagnosztikus és formatív mérések eszközeit iskolai szinten készítjük el vagy választjuk meg. A szummatív mérésekhez standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.
- A tehetséggondozás érdekében tehetséggondozó szakkörök működtetése, a tehetséges gyerekek részvételének a biztosítása a tanulmányi versenyeken.
- A tanulók önnevelésének az iskolai megalapozása. Ezek elemei: a tanulói felelős magatartás kialakítása, egyéni programokkal képességek szerinti differenciálás, a tanulói teljesítmények optimalása, a kiteljesedő személyiség folyamatos motiválása.

A számításba vett pedagógiai eljárások és eszközök az intézmény teljes tevékenységi rendszerét lefedve az összes iskolai cél és feladat megvalósítását szolgálja. Így a következő fejezetben tárgyalt személyiségfejlesztés és közösségi nevelés cél- és feladatrendszerének a végrehajtását is. Ezért az alkalmazott eljárásokat és eszközöket a fejezetben már nem ismételjük meg.

3.5.3. Az iskolai nevelő-oktató munka tartalmi szabályozása Kormány 5/2020. (I. 31.) Korm. rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A Nat a magyar kulturális és pedagógiai örökség gyökereiből táplálkozik, annak hagyományaira épül.

Meghatározza azokat a nevelési-oktatói alapelveket, amelyek a nemzeti köznevelésről szóló törvény 5. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően biztosítják az iskolai nevelés-oktatás tartalmi egységét, az iskolák közötti átjárhatóságot. A Nat emellett meghatározza az elsajátítandó tanulási tartalmakat, valamint kötelező rendelkezéseket állapít meg az oktatásszervezés körében. A Nat lefekteti a köznevelés elvi és tartalmi alapjait és kereteit, azaz meghatározza az alapműveltség kötelezően közvetítendő tartalmait az alap- és középfokú oktatási intézmények számára, beleértve a különleges bánásmódot igénylő tanulókat ellátó intézményeket is. A Nat a köznevelés szemléleti alapjainak meghatározásával kiegészíti a gyermekek, tanulók családban megvalósuló nevelését, erősíti ezzel a hazához és a nemzet történelméhez való kötődést, a generációk közötti kapcsolatot, a közös kulturális gyökereket, az anyanyelv használatát. Így rögzíti azt a minden magyar emberben közös tudást, amely megalapozza a nemzeti identitást. A Nat elsődleges felhasználója a nevelési-oktatói intézményben dolgozó pedagógus, valamint az igazgató. Ez a dokumentum az ő munkájukhoz ad iránymutatást, keretet.”

A Nemzeti alaptanterv alapján megfogalmazott feladatok:

- a nemzeti műveltség,
- a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- az egyetemes kultúra közvetítése,
- az erkölcsi érzék és a szellemi, érzelmi fogékonyság elmélyítése,
- a tanulóhoz, a munkához szükséges képességek, készségek, ismertetek, attitűdök együttes fejlesztése,
- az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzése,
- a közjóra való törekvés megalapozása,
- a nemzeti közösségi összetartozás és hazafiság megerősítése
- értékálló és a kor igényeinek megfelelő tudás elsajátítása

A Nemzeti alaptanterv alapján megfogalmazott célok:

- a haza felelős polgárává válják,
- a tanulóban kifejlődjön a hazafiság érzelmvilága,
- reális önismeret,
- szilárd erkölcsi ítéletképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban,
- megtalálja helyét a munka világában,
- tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására válják képessé,
- legyen képes felelősségteljes döntések meghozatalára,
- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra, cselekvésre,
- ismerje és értse a természeti és társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat,
- a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzése

A hatékony intézményes nevelés-oktatásnak nélkülözhetetlen eleme a szülőkkel történő együttműködés. Az intézmény a szülők számára nyújtott pedagógiai segítséggel, a szülők véleményének, javaslatainak befogadásával, hasznosításával teremti meg a sikeres együttműködést.

Fejlesztési területek-nevelési célok:

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is. Összhangban kell lennie a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel.

A nevelési célok megvalósulása a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

Az erkölcsi nevelés

- A tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése,
- A cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése,

- Igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése,
- Az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése,
- Az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra való felkészítés,
- A tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira a helyes megoldáskeresés,
- A kötelesség tudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítő készség, a tisztelet, a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás megtanulása,
- A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől, képzelőtehetség, intellektuális érdeklődésük felkeltése.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

- A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeit, nehézségeit és ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákat.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát.
- Ismeretek, egyéni és közösségi tevékenységek elsajátítása, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését.
- Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése,
- Ismerjék meg Európa történelmét, sokszínű kultúráját,

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

- A cselekvő állampolgári magatartásra, a törvénytiszteletre, az együttélés szabályainak betartására,
- Az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletére, az erőszakmentesség, a méltányosságra nevelésre,
- A tanulók megismerjék meg a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, a honvédelmi nevelést biztosítása.
- A közügyekben a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztésére,
- A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítása, a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások megismerésére.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

- Az önismeret fejlesztése, mint a társas kapcsolati kultúra alapja – a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség.
- A tanuló kedvező szellemi fejlődésének, készségeinek, tudásának és kompetenciáinak kifejlesztése.
- A tanulók képessé váljanak az érzelmeiknek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, a kölcsönös elfogadásra.
- A tanuló énképének kialakítása, hogy a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani.
- A megalapozott önismeret kialakításával a tanulóknál fejlődjön ki a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához szükséges képesség.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretet

kapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére.

A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata:

- a harmonikus családi minták közvetítése,
- a családi közösségek megbecsülésére nevelés,
- felkészítés a családi életre,
- a családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésére nevelés,
- a szexuális kultúra kérdései.

A testi és lelki egészségre nevelés

- Az egészséges életmódra, a testi, lelki egészségre nevelés,
- A helyes táplálkozásra, a mozgás megszerettetésére, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására nevelés,
- A lelki egyensúly megóvására, társas viselkedések szabályozására, a konfliktusok kezelésére nevelés,
- A családdal együttműködve a tanulók felkészítése az önállóságra, a betegség megelőzésére, a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében,
- A káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésére nevelés, motiválással, példamutatással.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

- A hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál, saját élményű tanuláson keresztül.
- A segítő magatartás képességeinek fejlesztése, az együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és –megvalósítás.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

- A tanulók az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességekre tekintettel használják.
- A tanulók számára a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás válik meghatározóvá.
- A környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására nevelés.
- A tanulók megismerjék a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő,
- Kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

- A tanulók életkorához igazodva át fogó képet kell nyújtani a munka világról.
- Tevékenységeken keresztül kell biztosítani arra, hogy a diákok kipróbálhassák képességeiket, elmélyülhessenek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhassák hivatásukat, kiválaszthassák a nekik megfelelő foglalkozást és pályát,
- Képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.
- Fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

- A tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa, a fogyasztás területén,
- Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát,
- Lássák a rövid és hosszú távú céljaik, az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát,
- A köznevelési intézmény biztosítsa a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

- A tanulók nevelése az új és a hagyományos médiumok nyelvének nevelésére,
- A médiatudatosságra nevelés, a kritikai beállítódás kialakítása, a médiumoktól befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelt megszervezésére, tudatos alakítására,
- A tanulók megismertetése a média működésével és hatásmechanizmusával,
- A média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal,
- A valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával,
- A különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

Minden pedagógus teendője:

- Felkeltse az érdeklődést a tanulóban az iránt, amit tanít,
- Útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban.
- Annak megtanítása, hogy hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere;
- Hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások;
- Hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok;
- Melyek az egyénre szabott tanulási módszerek;
- Miként működhetnek együtt a tanulók csoportban;
- Hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek.
- Olyan tudás kialakítása, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével.
- A tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége a teljesítmény növelésére sarkalló, az életésélyek tanulással történő növelését szolgáló egységes, közös alapra kell, hogy épüljön. Cél a személyiségfejlesztő tanítás.

Olyan pedagógiai munkát feltételez az iskolától, a pedagógusoktól, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásának szempontjai:

- olyan szervezési megoldások alkalmazása, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulás megszervezése úgy, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat során legyen lehetőség a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárására, a tévedéseik kiigazítására, tudásuk átrendezésére;
- az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáinak és formáinak alkalmazása különböző szervezeti formában (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában),
- a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák alkalmazása,
- sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal ki kell alakítani az együttműködést, a tanulási esélyek egyenlőséget szolgáló szervezeti formákat, az iskolák közötti együttműködésben és az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön.

Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése,
- a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;

- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képesség-profilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez.

A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

Kulcskompetenciák, a kompetencia alapú oktatás pedagógiai feltételrendszerének kialakítása
A kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában a tanulók gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, a változások irányát és tartalmát cselekvően lesznek képesek befolyásolni.

A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők.

Számos olyan fejlesztési területet említhetők, amely valamennyi műveltségterületen a kialakítandó kompetencia részét képezi: ilyen például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, az együttműködés, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, a kapcsolati kultúra, a társas tolerancia.

Kulcskompetenciák

Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

- Az anyanyelvi kommunikáció elsajátításával a tanuló képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni.
- Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni.
- Képes és tud segédesszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek

megfelelően, etikusan és meggyezően kifejezni.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban.

- A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez.
- Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alpműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

- A matematikai kompetencia során a tanulók felismerik az alapvető matematikai elveket, törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen.
- Lehetővé teszi a törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, hogy az ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, a várható kimenetelét is.

Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük a természetes és mesterséges környezetünket, irányítsuk cselekedeteinket.

- A természettudományok esetében elengedhetetlen, hogy a tanulók megismerjék a természet működési alapelveit, az alapvető tudományos fogalmakat, módszereket és technológiai folyamatokat, az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait.
- A természettudományos és technikai kompetencia birtokában mozgósítani lehet a természettudományos és műszaki műveltséget, új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismerhetnek meg a tanulók.
- Kialakul a kritikus gondolkodás az áltudományokkal, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes elképzelésekkel, a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.

Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett, közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén.

Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul:

- az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje;
- digitális tartalomalkotás és megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az Interneten keresztül.
- a digitális kompetencia magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat–

szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) – a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén.

A tanulónak értenie kell:

- miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt,
- ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat,
- az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket, az etikai elveket, a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket,
- a szükséges készségek magukba foglalják - az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését,
- a digitális kompetencia fejlődését segítheti az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Az állampolgári kompetencia a :

- demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul,
- A kompetencia magába foglalja az aktuális események, a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb eseményeinek és tendenciáinak, a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét (az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, az európai sokféleség és a kulturális azonosságtudat fontosságának tudatosítása).
- a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, a megoldásuk során tanúsított szolidaritás.
- a közösségi tevékenységek és a különböző – helyi, nemzeti és európai – szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzése, a részvételt a döntéshozatalban (elsősorban szavazás útján).

A pozitív attitűdök:

- az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartása, a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz, az Európához való tartozás tudata,
- a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékeknek, a demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása.
- A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket.
- a kiegyensúlyozott kapcsolatok, a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása.
- az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete.

E kompetencia alapja:

- az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni,
- figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.
- Az attitűdök vonatkozásában:
- legfontosabb az együttműködés, a magabiztosság és az integritás, a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés.
- a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra,
- a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, a változások iránti fogékonyság.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására.

Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent, valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

A szükséges ismeretek:

- az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerése, értelmezése, a gazdaság működésének átfogóbb megértése, a pénz világát érintő magabiztos tájékozódás.
- a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeinek ismerete,
- Szükséges készségek, képességek:
 - o a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, az etikus magatartás.
- Pozitív attitűdök:
 - o függetlenség, az alkotó- és újítókészség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, a média segítségével, az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség feltételezi:

- a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában.
- a kulturális és nyelvi sokféleség megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

Képességek és készségek:

- a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, az általános életminőség javítása.

Pozitív attitűdök:

- a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság.
- a nyitottság, az érdeklődés, kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval, saját szükségleteinek és lehetőségeinek, a tanulás folyamatnak a megismerése. Ez

egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, útmutatások keresését és alkalmazását jelenti.

A hatékony és önálló tanulás arra készíteti a tanulót:

- előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, készségeit tudja alkalmazni a tanulási és képzési folyamataiban, otthon, a munkában,
- eleme a motiváció.

A hatékony és önálló tanulás feltétele:

- a tanuló ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait,
- képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

- Az ismeretek elsajátításához szükséges alapvető ismeretek:

- írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata, a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése, képesség a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje,

Pozitív attitűd:

- a tanulás iránti belső motiváltság.

Fejlesztési irányok

- Egységes, befogadó (komprehenzív) iskolarendszer
- Helyi tanterv - kötött és szabadon választható tananyagtartalom
- Egyéni képességekhez igazított tananyagválasztás
- Tanulóközpontú, differenciált módszertan
- Képességfejlesztés, kompetencia alapú oktatás
- Aktív tanár – aktív tanuló (megváltozott tanárszerep)
- Hatékony tanulási módszerek alkalmazása, a tanulók cselekedtetése
- Reális teljesítményértékelés
- Integráció és integrált oktatás, felzárkóztatás

Várható eredmények:

- a tanulói teljesítmény javulása
- a hátrányok csökkentése, felzárkózás
- a tehetség felismerése,

- az iskolai hiányzások csökkenése
- pedagógusok szerepének megváltozása

Az iskolai kompetencia-fejlesztés koncepciója

- Az alapelvek, célok és feladatok kidolgozása minden kompetencia területre.
- A tananyag kijelölése – lokalizálása, az egyes programelemek elhelyezése a tantárgyi struktúrában (tantárgyakhoz, műveltségi területekhez, osztályfőnöki programokba, modulokhoz, tanórán kívüli tevékenységekbe).
- Időbeli elrendezése (epochák, modulok, projektek).
- Fejlesztési eljárások és módszerek megválasztása (fejlettségi szintnek megfelelően). A kompetenciafejlesztés komplex taneszköz-rendszerének alkalmazása:
 - programtanterv
 - tanulói eszközök
 - tanári eszközök
 - értékelő eszközök
 - modulok rendszere
 - digitális eszközök, informatikai fejlesztés

A kompetencia fejlesztését támogató rendszer

- külső továbbképzések (tanárok felkészítése)
- belső továbbképzések (önképzés, benchmarking)
- mentorálás (program-karbantartás)
- szaktanácsadás igénybe vétele

A tanuló hatékony megismerését szolgáló technikák alkalmazása

- pedagógiai diagnosztika,
- tehetségazonosítás,
- tanulási stratégiák és módszerek alkalmazása,
- tanulási problémák felismerése (nehézségek, zavarok, akadályozottság),
- részképesség-zavarok kiszűrése,
- a személyiség komplex megismerése

Az alkalmazott mérés-értékelés

- az értékelés elveinek kidolgozása
- diagnosztikus (bemeneti) mérések
- formatív (visszajelző, szabályozó) mérések
- a tanulói fejlődés nyomon követése
- szummatív (lezáró – minősítő) mérés-értékelés

Módszertani elemek

- tanulásszervezési javaslatok,
- tanórai differenciálás heterogén csoportban,
- kooperatív tanulás,
- tevékenységközpontú pedagógiai gyakorlat,
- a drámapedagógia eszközei,
- egyéni és csoportos projektmunka,
- átfogó tanítási szakaszok (epochák) beillesztése a tanulás-tanítási folyamatba,
- prezentációs technikák elsajátítása és alkalmazása
- tanulói értékelési technikák (önértékelési eljárások) gazdagítása,

A tanulni tanulás kognitív és affektív kompetenciájának fejlesztése

- a tanulásmódszertan beépítése az iskola tevékenységrendszerébe,
- a tanulók tanulási stratégiáinak és módszereinek megismerése,
- a tanuláshoz való viszony (attitűd) feltérképezése, a változások követése,
- a motivációs bázis megismerése és formálása,
- a tanuláshoz szükséges alapkészségek felmérése és fejlesztési eljárásainak alkalmazása (életkor-specifikusan),
- a tanuláshoz szükséges komplex személyiségelemek megismerése (kíváncsiság, érdeklődés, akarat, kitartás, önfegyelem, becsvágy, teljesítményszorongás, küzdőképesség, sikerorientáció – kudarckerülés)

Az iskola pedagógiai programja a NAT-ban leírt és képviselt értékekre, a fejlesztési területekre valamint a kulcskompetenciák fejlesztésére és a tanulói szükségletekre épül. Pedagógiai feladataink a NAT-ban rögzített egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint a tanulási esélyegyenlőséget javító, egyénre szabott differenciált pedagógiai bánásmód alkalmazása. Azt a célt szolgálja, hogy tanulóink: a különböző szintű adottságaikkal, az eltérő mértékű fejlődésükkel, az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel, szervezett ismeretközvetítéssel, spontán tapasztalataikkal összhangban minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A nevelési program és a helyi tanterv szoros egységet alkot. A nevelési programban meghatározott nevelési alapelveket, a kitűzött célokat és feladatokat elsősorban a tanítás – tanulás folyamatában a helyi tanterv megvalósításával és a tanórán kívüli tevékenységgel éri el az iskola.

A tanulói aktivitásra épített pedagógiai gyakorlat során arra törekszünk, hogy minél hatékonyabb legyen az ismeretek több szintű elsajátítása (ismeret, megértés, alkalmazás, komplex művelési szintű alkalmazás), ezáltal a tanulói képességeket magas szintre fejlesztjük, s a tágra értelmezett tudáson (képesség) túl a megtanultakhoz való viszonyt (attitűd) is formáljuk. Másképp fogalmazva: a tanulók értelmi – érzelmi – akarat tulajdonságait, az önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kulturált életmód iránti cselekvési motívumaikat és képességeiket fejlesztjük. Segítjük a tanulókat a saját önfejlesztő stratégiájuk felépítésében és megvalósításában (életpálya-építés).

Képzésünk tartalma az emberre, társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett tananyag-kiválasztással, elrendezéssel. A kompetencia tehát az ismeretek alkalmazóképes elsajátításából, a tanultakhoz való viszony (attitűd) formálásából és a lehetséges mértékig kimunkált képességekből építkezik.

A tananyag cselekvő feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók: műveltségét, világszemléletük, világképük formálódását, társas kapcsolataik alakulását, eligazodásukat saját testükön, lelki világukban, tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben. Végző célunk, hogy bátorító – megengedő tanári attitűddel megalapozzuk a jó kompetenciaérzésüket, pozitív énképüket és aktív cselekvési szándékukat. Mindezt hozzájárul a boldogságélmény megéléséhez, amely a kiegyensúlyozott személyiségfejlődésük szempontjából elengedhetetlen.

Tevékenységek központú pedagógiák

- A gyermek saját cselekvéseinek és tevékenységeinek keresztül és a másokkal való együttműködésben jut új ismeretek birtokába, sajátítja el a különböző készségeket és képességeket, melyek egyaránt szolgálják saját személyiségének szabad fejlődését és szocializálódását a társadalomba.

- A tevékenységközpontú pedagógiák alappillére a tanulás, a tevékenység önállóságának kialakítása, a csoportban megvalósuló interakciók lehetőségének megteremtése.
- A pedagógus közvetett hatást gyakorol a gyermekre, megteremti a tevékenység feltételeit, motiválja a gyerekeket, a tevékenység közben támogató, tanácsadó szerepet tölt be.
- A tanulási folyamat során alkalmazott módszerek és szervezeti keretek széleskörű alkalmazása valósul meg, amely lehetővé teszi egy-egy képesség fejlesztésének sokoldalú megközelítését.
- A tanulási tér kitágul, jelentős szerepet kapnak a társadalmi kapcsolatok, erőteljesen érvényesül a komplexitás, a tantárgyközi szemlélet, a tapasztalatgyűjtés lehetősége környezetére, társaira, önmagára nézve.
- Egyaránt kínálunk tanítványainknak heurisztikus (felfedező) tanulási helyzeteket és rendszerező ismeretszerzési élményeket, hozzájuttatva őket a tudás öröméhez.
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési technikák elsajátítása. A tanulók a megszerzett tudásukat, valóságos feladatok, problémák megoldásában, konfliktusok kezelésében is alkalmazzák. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka mérési, ellenőrzési, értékelési rendszerében meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és a szummatív méréseket. Hasznosítjuk az országos mérés során elért eredmények tapasztalatait.

Megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait, mintákat nyújtunk a feladat- és problémamegoldáshoz. Kialakítjuk az önálló tanulás és az önművelés képességét. Mindennapi teendőknek tartjuk a diákönkormányzat folyamatos, érdemi működtetését. Az interkulturális oktatás megszervezése szolgálja a kisebbségi kultúrák megismertetését.

Állandó és folyamatos elvárásként fogalmazzuk meg a differenciált tanulásszervezési eljárások tanórai és tanórán kívüli mindennapi alkalmazását.

Differenciált tanórai képességfejlesztés

- A tanuló életkorától, szociális státusától, egyéni képességeitől függően több szempont szerint differenciáltan tudjuk csak meghatározni azt a tanulási stratégiát, amely mind a tanulásszervezés céljainak, mind az egyes tanulók érdekeinek megfelel, így aktív és produktív tanuláshoz vezet.
- A differenciált rétegmunka biztosítja a tanulók egyéni képességeihez igazodó fejlesztést, az egyéni tanulási utak kimunkálását.
- A differenciálás alapja nem merev, homogén csoportokba történő sorolás, hanem rugalmas, átjárható rendszer kialakítása.
- A differenciálás lehetőség a gyermek számára a képességeihez igazodó nehézségű feladat kiválasztására, amely sikerélményt biztosít számára.
- A differenciálás formái: a tanulócsoportok képesség és érdeklődés szerinti felbontása (párhuzamos óravezetés), szervezeti differenciálás (csoportbontás), szervezeti és tartalmi differenciálás (képességszerinti csoport eltérő tananyagtartalom feldolgozása)
- A differenciálás akkor hatékony, ha differenciált értékelési –és követelményrendszer társul hozzá.

Differenciált osztálymunka:

A.

- A tanítás tartalma szerinti differenciálás (pl.: alapkészségek fejlesztése, kiegészítő anyagok nyújtása, stb.)

B.

- Azonos témában a logikai műveletek nehézségi foka szerinti differenciálás.
 - Differenciált feladatok az egyes tanulók számára a képességek szerinti gyakoroltatáshoz.
 - Individuális foglalkoztatás (pl.: nyomtatott szöveg egyéni feldolgozása, feladatlapok megoldása, programozott oktatás, stb.)
 - Csoportmunka, adott témák, problémák közös megoldása.
 - Problémafelvető, gyakorlati alkalmazást igénylő feladatok megoldása, a gondolkodási műveletek és logikai alapformák komplex, integratív alkalmazásával.
 - Kooperatív tanulási-tanítási technikák gyakoroltatása. (pl. projektek, élethelyzetek megoldása, stb.)

Az értékközvetítés módszere; projekt

A projekt olyan tanulásszervezés, amelynek középpontjában valamilyen gyakorlati életből adódó problémafelvetés áll. A probléma megoldása a gyermekek tapasztalatára, érdeklődésére, tevékenységére épül, amelyben a hangsúly az ismeretszerzés folyamatára kerül. A projektmódszer lényege az a nagyfokú szabadság, amelyet a tanuló számára biztosít a célok kiválasztásától a tervezésen, a feladat végrehajtásán, át a produktumig, az értékelésig.

A projektpedagógia célja valamilyen produktum, végeredmény, amely a valóság igényeire épülő szükséglet alapján kerül kiválasztásra, így biztosítja a világ integrált megismerését oly módon, hogy a tanulás mellékterméke a tevékenységnek. A projekt a tanulást, az ismeretek, készségek, jártasságok elsajátítását indirekt módon biztosítja, kihívásra épít, ezzel belső motivációt teremt, komplex módon teremti meg a probléma mind több összefüggésének megismerését.

A projekt szerkezeti felépítése

- témaválasztás, célok meghatározása
- tervezés, téma feladatokra bontása
- szervezés, megvalósítás,
- nyilvánosságra hozatal, záró értékelés

A projektmódszer eredményei

- cselekvésre, tapasztalatokra épül
- együttműködésre, egymástól tanulásra támaszkodik
- alapvető a kölcsönös kommunikáció
- komplex és alkotó jellegű
- megerősíti a motivációt és a felelősségvállalást
- differenciál, lehetőséget biztosít a felzárkóztatásra, tehetséggondozásra
- Önállóságra készítet, rugalmas téri és időkeretekre épül

Kooperatív csoportmunka

- A kooperatív csoport erős, pozitív összetartozás-tudattal rendelkezik, a csoporttagok ismerik, elfogadják, támogatják egymást, összetétele heterogén.
- A heterogén csoport különböző teljesítményű tanulókból alakul, amely kedvező feltételeket teremt a tanulók egymástól tanulására
- A véletlenszerű csoportszervezés során a diákok különböző helyzetekben fejleszthetik és tanulhatják meg hasznosítani kooperatív készségeiket.

- A tudatos, tartós feladatmegoldáshoz kapcsolódó csoportszervezés előnye az erős közösségtudat, a közös tanulási tapasztalat pozitív hatása.
- A kooperatív csoportmunka tárgyi feltétele az egyenlő esélyekkel történő elérhetőség, a rugalmas téri és idő környezet megteremtése.
- A csoportok működtetésének személyi feltétele a pozitív közösségtudat, kölcsönös bizalom, szeretet, megbecsülés.
- A csoportmunka alapelvei: a párhuzamos, egyidejű interakciók, az egyidejű felelősség elve, az egyenrangú részvétel elve, az építő egymásrautaltság.
- A kooperatív munka alkalmazkodik a gyerekek szükségleteihez, a tanulás cselekvés és aktív részvétel révén jön létre, segíti az ismeretszerző és társas készségek fejlődését.

Témahét

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok. Az intézmény pedagógiai programjába rendszerszerűen beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált, a keressztantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmasak. (Ilyenek lehetnek például: városi ökológiai téma; a lovagkor; a nagyföldrajzi felfedezések; antik tudomány, vallás, művészet; vállalkozási kompetenciák, idegen nyelvi hét, stb.)

Azt intézmény által megszervezett témahét:

Modul

Célunk intézményünkben egy moduláris oktatási program megszervezése (pl. egészséges életmód, környezetvédelem, demokráciára nevelés, játék, érzelmi-erkölcsi nevelés stb. témakörben) tanévenként

„A kompetencia alapú oktatási programok általános pedagógiai alapelvei:

A pedagógusszerep segítő, támogató jellege

- A pedagógus feladata nem csupán a tananyag közvetítése, hanem a tanulási folyamat irányítása és segítése.

A képesség- és személyiségfejlesztés harmóniája

- A kognitív tanulási képességek és a személyiség egészének fejlődését meghatározó szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése egészséges arányának megteremtése.

Differenciálás, esélyegyenlőség

- Differenciált tanulásszervezési módszerek alkalmazása, mely lehetővé teszi a tanulók személyes szükségleteinek, tudásának, képességeinek és motivációinak megfelelő fejlesztést, biztosítva ezzel a hatékony tanulás szempontjából nélkülözhetetlen helyes énkép alakulását.

Gyakorlat-központúság

- A mindennapi életben hasznosítható, a társadalmi környezet változásainak és igényeinek megfelelő ismeretek közvetítése, tudás átadása és a megszerzett tudás

felhasználása. A döntésképes, döntéséért felelősséget vállaló személyiség készségeinek fejlesztése.

Egyensúlyteremtés

- Megfelelő arányt kell találni a készség- képességfejlesztésre és az ismeretszerzésre fordított idő között figyelembe véve, hogy bizonyos ismeretbevétel híján a készség- képességfejlesztés sem optimalizálható. Egyensúlyt kell teremteni az egyéni tanulás, a felfedeztetés, illetve a páros, kooperatív és frontális oktatás között.

Tevékenység-központúság

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítói gyakorlat megvalósításának támogatása, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt; konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére, problémamegoldásra, összefüggések felfedezésére, következtetések levonására, döntésekre, egyéni vélemények kialakítására, az ismeretek alkalmazására, a társakkal való együttműködés és munkamegosztás, a feladatért vállalt felelősség megtapasztalására.

Motiváló tanulási környezet

- A tanulás hatékonysága szempontjából fontos a megfelelő tanulási környezet kialakítása, mely egyfelől örömforrást jelenthet, másfelől érdeklődést kelt, aktív, konstruktív együttműködésre készíti a tanulókat.

A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme

- A mérések nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják. A tanítási-tanulási folyamat hatékonysága az egyes tanulók fejlődésén mérhető.

Feladatok

- A különbségek felmérése
- A szegregálódás csökkentése
- A személyiség egészének fejlesztése
- Az olvasás, szövegértés, szövegalkotás szintjének emelése
- A gondolkodási képességek fejlesztése
- A motiváció erősítése

Ezzel:

- reális esélyt teremt a tanulók kulturális, képességbeli és tanulási szükségletekben megmutatkozó különbözőségeinek kezeléséhez,
- minőségi elmozdulást hozhat a lényegesen hatékonyabb alapozás tekintetében,
- alkalmazásával megelőzhető a lemorzsolódás, feleslegessé válik a

szegregáció. „, RJR módszer (Ráhangolódás – Jelentésteremtés – Reflektálás)

- olvasással, írással a kritikai gondolkodásért
- nem az információszerzés, hanem a képességfejlesztés kerül előtérbe
- komplex gondolkodási folyamat, a folyamat nyomon követése
- motiváció a kíváncsiság, a kételkedés, a döntéshozatal lehetősége
- az új ismereteket a régiekhez kapcsoljuk, integráljuk
- interaktív, kognitív folyamat – szakaszos szövegfeldolgozás
- változó tanár szerep: idő, lehetőség biztosítása a kritikai gondolkodásra, a találgatás

lehetősége a tanulók számára, eltérő vélemények elfogadása, vita, a tanulók aktív részvételének elősegítése, támogató, biztonságos környezet, bizalom a tanulók képességeiben

- változó tanulói szerep: önbizalom fejlesztése, aktív részvétel, eltérő vélemények tisztelete, véleményalkotás, döntés, technikák:

- fűrtábra-gondolattérkép, történetalkotás kulcsszavakkal,
- memóriajáték, látószögnövelő gyakorlat, hangsúly gyakorlat, megszakításos, jóslásos szövegfeldolgozás, ötsoros, karaktertérkép, drámajáték a tulajdonságoknak megfelelő megjelenítéssel, történet folytatása, kockázás,
- önértékelés (Nem vettem fel a tempót - Sokat mondtam),
- egyéni élmény visszajelzése mimikával (Hogy érezted magad?)
- Szituációs játékok, viták, dramatizálás, a drámapedagógiai módszerek alkalmazása.
- A tanulásmódszertan egy-egy epochájának a beépítése az 1-8.évfolyamok tanórai munkájába.

Tanulás tanítása, logikus gondolkodás fejlesztése

- figyelem
- érzékelés, észlelés
- emlékezet
- képzelet
- gondolkodási műveletek
- információszerzés, tájékozódás
- lényegkiemelés, szelektálás
- rendszerezés, felhasználás
- új kontextusban alkalmazás
- komplex gondolkodás a tantárgyi ismeretek között
- önálló véleményalkotás
- tanulási technikák
- jegyzetelés, vázlat

Az integrációs oktatást segítő program IPR módszertani elemeinek a folyamatos működtetése. Az IPR eszközrendszeréből alkalmazott intézményi eszközök a következők:

- Kompetenciafejlesztő programelemek: Önálló tanulást segítő fejlesztés
Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése.
- Az integrációt segítő tanórán kívüli programok: Mentori rendszer működtetése.
- Az integrációt segítő módszertani eljárások:
Egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés.
Drámapedagógia.
- A tanári együttműködés formái műhelymunkával. Értékelő eszmegbeszélések
Hospitálásra épülő együttműködés.
- A kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei: Egyéni fejlődési napló.
Szöveges értékelés.
- Multikulturális tartalmak: Multikulturális tartalmak megjelenítése.
- A továbbhaladás feltételeinek a biztosítása: Pályaorientáció.
Továbbtanulásra felkészítő program.
- Szociális készségfejlesztő technikák gyakoroltatása (pl.: minta és modellnyújtás, szerepjáték, konfliktuskezelő készségek fejlesztése, karitatív tevékenység, stb.)
- Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása.

- Az ön- és emberismeret fejlesztését szolgáló technikák megismertetése (pl. emberismereti, önismereti tréningek)

Az iskola által felvállalt tevékenységi területek sajátos munkaformáinak és eszközeinek az alkalmazása.

- Kulturális és művészeti programok
pl. énekkari munka, művészeti jellegű bemutatók (*Roma Téma-hét, Patay-hét, Farsang*), művészeti alapiskola csoportjai, hagyományápolás (*Patay-hét*), történelmi évfordulók megünneplése (*március 15, október 23*), képzőművészeti kiállítások (*Roma Téma-hét, Patay-hét*), stb.
- Értékteremtés, gazdálkodás
pl. iskolai önkiszolgálás, értékteremtő munkák, tanterem védnöksége, ruhagyűjtés, papírgyűjtés, tanulói ügyeleti rend, részvétel ünnepi műsorokon.
- Szociális szolgáltatás.
pl.: iskolai prevenció bűnmegelőzési programok, deviancia kezelése, stb.
- Környezetkultúra.
pl.: környezetszépítő akciók, hulladékgyűjtés, Zöld-hét, évszaktúrák, stb.
- Egészséges életmód és testkultúra.
pl.: mentálhigiéniai felkészítés, sport- és játékdélutánok, sportvetélkedők, fizikai állóképesség fejlesztése, Erdei iskola, Zöld-hét stb.
- Az önálló szellemi tevékenység kibontakoztatására irányuló eszközök és módszerek alkalmazása,
pl.: öntevékeny kutatás ösztönzése (*Erdei iskola*), értékteremtő önálló alkotások készítésére bátorítás, önképzőköri szereplés, dolgozatíró pályázatok hirdetése, stb.

Tárgyi eszközök használata a tanórai és tanórán kívüli munka során.

- A hagyományos tantárgyi szemléltető eszközök rendszeres használata, (pl.: térképek, makettek, modellek, hang- és képanyagok, írásvetítő stb.)
- Interaktív eszközök használata.
- Számítógép és internet-használat.
- Digitális technikák alkalmazása.
- A nyelvoktatás modern technikáinak az alkalmazása.
- Számítástechnikai programcsomagok használata az egyes tantárgyak tanítása során.(pl.: SDT kínálta lehetőségek, az egyes kompetencia területekre készített programok, stb.)
- Egyéni fejlesztő programok alkalmazása a felzárkóztató, fejlesztő és tehetséggondozó foglalkoztatások során.
- Az önálló tanulás támogatásához színvonalas könyvtári szolgáltatás nyújtása.
- Tanulói portfólió készítése, a tanuló éves munkáinak és eredményeinek az összegyűjtése.
- Gyakorlólapok, feladatlapok, differenciált munkalapok készítése a tanulók egyéni munkájának segítéséhez.
- Mérőlapok alkalmazása. A diagnosztikus és formatív mérések eszközeit iskolai szinten

készítjük el vagy választjuk meg. A szummatív mérésekhez standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.

- A tehetséggondozás érdekében tehetséggondozó szakkörök működtetése, a tehetséges gyerekek részvételének a biztosítása a tanulmányi versenyeken.

- A tanulók önnevelésének az iskolai megalapozása. Ezek elemei: a tanulói felelős magatartás kialakítása, egyéni programokkal képességek szerinti differenciálás, a tanulói teljesítmények optimalálása, a kiteljesedő személyiség folyamatos motiválása.

4. SZEMÉLYISÉG- ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS

4.1. SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI ELVEK

A személyiséget a biológiai tényezők, a környezeti- és nevelői hatások-egymással szoros kölcsönhatásban-együttesen határozzák meg. A személyiség fejlődését tehát három tényező befolyásolja: az öröklés, a környezet és a nevelés. Ezek közül a legjelentősebb a nevelés-oktatás személyiségformáló hatása.

Az iskola a személyiségfejlesztés szolgálatában fontos szerepet szán a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatásának és a tehetséggondozásnak.

A *felzárkóztató* típusú foglalkozások az alapvető készségek terén felismert hiányosságok pótlására nyújtanak segítséget. A különböző *tehetséggondozó szakkörök* a szaktárgyi ismeretek mellett kiemelten fontosnak tartják a *gondolkodás fejlesztését*, a *kulcskompetenciák* használható megalapozását.

Az egyéni fejlesztés során nagy hangsúlyt fektetünk a *kommunikációra*, a *tanulásmódszertanra* és az *önismeretre*. A kommunikációs ismeretek keretében a *beszédkészség* fejlesztése mellett a *számítástechnikai alapismeretek* megtanítását, s annak az önálló ismeretszerzésben történő rendszeres alkalmazását egyaránt fontos teendőnek tartjuk. A *könyvtárhasználati* ismeretek megtanításával a többirányú információszerzés és a többkönyvűség lehetőségét teremthetjük meg.

A *tanulásmódszertan* tanítása az új tanulási technikák megtanulásához segíti hozzá az érdeklődőket.

Az *önismereti* típusú iskolai foglalkozásokon a tanulók (pl. osztályfőnöki óra, nagylányok klubja, stb.) megismerhetik személyiségük erősségeit és gyengeségeit. Lehetőséget ad arra is, hogy a gyerekek speciális képességei kiderüljenek, s ezek fejlesztése intenzívebbé válhasson.

A személyiségfejlesztés-miközben az intellektuális és emocionális kompetenciák fejlesztését szolgálja-megalapozza tanítványainkban az önmaguk, mások és a közösség iránti felelősségtudatot is.

A gyermekközpontú iskolában alapvető érdek a szülők széleskörű bevonása a személyiségfejlesztő tevékenységekbe. Ők elsősorban egyéni példaadással, a hagyományos személyiségjegyek és értékek erősítésében, a viselkedéskultúra szabályainak az elfogadásában és a helyes önértékelés kialakításában működhetnek közre.

A személyiségfejlesztés programszerű iskolai megjelenítése a tanárok személyiségközpontú szemléletének kialakítását is megalapozza. Intézményünk a magas szintű demokratizmus és a magas szintű kontroll kombinációjára épülő nevelési stílust részesíti előnyben, mely alkalmazkodik a gyerek életkorához, alkatához és neveltségi szintjéhez.

4.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ISKOLAI ALAPELVEI, CÉLJAI ÉS FELADATAI

- A kompetencia-alapú oktatás részprogramjait is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a nevelés-oktatás személyiségfejlesztő hatásának érvényesítése. Komplex személyiségfejlesztésre törekszünk, amikor megismerjük tanítványaink szükségleteit és motivációs bázisát.
- Tanítványaink személyiség szerkezetének a megismerésével elősegítjük a reális önismeretük alakítását, formáljuk önmagukhoz és a társaikhoz fűződő viszonyukat.
- Alkalmazkodunk az életkori pszichikus sajátosságokhoz.
- A pedagógus személyiségét alapvető motivációs tényezőnek tartjuk, közvetetten meghatározója a tanuló tantárgy iránti érdeklődésének és személyes kapcsolatainak minőségének.
- Megalapozzuk a szociális (társas) kompetencia, a pozitív szokások kialakítását. Tudatosan fejlesztjük tanítványaink társas kapcsolatait.
- Igyekszünk kiépíteni az egyéni életvezetési kultúrát. Megalapozzuk a pozitív tartalmú viszonyulásokat (attitűd), a tényleges szükségletek felismerését (igényszint) és az ösztönző motívumokat (cselekvésre késztető belső erőforrások).
- Tanulóink személyiségébe építjük az emberi, természeti és társadalmi környezet alakításának a képességét.
- Problémás nevelési helyzetekben megfelelő konfliktus-megoldási stratégiákat alkalmazunk, mindenkor a gyermek érdekét szolgáló megoldásokat keresünk.
 - Az iskolai tevékenységrendszer minden eleme segítse a tanulók testi, értelmi, érzelmi, akarati és jellembeli tulajdonságainak a harmonikus fejlődését.
 - A tanulóknak legyen áttekintése a saját személyisége összetevőiről, képessége és tehetsége határaitól, legyen képes felismerni viselkedése következményeit.
 - Alakítsunk ki minden tanulóban sikerorientált beállítódást.
 - Az iskola adjon teret a színes, sokoldalú iskolai életnek, fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségeit és akaratát.
 - Ismerjék meg a tanulók a szociális (társas viselkedés) szabályait, alakítsuk ki bennük az egyéni szociális értékrendet.
 - Fejlesszük a személyes képességeket az önkiszolgálás, önellátás, önkifejezés, önvédelem területein.
 - Tanulóink legyenek tisztában a személyiséget veszélyeztető negatív hatásokkal.(pl.: káros szenvedélyek-drog, alkohol, dohányzás, mozgásszegény életmód-, egészségtelen táplálkozás, negatív hatású társas kapcsolatok, a korai nemi élet, stb.)
 - Az iskolában a korlátozottan tekintélyelvű és magas szintű demokratizmusra épülő nevelési stílusra törekszünk.
 - Igyekszünk a tanulók jogainak, emberi méltóságának a maradéktalan tiszteletben tartására, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintatra.
 - A családdal való kapcsolattartás érdekében biztosítjuk a rendszeres és folyamatos információáramlást, a nevelőmunkában megnyilvánuló együttműködést.
 - Az empátiaképesség alakításával növeljük a másság elfogadásának a képességét, a tolerancia képességfokát.

- *Feladatnak tekintjük, hogy támogassuk a tanulókat a reális önismeret kialakításában, az erkölcsi és jellembeli tulajdonságaik formálásában.*
- *Megalapozzuk a tanuláshoz szükséges alapkészségeket, biztosítjuk a kulcskompetenciák használható kifejlesztését.*
- *Erősítjük a tanulási teljesítmény optimalizálását segítő személyiségi jegyeket. Folyamatosan segítjük felfedezni és fejleszteni minden gyermekben személyiségének saját értékeit.*
- *Olyan iskolai életrend kialakítása a feladatunk, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat és átláthatóak a magatartási szabályok.*
- *Arra szoktatjuk tanítványainkat, hogy tudják higgadtan kezelni a konfliktusos szituációkat.*
- *A tanuló legyen képes arra, hogy tudatosan alakítsa a saját pozitív életfilozófiáját, egészséges életmódját és szokásrendszerét.*
- *Feladatunk az életkornak és fejlettségi szintnek megfelelő nevelő hatások összehangolása.*
- *A gyerekeket a harmonikus együttélés szabályainak és napi gyakorlatának befogadására és közvetítésére neveljük. Különösen fontosnak tartjuk az előítéletesség felismerésére való képesség kialakítását és a testi-lelki egészség megőrzésére vonatkozó képesség megalapozását.*
- *Folytasson a nevelőtestület hatékony nevelő-oktatómunkát a bűnmegelőzés, a drogprevenció és a fogyasztóvédelmi nevelés terén.*
- *Az önfejlesztő képesség megalapozásával segítsük tanulóinkat a saját önfejlesztő stratégiáik kialakításában.*

A személyiségfejlesztést és a közösségi nevelést két elválaszthatatlan iskolai rendszerelemnek tekinti a nevelőtestület.

A tanulók egészséges személyiségfejlődése szempontjából fontosnak tartjuk a közösséghez tartozást, mert ennek az élménye alapozhatja meg tanítványainkban az önmaguk cselekedetei és a közösség iránti felelősség együttes tudatát.

4.3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉssel, AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségfejlesztés a tanulói közösségek kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti.

A tanulói személyiségfejlesztésre irányuló nevelő-oktató munka egyrészt a tanulók és a nevelők közvetlen, személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt a közösség hatásán át érvényesül.

Ezért tekintjük a közösségi nevelést a személyiségfejlesztés és a társas kapcsolatok alakításának egyik fő színterének. A személyiség csak a másokhoz való viszonyaiban, kapcsolataiban formálódhat, s alakulhatnak ki azok a tulajdonságjegyek, amelyek a társadalmi beilleszkedés legfőbb hordozói lehetnek.

A *formális* iskolai közösségek között kiemelt szerepet töltenek be a hagyományosan

szerveződő *osztályok*. A belső szerveződésük, a tanulói kapcsolatok hierarchiája, a sajátos megbízási rendszer, az együttműködés közeli és távlati célrendszere, az együttes cselekvések mind-mind közösségformáló erő.

Az elsődleges közösségek által nyújtott személyes kapcsolatok és szimpátiák a társas érintkezés elengedhetetlen formálói. Működtetése és alakítása az osztályfőnökök személyes felelőssége, nevelőmunkájuk hatékonyságának a legfőbb fokmérője.

Hasonló szerepet töltenek be azok a formális *gyermekcsoportok* is, amelyek a *tanulói önkormányzat egy-egy részterületének a szervezése céljából* alakultak. Ezek az iskolaközösség szolgálatát tudatosan felvállalva elősegíthetik a közösségi célokért való önkéntes áldozatvállalás elsajátítását is.

Megkülönböztetett jelentőséget tulajdonítunk a *közös érdeklődés, hobbi, vagy egyéb progresszív cél érdekében szerveződő*, egymást önként vállaló, együttesen tevékenykedni akaró *gyerekek közösségi csoportosulásának*. Ezeket az *informális csoportokat* (pl. önképzőkörök, szakkörök, alkotói csoportok) a gyerekek által szabadon megválasztott, s a pedagógiai gondozásukat önként vállaló pedagógusok nevelőtestületi megbízásával is támogatjuk.

Esetenként a közös érdeklődést mutató gyerekek igényei kielégítésére ilyen csoportok megszerveződését az iskola is kezdeményezi. (Pl. Környezetvédelmi tevékenység).

Figyelemmel kísérjük azokat az iskolai kereten kívüli szerveződéseket is, amelyekben tanulóink részt vesznek. Igyekszünk ezekkel a közösségekkel kapcsolatot létesíteni, céljainkat egyeztetni, esetleg közös programokat szervezni.

Fontosnak tartjuk, hogy egy-egy gyerek több (akár 3-5) kisközösség tagja is legyen, hogy olyan *közösségi háló* vegye körül, amelyben személyiségének minél több pozitív tulajdonsága képes meg nyilvánulni.

Ugyanakkor az iskola igyekszik a maga sajátos eszközeivel-elsősorban a neveléssel és a meggyőzéssel- fellépni minden olyan kortársi csoportosulással szemben, amely negatív hatással lehet a csoporthoz csatlakozókra.

Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az iskoláztatás évszázados magyar történelmi hagyományaiból fakadó *iskolaarculat* megteremtésének. A kisközösségek támogatása mellett hasonló fontosságot tulajdonítunk az *iskolaközösség* fejlesztésének is.

Az iskolai szintű hagyományok rendszerbe foglalásával, újak teremtésével, csak az iskolára jellemző, más iskoláktól egyértelműen megkülönböztető-, akciók, rendezvények és tradicionális szokások meghonosításával és hagyományozásával törekszünk tanítványainkat minél erősebb szálakkal az iskolához kötni.

Legyen a gyerek számára fontos az iskola, tegyen szívesen érte, legyen büszke az eredményeire. Élje meg, hogy az érte és nem ellene van, érezze jól benne és társai között magát, legyen akár menedék számára a bajban, s kedves emlékü, ahogy rá felnőttként emlékezik.

Fontosnak tartjuk, hogy az iskolaközösség ne legyen zárt világ, befelé forduló.

A közösségi élet alakításában ilyen együttműködési lehetőség a szülőkkel közösen lebonyolított program. Ilyenek lehetnek az iskolai rendezvények és ünnepek; a közös kirándulások a szülőkkel; a szülők közösségének feladatvállalása a karitatív munkában, családi délután, vagy játékos hétvége szervezése.

Törekszünk kapcsolatok építésére más felnőtt és gyermekközösségekkel is a településen belül és azon kívül, a határainkon innen és azon túl is. Ezért meg kell találni a lehetőséget a

határainkon kívül működő magyar nyelvű iskolák és az Európai Unió közoktatási intézményeivel való kapcsolatok megteremtésére.

4.3.1. Az informális és nem formális tanulási alkalmak megteremtése

A köznevelési intézmény alkalmazza az informális és nem formális tanulási alkalmak megteremtését lehetőség szerint a bentlakásos és napközis tematikus tanulási alkalmak megszervezését és megvalósítását.

A cél az iskolai nevelés-oktatásban olyan tematikus napközi és tematikus bentlakásos programok megvalósítása, amelyek a Nemzeti alaptantervben megfogalmazott célokhoz, feladatokhoz igazodnak, középpontjában a tanulók tudásának, készségeinek és képességeinek fejlesztése, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy a nevelés és az oktatás színtere nemcsak az iskola lehet. A foglalkozások keretében lehetőség nyílik olyan tanulási módokra és szervezési megoldásokra, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak fejlesztését, az osztályközösségek megerősödését. Ennek keretében cél a végzettség nélküli iskolaelhagyók számának csökkentése és a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzése, valamint a minőségi oktatáshoz való egyenlő hozzáférés előmozdítása az alap- és középfokú oktatásban, ideértve az oktatásba való visszatérést ösztönző formális, informális és nem formális tanulási formákat is.

részcélok:

- a tanulás hatékonyságának és eredményességének növelése, a tanulók NAT-ban foglalt kulcskompetenciáinak, különösképpen a szociális kompetenciáinak fejlesztését célzó, kísérleti jellegű tematikus programok megvalósítása és eredményességének mérése által;
- az informális és non-formális tanulási lehetőségekhez való hozzáférés javítása;
- a kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó szolgáltatások, támogató rendszerek és kifejlesztett tartalmak, eszközök, kiadványok tesztelése;
- a kísérleti jellegű tematikus programokhoz kapcsolódó pedagógus- és animátorfelkészítések és pedagógus továbbképzések eredményességméréséhez történő hozzájárulás;
- az oktatás területi egyenlőtlenségeinek tompítása;
- újszerű, a kompetenciafejlesztést támogató tanulásszervezési eljárások bevezetése;
- a támogató-segítő, kooperatív pedagógiai kultúra és tevékenység megerősítése;
- tanulói közösségépítés.”

4.3.2 Lázár Ervin Program

„A nemzeti identitás erősítését célzó programokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetértett azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

A Kormány fenti határozata alapján a Lázár Ervin Program szociális helyzettől és lakóhelytől függetlenül minden, az 1–8. évfolyamon tanuló általános iskolai diák részére tanévenként egyszeri alkalommal ingyenesen biztosítja a színházi, tánc- és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Intézményünk a kormányrendeletben foglaltak figyelembe vételével rész vesz a színházi, tánc- és cirkuszi előadásokon, komolyzenei hangversenyeken, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásán az egyes évfolyamok tekintetében a következők szerint:

1. évfolyam: Bábelőadás bemutatása oktatási intézményekben
2. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
3. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
4. évfolyam: Komolyzenei vagy népzenei koncert bemutatása oktatási intézményekben vagy koncerttermekben
5. évfolyam: Színházi előadás bemutatása saját játszóhelyen (kőszínház)
6. évfolyam: Cirkuszművészeti előadás bemutatása saját játszóhelyen (Fővárosi Nagycirkusz)
7. évfolyam: Előadó-művészeti produkció bemutatása oktatási intézményekben
8. évfolyam: Színházi előadás bemutatása Budapesten - (kőszínház)

Az általános iskolai tanulmányok ideje alatt egy alkalommal egy őshonos állatokat bemutató farmot is meglátogatnak a tanulók, ennek időpontjáról, módjáról az intézmény dönt a lehetőségek függvényében. Az 1., 2., 4. és 7. évfolyamos diákok részére szervezett programokat helyben, az iskola vagy a területileg illetékes tankerületi központ által biztosított, kijelölt helyszínen kell megvalósítani.

4.3.3. Nemzeti Emlékezetpedagógia Program

Célja, hogy minden gyermek legalább egyszer jusson el iskolai szervezésben egy nemzeti vagy történelmi emlékhelyre.

A program a 7-8. évfolyamot érinti.

A diákokat korszerű eszközökkel és szakszerű idegenvezetéssel ismertetik meg a nemzeti és történelmi emlékhelyekkel, a konkrét történelmi események, nemzetünk nagyjainak és hőseinek életpéldája személyesen és élményszerűen átélhetővé válik. A program fontos célkitűzése, hogy bemutassa a közösségért való szolgálatot, azokat az embereket, akik akár az életüket is feláldozták a közösségért, a hazáért, így erősítve a fiatalokat abban, hogy ők is a közösségért tenni akaró emberekké váljanak.

4.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS ISKOLAI ALAPELVEI, CÉLJAI ÉS FELADATAI

- Az iskolaközösség minden tagjának biztosítjuk a szólás és véleménynyilvánítási jogot.
- Az iskolai közösségfejlesztés alapegységének-mint elsődleges kisközösségeket-az osztályközösségeket tekintjük.
- Az intézményben támogatunk minden öntevékeny, pozitív tartalmú indirekt tanulói szerveződést.
- Az iskolai közösségformálás egyik fő színterének az intézményi diákönkormányzat működését tekintjük, amely a társadalmi gyakorlatot törekszik modellezni.
- Minden gyerek minél több iskolai kisközösségnek legyen a tagja, hogy olyan „közösségi

háló” vegye körül, amely maximálisan segíti személyiségének kibontakoztatását.

- A közösségfejlesztés feladatainak a megoldásával az osztályfőnökök kiemelt szerepet töltenek be, ezért munkájukat kiemelt figyelemmel kísérik.
 - Az iskolaközösség minden tagja tartsa tiszteletben a szólás és véleménynyilvánítás jogát, azért senkit se érhesen joghátrány.
 - Az osztályközösségek rendelkezzenek a közösségekre jellemző alapvető tulajdonságokkal, így tűzzenek ki célokat, közösen elfogadott terv szerint működjenek és kössék össze tagjait az együtt vállalt feladatok.
 - Az osztályfőnöki nevelőmunka váljon a közösségfejlesztés legfőbb színterévé.
 - Az iskolaközösség egyik meghatározó összetartó erejévé a kialakított és hagyománnyá szilárdított iskolaethosz váljon. Munkaformáit az iskola foglalja rendszerbe, s gondoskodik ezek folyamatos ápolásáról.
 - Ösztönözzük és támogatjuk, hogy minél több sajátos érdeklődésen alapuló informális kisközösség jöjjön létre, működjön.
 - Az iskolai diákönkormányzat működése lehetőleg fedje le az intézmény teljes tevékenységrendszerét, s biztosítsa mindenki számára az abban való részvételt.
 - Célunk, hogy minden iskolai közösségnek maradéktalanul biztosítsuk az oktatási törvényben számukra megállapított jogok gyakorlásának a lehetőségét.
- *Feladatunk a közvetlen demokrácia fórumainak folyamatos működtetése. Biztosítsuk a véleménynyilvánítás szabadságát, a szólás jogát, az iskolagyűlések megtartását és az azokon való részvétel lehetőségét, a panasztétel jogát.*
- *Megszervezzük a tanulók és a nevelők, a tanulóközösség és a nevelők közötti közös információáramlást, a nyíltságot a kölcsönös tájékoztatásban.*
- *Az osztályfőnökök éves osztályfőnöki munkatervben rögzítsék az osztályközösségek működésének és fejlesztésének a feladatait.*
- *Az osztályfőnöki nevelőmunkában nyújtott teljesítményt kiemelt szempontként vesszük figyelembe a nevelői teljesítmények értékelésekor.*
- *Legyen minden gyerek több közösség tagja, s vegye körül erős közösségi háló.*
- *Működtessük a rendszerszemléletűen összefoglalt és hagyományozódott iskolaközösséget összekötő intézményi munkaformákat.*
- *Gondoskodunk a diákönkormányzat hatékony működtetéséről, megszervezzük csoportjainak a folyamatos pedagógiai gondozását.*
- *A tanórán kívüli órakeret terhére működtessünk a lehető legtöbb valós szükségleten alapuló csoportot, érdeklődési kört.*
- *Feladatunknak tekintjük a kapcsolatokat felvételét a határainkon kívül működő magyar iskolaközösségekkel és az Európai Unióban működő oktatási intézményekkel.*

4.5.A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS SZÍNTEREI

- nevelőtestület
- osztályközösségek
- igénybe vehető szolgáltatások
- vakációs kínálat
- diákönkormányzat

4.5.1. A nevelőtestület

Az iskola pedagógiai gyakorlata a *nevelőtestület* aktivitására épít, a kötelező tanórán túli feladatok öntevékeny vállalás útján teljesülnek. Az iskolában a hatalom és a felelősség a vezetési szintek szerint /felső-, középső és alsó szint/ megosztott. A testületen belül öntevékeny szervek segítik az igazgatóság munkáját.

A *Pedagógiai tanács* összekötő kapocs a munkaközösségek és az iskolavezetés között. Működtetése az egységesítő elem a rendszerépítő tevékenységünkben. Feladata a testületi és a vezetői döntések előkészítése, megalapozottságának és szakszerűségének elősegítése. A tanács javaslatot tesz, véleményt nyilvánít, megvitatja a nevelő-oktató munkát alapvetően meghatározó szakmai kérdéseket. Elemzi, értékeli a döntések hatékonyságát. Mozgósítanak az elfogadott álláspontok megismertetésére és elfogadtatására.

A *munkaközösség-vezetők* felelős irányítói szaktárgyaiknak és fejlesztési elképzeléseiknek. Biztosítják a szaktanárok közötti koordinációt és információáramlást. Szervezik a pedagógusok helyi továbbképzését. Elősegítik az egységes követelménytámasztást, fejlesztik a pedagógusok munkakultúráját. Támogatják a belső innovációs kezdeményezéseket, az öntevékenység kibontakoztatását. Segítik a nevelők emberi kapcsolatainak a kedvező irányú alakulását.

A *nevelők* közötti tanórán kívüli munkamegosztás konkrét feladatok meghatározására épül. Ez meghatározza a szaktárgyi felelősségen túllépő, össziskolai nézőpontú cselekvő kész hozzáállást.

A testületen belül a szakmai kérdések a lehetséges alternatívák számbavételével, közmegegyezés révén dőlnek el.

Az iskola fontos feladatának tekinti az emberi tényezők kedvező alakítását. Csak a nyugodt légkörben dolgozó, helyzetével megelégedett pedagógus képes maradéktalanul a *minőségi munkavégzésre* koncentrálni.

- Az iskola nevelőtestületének a belső struktúrája és munkamegosztása a felvállalt funkciókhoz igazodik. A színvonalas nevelő - oktató munka legfőbb tartalékának az *emberi tényezőket* tartjuk. Fontosnak látjuk a tanári önmegvalósítási szándékok ösztönzését, s törekszünk elkerülni az erőn felüli teljesítménykényszert, és a tartós stressz-hatásokat. Munkaszervezetünket a gyakorlati szükségességnek, s a pedagógusok érdeklődésének és képességeinek figyelembevételével alakítjuk. A kedvező iskolai klíma alapjának az egyén sikerességét, a munkahelyi azonosságtudatot, és a dolgozók-közös siker érdekében végzett-együttműködését tartjuk.

Az iskola elvárásai a pedagógusaival szemben:

Sikerorientáltság, biztos szakmai tudás, a végzett munkával megszerzett tekintély, példamutatás és empátia, kapcsolat az iskolai közösségekkel és más nevelési tényezőkkel, együttműködési készség és összehangolt munkavégzés.

4.5.2. Osztályközösségek

A gyermek neveltségének fontos eleme a közösségben a közösségekért végzett munka. A közösségi nevelés fontos része az önkormányzó képesség kialakítása, fejlesztése. Közös tevékenységek szervezése, amelyek együttes élményt adnak, az együvé tartozás érzését erősítik. Cél: jó csoportlégtörben az együtt megválasztott közeli és távoli célok érdekében közös munkálkodás. Fontos az önállóság lehetővé tétele. Közös szabályok, normák alkotása, azok betartása. Közben kialakulnak a megfelelő személyközi viszonyok, mélyül a föl- és alárendelt pozíciókban a tanuló helyes önértékelése.

4.5.3. Igénybe vehető szolgáltatások

- a. Konzultáció tanulási problémákról, beilleszkedési zavarokról
- b. Felkészítés tanulmányi versenyekre, versenyeztetés (*utaztatás, kíséret*)
- c. Szakkör, diákkör, gyermekklub, alkotói klub, stb.
- d. Öntevékeny könyvtár és olvasóterem használat
- e. Egyéni számítógép és internet használat
- f. Tornaterem és sportudvar használata nyitvatartási időben
- g. Sportpálya használat nyitvatartási időben
- h. Nyári nyelvi táboron való részvétel
- i. Erdei iskola
- j. Tanári ügyelet
- k. Nyári táborozáson való részvétel
- l. Művészeti iskola kihelyezett tagozatán részvétel

A fenti szolgáltatások térítésmentesek, kivéve a nyári- és nyelvi táborok illetve a művészeti iskola. Amennyiben a szülő a versenyeztetéssel egyetért, a nevezési díj a szülőt terheli. A tornaterem és sportudvar használatát azok a tanulók, akiknek magatartása rossz, csak a tanár közvetlen irányításával vehetik igénybe.

4.5.4. Vakációs kínálat

- a. Nyári tábor (pályázati forrásból, illetve önköltségesen, alapítványi támogatással)
- b. Országjáró és természetjáró kirándulások térítési díj ellenében
- c. Nyelvi tábor (pályázati forrásból, illetve önköltségesen, alapítványi támogatással)

4.5.5. Diákönkormányzat

A diákönkormányzat szervezésében bármelyik programon részt vehetnek tanulóink, elmondhatják véleményüket, javaslataikat a Diáktanács tagjainak.

A DÖK fő feladata: az érdekképviselés, érdekvédelem, érdekegyeztetés, közéletiség, vitakultúra fejlesztése, gyermekügyleti rend és az "iskolamédia" működtetése.

A DÖK élén a gyermekvezető és a felnőtt segítő áll.

Irányító szerve a Diáktanács, mely az osztályok, tanulócsoportok diákképviselőiből áll. Tájékoztató fóruma az iskolagyűlés.

4.5.6. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

4.5.6.1. Iskolánkban tanító pedagógus alapvető feladata:

- a rábízott tanulók nevelése, oktatása a kerettantervben előírt törzsanyag átadása, elsajátításának ellenőrzése,
- a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembevétele,
- a pedagógusnak minden tőle elvárhatót meg kell tennie a tanuló személyiségének fejlődéséért, tehetségének kibontakoztatásáért, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődési ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő tanulóval egyénileg foglalkozzon, együttműködjön a gyógypedagógussal, más szakemberekkel, segítse elő a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását,
- segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,
- mozgítsa elő a tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,
- nevelje a tanulókat egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje,
- rendszeresen tájékoztassa a szülőt (törvényes képviselőt) a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,
- felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő és más szakemberek bevonásával tegyen meg mindent a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében,
- a tanulók és a szülők, a munkatársak emberi méltóságát, jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,
- az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse,
- oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoportokhoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,
- a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szóvegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,
- részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,
- tanítványai pályaaorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,

- a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,
- aktívan vegyen részt a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,
- határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,
- megőrizze a hivatali titkot,
- hivatásához méltó magatartást tanúsítson,
- a tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel
- osztályfőnök párként segítse, illetve akadályoztatás esetén helyettesítse az osztályfőnököt

4.5.6.2. Az osztályfőnök feladatai

Közvetlen nevelőmunka:

- ismeretek szintetizálása, a mindennapi életben történő alkalmazásuk;
- az aktuális események feldolgozása, különböző értékrendek megismertetése;
- a kultúrahasztnál megtanítása, a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység;
- mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában, törődés a gyermekek aktuális problémáival;
- az osztály konfliktusainak megoldása, a gyermekvédelmi munka.

Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok:

- a haladási napló naprakész vezetése,
- e-napló, anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése;
- igazolások esetleges igazolatlan órák regisztrálása;
- félévkor és év végén a magatartás és szorgalomjegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt;
- félévi értesítő, anyakönyv- és bizonyítványírás
- nyolcadik évfolyamon a továbbtanuló diákok adatainak egyeztetése, a továbbtanulási adatlapok szakszerű kitöltése, postázásra előkészítése és kimutatás készítése

Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása:

- kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal;
- a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel, a szülőkkel;
- szülők közötti felvilágosító munka;
- szabadidős tevékenységek, programok szervezése, felügyelet ellátása.

Az osztályfőnöki nevelés témakörei

- Énképünk – az élet értelméről, az emberek tulajdonságai; önmagunk ismerete, önnevelés, önmegvalósítás
- Egészségünk védelme – az emberi test felépítése és működése; az egészséges ember; az egészséges életmód; káros szenvedélyek;
- A családi élet harmóniája – a család; a szülők; gyerekek a családban; a nagyszülőkről és az öregekről; szerelem; szexualitás; a válás; a barátság; család és az iskola
- Helyünk a társadalomban – társadalom és állam; a polgár – a polgári társadalom;

magánélet - közélet; társadalmi konfliktusok; viselkedéskultúránk; a rend

- Művelődés – műveltség - művelődés; anyanyelvi műveltség; olvasáskultúránk; az ízlés
- A szabadidő helyes eltöltése – játék, múzeum; színház; mozi, zene; tánc, sport, kirándulás
- Munkakultúra – a munka szerepe az ember életében; pályaválasztás; munkavállalás; munkanélküliség; élethosszig tartó tanulás
- Az ember és a természet kapcsolata - szennyezések; környezetvédelem; a fák és az erdők szerepe
- Hazánk és a nagyvilág: ország-haza-nemzet; a magyar diaszpóra; az ENSZ; Az Európai Unió

Nevelési témakörök:

- Az osztályközösség menedzselése.
- A személyiség fejlesztése, az énkép alakulása.
- Az értékekre való nevelés – az egészség védelme, a családi élet harmóniája, a társadalmi szerepre való felkészítés, a jövőkép alakítása, a műveltség gyarapításának igénye, munka- és környezetkultúra, a szabadidő igényes eltöltése.
- Személyes biztonságra nevelés, közlekedési kultúra az ésszerű fogyasztó, a deviáns magatartások megelőzése.

5.HIT- ÉS ERKÖLCSTAN OKTATÁS

Az állami általános iskolában az etika óra helyett választható hit- és erkölcsstan oktatás megszervezésére vonatkozó szabályok

- Az állami általános iskolában az iskola igazgatója kijelöli azt a március 1. és március 14. közötti időpontot, amikor a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye írásban meghatalmazott képviselője tájékoztatást adhat az iskolának, az iskolával tanuló jogviszonyban álló tanulóknak és a szülőknek arról, hogy igény esetén a hit- és erkölcsstan oktatást milyen módon szervezi meg. Az iskola igazgatója a kijelölt időpontot olyan módon közli a településen hitéleti tevékenységet ellátó bevett egyházzal vagy annak belső egyházi jogi személyével, hogy azt a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye a tájékoztató időpontja előtt legalább tíz nappal megkapja.

- Az igazgató március 16. és március 31. között a bevett egyháztól vagy annak belső egyházi jogi személyétől kapott tájékoztatás alapján az iskola honlapján és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza a következő tanévben a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló bevett egyházak vagy azok belső egyházi jogi személyei megnevezését és az iskola székhelye, feladatellátási helye szerint illetékes képviselőjének nevét, címét, ennek tényéről értesíti a bevett egyházat vagy annak belső egyházi jogi személyét.

- Az igazgatónak hozzáférhetővé kell tennie a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által rendelkezésére bocsátott hit- és erkölcsstan oktatáshoz kapcsolódó papíralapú dokumentumokat, különösen a tantervet, a tananyagot, a tankönyveket és a hit- és erkölcsstan oktatás munkamódszerét.

- Beiratkozáskor, átiratkozáskor a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye (3) bekezdés szerint nyilvánosságra hozott adatait az iskola írásban is a szülők rendelkezésére bocsátja, ez alapján a szülő a hit- és erkölcsstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban nyilatkozhat az iskolának arról, hogy a) valamely, a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállaló bevett egyház, illetve belső

egyházi jogi személye által szervezett hit- és erkölcsstan oktatást, vagy

b) az etika oktatást

igényli a gyermeke számára.

- Beiratkozáskor, átiratkozáskor a szülő a hit- és erkölcsstan oktatással összefüggő adatkezeléshez történő önkéntes írásbeli hozzájárulással egyidejűleg írásban igényelheti olyan bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye hit- és erkölcsstan oktatását is, amely bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye nem tartott tájékoztatót az iskolában. Az ilyen igényről az igazgató írásban értesíti a szülő által megjelölt bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjét.

- Abban az esetben, ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, az iskola a tanuló számára etika oktatást szervez.

Amennyiben a szülő a hit- és erkölcsstan oktatást választja, az erről szóló nyilatkozatával egyidejűleg ahhoz is hozzájárul, hogy az iskola a gyermeke nevét és az osztálya megnevezését az érintett bevett egyháznak vagy annak belső egyházi jogi személyének átadja.

- A beiratkozást követő három napon belül az igazgató az érintett bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye meghatalmazott képviselőjének átadja az egyház által szervezett hit- és erkölcsstan oktatásra jelentkező tanulók 182/A. § (8) bekezdése szerinti adatait.

- Az adatok átadását követő hét napon belül az igazgató egyeztetést folytat a tanulócsoporthoz kialakításáról azon bevett egyházak vagy azok belső egyházi jogi személyei képviselőivel, amelyek által szervezett hit- és erkölcsstan oktatás iránti igényről a szülők nyilatkoztak és amelyek a hit- és erkölcsstan oktatás megszervezését vállalták.

- Az egyeztetés során a tanulócsoporthoz kialakításával kapcsolatban figyelembe kell venni, hogy

a) a hit- és erkölcsstan oktatásban részt vevő tanulócsoporthoz az Nkt. 4. mellékletében meghatározott maximum osztály- és csoportlétszám mértékéig összevonhatók,

b) az etika helyett választott hit- és erkölcsstan órákat elsősorban az etika órák számára az órarendben meghatározott időben kell megtartani.

Amennyiben a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye az etika órával azonos időpontban a hit- és erkölcsstan órát nem tudja megtartani, az érintett szülők írásbeli egyetértő nyilatkozata alapján az igazgató és a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselője írásban megállapodhat arról, hogy a hit- és erkölcsstan órákat a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye más időpontban vagy más időpontban az iskola épületén kívül tartja meg.

- A hit- és erkölcsstan oktatásra létrehozott csoportok létszámáról az igazgató június 30-ig tájékoztatja a fenntartót.

- Az iskola tanév közben nem változtathatja meg az érintett szülők 182/A. § (5) és (7) bekezdése szerinti nyilatkozata alapján és a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjével a (2) bekezdés alapján lefolytatott egyeztetés eredményeként a hit- és erkölcsstan oktatás vonatkozásában meghatározott csoportbeosztást.

- Ha a szülő a következő tanévre vonatkozóan az etika vagy a hit- és erkölcsstan tantárgyra vonatkozó választását módosítani kívánja, az erre vonatkozó szándékát minden tanév május 20-áig írásban közli az igazgatóval és az érintett bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye képviselőjével. A 182/A. § (5) és (7) bekezdése szerinti választása megismétlésére a szülő nem

kötelezhető.

- Ha az iskola az Nkt. 35. § (3) bekezdése által előírt együttműködési kötelezettségét vagy az Nkt. 35. § (4) bekezdésében a hit- és erkölcsan oktatáshoz szükséges tárgyi feltételek biztosítására vonatkozóan előírt kötelezettségét nem teljesíti, a fenntartó a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye kezdeményezésére köteles gondoskodni a szükséges együttműködés kialakításáról és a feltételek biztosításáról.

- A hit- és erkölcsan tantárgy értékelése és minősítése az Nkt. 54. § (2)-(3) vagy (4) bekezdésének megfelelően az iskola pedagógiai programjában meghatározottak szerint történik. Az iskola a tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcsan” megnevezést használja.

- A hit- és erkölcsan órákra vonatkozó csoportnaplót a hitoktató, hittantanár vezeti, az iskola egyéb tanügyi dokumentumaiban a hit- és erkölcsan oktatással kapcsolatos további adminisztrációt a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye által az Nkt. 35. § (4) bekezdése szerint foglalkoztatott hitoktató, hittantanár tájékoztatása alapján minden tanítási órát követő tanítási nap végéig az érintett tanulók osztályfőnöke végzi el.

- Amennyiben a bevett egyház, illetve belső egyházi jogi személye nem tud gondoskodni a hitoktató, hittantanár szakszerű helyettesítéséről, az iskola köteles a hit- és erkölcsan órán részt vevő tanulók felügyeletéről gondoskodni.

6. A TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

6.1. EGÉSZSÉGNEVELÉSI, ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

Iskolánkban az egészségnevelés a 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet 128.§ figyelembevételével

– szakemberek igénybevételével valósul meg.

Az iskola védőnő heti két egész nap elérhető. Az iskolaorvosok heti egy-egy alkalommal tartanak fogadóórát. Az iskolafogászat a fogorvosi rendelőben, meghatározott sorrend szerint történik. A védőoltásokat a tanulók az iskolaorvos által elkészített éves egészségügyi munkaterv alapján kapják meg.

6.1.1. Az egészségnevelés személyi, tárgyi, szervezeti feltételei, hagyományai, tartalmi elemei

Intézményünk szakos ellátottsága megfelelő. Az egészségnevelés szakmai irányítását a biológia szakos tanárok látják el. Az egészségnevelés azonban átlépi a biológia tantárgy kereteit és valamennyi szakos – alsó és felső tagozaton tanító nevelő, szabadidő felelős, ifjúságvédelmi felelős, valamennyi iskolai dolgozó feladata. Testnevelő tanárunk gyógytestnevelés szakképzettséggel rendelkezik.

Tárgyi feltételeink megfelelőek az egészségnevelés feladatainak ellátásához.

- Az iskolák épületei megfelelőek – felújításuk folyamatos.
- Jól felszerelt biológiai szertárral rendelkezünk.

- A közétkeztetés tárgyi feltételei megfelelőek.
- A személyi higiéné biztosítására a helyiségek (WC öltöző) megfelelőek.
- Egészségneveléssel kapcsolatos ismerethordozókkal rendelkezünk.
- Egészségügyi szoba rendelkezésre áll.
- Pszichológiai rendelésre alkalmas helyiséggel rendelkezünk.
- Tornaterem, tornaszoba, sportpálya és sportudvar áll a tanulók rendelkezésére.

Az egészségnevelés hagyományos színterei az iskolában:

- Biológia órák, osztályfőnöki órák, testnevelési órák, tanórák
- Egészségtan modul
- Nagylányok klubja
- Önismeret szakkör
- Etnikai kézműves, környezetvédő szakkör
- Szabadidős foglalkozások (játék délután, napközis szabadidős foglalkozás)
- Kirándulások, Erdei iskola, évszaktúrák
- Témahét: Zöld-hét
- Mindennapos testnevelés (testnevelési órák, játékdélután, sportkörök)

Az egészségnevelés tartalmi elemei iskolánkban:

- Személyi higiénia
- Öltözködés
- Egészséges táplálkozás
- Rendszeres testmozgás
- Prevenció: alkohol, drog, dohányzás, AIDS
- Balesetvédelem, munkavédelem, közlekedésbiztonság
- Mozgáskorlátozott gyermek támogatása
- Családi életre nevelés / pubertással járó testi és lelki változások /
- Szerelem – párkapcsolat
- Fogamzásgátlás
- Nemi úton terjedő betegségekről felvilágosítás / HIV, Hepatitis C /

6.1.2. A tanulók és a családok egészségmagatartással összefüggő szokásai, társadalmi értékrendje

Városunk lakóinak szociális helyzete tükröződik az egészséggel, egészségmegtartással kapcsolatos magatartásukban. Az anyagi nehézségekkel küzdő családok kevés figyelmet fordítanak a betegségek megelőzésére, az egészséges életmódra. Egészségi állapotukkal kapcsolatos cselekvésük a betegség leküzdésében jelenik meg.

A jobb anyagiakkal rendelkezők több figyelmet fordítanak az egészségmegőrzésre, de a fogyasztási szokásaik az új hullámoktól befolyásoltak. A tanulók fizikai állapota – állóképessége gyenge, a szülők nem érzik át a sport, a mozgás fontosságát.

6.1.3. Együttműködés az egészségnevelésben

Jó az együttműködés a tanulók iskolai környezetének alakításában, a közegészségügyi feladatok teljesítésében – a szakfeladatokat ellátó intézményekkel, szakemberekkel.

Pedagógiai Oktatási Központ

Szaktanácsadói, szakértői háttérével, módszertani fejlesztésekkel, tapasztalatok gyűjtésével és terjesztésével az intézmények rendelkezésére áll. Segíteni tudja a tervező munkát, a pedagógusok kompetenciájának bővítését különféle továbbképzésekkel, akkreditált tanfolyamokkal, terepi foglalkozásokkal, tapasztalatcserékkel; a gyerekek kompetenciafejlesztését egyhetes nyári táborokkal.

ÁNTSZ - egészségügyi ellenőrzéseket végez. Naprakész mérési adataival és szakmai ismereteivel segíti tervezésünket, napi munkánkat.

Környezetvédő megyei és regionális szervezetek

- Szakmai előadásaikkal, pályázati felhívásaikkal, gyakorlati segítségnyújtással segítenek.

Iskolai egészségügyi szolgálatok szakemberei: iskolaorvos, védőnő, fogorvos;

- Figyelemmel kísérik a közegészségügyi követelmények betartását;
- Szűrővizsgálatokat szerveznek és bonyolítanak;
- Bekapcsolódnak a prevenciós munkába (szülői ért., of. órák, egyéb rendezvények);

Nevelési tanácsadó:

- Tanulási és részképesség zavarokban szenvedő gyermekek komplex vizsgálata.
- Tanácsadás

Logopédiai hálózat:

- Beszédhibák korrigálása

Gyermekjóléti szolgálat

- A nehéz szociális körülmények között élő gyermekeknek nyújtanak segítséget.

Gyermekpszichiátriai rendelés:

- A gyermekek pszichés problémáinak, fejlődészavarainak komplex vizsgálata.
- Terápia

Gyermek és ifjúságvédelmi felelős:

- Felvilágosító munka
- Kapcsolattartás

Rendőrség:

- Biztonságos közlekedés, balesetek megelőzése
- Drog ellenes felvilágosító megelőző munka
- Bűnmegelőzés

Szülők:

- együttműködés a tanulók higiénés nevelésében
- egészséges életmód és szokásrend kialakításában.

6.2. ALAPELVÜNK AZ EGÉSZSÉGNEVELÉSBEN

Az *egészség* nem csupán szervezetünk hibátlan működése, hanem *testi-lelki harmónia*.

6.2.1. Célok

Hosszú távú céljaink

- A tanulók rendelkezzenek korszerű ismeretekkel és azok gyakorlásához szükséges jártasságokkal, képességekkel az egészségük védelmében.
- A tanulók bővítsék az egészségre vonatkozó fogalomkészletüket, alakuljon ki bennük, önmaguk iránti felelősségérzet.
- Ismerjék fel, hogy milyen összefüggés van az életmód, a viselkedés, az egészségi állapot között.
- A tanulók értelmezzék helyesen azt a tényt, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, a személyi kapcsolatok minőségén múlik.
- Készség szinten alkalmazzák azokat a stratégiákat, amelyek segítségével megőrizhetik életük egyensúlyát.
- A tanulók ismerjék az egészség szempontjából leginkább kritikus területeket: a táplálkozást, az alkohol- és kábítószer fogyasztást, a dohányzást, a családi és kortárs kapcsolatokat, az aktív életmódot, a személyes higiéniát és szexuális fejlődést.
- Ismerjék a társas kapcsolatok egészségi, etikai kérdéseit, ebben segít a testedzés, a sport, a mozgásgazdag életmód.
- A mozgásgazdag életmód, a testedzés, szerves szükségletté váljon! A sportolás általánosan elfogadott legyen!

Rövid távú helyi tantervbe illesztendő céljaink

A tanulóknál kialakítandó egészségmagatartás:

a) Személyi higiéné

A test tisztántartása, az öltözködés célszerűsége, esztétikája. Mentálhigiéné - lelki egészségvédelem.

b) Egészséges táplálkozás

Élettani alapismeretek, élelmiszerek, tápanyagok, energia, tápanyagszükséglet, táplálékpiramis, egészséges táplálkozás, helytelen táplálkozási szokások.

c) Több mozgás

Mozgás – egészség, a mozgáshiány okozta problémák, az inaktív életmód következményei. Mindennapos testedzés.

d) Stressz tűrés, stressz kezelés

A stressz hatása az emberi szervezetre. A pozitív és negatív hatások feldolgozása, elhárítása

e) Baleset-megelőzés

Veszélyforrások, veszélyek elhárítása, teendők balesetek esetén

f) Kortárs kapcsolatok, szexuális felelősség és viselkedés

g) Nem! a dohányzásra!

A háztartás veszélye, akarati tényezők, motiváció, mások iránti felelősségérzet.

h) Nem! az alkoholfogyasztásra!

A szervezet reakciója, személyiség átalakulása, hatása a szűkebb, tágabb környezetre

i) Nem! a drogra!

Leépülés, a személyiség megváltozása, elvonási tünetek, egyéni és társadalmi problémák, tolerancia a betegek iránt.

j) Időbeni orvoshoz fordulás, **prevenció**

A betegség megelőzésének fontossága, szűrővizsgálatokon való részvétel jelentősége

k) Környezet és egészség

Az egészséges környezet megóvása, természeti kincseink védelme, Környezet-rehabilitáció

Sikerkritériumok

A helyi tantervbe illesztendő célok teljesüljenek az érintett csoportok tanulóinak többségénél – 60-70%-ánál.

6.2.2. Az egészségnevelés feladatai

- Egészségnevelési ismeretek (betegségek, balesetek, sérülések elkerülése, egészség megóvása), egészséges életvitel kialakítása. Ismeretközlés, alkotás, egyéb információ útján.
- Készítsen fel a veszélyhelyzetek megelőzésére, kezelésére, az önálló gyalogos és tömegközlekedésre, a balesetek elkerülésének módjaira.
- Fejleszteni kell a tanulók elfogadó és segítőkész magatartását a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránt.
- A káros, függőséghez vezető szokások / dohányzás, drog-, alkoholfogyasztás, egészségtelen táplálkozás) kialakulásának megelőzése.
- Fordítson figyelmet a családi élet, társas, - és párkapcsolatok és magatartás, a szexuális kultúra és magatartás kérdéseire.
- Építeni kell a tanulók előismereteire, tájékozottságára, otthonról hozott helyes vagy helytelen indíttatására. Figyelembe kell venni a tanulók életkori sajátosságait, adottságait, szükségleteit, igényeit.

6.2.3. Az egészségnevelés: színterei, módszerei

Kötelező foglalkozás:

- Természetismeret és egészségtan, a kémia, a technika, a környezetismeret, testnevelés órák helyi tantervébe építve.
- Osztályfőnöki órák keretében a mentálhigiéné – és prevenciós témaajánlások beépítése

Nem kötelező foglalkozás:

- Egyéb tanulásszervezési módok: erdei iskola, tanulmányi kirándulás, egészségügyi intézményekben megtartott órák
- Jeles napok megünneplése
- A témahét: Zöld-hét
- Szakkörök
- Versenyek
- Játékdélutánok
- Napközis szabadidős foglalkozások
- Családnapok
- Nyári táborok, iskolai kirándulások

Az egészségnevelésben fontos a cselekedtető módszerek alkalmazása, amelyek elősegítik a

tanuló együttműködő, kooperatív tanulását; a problémamegoldásban való közreműködését.

- Előadás: (nevelő, tanuló, szakember) osztályfőnöki óra, tanóra
- Vita: osztályfőnöki óra, tanórák, Zöld-hét
- Megfigyelés, mérés: szakkörök, kirándulások, Erdei iskola, témanap
- aktív, kreatív munka: Zöld-hét
- biológiai szertár anyagainak felhasználása: tanórák, Zöld-hét, kirándulás, erdei iskola, szakkör
- kiállítás rendezése
- gyűjtőmunka
- verseny / csecsemőgondozás /

A közegészségügyi szabályok betartása, a feltételek biztosítása az intézményvezetés feladata.

A szakfeladatokat ellátó intézményekkel és szakemberekkel kialakított jó szintű együttműködés fenntartása; - összefogása szintén az iskolavezetés feladata.

6.3. TELJES KÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉssel ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

A teljes körű egészségfejlesztés során négy egészségfejlesztési alapeladat rendszeres végzését értjük, amelyet minden tanulóval, a teljes tantestület és a szülők bevonásával, szakmai ellenőrzés és megfelelő finanszírozás mellett végezzük.

Ezek:

1. egészséges táplálkozás megvalósítása (lehetőleg a helyi termelés-helyi fogyasztás összekapcsolásával);
2. mindennapi testnevelés/testedzés minden gyermeknek (ennek részeként sok más szakmai elvárás közt jól végzett tartásjavító torna, relaxáció és tánc is);
3. a gyermekek érett személyiséggé válásának elősegítése személyközpontú pedagógiai módszerekkel és a művészetek személyiségfejlesztő hatékonyságú alkalmazásával (ének, tánc, rajz, mesemondás, népi játékok és népi rítusjátékok stb.);
4. számos egyéb téma között környezeti, médiatudatossági, fogyasztóvédelmi, balesetvédelmi és családi életre nevelést is magában foglaló egészségfejlesztési (modulszerű) tantárgy hatékony (= bensővé váló) oktatása.

Az egészségfejlesztési ismeretek témakörei az iskolában: (A témakörben megjelölt ismereteket az

5.2.3. pontban felsorolt színtereken és módszerekkel valósítjuk meg.)

- Az egészség fogalma.
- A krónikus beteg egészsége.
- Az egyén és az őt körülvevő közösség egészsége: felelősségünk.
- A környezet egészsége.
- Az egészséget befolyásoló tényezők.
- Szájhygiénia.
- A jó egészségi állapot megőrzése.
- A betegség fogalma.
- Megelőzhető betegségek.
- A táplálkozás és az egészség, betegség kapcsolata.
- Az egészséges táplálkozás - helyi termelés, helyi fogyasztás összekapcsolása.
- Lelki eredetű táplálkozási zavarok.
- A beteg ember táplálásának sajátosságai.
- A testmozgás és az egészség, betegség kapcsolata.

- Az egészséghez szükséges testmozgás.
- A szervezet fejlődése testmozgással és annak hiányában.
- A felnőtt szervezet működése testmozgással és annak hiányában.
- Gerincvédelem, gerinckímélet.
- Balesetek, baleset-megelőzés.
- A lelki egészség.
- Önismeret, önértékelés, a másikat tiszteletben tartó kommunikáció módjai, ennek szerepe a másik önértékelésének segítésében.
- A két agyfélteke harmonikus fejlődése.
- Az érett, autonóm személyiség jellemzői.
- A társas kapcsolatok.
- A nő szerepei.
- A férfi szerepei.
- A társadalom élete, a társadalmi együttélés normái, illem és etika, erkölcs.
- A családi élet - kapcsolat a család tagjai között; közös tevékenységek.
- A gyermekáldás.
- A várandósság alatti hatások a gyermek fejlődésére.
- A gyermek fejlődését elősegítő viszonyulás a gyermekhez - családban, iskolában.
- A szenvedélybetegségek és megelőzésük (dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, játék-szenvedély, internet- és tv-függés).
- Művészeti és sporttevékenységek lelki egészséget, egészséges személyiségfejlődést és tanulási eredményességet elősegítő hatásai.
- A média egészséget meghatározó szerepe.
- Médiatudatosság, a médiafogyasztás egészségvédő módja.
- Fogyasztóvédelem
- Az idő és az egészség, bioritmus, időbeosztás.
- Tartós egészségkárosodással élő társakkal együttélés, a segítségre szorulóknak segítése.
- Iskola-egészségügy igénybevétele.
- Az egészségügyi ellátórendszer többi elemének igénybevétele.
- Otthoni betegápolás.

A teljes-körű iskolai egészségfejlesztés az alábbi részterületeken jelentkező hatások révén eredményezi a hatékonyság növekedését:

- a tanulási eredményesség javítása;
- az iskolai lemorzsolódás csökkenése;
- a társadalmi befogadás és esélyegyenlőség elősegítése;
- a dohányzás, az alkoholfogyasztás, a kábítószer-fogyasztás és egyéb szenvedélyek elsődleges megelőzése;
- bűnmegelőzés;
- a társadalmi kapcsolatok javulása a kortársakkal, szülőkkel, pedagógusokkal;
- az önismeret és önbizalom javulása;
- az alkalmazkodó készség, a stressz kezelés, a problémamegoldás javulása;
- érett, autonóm személyiség kialakulása;
- a krónikus, nem fertőző megbetegedések (lelki betegségek, szív-érrendszeri, mozgásszervi és daganatos betegségek) elsődleges megelőzése;
- a társadalmi tőke növelése.

5.4. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Általános iskolás kortól kezdve lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók az elsősegélynyújtás alapismereteivel megismerkedhessenek.

Az oktatási intézmény maga is lehet baleset forrása, hiszen a mozgásos órák, foglalkozások (testnevelés, sportkör stb.), a szünetekben történő önfeledt játék, a legprecízebb tanári felügyelet mellett is tartogathatnak, eredményezhetnek kisebb-nagyobb baleseteket. A tanulóknak meg kell tanulniuk, el kell sajátítaniuk azokat az ismereteket, amelyekkel gyors segítséget nyújthatnak társaiknak (a baleset során keletkezett helyzet felismerése, stb.) addig, míg a szakszerű segítség meg nem érkezik.

Az általános iskolában kezdődő ismeretszerezés segít abban, hogy a későbbiekben tanulóink stabil ismeretekkel bármilyen baleseti szituációban hatékonyan tudjanak segítségre lenni a balesetet szenvedett társának.

Ehhez a tanulóknak a következő ismeretek megszerzésére van szüksége.

Cím	Téma
Az elsősegélynyújtás alapjai	Az elsősegélynyújtás fogalma Az elsősegélynyújtás jogi háttere Helyszínbiztosítás
Általános betegvizsgálat	Általános betegvizsgálat A keringés és a légzés vizsgálata
Vérzések és ellátásuk	A keringési rendszer felépítése Vérzések típusai Kötözések
Végtagsérülések	Csont- és izomrendszer felépítése Végtagsérülések Rögzítési módok
Fej- és gerincsérülések	Koponyatörések és sérülések Gerincsérülés Mellkas-sérülés
Kötözések és rögzítések gyakorlata	Fedőkötés Nyomókötés Sapka-, parittyakötés Rögzítés háromszögletű kendővel Gerinchordág, Kramer-sín, Stif-neck gallér használata
Légútbiztosítás	A légző szervrendszer felépítése Légút biztosítási lehetőségek Légúti idegentest eltávolítása
Mérgeзések	Ételmérgeзések Gázmérgeзések Gyógyszer-, alkohol- és egyéb vegyszerek okozta mérgeзések
Égési sérülések	A kültakaró felépítése Égési sérülések típusai Égési sérülések ellátása Általános tűzvédelmi ismeretek Füstmérgeзés

Komplex újraélesztés elmélete	Komplex újraélesztés fogalma Vérnyomásértékek elemzése Légzéselemzés
Komplex újraélesztés gyakorlata	Komplex újraélesztés
Idegrendszeri kórfolyamatok	Epilepszia Hisztéria
Hőártalmak	Hideg okozta sérülések Hőguta
Áramütések	Áramütés Villámlás
Gyermekbalesetek	Tipikus gyermekbalesetek Különbségek a gyermek és a felnőtt ellátásban
Kisgyermek komplex újraélesztése	Kisgyermek komplex újraélesztése
Vízi mentés	Vízimentés fogalma Meteorológiai ismeretek
Vízi mentés	Önmentés Társmentés Mentés
Hazai mentőszervezetek	Az OMSZ értesítési, jelzőrendszere

Megvalósítása:

A témakörökhöz szakemberek segítségét veszi igénybe az iskola.

Az ismeretek elsajátítása már alsóban, a tanulók életkorához igazodva elkezdődnek, felsőben tanórai keretben vagy egyéb foglalkozások során történhet. (környezetismeret, természetismeret, biológia, testnevelés, osztályfőnöki órák, kémia, technika)

7. ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

7.1. HELYZETELEMZÉS

7.1.1. A környezeti nevelés személyi, tárgyi, szervezeti feltételei, hagyományai, tartalmi elemei:

A környezeti nevelés szakmai irányítását a biológia szakos tanárok látják el. Intézményünk szakos ellátottsága jó. A környezeti nevelés azonban átlépi a biológia, környezetismeret, természetismeret tantárgyi határait, hiszen valamennyi tantárgy lehetőséget ad ez irányú szemléletformálásra.

Így a környezeti nevelés feladatát ad valamennyi alsó és felső tagozatos tanárnak, szabadidő szervezőnek, az iskola valamennyi dolgozójának.

Iskolaépületeink jó állapotban vannak. Felújításuk folyamatos. Az iskolaudvarok rendezettek, jól szolgálják a gyermekeket mozgás, játék, és pihenési igényének kielégítését.

Iskolánkban évtizedes hagyománya van a környezettudatos személet alakításának.

A környezeti nevelés hagyományos színterei az iskolánkban:

- biológia, természettudomány, természetismereti, földrajz órák
- osztályfőnöki óra
- Erdei iskola
- egészségtan modul
- Mozogj az egészségedért! - projekt
- szakkörök /természetvédő sz. 5-8 évfolyamon/
- szabadidős foglalkozások
- kirándulások, erdei iskola /Madarak és fák napja 1-8.évf./
- témahét – Zöld-hét akció 1-8 évfolyam
- környezetvédelmi jeles napok
- Tégy az iskoláért! akció
- környezetvédelmi kistanács /DÖK/

Egy vagy több napos kirándulások, a Hortobágyi Nemzeti Park, a Nyíregyházi Botanikus Kert és Vadaspark, meglátogatása, az Erdei iskolai programja is a környezetvédelmi nevelést szolgálja.

7.1.2. A tanulók és a családok környezetmagatartással összefüggő szokásai, társadalmi értékrendje

Lakóhelyünkön egyszerre van jelen az igény a tiszta, rendezett környezetre és a környezetkárosító magatartás megnyilvánulásaira.

Szükséges tehát a jövő nemzedékében erősíteni a környezettudatos gondolkodást és főként a tudatos cselekvést.

7.1.3. Együttműködés a környezeti nevelésben

Programjaink lebonyolításában segítségünkre van:

- az Egyetértés Vadásztársaság
- a helyi önkormányzat

7.1.4. Források

Pályázat benyújtása. Költségvetés adta lehetőségek. Fenntartói és szülői segítség

7.2. ALAPELVEK A KÖRNYEZETI NEVELÉSBEN

Mire kivágod az utolsó fát, és kifogod az utolsó halat – rájössz, hogy a pénzt nem lehet megenni! /indián bölcsesség /

7.2.1. Célok

Hosszú távú céljaink:

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása,
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése, rendszerszemléletre nevelés,
- fenntarthatóságra nevelés,
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés,
- toleranciára nevelés,
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés,
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése,
- személyes, - állampolgári, - közösségi felelősség felébresztése, erősítése,
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése,
- Ezek elsajátítása a gyermekek közvetlen gyakorlati tevékenységén keresztül történik / Zöld délután /

Rövid távú – helyi tantervbe illesztendő céljaink:

A tanulóknak kialakítandó környezettudatos magatartás:

- A természet megismerése, szeretete
- Személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartásformák.
- A környezet értékeinek megőrzése.
- Helyi problémák feltárása – megoldáskeresés.
- Helyi célok megfogalmazása – parkok óvása, madárvédelem
- Helyes fogyasztási szokások kialakítása
- Takarékoság (energiatakarékosság) – újrahasznosítás
- A globális környezeti problémák megismerése – az életkornak megfelelő tennivalók tisztázása.
- Tiszta, egészséges környezet – felelősségteljes cselekvés
- Tényleges munkafolyamatokban való részvétel – parképítés, szépítés.
- Nemet mondani a szemetelésre!
- Nemet mondani az élővilág károsítására!

Sikerkritériumok

A helyi tantervbe illesztendő célok teljesüljenek az érintett csoportok tanulóinak többségénél – 60-70%-ánál.

7.2.2. Feladatok a környezeti nevelés terén

- Tudatosítani kell a tanulóknak, hogy a tiszta, egészséges környezet csak felelősségteljes egyéni- és közösségi cselekvés útján valósítható meg.
- A környezettudatos magatartást cselekedtetés útján alakítjuk ki a gyermekekben (Zöld-hét délután).
- Az ismeretek bővítése változatos ismerethordozók (szakkönyvek, internet, stb.) önálló felhasználásával is történjen.
- Értessük meg, hogy a környezet tisztasága és az egészség kölcsönös kapcsolatban vannak!
- Ismerjék életkornak megfelelően a talaj, - a levegő, - a víz tisztaságának kritériumait és tudják, hogy ezekért ők személyesen mit tehetnek!
- A szükségletei kielégítésekor – mint fogyasztó, természettudatos magatartást tanúsítson!
- Vásárlási szokásaikat úgy alakítjuk, hogy ismerjék meg az újrahasznosított termékek jelzéseit – és azokat vásárolják!
- Gyakorlati példákon keresztül tudatosítsuk pazarló energia és anyagfelhasználásukat! Így ösztönözzük az ésszerű takarékoskosságot.

7.2.3. A környezeti nevelés színterei, eszközei

Környezeti nevelés tanórán Tanórák – helyi tantervébe illesztve

Osztályfőnöki órák keretében a mentálhigiéne és prevenciós témaajánlások környezetre vonatkozó anyagainak beépítése.

Egyéb tanulásszervezési módok: Erdei iskola, szakkör, tanulmányi kirándulás, évszaktúrák. Jeles napok megünneplése

Témahét: Zöld-hét Szakkörök Versenyek

Napközis, szabadidős foglalkozások Családnapok

Nyári táborok, iskolai kirándulások

Környezetvédelmi akciók: parkosítás, „Tégy az iskoláért”

parkgondozás szemétszüret

elemgyűjtés, flakongyűjtés

7.2.4. A program megvalósításához szükséges források

Anyagi: pályázatok önkormányzati segítség

Humán források: szaktanárok, pedagógusok, nem pedagógus alkalmazottak szülők

7.2.5. A program értékelése:

A program értékelése évente történik az év végi beszámolóban. Vizsgáljuk a megvalósulás mértékét. Az állapotfelmérés után az információk alapján intézkedési tervet készítünk.

Értékelés területe	Gyakoriság	Felelős	Eszköz/módszer	Dokumentum
--------------------	------------	---------	----------------	------------

Ökológiai gondoskodás kialakítása	évente 7.o tanév végén	igazgató h.	természetvédő szakkör	szakköri napló
A környezettudatos szemlélet szintje	5.o tanév végén	igazgató h.	neveltségi szint mérése körében	Mérés, összegzés
Tiszta, egészséges környezet felelősségteljes cselekvés	3.o tanév végén	igazgató h.	elemi szokások szintjének mérése körében	Mérés, összegzés
„Tégy az iskoláért” akciók	évente munkaterv szerint	igazgató h.	akciók szervezése - park szépítés - őszi-tavaszi nagytakarítás	Akciók összegzése
Az éves munkatervből eredő feladatok értékelése -tanulmányi kirándulások, túrák -erdei iskola -Zöld-hét	Évente	osztályfőnökök, biológia szakos tanárok	adatkérés	Összegzés

8. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

Különleges bánásmódot igénylő tanulók

8.1. SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK:

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,”

A Nemzeti alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóknak is érvényesek.

A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi

tantervük elkészítésénél figyelembe veszik:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a fővárosi, megyei feladat ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet,
- a szülők elvárásait
- az általuk nevelt tanulók sajátosságait.

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskolák a pedagógiai programok és helyi tantervek kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

Célok és feladatok:

- A mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékoságból, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékoságból, autizmus spektrum zavarból vagy egyéb pszichés fejlődési zavarból fakadó hiányzó vagy sérült funkciók kompenzálása vagy helyreállítása, a meglévő ép funkciók bevonásával.
- Törekvés a különféle funkciók egyensúlyának kialakítására.
- A szükséges speciális eszközök elfogadtatása és használatuk megtanítása.
- Az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni tulajdonságok, funkciók fejlesztése.
- Az egyes területeken kimagasló teljesítményt nyújtó tanulók tehetségének kibontakoztatása.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A köznevelési törvény értelmében a sajátos nevelési igényű tanulók számára olyan többlétszolgáltatásokat fogalmaz meg, amelyeket ki kell alakítani, és hozzáférhetővé tenni a sajátos nevelési igényű tanulók számára. Ezek:

- speciális tanterv, tankönyvek, tanulási segédletek,
- speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő technikai eszközök.

-Az általános iskola köteles megszervezni a tanuló heti kötelező óraszámát és az osztályok engedélyezett heti időkeret-különbözete terhére a tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára, továbbá az első- negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztést biztosító egy-három fős foglalkozásokat.

-A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára szervezett fejlesztő pedagógiai ellátás keretében a tanuló tantárgyi felzárkóztatását a nevelő-oktató munka

szakaszának, illetve a tantárgynak megfelelő szakképzettségű pedagógus, készségfejlesztését pedig fejlesztő pedagógus végzi. Tehetséggondozásra és felzárkóztatásra osztályonként legalább további heti egy-egy óra biztosított az osztályok 6. mellékletben meghatározott időkerete felett. (Nkt. 5)

- A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján fejlesztő pedagógiai ellátásban és az e törvényben, továbbá jogszabályban meghatározott kedvezményekben részesülnek. (56/A. §)

- A nevelési-oktatási intézmény az együttnevelést segítő pedagógus közreműködésével a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fejlesztéséhez, valamint a fejlesztő pedagógus közreműködésével a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlesztéséhez egyéni fejlesztési tervet készít, és évente legalább két alkalommal rögzíti a fejlesztés eredményét. Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról és a fejlesztés eredményéről a szülőt tájékoztatni kell.

- A nevelési-oktatási intézmény a sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs és foglalkozásait, illetve a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fejlesztését végző intézmény a gyermek, tanuló fejlesztő pedagógiai ellátását központilag kiadott egyéni fejlődési lapon vagy helyben szokásos módon dokumentálja.

Integrált nevelés, oktatás:

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk).

Sikerkritériumok:

- a tanulók beilleszkedése,
- önmagához mért fejlődése,
- a többi tanulóval való együtt haladása.

Ezeknek az eléréséhez szükséges:

- a pedagógusok részvétele az integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.
- a pedagógusok, egyéb dolgozók, gyermekek és szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása.
- az egyes gyermek vagy csoport igényeihez igazodó pedagógiai – egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazása.

Pedagógusok elvárható kompetenciái:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező pedagógus:

- a tananyag-feldolgozásnál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait,
- egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor
- együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából,
- individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanuló fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta

- segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- javaslatot tesz a fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről;
- javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a habilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

A sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez, oktatásához igénybe vesszük az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint.

7.1.1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak,

akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak. Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. A tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét.

A nevelésükhöz szükséges feltételek

- a. a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása,
- b. speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- c. a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés, oktatás és terápia hatására a mentális képességek területén is számottevő lehet.

7.1.2. Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

Azok a tanulók tartoznak ide, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az ön-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást.

Gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint
- a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási – zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságaik, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökére.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat;

- indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgy- részekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pálya-orientáció folyamatát is.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat:

- a) a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- b) a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- c) a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- d) a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- e) a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkúlia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek.

Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg. A hallássérült (nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei

A hallássérült tanuló

A hallássérült tanulónál a szokásostól eltérhet a nyelvi kommunikáció (beszédértés, szövegértő olvasás szókincs, nyelvi szerkezetek értése és használata, hangzó beszéd stb.) fejlettsége, ennek következtében a megismerő tevékenység és a teljes személyiség fejlődése is megváltozhat.

A tanuló nyelvi kommunikációja intenzív fejlesztést igényel, mert ennek szintje általában nem korrelál életkorával, hallásállapotával – melytől pozitív és negatív irányú eltérés is lehet.

A nagyothalló tanulónál a hallás csökkenése akadályozottságot jelent a hangzó beszéd elsajátításában és értésében. Ennek mértéke a súlyos kommunikációs zavartól a normál nyelvhasználat megközelítésének szintjéig terjedhet.

Speciális módszertani és óraszervezési technikák, alkalmazása szükséges.

Az alapozó szakaszban a nevelés, oktatás területén a fokozott egyéni és kiscsoportos fejlesztés, a gyógypedagógiai asszisztens vagy a kéttanáros modell alkalmazása szükséges.

A hallássérült (siket, nagyothalló) tanulók fejlesztésének alapelvei:

A hallássérült gyermekek fejlesztése az általános pedagógiai tevékenységen kívül gyógypedagógiai és egészségügyi célú rehabilitációs eljárások folyamatában valósul meg.

A komplex ellátás a korai fejlesztésre és óvodai nevelésre építkezve, döntően a

szurdopedagógiában használatos módszerek alkalmazásával, megfelelő audiológiai ellátással, a jól beállított hallókészülékek és hatékony hangátviteli technikák használatával és/vagy a legkorszerűbb műtéti technika alkalmazásával beépített cochleáris implantátumokkal történik.

A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevétele, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes gyógypedagógiai és egészségügyi rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységnek.

A szakszerű pedagógiai munka végzéséhez mindezen ismeretek, valamint elemi technikai tudnivalók (hallókészülék stb. kezelésében tájékozottság) szükségesek a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő-oktató pedagógus számára.

A hallássérült tanulók többségi iskolában történő együttnevelése:

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A többségi iskolában történő együttnevelés a szülő/gyógypedagógus/pedagógus közös döntését igényli az illetékes szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleményének figyelembe vételével.

Az együttnevelés nem lehet formális, a befogadó iskolának szükséges változtatásokat végrehajtani a valódi befogadás érdekében.

Ezek pl.:

- a módszer és eszközrendszerben (differentiálás, egyéni képességek figyelembe vétele stb.),
- az óraszervezésben, a probléma megoldásában, a teljes tantestület szemlélet változásában.

Az iskola tanítási programjai, a pedagógiai szemlélet és felkészültség, a szervezés, a tárgyi és személyi feltételek igazodnak a gyermek speciális szükségleteihez.

A hallássérült gyermekek együttnevelése halló társaikkal többféle formában lehetséges:

- egyéni teljes integráció, amelyben a gyermek az oktatás teljes időtartamában a befogadó csoportban van;
- a csoportos teljes integráció, amelyben a hallássérült csoport a befogadó iskola azonos osztályfokán tanul;
- részleges integráció, amikor a tanuló a tanórák egy részén vesz részt a többi tanulóval együtt, a többi időt gyógypedagógussal, csoportban tölti.

Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

- A tantestület pozitív hozzáállása, bevonódása és toleranciája fontos tényező.
- Az iskola pedagógiai programjának, illetve tantervének elkészítésekor figyelembe kell venni a hallássérült gyermek speciális fejlesztési igényeit a tananyag, a követelmény, az értékelési mód és a speciális módszertan tekintetében.
- Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő esetleges tanulási nehézségeinek

leküzdéséhez.

- A többségi pedagógusnak az értékelésnél figyelembe kell vennie a hallássérülés következményeként fellépő kommunikációs nehézségeket, a szókincs esetleges elmaradását, a szóbeli, írásbeli kifejezőkészség gyengébb voltát, az abban előforduló grammatikai hibákat és kiejtési problémákat.
- Ne legyen az értékelés része olyan követelmény, mely a tanuló sérüléséből következően nem teljesíthető halló társaival azonos szinten vagy módon (hosszú memoriter, hangsúlyos, ritmusos versmondás, tollbamondás utáni esetleges hibák stb.) Értékelésüknél az egyéni fejlesztési terv követelményeit figyelembe kell venni.

Az együttműködés során a befogadó pedagógusközösség feladata, hogy:

- segíti a gyermek beilleszkedését a közösségbe;
- konzultációs, hospitálási és osztálytermi együttműködési lehetőséget biztosít a gyógypedagógus számára;
- a jogszabályokban foglaltak érvényesítése során megteszi a hallássérült gyermek sikeres integrációja érdekében;
- megszervezi a törvényben meghatározottak szerint a szükséges egyéni korrekciós órákat.

Az együttműködés során a szurdopedagógus/utazótanár feladata, hogy:

- tájékoztatás nyújtásával segíti a befogadó pedagógus-, gyermek-, és szülői közösségek az intézmény többi pedagógusának felkészítését a hallássérült gyermek érkezése előtt, majd beilleszkedése során;
- konzultációval segíti a pedagógusok, az oktató-nevelő közösség munkáját a hallássérült gyermek sajátosságainak megértésében;
- hospitál a gyermek osztályában;
- segítséget nyújt a befogadó intézmény órai munkájához;
- nyomon követi a gyermek fejlődését;
- egyéni fejlesztés során fejleszti a gyermek kommunikációs kompetenciáját;
- esetlegesen koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő szakemberek munkáját;
- rendszeresen kapcsolatot tart a szülővel. Az eredményesség érdekében szükség van a szülők aktív közreműködésére, valamint a szülők és az iskola együttműködésére.

Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik (pl. audiológiai gondozás).

Ennek megszervezéséhez a szakértői javaslat, a fogyatékoság típusa szerint illetékes gyógypedagógiai-módszertani intézmények részéről történő folyamatos tanácsadás nyújt segítséget.

A Nat és a választott kerettanterv alkalmazása a hallássérült (siket és nagyothalló) gyermekek nevelése-oktatásában:

7.1.3. Beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítésének formái

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az

életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek,”

A kedvezőtlen anyagi háttér és más egyéb negatív hatások miatt megnőtt a beilleszkedési nehézségekkel vagy magatartási zavarokkal küzdő gyerekek száma. Gyakrabban tapasztalható agresszivitás deviancia.

Napjaink pedagógiai gyakorlatában rendszeresen tapasztaljuk a tanulási zavarok és az agresszív viselkedés kapcsolatát. A súlyos tanulási problémákkal küzdő gyerekek általában agresszívan viselkednek. Ez fordítva is helytálló, az agresszív gyerek jelentősen lemarad a tanulásban.

A mindennapi pedagógiai gyakorlatban sokszor találjuk megmagyarázhatatlannak a gyerek viselkedését. Ezt a viselkedési módot nevezzük magatartási zavarnak, beilleszkedési nehézségnek.

Ezek közül a leggyakrabban előfordulók:

- A hiperaktivitás
- A kognitív funkció zavarai (figyelemzavarból adódó problémák)
- Az agresszió (deviancia)

Az ilyen gondokkal küzdő tanulók számára a kis létszámú csoportban történő foglalkozás az ideális, de az egyéni gondozás sem mellőzhető. Fejlesztésükhöz a nevelési tanácsadó szakemberei segítséget nyújtanak. Pszichológus vagy gyógypedagógus foglalkoztatása sokat segít a helyi beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küszködő tanulók problémáinak orvoslásában.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek:

- alapos környezettanulmány
- szoros kapcsolat az óvodával, nevelési tanácsadóval, pszichológussal, gyógypedagógussal, gyermekjóléti szolgálattal és gyámüggyel
- kis létszámú csoportfoglalkozások
- egyéni képességekhez igazodó tanulásszervezés (mentori foglalkozás, tanórai differenciálás, egyéni tanulási stílus kialakításának segítése)
- képesség-kibontakoztató foglalkozás
- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- a családlátogatások;
- a szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- az okok feltárását, hogy a pedagógus jobban megérthesse mi áll a magatartási problémák hátterében;
- a napköziotthonos foglalkozások személyiségfejlesztő, közösségfejlesztő tevékenységei;
- a pedagógusok továbbképzése;

A speciális helyzetek és feladatok megoldását jól segíthető a civil szervezetek és a kisebbségi önkormányzat nagyobb mértékű bevonása a teendőkbe.

8.2. KIEMELTEN TEHETSÉGES TANULÓ

8.2.1. Tehetséggondozás, képességfejlesztés:

A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről értelmében:

„kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.”

Intézményünkben kiemelten kezeljük, nagy hangsúlyt fektetünk a tehetséggondozásra, a tanulói képességfejlesztésre.

Fontosnak tartjuk, hogy tehetséges tanulóink-legyenek tehetségesek tanulásban, sportban, zenében vagy képzőművészetben-, kibontakoztassák adottságaikat, s a képességeikhez igazodó optimális eredményeket érjenek el.

Az egyik legfőbb pedagógiai követelménynek tartjuk, hogy változatos egyéni tanulási utakat biztosítsunk diákjaink számára.

A tanórán differenciált tanulásszervezéssel, többletet nyújtó kiegészítő anyagokkal, az önálló ismeretszerzést lehetővé tevő módszerekkel (kooperatív technikák), vagy a tanórán kívül megszerzett tudás kiselőadás (projekt) formájában történő bemutatásának lehetőségével biztosítjuk a tehetséges gyerekek hatékony foglalkoztatását.

Szakköri foglalkozásokon lehetőség van, hogy-egyéni teljesítőképességüket, munkatempójukat figyelembe véve-személyre szabottan fejlesszük képességüket.

Felvételi vizsgára előkészítés magyarból és matematikából történik, hogy a választott középiskolába való bekerülést elősegítsük.

A különböző művészeti ágakban tehetséges tanulók képességfejlesztése az iskolában működő Fedics Mihály Alapfokú Művészetoktatási Intézmény tagozatain történik.

A sportban tehetséges tanulók a sportfoglalkozásokon fejleszthetik tehetségüket.

A szaktárgyi versenyeken, művészeti vetélkedőkön rendszeresen részt vesznek iskolánk tanulói, az elért eredmények önmagukért beszélnek. A helyi tanulmányi versenyek is a képességfejlesztést szolgálják.

A tehetséggondozás körébe tartozik az ünnepi műsorba való felkészítés, s a színpadi produkciók bemutatása is.

8.2.2. A képességkibontakoztatás, tehetséggondozás iskolai tevékenységei:

- Tanulói differenciált tanulásszervezés
- Felvételi előkészítő szervezése a továbbtanuláshoz
- Szakkörök szervezése.
- Helyi tanulmányi versenyek.

- Megyei, országos tanulmányi versenyeken való részvétel.
- Kulturális rendezvények, művészeti csoportok működtetése.
- Sportversenyek.
- Művészeti iskola kihelyezett tagozatainak működése.
- Csoportbontás egyes tantárgyak tanításában (idegen nyelv, számítástechnika, magyar, matematika)
- Tanulásmódszertan oktatása a napi tevékenységben.
- Könyvtár
- Internethasználati lehetőség

8.2.3. Tanórán kívüli foglalkozásoknál a pedagógus megválasztásának joga

A tehetséggondozó szakköröket a tanulói-szülői igények és az iskola sokéves hagyományai alapján, az éves munkaterv szerint biztosítjuk tanulóinknak. A szakkörökre minden diákunk szülői nyilatkozattal iratkozhat be. A szakköröket az iskola hagyományai és a pedagógiai program szerint indítjuk a tantárgyfelosztás szerint megjelölt szaktanárral.

Hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók

Az a tanuló, akit a jegyző védelembe vett, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül hátrányos helyzetűnek minősül. A jogosultság megállapításáról szóló határozat meghozatalával egyidejűleg tájékoztatni kell a szülőt azokról a kedvezményekről, juttatásokról, pályázati lehetőségekről, amelyek a gyermeket megilletik, ha megfelel a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekre vonatkozó feltételeknek.

Tájékoztatni kell továbbá a szülőt arról is, hogy a védelembe vett, illetőleg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeke akkor minősül halmozottan hátrányos helyzetűnek, ha a szülei legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányaikat fejezték be sikeresen.

Iskolánkban a tanulók 85,4 %-a hátrányos helyzetű. Igyekszünk biztosítani a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a felzárkózást, a hátránykompenzálást.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a felzárkóztató órák;
- a napközi otthon;
- a diákétkeztetés;
- a felzárkóztató foglalkozások;
- könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai;
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése;

- a családlátogatások;
- a továbbtanulás irányítása, segítése;
- az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége;
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segítségek
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatallal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

9. A TANULÓKNAK AZ INTÉZMÉNYIDÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ RÉSZVÉTEL JOGAI GYAKORLÁSÁNAK RENDJE

Az iskola a tanulók a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti. A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

9.1. DIÁKÖNKORMÁNYZAT:

A tanulók, a diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőire diákönkormányzatot hozhatnak létre. A diákönkormányzat munkáját felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg ötéves időtartamra.

A diákönkormányzat véleményt nyilvánít:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt.
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének, szakmai programjának megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.
- az iskolai étkeztetés keretében biztosított ételek minőségéről, az iskola házirendjében szabályozott módon ki kell kérni

A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,

- c) hatáskörei gyakorlásáról,
- d) egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- e) az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,
- f) a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

- A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá.
- Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni.
- A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

9.2. DIÁKKÖZGYŰLÉS:

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi.

A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt tizenöt nappal nyilvánosságra kell hozni.

10.A SZÜLŐ, TANULÓ, PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATÁNAK FORMÁI

- Az iskola környezeti hátrányait a jó tanulási feltételek megteremtésével ellensúlyozza a nevelőtestület. Igényességgel és a gyerek tiszteletével szervezi a nevelő-oktató munkát.
- Minden gyerek az iskolaközösség teljes jogú tagja. Mint iskolapolgár, egyaránt élhet az iskolai demokrácia közvetlen és közvetett eszközeivel.

A *közvetlen demokrácia* alapját a *szólás joga* képezi. A gyerekek az iskolai élet minden kérdésében javaslatot tehetnek, megfogalmazhatják kérdéseiket, és elmondhatják kritikai megjegyzéseiket. Vélekedésüket az iskola tiszteletben tartja, toleránsan fogadja, és azokra válaszokat ad.

Az igazgatóságot és tanárokat munkaidőben-a tanórákon kívüli időszakban-bármikor megkereshetik mondanivalójukkal.

Az osztályfőnöki órán tett felvetéseiket az osztályfőnök továbbítja a megfelelő helyre, s a kapott információkat közli a tanulókkal.

A gyermekközösségi fórumokon elhangzott észrevételekre az igazgatóság minden esetben nyílt fórumon nyújt tájékoztatást, amennyiben a téma személyiségi jogokat nem sért.

A tanuló önkormányzati tisztségre mindenki választható, az osztályok által megbízott tisztségviselőket közvetlenül választják, a választásban mindenki részt vehet.

- A közvetlen demokrácia intézményi fórumai a rendszeres iskolagyűlések, valamint az össziskolai Igazlító nap.

Az iskola egyes tevékenység irányával kapcsolatos észrevételeikkel és javaslataikkal közvetlenül az egyes tevékenységeket irányító diáktanácsokhoz fordulhatnak az

osztályközösségek.

- Az egyes gyerekek *iskolához való kötődését* hivatott erősíteni az aula " Iskolatükör" elnevezése. Fotók és tanulói munkák mutatják be az iskola történetét, életének jeles pillanatait, és őrzik a volt tanítványok emlékét.

- A *közvetett demokrácia* gyakorlásának a fóruma a *tanulói önkormányzat*.

A diákönkormányzat a 80-as évek elején alakult ki, s azóta hagyománnyá szilárdultak különböző szintű szervei és fórumai, miközben napjainkban is új szervezeti elemekkel gyarapszik. A diáktanácsok működésükkel és észrevételeikkel hasznos formálói az iskola mindennapi életének. Nagy segítséget ad a tanulók önfegyelmének és viselkedéskultúrájának az alakításához. Az egyes tisztségviselők számára személyes kötődést is jelent az iskolához. Ez komoly motivációs erő, hisz a felső tagozatba járó gyerekek nagyobbik fele ellát valamilyen megbízatást. Az önkormányzati munkában szerzett tapasztalatok jól fejlesztik azokat a képességeket, amelyek egy sokrétű társadalom polgárainál fontosak. Jól segíti a középiskolai beilleszkedést is.

A diákönkormányzat működési rendjében érvényesíti mindazokat az értékeket és viselkedési technikákat, amelyeket az iskola értékrendszerében kívánatosnak tart.

Szervezeti rendje az iskola egész tevékenységi rendszerét lefedi. Működése egyaránt kiterjed a rend-fegyelem megtartására, az információáramlás szervezésére, a különböző tanulók közötti versenyek bonyolítására, és az egyes tevékenységi irányok működésében való részvételre.

Felvállalja egyes iskolai rendezvények önálló megszervezését, /Halloween, farsang, Mikulás-nap, stb./ Gazdája a karitatív akciók lebonyolításának. /ruhagyűjtés, játékbörze/

Szervezeti tagolódása hierarchikus. Az osztályok által választott tisztségviselők alkotják az osztályszintű önkormányzatot, amely a tanulói önkormányzat alsó szintjét képezi. A tisztségviselők a reszortjuknak megfelelő iskolai szintű *kistanácsokban* is részt vesznek. Ezek alkotják a diákönkormányzat középszintjét. Szervei: általános- és szaktantermi ügyelet, valamint a tanulmányi, kulturális, sport, értékteremtő munka és közéleti tanácsok. Emellett működik az iskolarádió szerkesztőbizottsága is

A diákönkormányzat legfőbb iskolai szerve a *tanulói önkormányzati tanács*. Tagjai a kistanácsok vezetői, valamint minden osztályközösség 1-1 delegáltja. Működése az iskolagyűlés kontrollja alá van rendelve, tisztségviselőit ez a fórum választja.

Működési rendjét maga határozza meg. Programjait autonóm módon szervezi és bonyolítja le. A kistanácsok munkáját pedagógusok segítik illetve a diákönkormányzatot vezető tanár.

10.1. SZÜLŐK RÉSZTVÉTELE AZ ISKOLA MUNKÁJÁBAN

A gyerekek nevelésére figyelmet fordító szülők nagy érdeklődést mutatnak az iskola szolgáltatásai és rendezvényei iránt. A problémás gyerekek szüleivel a kapcsolat segítő, viszonyuk elfogadó, néhány család esetében érezhető ellenérzés, intolerancia.

A kapcsolat sokrétű és változatos.

- Az iskola évente két iskolai és egy pályaválasztási *szülői értekezletet* tart. Az osztályok igény szerint-de legalább három alkalommal tartanak szülői összejövetelt.

- Az iskola működését *szülői munkaközösség* segíti. A vezetőségébe minden osztály 1

képviselőt delegál. A munkaközösség a mindennapi kapcsolattartásra választmányt bíz meg. A választmányi tagok megbízatása visszavonásig érvényes, a munkaközösségi tagokat évente erősítik meg. A munkaközösség segíti az iskolai rendezvények megszervezését, gyakorolja törvényes jogait, közvetíti a szülők helyi szükségleteit, véleményt mond az iskola terveiről. A települési önkormányzat szerveinél képviseli az iskolai finanszírozás érdekeit, szervezi az iskola szülői-vállalkozói önkéntes anyagi támogatását.

- Az osztályfőnökökkel szembeni iskolai elvárás, hogy minden új osztályt kapó pedagógus az első tanévben látogassa meg a családot, vagy fogadóórán ismerkedjen meg a családdal és gyermeknevelési törekvéseivel.

- A pedagógusok és szülők évente 1-2 alkalommal *társasági összejövetelen* is találkoznak, emberi kapcsolataik erősítése és a kötetlen eszmecsere érdekében.

- Az iskola a tanulók átlagon felüli képességei bemutatására *kulturális bemutatókat* szervez a szülők számára. /kulturális gála, tánc - és zenei bemutató, képzőművészeti kiállítás/

Ösztönzi, hogy minél többen vegyenek részt az *iskolai ünnepségeken*.

Szívesen veszi egy-egy szülő gyermekcsoportoknak szóló meghívását.

- Az iskola a szülők számára is *nyitott*. Többféle szolgáltatás igénybevételi lehetőségével szolgálja a lakossági érdekeket. /terembérlet, sportolási lehetőség, társasági összejövetel, művészeti rendezvények/

- A szülők és a város vállalkozói támogatják a település *nyelvi - és zenei alapítványát*, azon keresztül iskolánk tanulóit.

10.2. AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI

Tudatában van az iskola, hogy társadalmi kapcsolatainak a minősége jelentősen javíthatja a nevelés össztársadalmi hatékonyságát. Ezért minden olyan nevelési erővel együttműködik, akik az alkotmányos jogokat tiszteletben tartva -a gyerekek érdekeinek képviselőjét felvállalják.

- Az *óvodával* az iskolaérettség megalapozása, a *könyvtárral* az olvasóvá nevelésben.
- A *Művelődési Házzal* a gyerekeknek szóló kulturális rendezvények kínálatbővítésében és nagyterme iskolai rendezvényre történő igénybevitelében működünk együtt.
- Jó kapcsolat fenntartása a „Mi kis falunk” egyesülettel. A hagyományok, népszokások ápolására

Gondot fordítunk a *középfokú intézményekkel* kialakított kapcsolatokra. Igényeljük a fogadó iskolák tanulóinkról alkotott véleményét, és figyelemmel kísérjük az iskolából továbbtanulók teljesítményét.

A *fenntartóval* korrekt, elvi kapcsolatokra törekszünk. A kölcsönös bizalom jegyében működünk együtt. Az ügyek iskolabarát megközelítését várjuk, s igényt tartunk a szakmai önállóság biztosítására.

A *Gyermekjóléti Szolgálatnak* igyekszünk segítséget nyújtani a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók problémáinak a megoldásában. Együttműködésünk elősegíti a rendszeres iskolába járás biztosítását, és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni támogatását. A problémás gyerekek közös gondozását.

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat az iskola cigány tanulóinak az oktatásában, nevelésében segíti iskolai munkánkat. Egyik fontos partnerünk a tanulók szocializációjában. Közreműködik a roma tanulók kommunikációs-, és viselkedési kultúrájának a fejlesztésében.

Iskolaorvos, egészségügyi szolgálat.

Rendszeres az orvosi és fogászati szűrés, a védőnői jelenlét. Folyamatos a felvilágosító, megelőző előadások szervezése. Állandó a tanulók egészségi- és mentálhigiénés állapotának a nyomon követése.

A *rendőrséggel* naprakész kapcsolat kiépítésére törekszünk. Folyamatos információáramlással segítjük egymást a gyerekek magatartásbeli hiányainak a megszüntetésében. A rendőrség segítséget nyújt a közlekedési szabályok megismertetésében, a bűnmegelőzésben és a drogprevenció szervezésében.

A *Tankerület* lehetővé teszi a szakmai együttműködést. Továbbképzéseket, tanulmányi versenyeket szervez. Segíti a társintézmények munkájának a megismerését.

A *Kistérségi társulás* a szakmai szolgáltatások igénybevételi lehetőségét teremti meg az iskola tanulói számára.

11. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK

-osztályozó vizsga,
-a különbözeti vizsga,
-a pótló vizsga
-javítóvizsga

A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

11.1. OSZTÁLYOZÓ VIZSGA:

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a 250 órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, valamint az igazolatlan mulasztásainak a száma nem haladta meg a húsz tanórai foglalkozást és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

A tanuló egy osztályozó vizsgán – kivétel, ha engedélyezték számára, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget – egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik.

A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

11.2. KÜLÖNBÖZETI VIZSGA:

A tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

11.3. PÓTLÓ VIZSGA:

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

Fel nem róható ok: minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására.

A pótló vizsga, ha az igazgató hozzájárul, az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban is letehető, ha ehhez a feltételek megteremthetők.

Ha a vizsgázó azt kéri, a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

11.4. JAVÍTÓVIZSGA:

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

11.5. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK IDŐPONTJAI:

- A különbözeti vizsgára tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.
- Az osztályozó és különbözeti vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni.
- Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. Különbözeti vizsga

időpontjai intézményünkben: pl. október vége és április vége.

- Osztályozó vizsga: első félév és a második félév zárását követően.

Javítóvizsga: az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tartható.

A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell. A kiskorú tanuló szülője a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, ha a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha a tanuló osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról.

A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője – a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén az illetékes kormányhivatal vezetője a vizsgázó - kiskorú vizsgázó esetén a törvényes képviselő - írásbeli kérelmére engedélyezheti, hogy a vizsgázó az (1) bekezdés szerint előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

- A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

- A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

- A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, az 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

- A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

- A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

11.6. A TANULÓ FELVÉTELE ÉS ÁTVÉTELE, A TANULÓK OSZTÁLYBA, CSOPORTBA VALÓ BEOSZTÁSA

11.6.1. Az iskolaváltás, a tanuló átvételének szabályai

A tankötelezettség megállapítása

1. A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, és az óvoda azt javasolja, legkésőbb az azt követő évben tankötelessé válik.
2. A gyermek tankötelezettségének teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.

3. A fejlettséget korábban elérő gyermek esetében a kormányhivatal a szülő kérelmére a szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az iskola igazgatója a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása céljából a szakértői bizottság vizsgálatát kezdeményezheti;

- ha a szülő nem ért egyet az óvoda által kiállított igazolással, döntéssel és arról az iskola igazgatója tudomást szerez, kivétel, ha a kérdésben a szakértői bizottság korábban még nem hozott döntést,
- ha szükséges a gyermek sajátos iskolai nevelésben-oktatásban való részvételéről dönteni - az óvoda javaslata vagy a szülő kérése alapján-, ha erről a szakértői bizottság korábban nem hozott döntést.

Az adott évben tanköteles korba lépő sajátos nevelési igényű gyermeket a szülő a szakértői bizottság véleményében vagy a kormányhivatal jogerős határozatában megjelölt időpontig köteles beíratni a kijelölt iskolába.

11.6.2. Tanulói jogviszony:

A tanuló, az egyéni munkarendű tanuló az iskolával tanulói jogviszonyban áll. A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik.

A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.

A tanulói jogviszony a beíratás napján jön létre. Tanulói jogviszony megszűnik;

- ha a tanulót másik iskola átvette, az átvétel napján
- az általános iskola utolsó évfolyamának elvégzéséről szóló bizonyítvány kiállításának napján,
- a tankötelezettség utolsó éve szorgalmi idejének utolsó napján, ha a tanuló tanulmányait nem kívánja tovább folytatni;
- az alapfokú művészetoktatási intézményben igazolatlanul tíz tanítási óránál többet mulaszt, feltéve, hogy az iskola a tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt legalább kettő alkalommal, írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

A tanulói jogviszony megszűnését dokumentáljuk: beírási napló, törzskönyv, osztálynapló, bizonyítvány.

Az intézmény vezetője a tanulói jogviszony megszűnését 5 napon belül közli a KIR-rel.

11.6.3. Tanulói felvétel:

Az általános iskolaköteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, akinek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található. A tanköteles korba lépő gyermeket a szülő március 1-je és április 30-a között, a kormányhivatal által közleményben vagy hirdetményben közzétett időpontban köteles beíratni a lakóhelye szerint illetékes vagy a választott iskola első évfolyamára.

Az általános iskola első évfolyamára történő beiratkozáskor be kell mutatni a gyermek:

-személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,

-az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító igazolást.

Az iskola igazgatója:

- a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy elutasító döntést hoz,
- értesíti a szülőt a döntést megalapozó indokolással,
- értesítésben felhívja a figyelmet a fellebbezés lehetőségére,
- átvétel esetén értesíti az előző iskola igazgatóját.

Az iskola igazgatója értesíti a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha a gyermeket az iskolába nem írták be.

Az iskolába felvett tanulót, az egyéni munkarendű tanulót is az iskola tartja nyilván. További felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon, legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására, rendelkezésre álló időszak első napja előtt nyilvánosságra kell hozni.

További felvételi, átvételi kérelmek esetén az intézmény köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

1. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a településen van.
2. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.
3. Ha az iskola a megadott sorrend szerint az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.
4. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetű tanuló az a tanuló, akinek:

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

10.6.4.A Tanuló átvétele:

A tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van. Az átvételi kérelemhez be kell mutatni:

- személyazonosítására alkalmas, a gyermek nevére kiállított személyi azonosítót és lakcímet igazoló hatósági igazolványt,
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító szólvé bizonyítványt.

A második- nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulóknak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – szintmérő vizsgát kell tennie azokból a tantárgyakból, amelyet a másik iskolában is tanult a tanuló, idegen nyelvből és azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult, különbözeti vizsgát. A különbözeti vizsga időpontjáról a szülőt a tanuló átvétele során tájékoztatni kell. A különbözeti vizsga szervezése a tanulói jogviszony keletkezésétől számított három hónap eltelte után lehetséges.

Amennyiben a tanuló a különbözeti vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból 2 hónapon belül megismételheti.

Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, vagy a tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Ha a körzeten kívüli tanuló az első-negyedik évfolyamra jelentkezik, vagy ha az ötödik-nyolcadik évfolyamon tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgató-helyettes és az érintett évfolyam osztályfőnökeinek véleményét. Ugyanezt kell tenni akkor, ha a beiskolázási körzeten kívül lakó tanuló előzőleg már iskolánk tanulója volt, de tanulmányi eredménye, magatartása vagy szorgalma a fentebb leírtak szerint alakul. Ilyen esetben az iskola igazgatója az igazgató-helyettesek és az osztályfőnökök véleményének figyelembe vételével dönt arról, hogy az érintett tanuló folytathatja-e tanulmányait iskolánkban, vagy jelentkeznie kell a lakóhelye szerint illetékes iskolában. A döntésről a szülőt írásban értesíteni kell.

Az iskola igazgatója értesíti a tanuló lakóhelye, tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, ha olyan tanköteles tanulót vett fel vagy át, akinek lakóhelye, tartózkodási helye nem a nevelési-oktatási intézmény székhelyén van.

A tanulók osztályba, csoportba történő beosztása:

Az iskolába felvett tanulók osztályba, csoportba történő beosztásáról a szakmai munkaközösség véleményének a kikérésével, az iskola igazgatója dönt.

12. AZ ISKOLAI ÉLET MUNKARENDJE, HAGYOMÁNYOK, ÉVES RENDEZVÉNYEK

12.1. A TANULÓK FOGADÁSÁNAK RENDJE, NYITVA TARTÁS:

Az iskola a tanév szorgalmi ideje alatt tanítási napokon 7.00 órától a szervezett foglalkozások befejezéséig, de legkésőbb 18.00 óráig tart nyitva.

Az iskola hivatalos munkaideje tanítási napokon: 7.30 órától 16.00 óráig tart. A szokásos nyitva tartási rendtől való eltérésre az igazgató adhat engedélyt - eseti kérelmek alapján.

A pontos órakezdés és az aktuális feladatok elvégzése érdekében a tanulóknak legkésőbb 7 óra 45 percre kell megérkezniük.

A pedagógusok kötelesek 10 perccel tanítási, foglalkozási, ügyeleti beosztása előtt a munkahelyén (illetve a tanítás nélküli munkanapokon, programjának kezdete előtt annak helyén) megjelenni.

Tanítási szünetek alatt, valamint szombaton és vasárnap a nyitva tartás csak az igazgató által engedélyezett szervezett programokhoz kapcsolódik. Az intézményt egyébként zárva kell tartani!

Az intézmény tanítási szünetekben ügyeleti rend szerint tart nyitva. Az ügyeleti rendet az iskola igazgatója határozza meg, és ezt a szünet megkezdése előtt a szülők, a tanulók és a nevelők tudomására hozza. (az iskola bejáratí a táján kifüggeszti)

12.2 A tiltott és a használatában korlátozott tárgyak köre, valamint a tárgyakra vonatkozó eljárásrend szabályai

	A / Tiltott tárgyak	B/ Használatban korlátozott tárgyak
Köre:	közbiztonságra veszélyes, b./birtoklása törvénybe ütköző, c./18 év alattiak számára nem forgalmazható,	d./mobiltelefon, ill. kép-és hang rögzítésére alkalmas eszközök,
Átvétel módja:	A tárgyat az iskolában történő belépéskor az aulában (Az alsó tagozatosok a bejáratnál) az ügyeletes nevelőnek adják át. A tárgy tulajdonosát beazonosítható módon kell jelezni (felirattal ellátva) Füzetbe kell beírni a tulajdonos nevét és a tárgy állapotát.	
Tárolás rendje:	Az a, b tiltott tárgyat az igazgató elzárt helyen (páncélszekrényben) őrzí további intézkedésig. A c tárgyat az igazgatói vagy igazgatóhelyettesi irodában őrzí intézkedésig.	A tárgyat a tanári szobában zárható szekrényben elhelyezni.(Alsó tagozatban az osztályteremben, zárt fiókban.)
Átadás módja:	A szülő veheti át. (Speciális esetben harmadik személy.)	Az utolsó tanítási óra után az adott órát tartó pedagógus osztja ki a tanulók részére, aláíratva a gyerekekkel az átadást.

<i>Engedély nélküli birtoklás esetén szankciók/ alkalom</i>	Az a és b tárgy esetében haladéktalanul értesíti a tanuló törvényes képviselőjét, az intézmény rendjének fenntartásában közreműködő személyt és az általános rendőri szervet. A tanuló ellen fegyelmi eljárás indul. A c tárgyat birtokló tanuló első esetben igazgatói intőben részesül, ha szabályszegés megismétlődik igazgatói megrovásban, illetve többszörös szabályszegés esetén fegyelmi eljárás indítható.	Első: osztályfőnöki figyelmeztetés, második: osztályfőnöki intés, harmadik: osztályfőnöki megrovás (További esetekben igazgatói szinten.) Minden alkalommal azzal a kitéttel, hogy csak a szülőnek adjuk vissza a tárgyat.
<i>Az A és B tárgyak engedély nélküli birtoklása:</i>	A pedagógus feladata: Felszólítja a tanulót az átadásra, amennyiben a tanuló nem adja át, másik pedagógus/iskolaőr jelenlétében ellenőrzés keretében veszi azt át. Az a /b tárgyak esetében a pedagógusnak értesítési kötelezettsége van a szülő, az iskolaőr, és a rendőrség felé, c tárgy esetében az iskolavezetés felé.	
<i>Kártérítési felelősség/használatra vonatkozó engedélyezés:</i>	Intézményünk kártérítési felelősséget nem vállal, az A és B tárgyak vonatkozásában, különös tekintettel arra, hogy az A tárgyak tilosak.	
<i>RRF pályázat keretén belül kiosztott notebook és használatban korlátozott eszköz taneszközként való használatának szabályai</i>	Az RRF projekt keretében kiosztott tanulói notebook, és B eszközök kizárólag tanítási órákon/foglalkozásokon tanulás céljára használhatók, azokkal kép és hang rögzítése, továbbítása szigorúan tilos. A gépeket/eszközöket használni kívánó pedagógus köteles érkezéskor átvenni, tanórát megelőzően biztonságban tárolni, majd a tanítás végén visszaadni a tanulóknak. Az eszközök használatát 24 órával előtte jeleznie kell a Kréta rendszerben.	

12.3. A TANÍTÁSI ÓRÁK RENDJE, SZERVEZÉSE:

Az oktatás és nevelés a tantárgyfelosztással összhangban levő heti órarend alapján történik a pedagógus vezetésével, a kijelölt termekben. A tanórán kívüli egyéb foglalkozások a tanítási órák megtartása után szerveződnek.

A tanítási órák időtartama 45 perc. Az első tanítási óra reggel 8 órakor kezdődik. A kötelező és választható tanítási órák délelőtt vannak. Rendkívüli indokolt esetben az igazgató rövidített órákat és szüneteket rendelhet el.

A tanítási órák látogatására engedély nélkül csak a tantestület tagjai jogosultak. Minden egyéb esetben a látogatásra az igazgató adhat engedélyt. A tanítási órák megkezdésük után nem zavarhatók, kivételt indokolt esetben az igazgató tehet. A kötelező orvosi vizsgálatok az igazgató által előre engedélyezett időpontban és módon történhetnek, lehetőség szerint úgy,

hogyan a tanítást ne zavarják.

12.4. A TANULÓK TIZENHAT ÓRÁIG TARTÓ BENNTARTÓZKODÁSÁNAK RENDJE

A köznevelési törvény 27.§.(2) értelmében általános iskolában a nevelés oktatást a délelőtti és délutáni időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartanak - vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben - gondoskodni kell a felügyeletről.

Az iskola a benntartózkodó tanulók részére 16 óráig egyéb foglalkozásokat szervez.

Az 55.§.(1) értelmében az igazgató a szülő kérelmére felmentheti a tanulót az általános iskolában tizenhat óra előtt megszervezett egyéb foglalkozás alól.

A mentesítést a szülő írásban kérheti, amely egy tanévre szól. A kérelem benyújtásának határideje szeptember 10. A mentesítés szempontjai lehetnek:

- eseti délutáni foglalkozás (pl.: úszásoktatás, külön óra, fociedzés...stb.)
 - a fogadó személy/intézmény visszaigazolja
- mentesítés kérése a hét minden napjáról
 - kizárólag a kötelező és kötelezően választott foglalkozások ideje után adható felmentés
 - a szülő vállalja és biztosítja a tanuló otthoni felügyeletét és felkészülését a következő nap tanóráira
 - amennyiben a tanuló 3 alkalommal (nap) nem készül a tanórákra, a mentesítés érvényét veszti. A tanuló köteles részt venni a 16 óráig tartó tanulószobás foglalkozásokon

12.5. AZ ÓRAKÖZI SZÜNETEK RENDJE:

Az óraközi szünetek időtartama 10 perc, a második szünet 20 perces, a házirendben feltüntetett csengetési rend szerint. A második szünet a tízóraiás idejét is jelenti. Az óraközi szünet rendjét beosztott pedagógusok és diákok felügyelik. Az óraközi szünet ideje nem rövidíthető. Szünetekben a tanulók az iskola épületében, jó idő esetén az iskola udvarán tartózkodhatnak.

12.6. AZ INTÉZMÉNYI FELÜGYELET RENDSZABÁLYAI:

Intézményben tartózkodás rendje, a folyamatos felügyelet biztosítása:

- Az iskolában reggel 7³⁰ órától és az óraközi szünetek idején tanári ügyelet működik.
- A tanári ügyelet 7.30-tól – 12.45-ig tart felső tagozatban, az egyéb foglalkozások ideje alatt a foglalkozást tartó pedagógus felel a tanulók biztonságáért, a rendért.
- Az alsó tagozatban a tanári ügyelet 7.30-tól 16.00-ig (1-2-3-4 évf.).
- Az ügyeletes nevelő köteles a rábízott épületrészben, illetve az udvaron a tanulók magatartását, az épületek rendjének, tisztaságának megőrzését, a balesetvédelmi szabályok betartását ellenőrizni.
- Az ügyeletes pedagógusok munkáját a tanulói ügyeleti rendszer segíti.
- Az iskolában egyidejűleg 5-6 fő ügyeletes nevelő kerül beosztásra. Az ügyeletes nevelők felelősségi területe az alábbi épületrészekre terjed ki: udvar, aula, emelet, régi iskola.
- Az alsó tagozaton tanító nevelők külön beosztás szerint látnak el ügyeletet az általuk

használt területen.

- A tanítás nélküli munkanapokon akkor tartunk gyermekfelügyeletet, ha azt az intézmény tanulói közül legalább tíz tanuló számára igénylik (írásbeli kérelem) a szülők.
- Az iskola épületében és a hozzá tartozó területeken felügyelet nélkül tanuló nem tartózkodhat, ezért a kötelező órák után csak azok a tanulók maradhatnak az intézmény területén, akiknek szervezett elfoglaltságuk van.
- A tanuló tanítási idő alatt az iskola épületét csak a szülő személyes, vagy írásbeli kérésére az osztályfőnöke (távolléte esetén az igazgató vagy az igazgatóhelyettes engedélyével, hagyhatja el. Rendkívüli esetben – szülői kérés hiányában – az iskolából való távozásra az igazgató vagy az igazgatóhelyettes adhat engedélyt.
- A tanítás befejezése után a hazamenő tanulók elhagyják az iskola épületét. Az ebédre befizetett tanulók felügyelettel megebédelnek, a napközis tanulók a napközis foglalkozásra, ill. tanulószobára mennek.

12.7. A BELÉPÉS ÉS BENNTARTÓZKODÁS RENDJE AZOK RÉSZÉRE, AKIK NEM ÁLLNAK JOGVISZONYBAN AZ OKTATÁSI INTÉZMÉNNYEL

Idegenek az épületbe csak az egész napos ügyeletes kellő tájékozódása után léphetnek be. A látogató köteles megnevezni a látogatott személyt, vagy jövetele célját, és az épületben tartózkodás várható időtartamát. A tanítási óra csak különösen indokolt esetben, igazgatói engedéllyel zavarható. A vendéget illetve a látogatót az egyik ügyeletes a vendéglátóhoz kíséri.

Az intézménnyel jogviszonyban nem állók intézménybe lépése és ott tartózkodása a következők szerint történhet:

- külön engedély és felügyelet nélkül, illetve
- külön engedély és felügyelet mellett.

12.7.1. Az iskolára vonatkozó szabályok:

Külön engedély és felügyelet nélkül léphet az intézménybe a gyermeket hozó és annak elvitelére jogosult személy a tanítás kezdetének és végének időpontjában. Ezekben az időpontokban az intézmény dolgozói a házirendben meghatározott rend szerint ügyeletet tartanak.

Az intézményben tartózkodhat külön engedély és felügyelet nélkül:

- a szülő, gondviselő a szülői értekezletre való érkezéskor, illetve
- a meghívottak az intézmény valamely rendezvényén való tartózkodáskor,
- az intézményben működő szervezetek (szülői szervezet) tagjai a tevékenységük gyakorlása érdekében történő intézményben tartózkodáskor.

Külön engedély és felügyelet mellett tartózkodhat az intézményben a gyermeket hozó és a gyermek elvitelére jogosult személy akkor, ha nem az intézmény nyitvatartási rendjében meghatározott időben érkezik az épületbe, valamint minden más személy.

A külön engedélyt az intézmény vezetőjétől kell kérni. Csak az általa adott szóbeli engedély, és szükség szerint egy dolgozó felügyelete mellett lehet az intézményben tartózkodni.

Az intézményben tartózkodó személyek minden esetben **kötelesek betartani az intézmény**

házi rendjét, munka- és tűzvédelmi szabályzatát.

Magatartásukkal, viselkedésükkel nem zavarhatják az iskolai élet működését. Amennyiben ennek nem tesznek eleget, az intézmény vezetőjének vagy helyettesének felszólítására sem, úgy az intézmény vezetőjének vagy helyettesének kötelessége a körzeti megbízott segítségét kérni.

13. AZ ISKOLA PROGRAMJAI ÉS RENDEZVÉNYEK HAVI BONTÁSBAN:**Augusztus:**

- Alakuló értekezlet
- Tantárgyfelosztás elkészítése
- Tanévnyitó értekezlet
- Az új kollégák megismertetése az iskolai okmányokkal és szabályzatokkal

Szeptember:

- Tanévnyitó ünnepség
- Ügyeleti rendszer kialakítása
- Szakkörök megszervezése
- Intézményi Tanács
- SZMK választmányi ülés
- Erdei iskola megszervezése
- DÖK vezetőség választása

Október:

- Munkaközösségi tervek elkészítése
- Szülői értekezlet
- Iskolagyűlés
- Őszi évszaktúrák
- Zöld-hét programja

November:

- Halloween
- Nevelési értekezlet
- Őszi pedagógus kirándulás
- Pályaválasztási tanácsadás

- Roma téma-hét
- Pályaválasztási szülői értekezlet

December:

- Jelentkezés központi felvételi vizsgákra és az Arany János tehetséggondozó programba
- Mikulás
- Téli ruhagyűjtés és ruhavásár
- Karácsonyi ünnepség
- Tégy az iskoláért! – akció

Január:

- Újévi köszöntő
- NETFIT indítása
- Téli évszaktúra
- Félévi értekezlet, bizonyítványosztás, osztályozóvizsga
- Magyar kultúra napja

Február:

- Továbbtanulási jelentkezések továbbítása
- Neveltségi szint és elemi szokások mérése 3-5.évfolyam
- Farsang
- Valentin napi bál a felső tagozaton
- Szülői értekezlet

Március:

- Nőnap ünnepség
- Szülők-pedagógusok játékonysági bálja
- Március 15-i megemlékezés
- Ismerkedési nap az óvodásokkal

Április:

- Tavaszi évszaktúra
- Költészet napja

- Föld napja
- Szakmai nap
- Pedagógusok színházlátogatása
- Első osztályosok beíratása

Május:

- Anyák napja
- Iskolagyűlés
- Patay-hét
- Gyermeknap-családi nap
- NETFIT zárása
- Országos kompetenciamérés
- Tantárgyi mérések: magyar, matematika, informatika, nyelvi vizsga, kimeneti mérés

Június:

- Pedagógusnap
- Madarak és fák napja
- Diákönkormányzat nap, igazlító nap
- Tanévzáró ünnepség, ballagás
- Tanévzáró értekezlet

13.2 AZ ISKOLAI RENDEZVÉNYEK HAGYOMÁNYRENDSZERE

Az iskolai hagyományok teremtését és ápolását három pillérre alapozzuk. A helytörténeti és nemzeti hagyományok ápolására, az ezeréves magyar iskola hagyományteremtő tradícióira, valamint az iskolaközösség belső életéhez fűződő sajátos hagyományokra.

Szorosan kapcsolódunk nevelőmunkánkban a szülőföldre fűződő *történelmi események* megismertetéséhez, a népi- és népművészeti tárgyi emlékek megbecsültetéséhez.

A *helytörténeti* vonatkozásokat gyűjtőmunkával, állandó kiállításokkal, az események esetenkénti jelmezes eljátszásával tesszük élményszerűvé. Humán szaktantermeink díszítése is ezt a szemléletmódot követi. (Bereg, Hargita, Pátia, stb.)

A nemzeti ünnepeket érzelmileg telítetten, nagy gondossággal készítjük elő. Megteremtjük a személyes és cselekvő részvétel lehetőségét.

A magyar iskolatörténet tradícióiból az ősi kollégiumok *diákszerveződéseire*, önképzési hagyományaira, a *magyarságtudat őrzésére*, a haladó társadalmi mozgalmakhoz való csatlakozásra, a *tehetségmentő akciókhoz* való kötődésére támaszkodunk.

Az iskolaközösség belső életéből fakadó sajátos hagyományaink:

- Az iskola belső tereinek díszítése a kiemelkedő iskolai rendezvények képanyagával, tanítványaink képzőművészeti alkotásaival, a korabeli résztvevők fényképeivel. A volt tanítványok emlékének, alkotásainak a megőrzése.
- Az iskolába lépő első osztályos tanulók köszöntése, iskolánk tanulóivá fogadása-iskola jelvény és iskola póló adományozása. A kitűnő tanulók jutalmazása tanév végén.
- A tanulói diákönkormányzat kialakult rendszere.
- Az általános ügyelet működése.
- Tanulmányi versenyek szervezése, versenyeztetés (*utaztatás, kíséret*).
- Iskolai vetélkedők szervezése (Zöld-hét, Patay-hét, Magyar kultúra napja), résztvevők jutalmazása (jutalomkönyvek)
- Vándorkupa adományozása (irodalmi, képzőművészeti, technikai)
- Iskolai művészeti bemutatók szervezése.(versmondás, tánc, színjátszás, zene, stb.)
- Zöld-hét szervezése (természetvédelem)
- Erdei iskola szervezése a 4. és 6. évfolyamon
- Patay névadóhét (hagyományőrzés)
- Roma témahét (interkulturális oktatás)
- Ruhagyűjtés és ruhavásár (karitatív tevékenység elmélyítése)
- Iskolai játékonysági bál
- Az olimpia évében tornabemutató (1-8 évf)
- Kiállítás az iskola tanulóinak a munkáiból

II. HELYI TANTERV

A Nat-ban megfogalmazottak alapján a kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, az elvárt tudás mélységét.

Az új NAT szerinti szakaszok:

- alsó tagozat,
- felső tagozat,
- középiskolai nevelés-oktatás szakasza,
- szakiskolában folyó nevelés-oktatás szakasza,
- Köznevelési hídprogramban (I., II.) folyó nevelés-oktatás szakasza.

Az új NAT-ban megfogalmazódó fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

Az alapfokú nevelés-oktatás szakasza első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart.

Két részre tagolódik:

- az első évfolyamon kezdődő és a negyedik évfolyam végéig tartó alsó tagozat,
- az ötödik évfolyamon kezdődő és a nyolcadik évfolyam végéig tartó felső tagozat.

Az alsó tagozat:

- első –második évfolyamon lehetővé kell tenni, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését,
- harmadik–negyedik évfolyamon erőteljesebbé – a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási- tanulási folyamatok.

A felső tagozat:

- a nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez kötődik,
- szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása,
- a hetedik–nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.

A NAT-ban megfogalmazott elvek, célok, fejlesztési feladatok és műveltségi tartalmak a képzési szakasz sajátosságai szerint több változatban elkészített kerettantervekben jelennek meg.

Az intézmények az oktatásért felelős miniszter által kiadott, illetve jóváhagyott kerettantervekből választhatnak, amelyek a tartalmi szabályozás következő szintjét jelentik.

Az egyes iskolatípusokban és oktatási szakaszokban a kerettantervek rögzítik a nevelés és oktatás céljait, a tantárgyi rendszert, az egyes tantárgyak témaköreit, tartalmát, a tantárgyak egy vagy két évfolyamonkénti követelményeit, a tantárgyközi tudás- és készségterületek

fejlesztésének feladatait, és közlik a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló, illetve ajánlott időkeretet.

Az intézmény szakmai önállóságát a kerettantervekben kötelező tartalommal nem szabályozott időkeret szabad felhasználása, a módszertani szabadság, az engedélyezett kerettantervek közötti választás, illetve az egyedi tantervek engedélyeztetési lehetősége biztosítja.

A kerettantervek határozzák meg a tanulás-tanítás folyamatában elsajátítandó fejlesztési követelményeket, továbbá az elvárt tudás mélységét, szervezettségét, és alapul szolgálnak a kimeneti követelmények meghatározásához.

A Patay István Általános Iskola kerettanterve

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon + szabadon tervezhető óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Digitális kultúra			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Népismeret	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	26

Kötelező tantárgyak és óraszámok az 5–8. évfolyamon + szabadon tervezhető óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Etika/hit- és erkölcsstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Biológia			2	1
Fizika			1	1

Kémia			1	2
Földrajz			2	2
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Hon- és népismeret		1*		
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Népismeret	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	1*	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	31	31

Új kerettanterv óraterve
Alsó tagozat

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam																
Tantárgyak	2020-as NAT															
	1. évf.				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	K.	Sz.t	N.	Ö	K.	Sz.t	N.	Ö.	K.	Sz.t	N.	Ö.	K.	Sz.t	N.	Ö.
Magyar nyelv és irodalom	7	1		8	7	1		8	5	1		6	5	1		6
Idegen nyelvek													2			2
Matematika	4	1		5	4	1		5	4	0,5		4,5	4	0,5		4,5
Etika/Hit- és erkölcsan	1			1	1			1	1			1	1			1
Környezetismeret									1	0,5		1,5	1	0,5		1,5
Ének-zene	2			2	2			2	2			2	2			2
Vizuális kultúra	2			2	2			2	2			2	1			1
Technika és tervezés	1			1	1			1	1			1	1			1
Digitális kultúra									1			1	1			1
Testnevelés	5			5	5			5	5			5	5			5
Népismeret			1	1			1	1			1	1			1	1
Össz.óraszám	22	2	1	25	22	2	1	25	22	2	1	25	23	2	1	26

Felső tagozat

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam																
Tantárgyak	2020-as NAT															
	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	K.	Sz.t	N.	Ö.	K.	Sz.t	N.	Ö.	K.	Sz.t	N.	Ö.	K.	Sz.t	N.	Ö.
Magyar nyelv és irodalom	4	0,5		4,5	4	1		5	3	1		4	3	1		4
Idegen nyelvek	3			3	3			3	3			3	3			3
Matematika	4	0,5		4,5	4			4	3			3	3			3
Történelem	2			2	2			2	2			2	2			2
Állampolgári ismeretek													1			1
Hon- és népismeret						1		1								
Etika/Hit-és erkölcsan	1			1	1			1	1			1	1			1
Természettudomány	2			2	2			2								
Biológia									2			2	1	0,5		1,5
Fizika									1	0,5		1,5	2			2
Kémia									1	0,5		1,5	2			2
Földrajz									2			2	1	0,5		1,5
Ének-zene	2			2	1			1	1			1	1			1
Vizuális kultúra	1			1	1			1	1			1	1			1
Digitális kultúra	1			1	1			1	1			1	1			1
Technika és tervezés	1			1	1			1	1			1				
Testnevelés	5			5	5			5	5			5	5			5
Osztályfőnöki	1			1	1			1	1			1	1			1
Népismeret			1	1			1	1			1	1			1	1
Össz.óraszám	27	1	1	29	26	2	1	29	28	2	1	31	28	2	1	31

K.:kötelező óra , Sz.t.: szabadon tervezhető óra , N.: Nemzetiségi, Ö.: összesen

A dráma és színház tantárgy szervezése témahét vagy tematikus hét keretében, valósul meg. A dráma és színház tantárgy órakeretben történő oktatását csak szakirányú végzettséggel rendelkező személy végezheti.

A sajátos nevelési igényű tanulók oktatása a **„Kerettanterv a sajátos nevelési igényű tanulók számára”** kerettanterv alapján történik.

Sajátosságai:

a) iskolaszakaszokra készült, biztosítva a dokumentum alapján pedagógiai programot készítő intézmények számára a nagyobb mozgásteret;

b) tantárgyi struktúrája igazodik az enyhe értelmi fogyatékoságból adódó nevelhetőség, oktathatóság, képezhetőség sajátosságaihoz:

1. integrált természetismereti tantárgyakat tartalmaz;
 2. az élő idegen nyelv tanítása 7. évfolyamon kezdődik, helyi döntés alapján ezt megelőzően is megkezdhető;
 3. az informatika tantárgyban hosszú előkészítő időszakot biztosít;
 4. a kompetenciák fejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a személyes, a szociális, a kommunikációs, és az életvezetési kompetenciákra;
- c) szerkezetében egymással szorosan kapcsolódó egységekből épül fel;
- d) az intézményi folyamattervezéshez a fejlesztési feladatok megvalósítását segítő konkrét prioritásokat ad;
- e) fejlesztési feladatainak szerkezete lehetővé teszi a tanulók egyéni haladási ütemének figyelembe vételét.

A „Kerettanterv a sajátos nevelési igényű tanulók számára” tantárgyi rendszere és heti óraszám

2020-as NAT

Műveltségi terület	Tantárgy	Évfolyam							
		1. SNI	2. SNI	3. SNI	4. SNI	5. SNI	6. SNI	7. SNI	8. SNI
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom	8	8	6	7	4,5	5	4	4
Matematika	Matematika	5	5	4,5	4,5	4,5	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem					2	2	2	1
	Állampolgári ismeretek								1
	Hon- és népismeret					1			
Etika/Hit- és erkölcstan	Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret			1	1				
	Természettudomány					2	3		
	Kémia							1,5	2
	Fizika							1,5	2
	Biológia							2	1,5
	Földrajz							2	1,5
Idegen nyelv	Idegen nyelv				0	0	0	2	2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	1	1
	Vizuális kultúra	2	2	2	1	2	2	1	1
	Dráma és színház								
Technológia	Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1
	Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
	Közösségi nevelés					1	1	1	1

	(osztályfőnöki)								
Órák összesen		24	24	23,5	23,5	27	27	30	30

13. NEMZETISÉGI NEVELÉS-OKTATÁS

Az iskola tanulóinak mintegy 70%-a roma származású. A *roma tanulók* elemi *gondjainak a megoldása* és tanulási feltételeinek a megteremtése az *iskola elsősorú érdeke*.

Szocializálásuk, továbbtanulásuk elősegítése – a hatékony tanórai foglalkoztatás mellett – csak többszolgáltatások nyújtásával lehetséges.

Az iskola alapvető feladatának tartja a nemzetiségi- és faji türelemre nevelést, egyenjogúságuk elismerését és tiszteletben tartását.

A roma népismereti műveltségi területet heti egy órában önálló tantárgyként tanítjuk. A népismereti intézményi helyi tantervet a Pedagógiai program 2. kötetét képező tantárgyi Helyi tantervben helyezzük el.

A nem etnikai gyerekek interkulturális nevelését projektben valósítjuk meg.

Az iskolai sikerességet elősegítő készségfejlesztés mellett-mely a NAT minimumkövetelményeit tekinti irányadónak-az alábbi területeken nyújt az iskola további szolgáltatást az etnikai gyerekeknek.

a. a szocializációs, kommunikációs fejlesztés /1.-2. évfolyam iskolakészültségi felzárkóztatás, elemi szokások kialakítása/

b. folyamatosan szervezett cigány kulturális tevékenység /tánc szakkör, ének szakkör, képzőművész kör, drámajáték, internethasználat, „nagylányok” klubja, Roma művészeti vetélkedő, Roma-témahét/

c. egyéni tehetséggondozás.

Az iskola úgy véli, a meglévő gondok kezelése - bár súlyosak és folyamatos oldást igényelnek - csak felületi kezelést adnak, a hangsúlyt a megelőzésére és a távlatos megoldásokra kell helyezni.

Erre *négy áttörési ponton jelöljük ki a megoldandó feladatokat. Szociális gondozás, szocializálás:*

A nevelhetőség előfeltétele a gyerekek *szociális biztonságának* a megteremtése a lehetséges mértékben.

- Az 1.-4. évfolyamba járó minden etnikai gyereket, a többi évfolyamban a leginkább rászorultakat és minden veszélyeztetett körülmények között élni kényszerülő gyereket *egésznapos* oktatásban részesítjük, illetve elhelyezünk a *tanulósobán*. Így biztosítható számukra az egész napos elfogadható és nyugodt környezet. A *kortárscsoport folyamatos nevelőhatása* is kedvezően befolyásolhatja szokásrendszerük alakulását, szocializációjuk ütemét. A tanulószoba *az iskola ismerethordozó eszközeinek* és információs bázisának *a használatát* is megkönnyíti tanulmányaik során./könyvtár, számítógépek, internet/ Ez esélyegyenlőtlenségük erőteljes mérséklését eredményezheti.

- Az *ingyenes* illetve a *kedvezményes étkezés* arányba hozható a család anyagi teherbíróképességével, s a rendszeres táplálkozás nemcsak testi fejlődésüket, hanem pszichés állapotukat is kedvezően befolyásolhatja.

- A tankönyvek ingyenessége mellett a kisebbségi- és a városi önkormányzat támogatásával a szükséges *füzeteket és írószert is térítés nélkül* megkapja minden gyerek.

- Az iskola kezdeményezésére-a legrászorultabb, hiányos ruházatú gyerekeket-a lehetőségek határáig-a kisebbségi önkormányzat segíti a *felruházásban*.

A kötelező oktatás lehetőségeinek a hatékony megszervezése

Az iskolakészültségi hiányaik pótlására részükre a tanórákon kívül *iskolakészültségi felzárkóztató* foglalkozást is tartunk. Az intenzív felzárkóztatás és foglalkoztatás eredményeként az iskolát kezdő etnikai gyerekek 85-90 %-a alkalmassá válik a 3. évfolyamon történő lemorzsolódás nélküli továbbhaladásra.

- A 3.-4. évfolyamokban a cél az *alapkészségek* legalább olyan szintű megalapozása, amely lehetővé teszi a tanórai tanulásba való bekapcsolódásukat. /Olvasott szöveg megértése, feladatlap használata/ Ennek biztosításához a tanórákon kívül *felzárkóztató, korrepetáló órákat* ajánlunk fel az alapkészség hiányos etnikai gyerekeknek

- Az 5.-8. évfolyamokon csoportbontással mód nyílik a *minimum ismeretek* alapos begyakorlására a tanulmányaikban gyengébb teljesítményt elérők számára, s így biztosítható a tanulmányaikban való továbbhaladás.

A tanulók személyes érdekltségének a felkeltése, személyesség a velük való foglalkozásban

- A tevékenységi formák sajátos kínálatával megalapozzuk *az iskolához való kötődésüket*.

Erősítjük etnikai identitásukat. Egyértelművé tesszük, hogy fontosak az iskolának, az az ő szolgáltatásukat a többi gyerekhez hasonlóan felvállalja. A roma kultúrát és a múltjuk ismeretét a népismeret keretében tanítjuk.

- A nem roma iskolai tanulóknak az interkulturális oktatás keretében mutatjuk fel a *roma kultúra* értékeit. A roma nép eredetével, sajátos látásmódjával, művészeti értékeivel és ezek képviselőivel ismertetjük meg tanítványainkat a Roma-témahét projektjén keresztül.

- Az *Út a középiskolába* pályázat segítségével egyre több roma tanuló kap egyéni segítséget. Munkájuk sikerességét az jelzi, ha a gyerektámogatásukkal bejut valamely érettségit adó középfokú képzésbe. Együttműködésüket a *személyesség* alapozza meg.

Pozitív diszkrimináció

- Az etnikai kultúra ápolásához és sajátos szükségleteiknek a kielégítése érdekében *etnikai szakköröket* működtetünk. Irányai: kézműves szakkör, képzőművész kör, énekkar, drámajáték.

- Kiemelt feladatnak tartja az iskola, hogy minden *3,5-nél jobb* előmenetelű gyereket érettségit adó *középiskolába juttasson*. Figyelemmel kíséri, hogy az 5. évfolyamban ezt a teljesítményt elérő gyerekek a 8. befejezéséig ne ronthassák le eredményüket a kellő segítség és ösztönzés elmaradása miatt.

- Az *etnikai kultúra* fontosságának a hangsúlyozása és művelése ösztönzése érdekében tanévenként megrendezzük az iskolai etnikai művészeti bemutatót 5 művészeti ágban. /ének, tánc, zene, versmondás és egyéb kategória/

- A különböző szervek, alapítványok által meghirdetett *etnikai pályázatra* segítséget nyújtunk a pályázatok elkészítéséhez és benyújtásához. /Pl: iskolakezdési segély, iskolába járási támogatás, ösztöndíj, stb./

A kisebbségi **népismeretet** az 1 – 8 évfolyamon heti 1-1 órában oktatjuk.

A kisebbségi kulturális tevékenységet az

1 – 4 évfolyamon az ének–zene, vizuális kultúra

5 - 8 évfolyamon az ének–zene, tánc, képzőművészet

A nemzetiségi kisebbségi oktatás tananyagát a pedagógiai program melléklete tartalmazza.

14. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Az iskolai tankönyvellátás rendjét a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével évente – az iskola igazgatója határozza meg.

Az iskola igazgatója döntése előtt felméri, hány tanulónak lehet biztosítani a tankönyvellátást az iskolai könyvtárból, könyvtárszobából történő tankönyv kölcsönzés, a napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvekhez való hozzáférés útján, továbbá hányan kívánnak használt tankönyvet vásárolni.

A felmérés eredményéről az iskola igazgatója tájékoztatja az iskolai szülői szervezetet (közösséget), az iskolai diákönkormányzatot, és kikéri véleményüket a tankönyvtámogatás rendjének meghatározásához.

Az iskola részére tankönyvtámogatás céljára jutó teljes összegnek legalább huszonöt százalékát tankönyv, illetve az iskolában alkalmazott ajánlott és kötelező olvasmányok, elektronikus adathordozón rögzített tananyag, kis példányszámú tankönyv vásárlására kell fordítani. A megvásárolt könyv, tankönyv, elektronikus adathordozón rögzített tananyag az iskola tulajdonába, az iskolai könyvtár, könyvtárszoba állományába kerül.

A tankönyvrendelés elkészítéséhez az iskola igazgatója beszerzi az iskolai szülői szervezet (közösség) és az iskolai diákönkormányzat véleményét.

Az iskolai tankönyvrendelésnek biztosítania kell, hogy – az iskolától történő tankönyv kölcsönzés, napköziben, tanulószobában elhelyezett tankönyvek igénybevétele, használt tankönyvek biztosítása, illetőleg tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzügyi támogatás útján – a nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő minden olyan tanuló részére, aki

a) tartósan beteg,

b) a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd,

c) három vagy több kiskorú, illetve eltartott gyermeket nevelő családban él,

d) nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, vagy

e) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül

a tankönyvek ingyenesen álljanak rendelkezésre (a továbbiakban: normatív kedvezmény). A gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő – nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben nevelkedő – ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett tanuló után nem vehető igénybe a normatív kedvezmény.

Abban a kérdésben, hogy a normatív kedvezményre való jogosultság elbírálásánál kit kell

a) tartósan beteg, súlyosan fogyatékos, három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosultnak tekinteni – kivéve, ha az iskoláztatási támogatásra való jogosultság a legmagasabb életkor elérése miatt szűnt meg – a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény II. fejezetében,

b) sajátos nevelési igényűnek tekinteni foglaltakat kell alkalmazni.

A normatív kedvezményre és a normatív kedvezmény körébe nem tartozó kedvezményre vonatkozó igényt jogszabályban meghatározott igénylőlapon kell bejelenteni. Az igénylő a jogosulatlanul igénybe vett kedvezményért jogszabályban meghatározott módon felel.

A kedvezmények iránti igényt az iskolai tankönyvrendelés elkészítése előtt, az iskola által meghatározott időben minden év december 20-ig igénylőlap felhasználásával kell bejelenteni. Az igénybejelentés időpontjáról az iskola az igénybejelentési határidő előtt legalább tizenöt nappal korábban, írásban köteles értesíteni minden tanulót, kiskorú tanuló esetén a szülőt.

Ha a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő az értesítés ellenére nem élt az igénybejelentés jogával, az igénybejelentés jogvesztő. Nem alkalmazható ez a rendelkezés, ha az igényjogosultság az igénybejelentésre megadott időpont eltelte után állt be.

Ha az igényjogosultság a tanulói tankönyvvásárláshoz nyújtott normatív hozzájárulás igénylését követő időpont után áll be – beleértve az iskolaváltást is – az iskola a tankönyvek kölcsönzésével, a napköziben, tanulószobán elhelyezett tankönyvek rendelkezésre bocsátásával teljesítheti az igényt.

1. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.
2. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - a taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének,
 - az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak,
 - a taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
 - A taneszközök ára feleljen meg annak az összegnek, amelyet a magasabb jogszabályban foglaltak alapján az iskolaszék évente meghatároz.

14. A NEMZETI ALAPTANTERV BEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI

14.1. MODERN TANULÁSSZERVEZÉSI ELJÁRÁSOK ALKALMAZÁSA

A *tanulásszervezési eljárások* közül a kreativitást fejlesztő, munkáltató módszereket és szervezeti formákat részesítjük előnyben. A tanároktól a motiváló, aktivitásra ösztönző, cselekedtető technikák alkalmazását várjuk. A verseny helyett az együttműködést helyezzük előtérbe.

Ösztönözzük a *csoportmunka* alkalmazását. Folyamatosan szoktatjuk a gyermekeket saját munkájuk értékelésére.

A tanórákon szorgalmazzuk a hagyományos keretek közötti, rendszeresen alkalmazott *differentiált oktatást*.

Kooperatív technikák alkalmazásával fejlesztjük a gyermekek együttműködő készségét és igényét, ezért rendszeres használatukat fontosnak tartjuk.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a helyi tantervekhez használt mikrotantervek /tanmenetek/ jól igazodjanak az egyes osztályok összetételéhez és tudásszintjéhez.

Az *önálló ismeretszerzés* megalapozása érdekében:

- Felkészültek a tanárok a számítógép használatának az alkalmazására, hasonló módon újítjuk meg a tanulásmódszertani ismereteiket.
- Fontos, hogy a könyvtár és internet használatát igénylő feladatok adása legyen rendszeres a tanórán.
- Célunk a kellemes környezet biztosítása, és a feszültségmentes, kedvező légkör fenntartása az iskolai foglalkozásokon.
- A tényudást meghaladó tanári követelményeket a problémafelvető, feladatmegoldó tanítás irányába közelítjük.

A *minőségi ellenőrzés* megvalósítása érdekében folyamatosan működtetjük a helyi értékelési rendszerünket.

Rendszeressé tesszük az oktatási folyamatmérést, vizsgáljuk az 1. évfolyam iskolakészültségi szintjét, s nevelési eredménymérésekkel követjük figyelemmel az iskolai értékválasztás megvalósulását.

A tanulási *feltételek javítása* érdekében a könyvtári anyag kölcsönzése számítógépre kerül, a szaktantermekben interaktív táblákkal, projektorokkal és laptopokkal biztosítjuk a tanórai digitális tananyag feldolgozásának lehetőségét.

14.2. KULTÚRA-KÖZMŰVELŐDÉS BIZTOSÍTÁSA

Az eddigi kultúrát szolgáló tevékenységi formák áttekintésével a nevelőtestület megteremtette az iskola közművelődési tevékenységrendszerét.

Eseménynaptárban rögzítettük az *ünnepségek, kulturális bemutatók* és művészeti rendezvények időpontját. Az évenkénti hagyományos kulturális bemutatókat és versenyeket rendszeresen megtartjuk.

Szorgalmazzuk, hogy *minden gyerek* évente egyszer-kétszer *közönség elé léphessen* és sikerélményben részesüljön, a kultúrához való pozitív viszonyának a megalapozása érdekében.

Az *olvasásra* nevelésben a népszerű tudományos könyvek iránti érdeklődés felkeltésében léphetünk tovább.

A *nemzeti ünnepek és évfordulók*, valamint hagyományos rendezvények megtartására a tanév elején a nevelőtestület tervet készít, s megjelöli a programért felelős személyeket.

A gyerekek zenei, tánc, színművészeti és képzőművészeti alapképzésének a segítése céljából helyet adunk a Fedics Mihály Alapfokú Művészeti Iskola *kihelyezett osztályainak* működéséhez. A Nyírmadai Nyelv- és Zeneoktatási Közalapítvány segíti a hangszerellátás javítását és az idegen nyelvi képzést.

14.3. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓD, SPORT LEHETŐSÉGEK

A *mindennapi testedzés* lehetőségét minden tanulónak biztosítjuk. Feladatunknak tekintjük a *káros szenvedélyek* elleni hatékony propagandát.

Kiemelten kezeljük a *természetjárás*, a *túrázás* megszerettetését, és ezek természetes tanulói igényé tételét.

14.4. ÉRTÉKTEREMTŐ MUNKA MEGISMERÉSE

A *munkavégzés* és fizikai *munka tisztelete* érdekében rendszeres akciókat szervezünk, működtetjük az iskola védnökségvállalási rendszerét. /Magunknak építjük, Tégy az iskoláért akciók, szaktantermi ügyelet, kertgondozás/.

Feladatunknak tekintjük, hogy a gyerekek kapcsolódjanak be az iskola *önkiszolgáló tevékenységébe*. Vállaljanak szívesen munkát a tanulói önkormányzatban és egyéb iskolaérdekeltségű megbízás végzésében.

Rendelkezzenek *elemi gazdálkodási ismeretekkel*. -

Érdeklődéssel forduljanak a *modern technika* újdonságai felé!

Sajátítsák el a *háztartás technikai eszközeinek a kezelését*, s az etnikai gyerekek fakultatív módon ismerkedhessenek meg a *kézművesség* egy-egy ágával.

14.5. SZOCIÁLIS GONDOZÁS, SZOCIALIZÁCIÓS SZEREP

Az iskola feladatának tartja a *szociális gondozó szerep ellátásában* való részvételt.

A tanulási esély növelése érdekében intenzíven és folyamatosan *fejlesztjük* a szükséges *technikai hátteret*, ösztönözzük az ismerethordozók használatát, kiemelt szerepet szánunk a *könyvtárhasználatnak* és az internet használatának az önálló tanulásban.

A tanulói tankönyvek megvásárlásának támogatásához biztosított összeget az iskola a tankönyvek könyvtári beszerzésére fordítja, s kölcsönzéssel biztosítja a tanulók *ingyenes tankönyvellátását*.

Fontos teendőnk a *roma gyerekek felkészítése* a családtervezésre, háztartásvezetésre, a gyermekápolás és a jövedelem beosztás feladataira.

Karitatív akciók szervezése /ruhagyűjtés/, a gyerekekben a szociális érzékenység, a szolidaritás, tolerancia és a segítőkészség erősítésére.

14.6. KÖRNYEZETVÉDELEM, TERMÉSZETJÁRÁS LEHETŐSÉGE

Fontos teendőnek tartjuk az *igényesség* felkeltését az *esztétikus környezetre*, annak megvédésére.

A következő tevékenységeket, munkaformákat működtetjük:

- Évente „Zöld-hét” program megszervezése
- Kapcsolat tartása környezetvédelmi civil szervezetekkel és zöld mozgalmakkal.
- Természetvédelmi akciók szervezése
- Szaktantermi ügyelet működtetése
- Igyekezünk felhívni a figyelmet a parkok védelme és kertkultúra fontosságára.
- Erdei iskola szervezése
- Négy évszak túra szervezése

A tanórán kívüli szakköri kínálat egyik fő irányát a természetismeret és a környezetvédelem képezi.

Országjáró *kirándulások, túrák* szervezése az iskola kirándulási tervének ajánlásai szerint történik. A természetvédelem és a környezet megóvása az iskola egyik kiemelt nevelési célkitűzése.

Fontos teendőnek tartjuk bemutatni az emberiséget fenyegető egyik globális problémaként a környezet károsítását.

A környezetvédelmi- és természetjáró *tevékenységek* rendszerének az iskolai megfogalmazása megtörtént, a *hagyománnyá szilárdítása* napi feladatunk.

15. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA

A Kntv. 27.§ (11) bekezdése és a 20/2012.EMMI rendelet 193.§(3) bekezdése értelmében 2012. szeptember 1-től az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban azon osztályokban, ahol közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra

- a) a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott oktatásszervezési formákkal, műveltségterületi oktatással,
- b) iskolai sportkörben való sportolással,
- c) versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltható ki.

Iskolánkban a mindennapos testnevelés megtartása minden tanuló számára heti öt testnevelés óra megtartásával történik.

Az iskolai sportkör működési rendje

Sportköri foglalkozás:

- *Lány labdarúgás*
- *Asztalitenisz*
- *Sakk kör*
- *Füú labdarúgás*

Az iskolai sportkör és az iskolavezetés kapcsolatának formája, rendje:

Az intézmény vezetője (vagy helyettese) évente legalább egy alkalommal meglátogatja a sportköri foglalkozást.

Célja: A foglalkozás szakmai színvonalának, a tanulói létszámnak, a tanulók haladásának a nyomon követése.

A sportkör vezetője félévkor és év végén írásban beszámol a sportkör munkájáról,

működéséről, a sportkör által szervezett sportrendezvényekről, a tanulók részvételéről más sportrendezvényeken.

A könnyített testnevelés és a gyógytestnevelés szervezése

A tanuló az iskolaorvosi, szakorvosi szűrővizsgálat alapján könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés órára kell beosztani.

A könnyített testnevelés- vagy gyógytestnevelés-órát, lehetőség szerint, a többi tanulóval együtt, azonos csoportban kell szervezni.

Az orvosi szűrővizsgálatot május 15-éig kell elvégezni, kivétel, ha a vizsgálat oka később következik be.

Az orvos által vizsgált tanulókról az iskolának nyilvántartást kell vezetnie, amelyben fel kell tüntetni a felvételi állapotot és az ellenőrző vizsgálatok eredményét.

A könnyített testnevelés-órát az iskolaorvosi, szakorvosi vélemény alapján a testnevelés óra vagy az iskola által megszervezett külön foglalkozás keretében úgy kell biztosítani, hogy a minden- napos testnevelés ezekben az esetekben is megvalósuljon.

A gyógytestnevelés-órákat a pedagógiai szakszolgálat feladatainak ellátására kijelölt nevelési- oktatási intézményben kell megszervezni legkevesebb heti három, de legfeljebb heti öt tanóra keretében.

Ha a tanuló a szakorvosi javaslat alapján a testnevelés órán is részt vehet, akkor számára is biztosítani kell a mindennapos testnevelésen való részvételt. Ebben az esetben a gyógytestnevelés- és a testnevelés órákon való részvételnek együttesen kell elérnie a heti öt órát, ezek arányára a szakorvos tesz javaslatot.

Fel kell menteni a tanulót a testnevelés órán való részvétel alól, ha mozgásszervi, belgyógyászati vagy egyéb, szakorvos által megállapított egészségkárosodása nem teszi lehetővé a gyógytestnevelés órán való részvételét sem.

Amennyiben a tanuló csak gyógytestnevelés órán vesz részt, értékelését a gyógytestnevelő, gyógytestnevelés és testnevelés órán is részt vesz, értékelését a testnevelő és a gyógytestnevelő együtt végzi.

16. A VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, EZEK ESETÉBEN A PEDAGÓGUS VÁLASZTÁSA SZABÁLYAI

A kötelező óratervi órákon kívül rendelkezésre álló órakeret felhasználásában egyrészt az iskolán belüli legcélszerűbb differenciálás, másrészt a nagyfokú hatékonyság elérése vezet bennünket.

Az intézményünkben a nem kötelező időkeret évfolyamonként 3-3 osztály működése esetén-, a pedagógus órakedvezményekre felhasználható keret nélkül – kb. 225-240

óra közötti idő hetente, a Köznevelési törvény vonatkozó rendelkezései szerint.

Az időkeretet négy nagyobb részre osztva csoportbontásra, nem kötelező tanórákra, kötelezően biztosítandó tanórán kívüli foglalkozásokra, valamint felzárkóztatásra és tehetséggondozásra fordítjuk.

Csoportbontással tanítjuk az idegen nyelveket és a digitális kultúrát az egyes évfolyamokon (2 csoport/osztály). Magyar-matematika-4 csoport/évfolyam.

A tanulók számára lehetőséget biztosítunk nem kötelező módon egyes tantárgyak magasabb óraszámában történő tanulására. Feltételhez kötötten fakultatív módon lehetőséget teremtünk a 7. évfolyamtól a 2. idegen nyelv tanulására angolból és németből.

Feladat	Tantárgyak		
Csoportbontás	Idegen nyelv		2 csoport/oszt.
	Digitális kultúra -3. évfolyamtól		2 csoport/oszt.
	Képesség szerint:	Matematika	4/évf.
		Magyar	4/évf.
Mindennapos testmozgás megvalósítására	Sportkör		3x2 óra
Nem kötelező	Idegen nyelv 3. o.		3x2 óra
Szakkörök (tehetséggondozás, önismeret segítő, művészeti, természetvédő...)	Igény szerint		1-2 óra
Felzárkóztatás, hátránykompenzálás	Mentori óra		1
	Fejlesztő foglalkozás 1-8 évf.		1 óra/oszt.
	Gyógy pedagógiai óra		Tv. szerint

A jelzett időkeretek között, a nem kötelező órakeret pontos felosztását az intézmény tanévenként elkészített tantárgyfelosztása tartalmazza.

17. A TANULÓ TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK ÍRÁSBAN, SZÓBAN VAGY GYAKORLATBAN TÖRTÉNŐ ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI MÓDJA, DIAGNOSZTIKUS, SZUMMATÍV, FEJLESZTŐ FORMÁI

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegyék,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

17.1. A BESZÁMOLTATÁS, A SZÁMONKÉRÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSÉNEK FAJTÁI

Diagnosztikus értékelés:

- Alapvető funkciója, hogy a tanárt informálja a tanuló felkészültségéről.
- Alkalmazzuk tanítási év elején vagy egy új témakör felvétele előtt a tanulók előzetes ismereteinek felmérésére.

Formatív értékelés:

- Feladata az, hogy visszajelzést kapjon a tanuló arról, hol tart, mit tud és mit nem tud vagyis segítse a tanuló önértékelését.

Szummatív értékelés:

- Feladata, hogy összegezze, lezárja a tanulási ciklust, tehát a folyamat végén alkalmazzuk.

17.2. AZ ÉRTÉKELÉS ELVEI

- Az értékelés, minősítés mindig **előremutató legyen**, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a **tanulói önértékelés** rendszerének kialakítását.
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

17.3. AZ ÉRTÉKELÉS FELADATAI

- a tanulócsoportok eredményeinek viszonyítása általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez,
- a következtetés, a tanítás-tanulás hatékonyságára,

- a követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanuló egyéni eredményeinek viszonyítása a korábbi teljesítményéhez,
- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

• **Az iskolai beszámoltatás,** a tanulók tudásszint mérésének alapvetően két fő követelménye van:

- Tájékoztató a készségek fejlesztésének, a tananyag elsajátításának a szintjéről, a gyakran előforduló hibákról és hiányosságokról.
- Rendszeres munkára szoktat, motivál, felkészít a továbbtanulásra.

• **Az ellenőrzés formái:**

- *Szóbeli számonkérés:* pl.: feleltetés, kiselőadás, beszélgetés, stb.
- *Írásbeli számonkérés:* pl.: témazáró, feladatlap, iskolai dolgozat, stb.
- *Gyakorlati számonkérés:* pl.: sportteljesítmény értékelése, munkadarabok készítése, gyűjtőmunka, stb.

Az egyes formákból választva a pedagógus maga tervezi meg az ellenőrzés, értékelés mikéntjét, ügyelve a szóbeli és írásbeli formák helyes arányára.

17.4. A TANULÓ TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNYÉNEK ELLENŐRZÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a következők szerint történik:

- Az 1. évfolyamon a félévkor és tanév végén valamint a 2. évfolyamon félévkor minden tantárgy esetében szöveges minősítést alkalmazunk a **mellékletben szereplő Értékelő lapok alapján.**

A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet: **kiválóan teljesített, jól teljesített, megfelelően teljesített, felzárkóztatásra szorul.**

- Az 1. évfolyamon a félévkor és tanév végén valamint a 2. évfolyamon félévkor tanulók munkáját minden tantárgyból év közben szövegesen is és érdemjeggyel is értékeljük.
- Az 2.-8. évfolyamon a tanulók munkáját minden tantárgyból év közben érdemjegyekkel értékeljük.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók munkáját 1.-8. évfolyamon minden

tantárgyból háromhavonként – a szülő és más segítő szakember jelenlétében – szövegesen értékeljük a mellékletben szereplő IPR Értékelő lapok alapján.

- A második évfolyamon, év végén, valamint a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők:

jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)

A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök két havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az érdemjegyek kialakítása a munkaközösségek által meghatározott, a tanulókkal ismerttetett szempontok alapján történik.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelésekor az egységesség érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik:

Teljesítmény: Érdemjegy

0 - 29 %	elégtelen	(1)
30 - 49 %	elégséges	(2)
50 - 74 %	közepes	(3)
75 - 90 %	jó	(4)
91 - 100%	jeles	(5)

Sajátos nevelési igényű, a nyelvi fejlődés zavarával küzdő tanulónál a szakértő véleményben foglaltak alapján kell eljárni a szülővel egyeztetve. Az írásbeli és szóbeli ellenőrzés arányának megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló sérülését, társaitól való elmaradását.

Év közben a tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az értesítő könyvön keresztül. Az értesítő könyv bejegyzéseit az osztályfőnök havonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

Az iskola az osztályzatról a tanulót és a tanuló szülőjét félévkor értesítőben, év végén bizonyítvány útján értesíti.

Év végi osztályzatoknál a kiemelkedően teljesítő tanuló szaktárgyi dicséretben részesíthető.

Mentesítés az értékelés alól

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti:

- az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és e helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő
- egyes tantárgy tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól.

Az egyes modulok értékelése és minősítése, beszámítása az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe

Az egyes modulok értékelése és minősítése abban az esetben, ha az valamely műveltségi terület vagy tantárgyhoz csatoltan kerül oktatásra, a tantárggyal együtt történik.

Ha külön történik az oktatása érdemjegyekkel és osztályzattal minősíti a pedagógus.

Ezek a következők: *jeles* (5), *jó* (4), *közepes* (3), *elégséges* (2), *elégtelen* (1)

A modulok félévi és év végi osztályzatai nem számítanak be az iskolai évfolyam sikeres befejezésébe, nem befolyásolja a magasabb évfolyamba lépést.

17.5. MAGASABB ÉVFOLYAMBA LÉPÉS FELTÉTELEI

A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló. A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.

Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja. Az évfolyam megismétlésével folytathatja tanulmányait az a tanuló is, akit fegyelmi büntetésként az adott iskolában eltiltottak a tanév folytatásától.

Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestületől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

Az évfolyam megismétlése – kivétel a hatodik osztályt el nem végző, tizenhatodik életévét betöltő tanuló – nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.

Ha a tanuló részére engedélyezték, hogy a sikeresen befejezett évfolyamot megismételje, kérelmére a magasabb iskolai évfolyamra lépésről a megismételt iskolai évfolyamon elért év közbeni érdemjegyek, félévi és tanítási év végi osztályzatok alapján kell dönteni.

A tanuló az iskola igazgatójának engedélyével az iskola két vagy több évfolyamára

megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszáz-ötven tanítási órát, egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.

A nevelőtestület az osztályozóvizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz tanórai foglalkozást, és az iskola eleget tett a szülő felé az értesítési kötelezettségének.

Ha a tanuló teljesítménye a tanítási év végén nem minősíthető, tanulmányait évfolyamismétléssel folytathatja.

Ha a tanuló mulasztásainak száma már az első félév végére meghaladja a meghatározott mértéket, és emiatt teljesítménye érdemjeggyel nem volt minősíthető, félévkor osztályozóvizsgát kell tennie.

Osztályozó vizsga letétele után folytathatja tanulmányait az egyéni munkarendű és az a tanuló, akinek engedélyezték, az iskola két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményeket egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt is teljesítheti.

Egyéni munkarend bevezetése

-A tankötelezettség iskolába járással teljesíthető. Ha a tanuló egyéni adottsága, sajátos helyzete indokolja, és a tanuló fejlődése, tanulmányainak eredményes folytatása és befejezése szempontjából előnyös, a tankötelezettség teljesítése céljából határozott időre egyéni munkarend kérelmezhető. A szülő a kérelmet a tanévet megelőző június 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ezen időpontot követően csak abban az esetben nyújtható be kérelem, ha a tankötelezettség iskolába járással történő teljesítését megakadályozó körülmény merül fel. Jogszabályban meghatározott esetben az egyéni munkarendet biztosítani kell.

-A felmentést engedélyező szerv dönt arról, hogy a tanuló a tankötelezettségének egyéni munkarend keretében tehet eleget. Az eljárás során a felmentést engedélyező szerv megkeresheti a gyámhatóságot, a gyermekjóléti szolgálatot, az igazgatót, gyermekvédelmi gondoskodásban részesülő tanuló esetén a gyermekvédelmi gyámot. Az eljárásban a függő hatályú döntésben nem kell rendelkezni a kérelmezett jog gyakorlásáról.

-Ha az egyéni munkarendben tanuló neki felróható okból két alkalommal nem jelenik meg az osztályozó vizsgán, vagy két alkalommal nem teljesíti a tanulmányi követelményeket, az iskola igazgatója értesíti a felmentést engedélyező szervet, és a tanuló a következő félévtől csak iskolába járással teljesítheti a tankötelezettségét.

- Ha a tanuló a tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján egyéni munkarend keretében tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. Az egyéni munkarend keretében tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt az egyéni munkarenddel rendelkező köteleességeiről és jogairól. Az egyéni munkarenddel rendelkező kérelmére részt vehet a tanórai

vagy egyéb foglalkozásokon, valamint felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra. Ezen kérelmekről az iskola igazgatója dönt.

- Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján tanulmányait egyéni munkarend keretében folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, a felkészítést végző pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

17.6. A MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI

- A tanuló magatartásának értékelését és minősítését az osztályfőnök végzi. A félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni. Az érdemjegyekről a tanulót és szülőjét rendszeresen értesíteni kell.
- Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:
- Példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)

Iskolánkban a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	ROSSZ
1. Az iskola és közösségei céljaival való azonosulás és értékeinek a figyelembevétele, valamint a munkában való részvétele	Élenjáró, kezdeményező	Aktívan, szívesen részt vesz	Közömbös, megbízatásaiban következtlen	Érdektelen, megbízhatatlan, szembefordul a közakarattal
2. Hatása a közösségre	Pozitív	Befolyást nem, vagy kevésbé gyakorol	Tudatosan nem árt	Szembefordul a közösséggel
3. A Házi rend betartása	Betartja, és a betartására ösztönöz	Betartja, azt tudatosan nem sérti meg	Többé- kevésbé betartja, hajlamos a fegyelmezetlenségre	Sokat vét ellene, gyakran megsérti
4. Aktivitása, példamutatása	Jó, másokat is buzdít	Megfelelő, számottevő	Gyenge	Negatív, rendbontó
5. Felelősségérzete	Fejlett, tetteiben megnyilvánuló	Nem kezdeményez, de elfogadja a kezdeményezést	Sodródik többséggel, vagy a közösség mellett	a Fejletlen, tetteiért nem vállalja a felelősséget
6. Fegyelmezettisége	Nagyfokú, önfelegyelemre épül	Megfelelő	Gyenge, ingadozó	Súlyosan kifogásolható
7. Törődés társaival	Gondos, odafigyel másokra	Általában észreveszi társai gondjait	Esetleges, spontaneitás jellemzi	Közömbös vagy gátló, ártó szándékú

8.Segítőkézsége	Fejlett, keresi a segítő és jobbító változtatások lehetőségét	Együtt érez a problémákkal küzdőkkel, de nem foglalkozik velük	Szimpátiája ingadozó, időnként kárörvendő	Kívüláll ó, elzárkóz ó, nem jellemzi segítőkézség
9. Viselkedése, hangneme	Kifogástalan, udvarias	Néha kívánnivalót hagy maga után	Nyegle, gyakran kiszámíthatatlan	Durva, goromba
10. Viszonya nevelőihez, felnőttekhez, szüleihez	Tisztelettudó	Szót fogad, a figyelmeztetést megfogadja	Csak nyomatékos utasításra hajtja végre a tanári és szülői utasítást, esetenként tiszteletlen	Szófogadatlan, nyíltan szembeszegül

A tanuló szorgalma értékelésének és minősítésének formái

• A szorgalom érdemjegye nem tükrözheti csak a tanuló eredményességét. A szorgalom értékelésének és minősítésének nem azt kell mérnie, hogy az egyes tanuló az iskola vagy az osztály tanulmányi rangsorában milyen helyet foglal el, hanem azt, hogy saját képességeihez, eddigi tanulmányi eredményéhez viszonyítva az értékelt időszakban milyen eredményt ért el.

• A tanulók szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli.

• A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

Az érdemjegyek és osztályzatok a következők:

- *Példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)*

	PÉLDÁS	JÓ	VÁLTOZÓ	HANYAG
1. Tanulmányi munkájának szintje képességeihez viszonyítva	Igényes	Folyamatos	Ingadozó	Képességeitől teljesítménye messze elmarad
2. Munkavégzésének jellemzői	Kitartó, pontos, megbízható	Rendszeres, figyel az órán, folyamatosan készül az órákra	Rendszertelen, pontatlan	Megbízhatatlan, nem végzi el feladatait
3. Általános tantárgyi munkavégzése /viszonya az egyes szaktárgyakhoz/	Minden iskolai feladatát elvégzi	Ösztönzésre dolgozik	A segítséget elfogadja, a tanórai munkába bekapcsolódik	Feladatait a tárgyak többségében nem végzi el, egyes tantárgyakkal szembeszegül
4. Önálló munkavégzés,	Önálló, önelemző	Törekszik az önálló	Önállótlan, tanári utasításokra	Elutasító a tanulással szemben, nem hajlandó munkavégzésre
5. Többféle feladatot vállal-e?	Igen	Keveset	Ritkán	Nem vállal
6. Érdeklődés	Tananyagon felül is produkál, többletismeretre tesz szert	A kötelező tananyagot pontosan teljesíti, érdeklődése azon belül	Ingadozó, esetleges, ritkán figyel valamire	Közömbös, érdektelenség jellemzi

		marad		
7. Tanórán kívüli információk felhasználása	Sokszor, rendszeres	Előfordul	Ritkán	Egyáltalán nem
8. Kötelességtudat	Magasfokú, rendszeresen készül az órákra	Ösztönzésre vár, általában felkészül	Alul motivált, változékony	Nem törődik kötelességeivel

17.7. A CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A következő tantárgyakból szervezzük **csoportbontásban** az oktatást:

Felső tagozat:

Nívó csoport: magyar, matematika (4-4 csoport/évfolyam) a tanulók képessége szerint Idegennyelv: kiscsoportos oktatás: angol-német-2 csoport/osztály (4-8 évfolyam) Digitális kultúra: kiscsoportos oktatás-2 csoport/osztály (3-8 évf).

A **nemzetiséghez tartozó tanulók** részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyagot heti egy népismeret órában biztosítunk. Minden tanulónak lehetősége van a nemzetiségi kulturális foglalkozásokon történő részvételre.

18. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

1. A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők végzik el a testnevelés órákon, tanévenként egy alkalommal. A felmérés a NETFIT előírásának megfelelően működik.

A NETFIT®a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rövidítése.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék - mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT® az egészséges fittségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz (“fejlesztés szükséges” és „fokozott fejlesztés szükséges” zóna).

19. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

19.1. ESÉLYEGYENLŐSÉG

- Az iskolában minden tanulónak esélyt adunk a *szociokulturális hátrányok leküzdéséhez*, a *hatékony felzárkóztató munka* segítségével. Elősegítjük társadalmi beilleszkedésüket. Törekszünk az SNI-s gyermekek arányának csökkentésére új pedagógiai rendszerek és programok megismerésével, a kompetencia alapú oktatás bevezetésével.

- Munkánkat hassa át az a törekvés, hogy a szociokulturális hátrányok csökkenjenek.

- Törekedjünk az elemi képességek és az *alapkészségek* szilárd begyakoroltatására. Eszközi használatuk feleljen meg az adott évfolyam minimális igényeinek, hiányuk ne jelentsen akadályokat az ismeretek elsajátításában.

- A *tanulási feltételeket* olyan színvonalon biztosítsa az iskola, hogy minden tanulni akaró gyerek hozzájuthasson azokhoz a tanulási lehetőségekhez, amelyek egy átlagos anyagi színvonalú család gyerekei számára otthon biztosítottak.

- Kiemelt célunk a növekvő számarányú *roma* illetve a *halmozottan hátrányos helyzetű* tanulók gondjainak a megoldása illetve mérséklése. Problémáik szakszerű kezelése, tanulmányaik támogatása, szocializálásuk, továbbtanulásuk elősegítése többlétszolgáltatások nyújtásával.

- *Feladatunk a gyerekek szociális biztonságának a megteremtése, személyes érdekeltiségüknek a felkeltése.*

- *Roma-téma hét keretében ismerjék meg a tanulók egymás kultúráját, a másságot.*

- *A taníthatóság biztosítása, hogy szociális gondok (étkezés, taneszközök hiánya, ruhátlanosság) ne akadályozzák a gyerekeket tanulmányaikban.*

- *A rászoruló gyerekeket hatékony felzárkóztató munkával segítjük.*

- *Megszervezzük az iskolakészültségi felzárkóztatást az iskolai oktatás előkészítő szakaszában.*
- *Az Integrált Pedagógiai Rendszer (IPR) pályázati feltételeinek a maradéktalan teljesítését megszervezzük.*
- A kiemelkedő képességű tanulóknak megteremteni a lehetőséget a *tehetségük kibontakoztatására.*
 - Hangsúlyt helyezünk a tehetségek korai felismerésére. Tehetséggondozó szakkörökkel és mentor tanár útján erősítjük tanulási motivációjuk kialakulását, segítjük tehetségük kibontakoztatását.
 - Olyan kulturális és művelődési kínálatot biztosítunk a település tanulóinak, amely egy kisvárosban élő gyerek számára rendelkezésre áll. Ennek érdekében művészeti iskola kihelyezett tagozatát működtetjük, művészeti vetélkedőket és bemutatókat tartunk, kulturális programokat rendezünk.
 - A HHH-s tanulók az országos átlaghoz közelítve válasszák az érettségit adó képzési formákat.
- *A tehetséges gyerekeket segítjük a saját képességeik megismerésében, az önálló tanulási stratégiájuk kialakításában.*
- *Feladatunknak tekintjük a tanulmányi versenyekre való felkészítést, a művészeti vetélkedőkön való részvétel biztosítását.*
- *Működtetjük a mentori rendszert a kiemelkedően tehetséges gyerekek gondozásához.*
- *A HHH és nem hátrányos helyzetű tanulók lehetőleg egyenlő arányban vegyenek részt a tanórán kívüli és iskolán kívüli programokban.*
- Az esélyegyenlőségi programok végrehajtása során az intézmények folyamatosan együttműködnek, egyeztetnek valamennyi érintett személlyel és szervezettel.
 - Alakuljon ki a térség iskolái között szakmai munkaközösség.
 - A módszertani kompetenciák hiányát pótló továbbképzések szervezése.
 - Az adatszolgáltatás és minőségirányítási rendszer folyamatos bővítése.
 - Az indikátorok felülvizsgálata.
- *A tanulók teljesítményének évenkénti elemzése és intézkedési terv készítése.*
- *Más településre eljáró tanulók felülvizsgálata.*
- *A szakszolgálat igénybevételének felülvizsgálata.*

19.2. SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSE

Szociális gondozás és szocializáció

- *A taníthatóság biztosítása.* A tanulás elemi feltételeinek a megteremtése minden gyerek számára. (étkezés, taneszközök, megfelelő ruházat, rendszeres iskolába járás)
- *A szociokulturális hátrányok kompenzálása*

- Folytatjuk az óvoda által megkezdett elemi szokások begyakoroltatását, törekszünk a családtól hozott nevelési hiányok pótlására.
- A kortárscsoport folyamatos nevelő hatásának az optimalizálásával gyorsítjuk szocializációjuk ütemét.
- Az iskola sajátos munkaformáival segít a közösség tagjává válni. (Pl.: diák-önkormányzati megbízás, nagylányok klubja, önismereti foglalkozások, napközis ellátás, stb.)
- Az iskola gondoskodik a *megfelelő tanulási feltételek* megteremtéséről. Minden tanulni akaró hátrányos helyzetű tanulónak könyvtár-és internet hozzáférési lehetőséget biztosítunk. Törekszünk a növekvő számú halmozottan hátrányos helyzetű tanuló szociális problémáinak az enyhítésére. Pszichés problémák esetén szakembert vonunk be a helyzet kezelésébe. A veszélyeztetett gyerekek krízishelyzetének a megszüntetéséhez igényeljük a gyámügy és a családgondozó segítségét. Következetes pályaorientációval elősegítjük az érintett gyerekek továbbtanulását.

A szociális hátrányok fajtái

a. Családi hátrányok

Azok a tanulók tartoznak ide, akik mögött nem áll biztonságot adó, gondoskodó és összetartó család. A család felbomlott, esetleg nevelőszülő gondoskodik a gyerekről. Előfordul, hogy a hátrány abból származik, hogy a szülők tartósan betegek, munkanélküliek, alulszocializáltak, pszichésen sérültek vagy deviáns az életvezetésük.

Az iskola a következőket teszi a hátrányok kompenzálása érdekében:

- Helyzetfelmérés az első osztályban (környezettanulmány, családi háttérvizsgálat)
- Felvilágosító, mentálhigiénés tájékoztatók tartása.
- Reggeli ügyelet biztosítása 7 óra 30 perctől
- Szakkörökön való részvétel, foglalkoztatás
- Iskolai rendezvényeken való szereplés lehetőségének a megteremtése
- Egyes közművelődési rendezvényeken ingyenes részvétel biztosítása

b. Anyagi hátrányok

Azok a családok sorolhatók ide, amelyek nem képesek, nincs lehetőségük az átlagosnak megfelelő anyagi körülményeket biztosítani. Munkanélküliek, nincs rendszeres jövedelmük vagy szociális támogatásból élnek:

Munkaformák az idetartozó tanulók helyzetének javítására:

- Kedvezményes étkezés
- Egésznapos, napközis elhelyezés
- Ingyenes tankönyvellátás
- Gyűjtési akciók szervezése (pl: ruha, játék, stb.)
- Alapítványi támogatások, tehetséges tanulók versenyeztetési költségeinek átvállalása.
- Táboroztatás, kirándulás támogatása

- Kulturális rendezvény költségeihez való hozzájárulás

c. Etnikai hátrányok

Sajnos esetenként számolnunk kell a roma tanulókkal szembeni előítéletekkel. Sajátos kultúrájuk elfogadása is teremt konfliktushelyzeteket.

Az etnikai hátrányok feloldását szolgáló iskolai teendők:

- A másság elfogadása és elfogadtatása az iskola minden tanulójával és dolgozójával.
- Együttműködés a szülőkkel, ösztönzésük a szülői értekezleteken való részvételre, együttműködés a kisebbségi önkormányzattal.
- Kapcsolat a gyermekjóléti szolgálattal, a gyámhatósággal.
- Interkulturális nevelés, a roma kultúra értékeinek a felmutatása és megismertetése.
- Roma kulturális vetélkedők és művészeti bemutatók, Roma-témahét szervezése.

d. Szociokulturális és tanulási hátrányok

Ide tartoznak azok a tanulók, akik környezeti hátrányokkal rendelkeznek, s ezen oknál fogva nem képesek a rendszeres tanulásra, vagy nem áll ösztönző erőként mögöttük kellő szülői segítség.

A tanulási hátrányok javítását szolgáló törekvések az iskolában:

- Az óvoda és iskola harmonikus kapcsolata.
- Az első és második évfolyam rászoruló tanulóinak fejlesztő csoportokban iskolakészültségi foglalkozáson való részvétele.
- A tanulók kommunikációs készségének a megkülönböztetett fejlesztése.
- Az iskolai integrált oktatás.
- A tanulási időn túli konzultáció lehetőségének a biztosítása.
- A szakszolgálati ellátás igénybevétele a tanulási hátrányok leküzdéséhez (gyógypedagógus, pszichológus, logopédus).
- A gyerekek aktív bekapcsolása a könyvtári tevékenységbe.
- Szünidei programokban való részvétel feltételeinek a megteremtése.
- Differenciált foglalkoztatás a tanórán, különös tekintettel az alapkészségek és kulcskompetenciák fejlesztésére.

A fent említett hátrányfajták nem függetlenek egymástól. A hátrányos helyzet folyamatnak is tekinthető, s a helyzet javításához a nevelőtestület hozzáértése, empatikus viselkedése, szeretete és a tanítványok iránti bizalom is szükséges.

19.3. AZ INTEGRÁCIÓS ÉS KÉPESSÉG-KIBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉS RENDJE

Iskolánk részt vesz az integrációs és képesség kibontakoztató programban. Az integrációs oktatási program során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

Az integrációs (együttnevelő) minőségi oktatást biztosító program jellemzői:

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret,

- amely lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakozásához,
- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értéként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben a szülőt, a családot, mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztik a család, az iskola és a gyerek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építik ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanuló követés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze

Másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat, mint pl.:

- széleskörű módszertani repertoár,
- egyéni különbségekre figyelő, egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete
- Az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása
- az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete, egyenértékűként való elfogadása, kezelése

Az integrációs (együttnevelő) program fenti jellemzőinek az intézmény pedagógiai rendszerének egészét át kell hatnia.

Elvárható eredmények:

Az iskolai integrációs program alkalmazása esetén a következő eredményekről kell számot adni, melyek az ellenőrzés szempontjait is jelentik:

- a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az oktatási – nevelési intézményben megfelel a jogszabályban előírtaknak,
- az intézmény képes a különböző háttérrel és különböző területeken eltérő fejlettséggel rendelkező gyermekek fogadására, és együttnevelésre,
- multikulturális tartalmak beépülnek a helyi tantervbe,
- az intézmény párbeszédet alakít ki minden szülővel,
- az intézményben létezik tanári együttműködésre épülő értékelési rendszer.

Ezek eredményeként:

- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó HHH tanulók száma,
- csökken az intézményben az iskolarendszerű oktatásból kikerülők száma,
- csökken az iskolai hiányzások óraszám,
- csökken a HHH tanulók körében az egyéni munkarendű tanulók száma,
- nő az érettségire adó intézményekben továbbtanuló HHH tanulók száma,
- az adott intézményben az országos kompetencia mérések eredményei az országos átlagot meghaladó mértékben javulnak.

20. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI ÉS FORMÁI

- A tanulói közösségek vagy az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi eredményében elért jó eredményeket jutalmazuk.
- A kiváló eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos jutalomban részesítjük a két gyermekközösség, valamint a diákönkormányzat aktuális felhívása szerint. / tanulmányi verseny, ügyeletes csoport tevékenysége, stb. /
- A csoportos jutalmazás lehet kirándulás, táborozási hozzájárulás, színházlátogatás, tárgyjutalom.
- Az egyes tanulók jutalmazásának fokozatai:

szaktárgyi dicséret

- a tantárgyban nyújtott kiemelkedő teljesítményért a szaktanár javaslatára

osztályfőnöki dicséret

- az osztályközösségért végzett kiemelkedő tevékenység elismeréseképpen
- példamutató szorgalom a tanítási évben / 5-6-7.osztályban, kitűnő bizonyítvány /

igazgatói dicséret

- az iskola hírnevét növelő teljesítményért adományozható / műsorokban való részvétel, szaktárgyi versenyeken elért eredmény /
- 8. osztályban kitűnő tanuló tanév végén igazgatói dicséretben részesül.
- 8 éven át kitűnő tanuló elismerő oklevélben részesül

Nyolcadik osztály végén a kialakult hagyomány alapján a tanévzáró ünnepségen kitüntető címet, s az ezzel járó tárgyjutalmat (*jutalomkönyveket*) adunk át.

A címek elnyerésének feltételei

- „**Jó tanuló**” cím
- 8 év során kitűnő tanuló volt, szaktárgyi versenyeken vett részt, ott eredményesen szerepelt.
- „**Közösségi munkáért**” cím elnyerése.
- Jó tanulmányi munkája mellett a gyermekközösségekben, diákönkormányzatban az egész iskolai közösségért végzett többéves kiemelkedő munka.
- A címek odaítélését az osztályfőnök, szaktanár kezdeményezi, a nevelőtestület szavazással dönt e kérdésben
- **Nevelőtestületi dicséret** adható tanév végén a huzamosabb ideig tartó példamutató kötelességteljesítés, a kiváló tanulmányi eredmény felmutatása esetén / osztályfőnök, szaktanár javaslatára a nevelőtestület dönt. /

- Azok a tanulók, akik valamely tantárgyból kiemelkedő eredményt értek el, a szaktárgynak megfelelő dicséretben részesíthetők.
- **Vándorkupa.** Három művészeti területen vándorkupát ítél oda a Nevelőtestület. A tanév során, e területen kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanuló egy évig őrizheti a vándorkupát.
- Alkotói kupa
- Irodalmi kupa
- Képzőművészeti kupa

A felsorolt jutalmazási eljárásokon kívül az iskola, a DÖK, az SZMK egyetértésével más jutalmazási formákat is kezdeményezhet.

21. AZ ISKOLAI FEGYELMI BÜNTETÉSEK FORMÁI

- Azt a tanulót, aki kötelezettségeinek nem tesz eleget, illetőleg az iskolai rendszabályokat / házirendet / megsérti, fegyelmező intézkedésben (figyelmeztetésben, intésben, illetőleg megrovás fegyelmi büntetésben) részesítjük.
- A fegyelmező intézkedésnek igazodnia kell a tanuló életkori sajátosságaihoz, arányban kell lennie a terhére rótt kötelezettségszegéssel.
- A fegyelmező intézkedés eredményessége érdekében igénybe vehető a tanulótársak, / DÖK, szülők, SZMK, / segítsége.
- A fegyelmező intézkedés mértékének megállapításakor / fontosabb esetben / meg kell hallgatni a DT javaslatát.

Fokozatok:

- Helytelen magatartás, enyhébb kötelezettségszegés esetén az osztályfőnök fegyelmi büntetésnek nem minősülő szóbeli figyelmeztetésben részesíti a tanulót.
- / A szülőt írásban értesíteni kell. / A szóbeli figyelmeztetés még nem zárja ki, hogy a tanuló magatartás érdemjegye példás legyen.
- Többszöri kötelezettségszegés, rendbontás esetében az *osztályfőnök* írásbeli intésben / megrovásban részesítheti a tanulót. / E büntetés tükröződése a magatartásban: a tanuló évközi magatartás jegye legfeljebb jó, változó lehet /.
- Az előbbieknél súlyosabb kötelezettségszegés, rendbontás esetében a tanuló *igazgatói* intésben, megrovásban részesülhet. / E büntetés tükröződése a magatartásban a tanuló évközi magatartás jegye legfeljebb változó lehet.

Ha a tanuló a kötelezéseit vétkezen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás során, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető:

A fegyelmi büntetés lehet:

- megrovás
- szigorú megrovás
- meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása,
- áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba vagy iskolába,
- eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától
- kizárás az iskolából.

Tanköteles tanulóval szemben az „eltiltás az adott iskolában a tanév folytatásától” és a „kizárás az „iskolából” csak rendkívüli vagy ismétlődő fegyelmi vétség esetén alkalmazható. Ekkor a szülő köteles új iskolát keresni a tanulónak. Ha a szülő kezdeményezésére nyolc napon belül nem sikerül új iskolát keresni, az iskola három napon belül köteles megkeresni a köznevelési feladatot ellátó hatóságot, amely három munkanapon belül másik, az állami közfeladat-ellátásban résztvevő iskolát jelöl ki a tanuló számára.

Az „áthelyezés másik iskolába” fegyelmi büntetés akkor alkalmazható, ha az iskola igazgatója a másik iskola igazgatójával megállapodik a tanuló átvételéről.

A „meghatározott kedvezmények, juttatások csökkentése, megvonása” fegyelmi büntetés

szociális kedvezményekre és juttatásokra nem vonatkozik.

Fegyelmi eljárás szabályai:

- a kötelezettségszegéstől számított három hónapon belül indítható (kivétel, ha büntető – vagy szabálysértési eljárás indult és az nem végződött felmentéssel),
- fegyelmi büntetés megállapításánál a tanuló életkorát és értelmi fejlettségét, az elkövetett cselekmény súlyát figyelembe kell venni.
- A fegyelmi határozatot a nevelőtestület hozza,
- be kell szerezni az iskolai diákönkormányzat véleményét,
- a fegyelmi eljárás megindításáról a tanulót, ha kiskorú, szülőjét is értesíteni kell, be kell vonni,
- ha a tanuló vitatja a terhére rótt kötelezettségszegést, vagy a tényállás tisztázása miatt indokolt, fegyelmi tárgyalást kell tartani.

Fegyelmi tárgyalás:

A fegyelmi tárgyalás lefolytatására legalább háromtagú fegyelmi bizottságot kell létrehozni a nevelőtestület tagjaiból.

A fegyelmi tárgyalás lefolytatására a 20/ 2012. EMMI rendelet 53-62.§ rendelkezéseit kell alkalmazni.

22. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTALSZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK

22.1. A GYERMEK, A TANULÓ MULASZTÁSÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK

Ha a tanuló a tanórai foglalkozás kezdetére nem érkezik meg, a késést igazolnia kell a házirendben foglalt szabályok szerint. A késések idejét össze kell adni. Amennyiben ez az idő eléri a tanórai foglalkozás időtartamát, a késés egy igazolt vagy igazolatlan órának minősül. Az elkéső tanuló nem zárható ki a tanóráról, foglalkozásról.

A beteg tanuló az orvos által meghatározott időszakban nem látogathatja a nevelési-oktatási intézményt.

Ha a pedagógus megítélése szerint a tanuló beteg, gondoskodik a többi tanulótól való elkülönítéséről, és iskola a lehető legrövidebb időn belül értesíti a tanuló szüleit.

Orvosnak kell igazolnia azt, hogy a tanuló ismét egészséges és látogathatja a nevelési-oktatási intézményt, részt vehet a foglalkozásokon. Az igazolásnak tartalmaznia kell a betegség miatt bekövetkezett távollét pontos időtartamát is.

Ha a tanuló a tanítási óráról távol marad, mulasztását igazolnia kell. A mulasztást igazoltnak kell

tekinteni, ha:

- a tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére – a házirendben meghatározottak szerint engedélyt kapott a távolmaradásra,
- a tanuló beteg volt, és azt a házirendben meghatározottak szerint igazolja,
- a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.

Ha a tanuló távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan. Az iskola köteles a szülőt

értesíteni:

- a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor, valamit akkor is,
- ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz órát eléri.

Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire.

Ha az iskola értesítése ellenére a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, az iskola a **gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe** véve megkeresi a tanuló szülőjét.

Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, az iskola igazgatója – a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltakkal összhangban a kormányhivatalt és a gyermekjóléti szolgálatot értesíti.

Az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az iskola bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói

tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, a tanuló érdekeit szolgáló feladatokat.

Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri **a harminc órát**, az iskola a mulasztásról tájékoztatja az **általános szabálysértési hatóságot**, és ismételten tájékoztatja a **gyermekjóléti szolgálatot**, amely közreműködik a tanuló szülőjének az értesítésében.

Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri **az ötven órát**, az iskola igazgatója haladéktalanul értesíti a tanuló tényleges tartózkodási helye szerint **illetékes jegyzőt és a kormányhivatalt**.

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 247. § c) pontja szerinti szabálysértési tényállás megvalósulásához szükséges mulasztás mértéke *tanköteles tanuló esetén harminc óra*.

22.2. KÖZLEKEDÉSI NEVELÉS

Felgyorsult életünk és a közlekedési kultúra romlásának köszönhetően egyre gyakrabban hallhatunk közlekedési balesetokról. A közlekedési szabályok ismerete és az egyén viselkedési kultúrája az alapja a biztonságos közlekedésnek. A helyes és biztonságos közlekedés szabályainak elsajátíttatása az életbiztonságunkat növeli. Kicsi gyermekkortól a családok alakíthatják ki leg-inkább az erre való igényt, de az iskolának is komoly a felelőssége ebben.

Az iskolában a közlekedési nevelés két alapvető színtere: Elméleti oktatás

- Alsó tagozaton a környezet órák tananyagában jelenik meg.
- Felső tagozaton a technika tanterv tananyagának része a közlekedési szabályok megerősítése.

Gyakorlati alkalmazás

- Iskolán kívüli programok, kirándulások alkalmával tudatosítjuk és alkalmazzuk a helyes közlekedés szabályait.

22.3. TÁRSADALMI BŰNMEGELŐZÉS, ÁLDOZATTÁ VÁLÁS ELKERÜLÉSE

A téma az osztályfőnöki órákon kerülhet feldolgozásra. Cél, hogy tanulóink megismerjék és megtanulják elkerülni azokat a helyzeteket, amelyben károsultakká, áldozatokká válhatnak (aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, felkészülés a felnőtt lét szerepeire).

Legfontosabb nevelési feladataink, amelyet mindennapi nevelő munkánk során végeznünk kell:

- Erkölcsi nevelés erősítése
- Alapvető törvényi ismeretek nyújtása
- Alapvető állampolgári jogok ismertetése

Ez a téma nem kötődik konkrét tantárgyhoz, a mindennapi eseményekhez alkalmazkodva, a társadalmi és iskolai történéseket felhasználni kell diákjaink szemléletét alakítanunk.

22.4. ERŐSZAKMENTES KONFLIKTUSKEZELŐ TECHNIKÁK ELSAJÁTÍTÁSA

A konfliktus életünk része. A konfliktusok során kialakuló viták szükséges részei mindennapjainknak. Diákjainkban a mindennapi együttlét során ki kell alakítanunk a konfliktusok kezelésének erőszakmentes technikáit.

Legfontosabb feladatunk, hogy gyermekeinket is megtanítsuk a vitás helyzetek kezelésére. Konfliktuskezelési technikák gyakorlati alkalmazásának színterei:

- A tanórai technikák (páros munka, csoportos és együttműködő, kooperatív tanítási technikák) alkalmazásával kell a gyermekeket hozzászoktatni a társas viszony, az abból adódó konfliktusok helyes megoldására.
- Drámaórák, ahol szituációs játékok keretében gyakoroltatható a konfliktuskezelés.
- Osztályfőnöki órákon, az osztályban kialakuló konfliktusok megbeszélése, vitakultúra elsajátítása.
- Szünetekben, szabadidőben kialakuló konfliktusok esetén az ügyeletes pedagógus feladata a problémamegoldás segítése.
- Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdő gyermekeinknél kiemelten foglalkoznak ezzel a témával fejlesztő pedagógusaink.
- Resztoratív eljárások

23. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE

- Az iskolai írásbeli beszámoltatások tanórai formái: témazáró, feladatlap, teszt, esszé, írásbeli felelet, iskolai dolgozat.
 - A tanulók magyarból, matematikából és idegen nyelvből írásbeli dolgozatot írnak. Ezekből és a többi tantárgyból a témakörök végén a pedagógus döntésének megfelelően témazáró feladatlapot írathat.
 - Az írásbeli érdemjegyek egyenértékűek a szóbeli feleletekkel, kivéve a témazárók jegyeit, amelyeket súlyozottan vesszünk figyelembe a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál.
 - A tanulókkal naponta kettőnél több írásbeli dolgozat vagy témazáró feladatlap nem írható. Ezekről az írásbeli beszámoltatási alkalmakról legalább a megíratás előtt egy héttel a tanulókat tájékoztatni kell.
 - A témazáró dolgozat íratásának időpontját a pedagógus legalább 5 tanítási nappal hamarabb köteles közölni.
 - A pedagógusnak a témazáró dolgozatot két héten belül ki kell javítani és beletekintési lehetőséget kell biztosítani a tanulók számára.
- . Félévente legalább 3 jegy legyen tantárgyanként, ebből 1 vagy 2 szóbeli,- a tantárgy heti

óraszámától függően – az elméleti tárgyakból.

- A témakörök végén témazáró dolgozatot íratunk és ötfokozatú osztályozással értékeljük. Ez lehet központi vagy a szaktanár által összeállított feladatlap.
- A szóbeli felelet értékelésében részt vehetnek a tanulók.
- A félévi és év végi érdemjegyet, osztályzatot és a szöveges értékelést a személyiség fejlődése és az évközi jegyek alapján kapják a tanulók.
- Az egyes tanulók félévi és év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

A témakörök végén témazáró dolgozatot íratunk és ötfokozatú osztályozással értékeljük. Ez lehet központi vagy a szaktanár által összeállított feladatlap.

23.1. AZ OTTHONI, NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

- Az egész napos felkészítés keretei között házi feladat adásának nincs helye, mivel a tanuló az egész napos felkészítés során készül fel a következő napokra.
- Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez kötelezően csak olyan szóbeli vagy írásbeli feladatot határozhat meg a pedagógus, amelyet előzőleg a tantárgy tanítása során, tanórán vagy egyéb módon szervezett keretek között feldolgoztak, megtárgyaltak.
- A tanulónak – képességfejlesztése vagy tehetséggondozása érdekében – önkéntes vállalása esetén más feladat is adható, amely azonban kötelezően nem kérhető tőle számon. A többletteljesítmény – pl: gyűjtőmunka, kiselőadás, tanulmánykészítés, stb. – azonban a tanuló tényleges, tanórán történő beszámolója esetén érdemjeggyel minősíthető.
- A hét első napjára – az órarendhez igazodva – kötelező írásbeli házi feladat nem adható a tanulónak. A kötelező írásbeli feladatok mértéke a következő tanórára olyan mennyiségű lehet, amelyet a tanuló átlagosan 15-20 perc alatt zavartalanul teljesíteni tud az otthoni felkészülés során. A kötelező memoriterek (próza, vers, stb.) a tanulóknak szakaszosan kell kijelölni úgy, hogy egy-egy tanórára a prózai szöveg az öt-hat sort, vers esetén a négy versszakot ne haladja meg. Idegen nyelvnél az egy tanórára feladott új szavak mennyisége nem haladhatja meg a 10-14 szót.

24. A PEDAGÓGIAI PROGRAMÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje addig tart, amíg a törvényi változások az átdolgozást szükségessé nem teszik.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok, és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, és ha szükséges, módosítja.

A nevelőtestület minden tanév végén írásban értékeli a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

Különös tekintettel kell lenni az esélyegyenlőség, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal kapcsolatos célok és feladatok megvalósulására, a kompetenciák fejlesztésének a megvalósulására.

A pedagógiai program módosítása

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközössége;
- az iskola fenntartója.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézmény igazgatója jóváhagyásával válik érvényessé.

A fenntartó egyetértésére akkor van szükség, ha a pedagógiai program érvénybe lépéséhez a fenntartóra többletköltség hárul.

A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy példánya az iskola könyvtárában van elhelyezve, ahol a szülők azt szabadon megtekinthetik.

A pedagógiai program az iskola honlapján is megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél is megtekinthető:

- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- az iskola igazgatóhelyettesénél;
- fenntartónál

25. Mellékletek

1. sz. melléklet Tanulmányok alatti vizsga szabályzata

A vizsgaszabályzat célja

Vizsgaszabályzatunk célja a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása.

A tanulmányok alatti vizsga követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati) és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program helyi tanterve alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.

A tanulmányok alatti vizsgák célja:

- azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény Pedagógiai Programja szerint nem lehetett meghatározni.
- a pedagógiai programban meghatározottaknál rövidebb idő alatt (tanév összevonással) szeretné a követelményeket teljesíteni.

Általános szabályok

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra
- különbözeti vizsgákra
- javító vizsgákra
- és pótló vizsgákra vonatkozik

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít
- aki különbözeti vizsgára jelentkezik
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Minden vizsga írásbeli vagy szóbeli, vagy gyakorlati vizsgarészből állhat az iskola Pedagógiai Programja alapján.

Osztályozó vizsga

Az Intézményben az osztályozó vizsgát a félévi és év végi jegyek lezárását megelőző két hétben kell megszervezni.

Osztályozó vizsgát kell tennie teljesítményének értékelése céljából a tanulónak, ha a tanítási év során jogszabályban meghatározott mértékű igazolt és igazolatlan hiányzást gyűjtött össze, s emiatt félévi vagy év végi osztályzatát nem tudta a szaktanár megállapítani, továbbá ha szülő kérésére, illetve szakértői vélemény alapján egyéni munkarendű.

Az osztályozó vizsgához vezető hiányzás mértéke 250 óra, illetve egy adott tantárgyból a tanítási órák több mint 30 % - a.

A vizsgázónak az írásbeli vizsgák megválaszolásához rendelkezésre álló idő vizsgatárgyanként 45 perc. Szóbeli vizsga egy vizsgázónak egy vizsganapra legfeljebb három vizsgatárgyból szervezhető. A vizsgáztatás időtartama 10 percnél nem lehet több.

A tanulmányok alatti vizsga során lehetővé kell tenni mindazon mentességek, kedvezmények érvényesítését, amelyet a tanuló megfelelő vizsgálat, szakértői vélemény alapján kapott.

A vizsgán történt bármely szabálytalanság esetén az érettségi vizsgaszabályzatban leírtaknak megfelelően kell eljárni.

A tanulmányok alatti vizsgán elért eredmény csak akkor támadható meg, ha az Intézmény nem a Pedagógiai Programban meghatározott követelményeket kéri számon, vagy a vizsgáztatás során olyan eljárási hiba történt, amely vélhetőleg a tanuló teljesítményét hátrányosan befolyásolta.

Az osztályozó vizsgát megismételni, eredményén javítani nem lehet. Ha a szabályosan megtartott osztályozó vizsga elégtelen, a tanulónak a tanévet ismételnie kell.

Különbözeti vizsga

A különbözeti vizsgák időpontját az igazgató határozza meg.

Iskolaváltoztatás vagy külföldi tanulmányok magyarországi folytatása feltételeként írhatja elő az Intézmény a különbözeti vizsga letételét. Abból a tantárgyból vagy tantárgyrészből kell különbözeti vizsgát tennie a tanulónak, amelyet az Intézmény a megkezdni tervezett évfolyamtól alacsonyabb évfolyamon tanított, s amely tantárgy, tananyag ismerete feltétele a sikeres továbbhaladásnak, a magasabb évfolyamra lépésnek.

A különbözeti vizsga tantárgyainak, tartalmának meghatározása során mindig egyedileg kell az Intézmény vezetőjének határozatot hoznia a jelentkező tanuló ügyében.

Illetve:

Külföldi tanulmányok Magyarországi folytatása esetében a külföldi tanuló a megkezdni tervezett évfolyamtól egy évvel alacsonyabb évfolyamon kezdheti meg tanulmányait.

Javítóvizsga

Ha a tanuló tanév végén – a tantárgyak számától függetlenül- elégtelen osztályzatot kap, javítóvizsgát tehet.

Június 15-ig minden tantárgy javítóvizsga témaköreit az iskola honlapján közzé kell tenni.

Javítóvizsga augusztus 15. és augusztus 31. között szervezhető.

A javítóvizsga bizottságában a kérdező tanár lehetőség szerint ne a tanulót javítóvizsgára utasító kollega legyen.

A tanulót a vizsga eredményéről azonnal tájékoztatni kell.

Pótló vizsga

Abban az esetben, ha a tanuló önhibáján kívül nem tudja teljesíteni az osztályozó/pótló/különbözeti vizsga követelményeit, a teljes vizsga anyagából, vagy a nem teljesített vizsgarészből - kérelmére - pótló vizsgát tehet. Időpontját egyéni elbírálás alapján az igazgató jelöli ki.

Független vizsgabizottság előtt letett vizsga

A tanuló tanulmányai során pedagógusaitól független bizottság előtt, tanulmányok alatti vizsgát tehet, amely lehet osztályozó-, és javítóvizsga.

A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát az Oktatási Hivatal szervezi.

A tanuló – kiskorú tanuló esetén a szülője aláírásával – a félév, illetve a szorgalmi idő utolsó napját megelőző huszonkettedik munkanapig, amennyiben hiányzás miatt nem értékelhető és osztályozó vizsga letételére kap engedélyt, az engedély megadását követő három napon belül jelentheti be, ha független vizsgabizottság előtt kíván vizsgát tenni.

A tanuló amennyiben a tanév végén valamely tantárgyból / tantárgyakból megbukott, s javítóvizsgát tehet, a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy a javítóvizsgát független vizsgabizottság előtt tehesse le.

A tanulmányok alatti vizsga szabályai:

- Tanulmányok alatti vizsgát, független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.
- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.
- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az jogszabályban meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.
- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben lehetőség van rá, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
- A tanulmányok alatti vizsga – ha azt az iskolában szervezik – vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes

kormányhivatal bízta meg.

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel:

- a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért,
- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére,
- teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket,
- szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat,
- a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.

A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

Az igazgató felel:

- a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért.
- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Írásbeli vizsga:

- A vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák, és ne segíthessék.
- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni.
- A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni.
- A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.
- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését.
- Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.
- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.

A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.

A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát.

A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést.

Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá.

A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkolatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól.

A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.

Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.

Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.

Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és

a. a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,

b. az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy

c. amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.

A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

Szóbeli vizsga:

Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdí a vizsgát, amelybe beosztották.

A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett.

A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékoztatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti.

A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

Sajátos nevelési igényű tanuló:

- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok

során alkalmazott segédeszközt használja,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.
- Ha a SNI-s vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie.
- A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani.
- A vizsgázó kérésére a második tétel kihúzása előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.”
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár felügyelete mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.”

A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélyje alapján:

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.
- ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie.
- A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani.
- A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

Vizsgatárgyak, vizsgarészek

<i>Vizsgatárgy</i>	<i>Évfolyam</i>	<i>Írásbeli</i>	<i>Szóbeli</i>	<i>Gyakorlati</i>
Magyar nyelv és irodalom	1-8	X	X	
Idegen nyelvek	4-8	X	X	
Matematika	1-8	X	X	
Történelem	5-8	X	X	

Állampolgári ismeretek	8	X	X	
Etika / Hit- és erkölcsstan	1-8	X	X	
Környezetismeret	3-4	X	X	
Természettudomány	5-6	X	X	
Biológia	7-8	X	X	
Fizika	7-8	X	X	
Kémia	7-8	X	X	
Földrajz	7-8	X	X	
Ének-zene	1-8		X	X
Vizuális kultúra	1-8		X	X
Hon- és népismeret	6	X	X	
Digitális kultúra	3-8	X		X
Technika és tervezés	1-7		X	X
Testnevelés	1-8			X

2 sz. melléklet Magyar nyelvű roma kisebbségi oktatás

A nemzetiségi nevelést-oktatást folytató iskolában a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege az egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest az 1–8. évfolyamon legfeljebb három tanítási órával emelkedhet.

A hazai cigány nemzetiség számára a kultúra az identitás fenntartásának és megerősödésének alapvető feltétele. Megnőtt a nemzetiségi nevelést és oktatást végző intézmények szerepe a kultúra közvetítésében, az identitás tudatosításában. A nevelés és oktatás feladatai éppen ezért nem korlátozódhatnak csak az ismeretek átadására és a készségek fejlesztésére. Gyakorlati és sokrétűen felhasználható tudásra és a képességek fejlesztésére kell törekedni, amelyek egyben feltételei az értékeken alapuló cselekvésnek. Az önmeghatározás, az ítélőképesség, a tudomány és művészet iránti nyitottság és a mindenkor személyes adottságok és lehetőségek határain belüli teljesítmény elérése a cél. Ez a feltételrendszer nyit utat a felelősségteljes élet felé. Az élethosszig tartó tanulás jegyében a magyarországi nemzetiségek legfontosabb oktatáspolitikai célja egy olyan nevelési és oktatási kínálat fenntartása és fejlesztése, amely mindenki számára elérhető és átjárható. A szokások ápolása, a történelem és a jelen ismerete – mindezek az identitás nélkülözhetetlen részét képezik. Modern világunkban az emberi kapcsolatokon keresztül történő tanulás éppoly fontos, mint a tudás és az információ megszerzése, valamint cselekvési stratégiák kifejlesztése. A tantárgy sajátosságából – miszerint a család érték- és hagyománykövetítő szerepét és azok tiszteletét egyre inkább át kell vállalnia, adódnak a célok és feladatok is. A cigány nemzetiségi nevelést, oktatást vállaló iskolák tanulói először élményszerű helyzetekben találkoznak a legfontosabb hagyományokkal, az életmódbeli szokásokkal és a nemzetiség kultúrájával. Ezekre az élményekre építve cselekvés- és projektorientált oktatási formákban a fokozatosság elve alapján szereznek ismereteket a nemzetiség történeleméről, néprajzáról, nyelvéről, irodalmáról és a médiáról. A tanulók tájékozottak abban, hogy a hagyományörzés családon kívüli színterei különböző intézmények és szervezetek.

3. sz. melléklet Szöveges értékelés az 1.-2. évfolyamon

Magyar nyelv és irodalom 1. évfolyam I. félév

teljesítmény terület	Kiváló	Jó	Megfelelt	Felzárkóztatásra szorul
Szavak bontása hangokra	hibátlanul	1-2 hibával	2-5 hibával	nem tudja
Hangok ejtése	minden hangot tisztán ejt	tisztán ejti a hangokat	esetenként téveszt	logopédia segítségére szorul
Tanult betűk felismerése	A tanult betűket biztosan felismeri	A tanult betűket biztosan felismeri	2-3 betűt téveszt	3-tól több betűt téveszt
Olvasás	hibátlanul szótagolva olvas, ütemesen	hibátlanul szótagolva olvas	betűzve olvas	betűcsere, kihagyás
Betűkapcsolás, betűalakítás	szabályos vonalvezetés, helyes kapcsolás	helyes kapcsolás	egyes betűalakok torzítottak	legtöbb betűje torzított, nehezen olvasható
Másolás	hibátlanul másol szavakat írott és nyomtatott szövegről	1-2 hibával másol	3-4 hibával másol	4-nél több hibával másol
Írásbeli munkája	tetszetős, esztétikus	többnyire tiszta		maszatos, rendetlen
Tollbamondás	rövid szavakat hibátlanul ír	1-2 hibával ír	3-4- hibával ír	4-től több hibával ír
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége kreativitása	logikus gondolkodás, önálló feladatmegoldás	logikus gondolkodás	kevés segítséget igényel	folyamatos segítséget igényel
Órai munkája csoportos tevékenysége	aktív, társait segíti	a munkában általánosan részt vesz	részvétele hullámzó	nincs feladattudata
Tanítóhoz való viszonya	udvarias, figyelmes	Udvarias	változó	nem adja meg a kellő tiszteletet
Ismerete az aktuális témakörben	sokoldalúan tájékozott	jól tájékozott	hiányosak az ismeretei	nem érdeklődő

Magyar nyelv és irodalom 1. évfolyam II. félév

Teljesítmény Terület	Kiváló	Jó	Megfelelő	Felzárkóztatásra szorul
Szavak bontása hangokra	hibátlanul	1-2 hibával	3-4 hibával	nevelői segítséggel
Hangok ejtése	minden hangot tisztán ejt	helyes hangoztatás	1-2 hangot hibásan ejt	logopédiai segítségre szorul
Tanult betűk felismerése	minden betűt biztosan felismer	biztos betűfelismerés	1-2 betűt téveszt	
Olvasás	hibátlanul, szóképekben, kifejezően olvas	hibátlanul, szóképekben olvas	szótagolva olvas	betűcsere, kihagyás
Betűkapcsolás	szóközoket, betűarányokat megtartja			
Másolás	szavakat, rövid mondatokat helyesen másol	1-2 hibával másol	3-4 hibával másol	4-től több hibával másol
Írásbeli munkája	tetszetős, esztétikus	többsnyire tiszta		maszatos, rendetlen
Tollbamondás	rövid mondatokat, hibátlanul ír	1-2 hibával ír	3-4 hibával ír	4-től több hibával ír
Emlékezetből való írás	logikus gondolkodás, önálló feladatmegoldás	logikus gondolkodás	kevés segítséget igényel	folyamatos segítséget igényel
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége, kreativitása	aktív, társait segíti	a munkában általánosan részt vesz	részvétele hullámzó	nincs feladattudata
Órai munkája Csoportos tevékenysége	udvarias, figyelmes	Udvarias	változó	nem adja meg a kellő tiszteletet
Tanítóhoz való viszonya	sokoldalúan tájékozott	jól tájékozott	hiányosak az ismeretei	nem érdeklődő

Magyar nyelv és irodalom 2. évfolyam I. félév

Teljesítmény Terület	Kiváló	Jó	Megfelelő	Felzárkóztatásra szorul
Szavak bontása hangokra	hibátlan	1-2 hibával	sok hibával	képtelen
Hangok ejtése	tiszta, érthető	-kor, 1-2 artikulációs hibát ejt	-nél, időnként vét, segítséggel javítja	-nél, sok hibát ejt vagy beszédhibás
Mondatok tagolása szavakra	hibátlan	1-2 hibával	sok hibával	segítséggel is nehézkes
Szövegértés	-e, hibátlan feldolgozás	-e, kisebb hibával megfelelő	-t, tanítói segítséggel old meg	-t nem érti
Szöveg tartalmának visszavonása	összefüggő	nem minden esetben összefüggő	csak tanítói kérdések segítségével tudja	-t képtelen elmondani
Betűkapcsolás betűalakítás	-a, hibátlan és szabályos	-ánál 1-2 hibát ejt	-nál időnként vét a szabályos alakítás és kapcsolat ellen	-a nem megfelelő
Másolás	-a, hibátlan	-nál 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Írásbeli munkája	tiszta rendes, írása	általában, tiszta rendes	nehezen olvasható, de tiszta	olvashatatlan
Tollbamondás	-nál nem ejt súlyos hibát	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Emlékezetből való írás	-nál nem ejt súlyos hibát	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Nyelvi szabályok alkalmazása, helyesírás	hibátlanul alkalmazza	-nál időnként 1-2 hibát ejt	-nál sok hibát ejt	-ra képtelen
Helyzetfelismerő képessége	tökéletes	Jó	elfogadható	elfogadhatatlan
Problémamegoldó képessége	nagyon jó	Jó	átlagos	átlagon aluli (rossz)
Kreativitása	kiemelkedő	bátorításra szorul	bizonytalan	nincs
Órai munkája	folyamatosan aktív	többnyire aktív	biztatásra szorul	passzív, közömbös
Csoportos tevékenysége	vezéregyenység	aktív résztvevő	együttműködő	visszahúzódó, érdektelen
Tanítóhoz való viszonya	folyamatosan együttműködő	Együttműködő	kielégítő	nem megfelelő
Ismerete az aktuális témakörben	széleskörű	Tájékozott	részben tájékozott	tájékozatlan
Tanórai viselkedése	példás, dicséretes	során időnként figyelmeztetésre szorul	változó	elfogadhatatlan

Matematika 1. évfolyam I. félév

teljesítmény terület	Kiválóan	Jól	Megfelelően	Felzárkóztatásra szorul
Számfogalom	biztos számfogalom a 10 számkörben	biztos számfogalom a 10-es számkörben	1-2 esetben bizonytalan a 10-es számkörben	számfogalma bizonytalan
Számok nagyságszerinti összehasonlítása	Relációs jeleket megfelelően alkalmazza	helyesen alkalmazza a relációs jeleket	1-2 esetben téveszt	bizonytalanul alkalmazza a relációs jeleket
Számjegyei írása, olvasása	pontosan alakítja és felismeri a szám nevét és jelét	A számok nevét és jelét felismeri	1-2 hibával alakít	több esetben téveszt
Páros-páratlan számokat	biztosan felismeri	hibátlanul felismeri	segítséggel felismeri	bizonytalan a felismerésben
Művelet fogalom	biztos művelet fogalom	biztos művelet fogalom	1-2 esetben téveszt	segítséget igényel
Számok bontása	önállóan, hibátlanul	Hibátlanul	1-2 hibával	csak segítséggel
Írásbeli munkája	tetszetős, esztétikus	többnyire tiszta	elfogadható	rendetlen
Számszomszédok	teljes önállósággal felismeri	Felismeri	számegyenesen felismeri	eszköz segítségével felismeri, bizonytalan
Sorozat folytatása	önállóan felismeri és a szabálynak megfelelően alkalmazza	felismeri és alkalmazza a szabályt	segítséggel dolgozik	nem képes a sor folytatására
Feladat megoldási tempója	megfelelő ütemű	jó ütemű	lassú	nem megfelelő ütemű
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége, kreativitása	logikus gondolkodása fejlett	összefüggéseket felismeri	kevés tanítói segítséget igényel	az összefüggéseket nem ismeri fel
Órai munkája, csoportos tevékenysége	aktív, kitartó, segíti társait, irányít	általában aktív	órákon a teljesítménye hullámzó	nincs feladattudata
Tanítóhoz való viszonya	Figyelmes, segítőkész	Udvarias	változó	tiszteletlen
Ismerete az aktuális témakörben	sokoldalúan tájékozott	jól tájékozott	ismeretei hiányosak	nagyon kevés ismerete van
Tanórai viselkedése	példamutató	Fegyelmezett	változó	fegyelmezetlen

Matematika 1. évfolyam 2. félév

teljesítmény terület	Kiválóan	Jól	Megfelelően	Felzárkóztatásra szorul
Számfogalom	biztos számfogalom a 20-as számkörben	biztos számfogalom a 20-as számkörben	1-2 esetben bizonytalan a 20-es számkörben	számfogalma bizonytalan
Számok nagyságszerinti összehasonlítása	Relációs jeleket megfelelően alkalmazza	helyesen alkalmazza a relációs jeleket	1-2 esetben téveszt	bizonytalanul alkalmazza a relációs jeleket
Számjegyei írása, olvasása	pontosan alakítja és felismeri a szám nevét és jelét	A számok nevét és jelét felismeri	1-2 hibával alakít	több esetben téveszt
Páros-páratlan számokat	biztosan felismeri	hibátlanul felismeri	segítséggel felismeri	bizonytalan a felismerésben
Művelet fogalom	biztos művelet fogalom	biztos művelet fogalom	1-2 esetben téveszt	segítséget igényel
Számok bontása	önállóan, hibátlanul	Hibátlanul	1-2 hibával	csak segítséggel
Írásbeli munkája	tetszetős, esztétikus	többnyire tiszta	elfogadható	rendetlen
Számszomszédok	teljes önállósággal felismeri	Felismeri	számegyenesen felismeri	eszköz segítségével felismeri, bizonytalan
Sorozat folytatása	önállóan felismeri és a szabálynak megfelelően alkalmazza	felismeri és alkalmazza a szabályt	segítséggel dolgozik	nem képes a sor folytatására
Feladat megoldási tempója	megfelelő ütemű	jó ütemű	lassú	nem megfelelő ütemű
Helyzetfelismerő, problémamegoldó képessége, kreativitása	logikus gondolkodása fejlett	összefüggéseket felismeri	kevés tanítói segítséget igényel	az összefüggéseket nem ismeri fel
Órai munkája, csoportos tevékenysége	aktív, kitartó, segíti társait, irányít	általában aktív	órákon a teljesítménye hullámzó	nincs feladattudata
Tanítóhoz való viszonya	Figyelmes, segítőkész	Udvarias	változó	tiszteletlen
Ismerete az aktuális témakörben	sokoldalúan tájékozott	jól tájékozott	ismeretei hiányosak	nagyon kevés ismerete van
Tanórai viselkedése	példamutató	Fegyelmezett	változó	fegyelmezetlen

Matematika 2. évfolyam I. félév

teljesítmény terület	Kiválóan megfelelt	Jól megfelelt	Megfelelt	Felzárkóztatásra szorult
Számfogalom, számok nagyságrendi összehasonlítás	biztos stabil	biztos 1-2 hibával	hiányos	kialakulatlan
Számjegyek írása, olvasása 100-as számkörben, Matematikai jelek felismerése	pontos, helyes, rendezett	jártas 1-2 hibával	elfogadható 4-5 hiba	segítséggel is nehézkes
Művelet fogalom	önálló értelmezés, megoldás	önálló értelmezés, megoldás 1-2 hibával	tanítói segítséget igényel	nem tudja értelmezni
Számok bontása	önálló értelmezés, megoldás	önálló értelmezés, megoldás 1-2 hibával	tanítói segítséget igényel	nem tudja értelmezni
Számok közötti reláció felismerése	határozott egyértelmű	-ban ritkán hibázik	-ben segítséget igényel	nem ismeri fel
Írásbeli munkája	tiszta áttekinthető, önálló	Áttekinthető	pontatlan hibás	áttekinthetetlen
Számok sorba rendezése Számszomszédok Sorozatok folytatása	pontos, biztos, szabályok felismerése és folytatása	biztos 1-2 hibával, szabályok felismerése és folytatása 1-2 hibával	hiányos, segítséget igényel	kialakulatlan, képtelen a folytatásra
Szöveges feladatok értelmezése Egyenlőtlenségek megoldása	önállóan értelmezi, megoldja	minimális segítséggel biztosan megoldja	gyakran igényel segítséget	nem tudja értelmezni
Szorzó-bennfoglaló táblák ismerete	biztos, stabil	biztos 1-2 hibával	hiányos	nagyon hiányos
Feladat megoldási tempója	gyors, határozott	Határozott	lassú, nehézkes	elfogadhatatlan
Helyzetfelismerő képessége Problénamegoldó képessége	gyors, határozott, logikus	pontos, határozott	irányításra szorul	kialakulatlan
Orai munkája	folyamatosan aktív	többnyire aktív	gyenge	passzív
Csoportos tevékenysége	vezéregyéniség	aktív résztvevő	együttműködő	nem együttműködő

Tanítóhoz való viszonya	példás, tisztelettudó	jó, tisztelettudó	elfogadható	tiszteletlen, elfogadhatatlan
Ismerete az aktuális témakörben	biztos, jártas	biztos készségszintű	hiányos	tájékozatlan
Tanórai viselkedése	kimagasló, példás	Példás	elfogadható	elfogadhatatlan

Ének-zene 1. évfolyam és 2 évfolyam I. félév

teljesítmény terület	Kiváló	Jó	Megfelelő
Éneklés	A dalokat hibátlanul, kifejezően, megfelelő tempóban énekli hallás után	A dalokat jól, kifejezően, jó tempóban énekli hallás után	A dalokat kevés hibával énekli hallás után.
Zenei hallás	A tanult ritmusértékeket, ritmusképleteket, hibátlanul felismeri, olvassa.	A tanult ritmusértékeket, ritmusképleteket, kevés hibával felismeri, olvassa	A tanult ritmusértékeket, ritmusképleteket, segítséggel ismeri fel és olvassa.
Zenei olvasás – írás	A tanult dallam és ritmikai elemeket hibátlanul felismeri betűkottáról és kottaképről	A tanult dallam és ritmikai elemeket kevés hibával felismeri betűkottáról és kottaképről	A tanult dallam és ritmikai elemeket sok hibával felismeri betűkottáról és kottaképről
Zeneértés	A meghallgatott zeneműveket hibátlanul felismeri, a művekben megszólaló hangszereket megnevezi.	A meghallgatott zeneműveket kevés hibával felismeri, a művekben megszólaló hangszereket megnevezi.	A meghallgatott zeneműveket sok hibával felismeri, a művekben megszólaló hangszereket megnevezi.

Vizuális kultúra tantárgy 1. évfolyam és 2 évfolyam I. félév

teljesítmény terület	Kiváló	Jó	Megfelelő
Rajz, vizuális kultúra	A környező világ téri, formai és színbeli összefüggéseit felismeri. A megfigyelés útján szerzett ismereteit munkáiban nagyon jól alkalmazza. Rajzaiban minden lényeges elem meg van és valósághű az ábrázolása Munkái esztétikai szempontból is kifogástalan.	A környező világ téri, formai és színbeli összefüggéseit felismeri. A megfigyelés útján szerzett ismereteit munkáiban jól alkalmazza. Munkái szépek	A felmerülő képi összefüggéseket a pedagógus segítségével felismeri. Rajzainak egészében és részleteiben is hibák találhatók. Munkája esztétikai szempontból kifogásolható.
Órai munkája	aktív	Aktív	hullámzó
Tanítóhoz való viszonya	pozitív	Pozitív	negatív

Testnevelés 1. évfolyam és 2 évfolyam I. félév

teljesítmény terület	Kiváló	Jó	Megfelelő
testnevelés	Mozgás, játék és sportműveltség terén kiemelkedő. Ügyessége cselekvés gyorsasága, állóképessége nagyon jó. Mozgás, versengési, játék igénye magas. Aktív, kezdeményező, fegyelmezett.	Mozgás, játék és sportműveltség terén jó. Ügyessége cselekvés gyorsasága, állóképessége jó. Mozgás, versengési, játék igénye jó. Aktív, fegyelmezett.	Mozgás, játék és sportműveltség terén megfelelő. Ügyessége cselekvés gyorsasága, állóképessége megfelelő. Mozgás, versengési, játék igénye megfelelő. Nem elég aktív, kezdeményező, fegyelmezett.

4. sz. melléklet Komplex Alapprogram

A Komplex Alapprogram az 2. és a 6. évfolyamon felmenő rendszerben kerül bevezetésre a 2020/21-es tanévtől.

I. ALAPELVEK, CÉLOK, FELADATOK

1. Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egyszerűen: az eredményes tanulásra.

2. Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágható alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alapelvei:

1) adaptivitás; 2) komplexitás; 3) közösségiség; 4) tanulástámogatás; 5) méltányosság

3. Komplex Alapprogram

- egységes rendszerbe ötvözi a pedagógiai gyakorlatban eddig használt differenciált fejlesztést támogató módszereket;
- alkalmazza a tanulók iskolai helyzetét, státuszát megváltoztató és ezzel a tanulási motivációt növelő Komplex Instrukciós Programot;
- különös hangsúlyt fordít a tanulók alapvető képességeinek, készségeinek kialakítására az alprogramok segítségével.

A Komplex Alapprogram jelszava: ***Tanulni élmény!*** amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

II. FELADATOK, ELJÁRÁSOK, ESZKÖZÖK, MÓDSZEREK

1. Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építjük a pozitív énképét, erősítjük, a belső kontrollos beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- Az szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.
- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

2. Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

3. További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a **tevékenység-központú tanítási gyakorlatot** honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a **tanulók aktív részvételét** igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- Emberléptékű következetes követelés.
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

4- Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db.)

- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db.)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db.)
- Óraillusztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

5. További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.
- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motivációs eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

6. Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

6.1. Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

6.2. Alkalmazott módszerek:

6.2.1. A tanítás – tanulási folyamatban a **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A lenti ábra azt mutatja, hogy a kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differentiált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

6.2.2. Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

6.2.3. Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

III. A KOMPLEX ALAPPROGRAM SAJÁTOSSÁGAI:

1. A Komplex Alapprogram alprogramjai:

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként javasoltan, minimum egy órában. Az alprogramok aránya az iskola profiljához igazítható (pl. művészeti iskolák, sportiskolák stb.)

1. A testmozgásalapú alprogram (TA)

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélményszerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló **minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel** vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az **aktív, kreatív, felelősségteljes** magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Cél még az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató **módszerek és kereszttantervi** tartalmak implementációjának támogatása **testnevelés órai környezetben**, a differenciálásra építve.

Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő **integrálása osztálytermi környezetben.**

Önkéntességre és befogadásra épülő **informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben**

2. Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)

Az **Életgyakorlat-alapú alprogram** egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és **természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának** tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül **alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.**

Az **alprogram célja**, hogy az **életben hasznosítható** ismereteket, tapasztalatokat szerezzon a gyermek, amely sikeres **életvezetési kompetenciákkal** vértel fel.

Cél továbbá, hogy **megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást és az önálló felelősségvállalást.**

Célunk még az **életformák** sokszínűségének tisztelete, a **családi közösségek** megbecsülése, az **egészséges énkép** kialakítása.

A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az **életgyakorlat témái komplexek** és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció
- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

3. A művészetalapú alprogram (MA)

- Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába.
- A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni **sajtságaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására**, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és keresztintantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

4. A logikaalapú alprogram (LA)

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető. Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése
- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztika
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

5. A digitális alapú alprogram (DA)

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának.

Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átállását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

2. Komplex óra

Komplex órák bevezetése – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedti le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

A Komplex órák felépítése

3. Ráhangolódás

A ráhangolódás biztosítja, hogy a **tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben.** A **tanulási környezetet** célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A **foglalkozás felépítése** ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

4. „Te órád”

„Te órád” - a **diák érdeklődéséhez**, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Vagy az **intézmény életében már meglévő**, jól működő, már hagyományokkal rendelkező foglalkozások, szakkörök, tehetséggondozó programok stb. továbbvitele, megtartása, de a foglalkozások középpontjába helyezve a tanulók szociális-emocionális fejlesztését. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

5. Házi feladata

Házi feladat: sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a pedagógus a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az óráit, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül. A pedagógusnak módosítania kell tervezési szokásain: legyen a tanórákon annyi gyakorlás és ismétlés, hogy ne legyen szükség otthoni tanulásra.

6. Értékelés

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

- 1.a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
- 2.a minősítő (szummatív értékelés)
- 3.a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a **helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek**. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak **a tanév elején** javasoljuk, ajánlott **a tanév közben** is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A **tanév végi** diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A **minősítő (szummatív) értékelés** egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja **nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása**. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a **gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe**. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

-az önértékelés

-a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

IV. A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAINAK ÁTTEKINTÉSE, ILLESZTÉSE A KOMPLEX ALAPPROGRAMHOZ

A pedagógusok feladata kiegészül a **DFHT órák** megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.

A választott **alprogramokhoz** kapcsolódó **foglalkozások** megszervezése, megtartása, foglalkozás illusztrációk készítése.

Az elkészült óraillusztrációk, foglalkozás illusztrációk, **tapasztalatok megosztása** a kollégákkal.

Programhoz kapcsolódó további **oktatási segédanyagok**, szemléltető és mérőeszközök **kidolgozása, közreadása.**

Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

V. A SZÜLŐK ÉS A TANULÓK TÁJÉKOZTATÁSA

A szülőket és a tanulókat a programról, annak tartalmáról, megvalósításáról iskola életéről, az iskola igazgatója, és az osztályfőnökök tájékoztatják szóban és írásbeli tájékoztató füzet segítségével.

VI. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ MUNKA IDŐKERETÉNEK

1. **A Komplex Alapprogram a tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.** Az iskolában folyó munka továbbra is két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

A kötelező és szabadon tervezhető időkeret:

- a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát, korábbi gyakorlaton alapuló pedagógiai-módszertani kultúráját tekintve **kb. 80 %** -ban nem szabályozza.

- A tanítási órák **20%-ban** azonban javasolt a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a **DFHT tanítási-tanulási stratégiának** az alkalmazása (differenciált egyéni munka, rétegmunka, pármunka, kooperatív módszerek, csoportmunka, drámajáték és projektmunka).
- **10-30%-ban** pedig a **Komplex órák** keretében a keresszttantervi tantervek feldolgozása történik.

A Komplex Alapprogram által **innovált alprogrami foglalkozások** és a „Te órád” többnyire a délutáni időszámban valósulnak meg.

A Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiához kapcsolódó elemei

2. Időkeretek:

Az egyes évfolyamok kötelező óraszámai alapján számított, a **DFHT- módszertant alkalmazó órák arányait** alsó tagozaton és felső tagozaton az alábbi táblázatok mutatják be.

3. Tantárgyfelosztás és a KAP által kínált módszertani elemek összehangolása

A tanuló heti kötelező tanóráinak számát, beleértve a választható tanóráinak számát az Nkt. határozza meg.

A tantárgyfelosztás a törvény által meghatározott feltételeknek megfelelő, de az intézmény sajátos helyzetét figyelembe vevő alapidokumentum. Alapjául az intézményre érvényes törvény által előírt, a közismereti tantárgyakra vonatkozó heti óraszám szolgál.

Az általános iskolában a nevelés-oktatást a **délelőtti** és **délutáni** tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások ajánlottan tizenhat óráig tartsanak.

VII. JELÖLÉSEK AZ OSZTÁLYNAPLÓKBAN

A digitálisnaplóban az alábbi jelölések szolgálnak a program megvalósításának jelölésére:

DFHT –DFHT –val megvalósított tanóra

TA – testnevelés alapú alprogram

ÉA – életgyakorlat alapú alprogram

DA – digitális alapú alprogram

MA – művészetalapú alprogram

TÓ – „Te órád”

RÁ – ráhangolódás

5. sz. melléklet A tanulói lemorzsolódással veszélyeztetett intézmények támogatása
EFOP-3.1.5-16-2016-00001

	Intézményfejlesztési terület	Beépítendő indikátor	Beépítendő konkrét tevékenységek	Érintett intézményi alapidokumentum és annak módosításra javasolt része (fejezet)
1.	1. Esélyegyenlőség és méltányos oktatásszervezés	1. Minden dolgozónk, pedagógusunk elkötelezett az egyéni fejlesztésen alapuló, a gyerekek egyéni képességeit figyelembe vevő inkluzív nevelés, oktatás iránt.	Kiemelt feladatunk az általános emberi értékek, normák közvetítése, elsajátíttatása és alkalmazásának gyakorlása.	Pedagógiai Program 19. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 124-128. o 16. o Az iskola funkciói 20. o Nemzetiségi oktatás
			Iskolánkban az egyéni fejlesztési terveink a többiekkel való közös tanulásról szólnak.	Pedagógiai Program 19. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 24. o 36. o A szülők tájékoztatása a tankönyvekről, taneszközökről 42-44. o Ingyenesen igénybe vehető szolgáltatásaink:
			A megemlékezések és ünnepségek előkészítésekor a tanulók egészét és –	Pedagógiai Program 19. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló

			lehetőség szerint – családjaikat is bevonjuk az ünnepi készülődésbe, a lebonyolításba és személyes részvételi lehetőséget biztosítunk számukra.	intézkedések
2.	1. Esélyegyenlőség és méltányos oktatásszervezés	2. A befogadó és támogató munkakörnyezet kialakításához, fejlesztéséhez szükséges szervezet- és közösségfejlesztési beavatkozásokat valósítunk meg.	Feladatellátási helyünk rendszeresen (pl. félévente) tart nevelőtestületi közösségfejlesztő napokat, melyeket az előre kidolgozott tervek szerint valósítunk meg, a megvalósítás sikerét értékeljük és dokumentáljuk.	Pedagógiai Program 19. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
			Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.	Pedagógiai Program 19. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
			Minden tanuló lehetőséget kap rá, hogy részt vegyen iskolán kívüli tevékenységekben.	Pedagógiai Program 19. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések
3.	2. Szervezetfejlesztés	1. Kiemelt figyelmet fordítunk az iskola mint szervezet erőforrásainak feltárására.	1. Elemezzük feladatellátási helyünk erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit az iskola mint szervezet működésének szempontjából.	Pedagógiai Program: · Az iskolában folyó nevelőoktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai · A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok. · A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka
			2. Felmérjük a korai iskolaelhagyás megelőzésében szerepet játszó emberierőforrás-tényezőket, a kihívásokat és értékeket beazonosítjuk és megoldásfókusszal, reflektíven értelmezzük azokat.	
			3. Az iskola helyzetfeltárása során kiemelt figyelmet fordítunk az emberi és tárgyi	

		erőforrások feltérképezésére, reflektálva a belső és külső környezet sajátosságaira. Például SWOTanalízist és HR-térképet készítünk.	tartalma, az osztályfőnök feladatai. · A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje. · A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái. Szervezeti és Működési Szabályzat: · A pedagógiai munka belső ellenőrzésének rendje. 11-19.o A vezetők A Patay István Általános Iskola intézményvezetéssel kapcsolatos feladatokat az igazgató és az igazgató-helyettesek látják el. 3.1 Igazgató: Az igazgatót, ha az szükséges pályázat útján, határozott időre bízta meg az oktatásért felelős miniszter. Felette a munkáltatói jogokat a Tankerület igazgatója gyakorolja. Az igazgatói tevékenységét két igazgató-helyettes közreműködésével látja el. Az igazgató az intézmény vezetésében fennálló felelősségét, képviseleti és döntési jogkörét a köznevelési törvény állapítja meg.
--	--	---	--

			3.1.1A nevelési-oktatási intézmény vezetője a köznevelési törvény értelmében felel: -az intézmény szakszerű és törvényes működéséért, gazdálkodásért -gyakorolja a munkáltatói jogokat a köznevelési intézményben foglalkoztatottak felett, -dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet jogszabály nem utal más hatáskörébe, -felelős az intézményi szabályzatok elkészítéséért, -jóváhagyja az intézmény pedagógiai programját, -képviseeli az intézményt. -felel a pedagógiai munkáért, a nevelőtestület vezetéséért, -anevelőtestületjogkörébetartozódöntések előkészítéséért,végrehajtásuk szakszerű megszervezéséért és ellenőrzéséért, -arendelkezésreállóköltségvetésalapjána nevelési-oktatásiintézmény működéséhez szükséges tárgyi feltételek biztosításáért, -a nemzeti és iskolai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezéséért, -a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, -anevelőésoktatómunkaegészségesés biztonságosfeltételeinek megteremtéséért, -aszülőiközösséggel,amunkavállalói érdekképviselőtiszervekkelése
--	--	--	---

			diákönkormányzatokkal, szülői szervezetekkel való megfelelő együttműködésért, -a tanuló- és gyermekbaleset megelőzéséért, -a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért, -a pedagógus etika normáinak betartásáért és betartatásáért A nevelési-oktatási intézmény vezetőjének munkáját a nevelőtestület és a szülők közössége a vezetői megbízásának második és negyedik évében személyazonosításra alkalmatlan kérdőíves felmérés alapján értékeli. 3.1.2 Az igazgató felelőssége Az intézmény vezetője – a köznevelési törvénynek megfelelően – egy személyben felelős az alábbiakért: -a szakszerű és törvényes működésért, -az ésszerű és takarékos gazdálkodásért, -a pedagógiai munkáért, -a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásáért, -a nevelő- és oktatómunka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért, -a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzéséért, -a gyermekek egészségügyi vizsgálatainak ellátásáért. -dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet
--	--	--	---

			jogszabály, kollektív szerződés nem utal más hatáskörébe, -felelős az intézményi szabályzatok elkészítéséért, -jóváhagyja az intézmény pedagógiai programját, -képviseli az intézményt. A nevelési-oktatási intézmény vezetője munkaideje felhasználását és beosztását, a Knt. 5. mellékletben foglalt tanórák, foglalkozások megtartásának kötelezettségén kívül a fenntartóval történt egyeztetés után maga jogosult meghatározni. 3.1.3 Az igazgató kiemelt feladatai: -a nevelőtestület vezetése; -a nevelő és oktató munka irányítása és ellenőrzése; -a nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítése, végrehajtásuk szakszerű megszervezése és ellenőrzése; -a nevelési-oktatási intézmény működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása; -a munkavállalói érdekképviselői szervekkel és a diákönkormányzatokkal, illetve szülői szervezetekkel való együttműködés; -a nemzeti és iskolai ünnepek munkarendhez igazodó, méltó megszervezése;
--	--	--	---

			-a gyermek- és ifjúságvédelmi munka irányítása; -a tanuló- és gyermekbaleset megelőzésével kapcsolatos tevékenység irányítása. 3.1.4Át nem ruházható hatáskörei: -dönt az intézmény működésével kapcsolatban minden olyan ügyben, amelyet a tankerületi központ igazgatójának hatáskörébe utal -egyeztetési kötelezettség terheli az alkalmazottak foglalkoztatására, élet- és munkakörülményeire vonatkozó kérdések tekintetében Felelős: -a pedagógiai munkáért, -a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és ellátásáért, -a nevelő és oktató munka egészséges és biztonságos feltételeinek megteremtéséért, -a tanuló- és gyermekbaleset megelőzéséért, -a gyermekek, tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséért. -rendkívüli szünetek elrendelése, ha rendkívüli időjárás, járvány, természeti csapás vagy más elháríthatatlan ok miatt a nevelési-oktatási intézmény működtetése nem biztosítható, -képviseli az intézményt. 3.1.5 Az igazgatói hatáskör átruházása:
--	--	--	---

			Az igazgató feladat- és hatásköréből leadott feladat- és hatáskörök Az igazgató az alábbi feladat- és hatásköröket ruházza át a helyetteseire. - oA pedagógusok teljesítményértékelése, az országos pedagógiai szakmai ellenőrzésben való vezetői feladatok. - oA munkavégzés ellenőrzése. - oAz ügyeletek és a helyettesítések elrendelése. - oA vizsgák szervezése. - oAz iskolai dokumentumok elkészítése. - oA statisztikák elkészítése. - oAz órarend és a tantárgyfelosztás elkészítése. - oA tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése. - oA választható tantárgyak körének meghatározása. - oA tantárgyválasztással kapcsolatos tanulói módosítási kérelmek elbírálása. - oA nemzeti és az iskolai ünnepek munkarendhez igazodó méltó megünneplése. - oA nevelőtestület jogkörébe tartozó döntések előkészítése, végrehajtásuk szakszerű megszervezése és ellenőrzése. - oJavaslattétel a pedagógusok továbbképzésére. - oAz iskola közvetlen és közvetett partnereivel való kapcsolattartás, együttműködés. - oSzemélyi anyagok kezelése.
--	--	--	--

			Az átruházott feladat- és hatáskörök esetében az igazgató-helyetteseket teljes körű beszámolási kötelezettség terheli. Az átruházott feladat- és hatáskörök helyettesek közötti megosztását a munkaköri leírások tartalmazzák. Az igazgató – egyszemélyi felelősségének érvényesülése mellett – vezetői hatásköréből az igazgató-helyettesekre ruház át feladatokat. A helyetteseket a tankerületi központ igazgatója bízza meg öt évre, a nevelőtestület véleményének kikérése után. 3.2Igazgató-helyettesek feladatai: -Az igazgató akadályoztatásakor annak megbízásából képviseli az iskolát, az intézmények, a hatóságok, a szülők előtt. -Munkaköri leírásukban foglaltak alapján irányítják és ellenőrzik a közösségek oktató, nevelő munkáját. -Gondoskodnak a hiányzó nevelők helyettesítéséről, a túlórák – és helyettesítések kimutatásáról. -Felelnek a tantárgyfelosztás szakszerű elkészítéséért. -Felelnek a statisztikák és órarend elkészítéséért. -Vezetetik és ellenőrzik a szakleltárakat. -Kapcsolatot tartanak más általános és középfokú oktatási intézményekkel. -Koordinálják és felügyelik a házi – és
--	--	--	--

			központi méréseket. -Felzárkóztatások, osztályozó és javítóvizsgák megszervezése. -A túlórák elrendelése, elszámolása. -A tankönyvellátás, a tankönyvterjesztés lebonyolítása. Munkájukat az SZMSZ mellékletében található részletes munkaköri leírásuk alapján végzik. 3.3 A vezetők kapcsolattartási rendje: Az igazgató és a helyettesek kapcsolattartása folyamatos, a szükségletnek megfelelő rendszerességgel tartanak vezetői megbeszéléseket, melyről írásban emlékeztető feljegyzés készül. Rendkívüli vezetői értekezletet az igazgató az általános munkaidőn belül bármikor összehívhat. 3.4 Az igazgató kiadmányozza: A kiadmányozás szabályai A kiadmányozás rendjét a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Elnöke által kiadott utasítás szabályozza. Az igazgató kiadmányozza: ☐ A jogviszony létesítése, a jogviszony megszüntetése, a fegyelmi eljárás megindítása, a fegyelmi büntetés kiszabása
--	--	--	---

			kivételével, az intézmény dolgozóival kapcsolatos munkáltatói intézkedések iratait; ☐Az egyéb szabályzatban meghatározott, a szervezeti egység jogi személyiségéhez kapcsolódó kötelezettségvállalásokat; ☐Az intézmény napi működéséhez kapcsolódó döntéseket, tájékoztatókat, megkereséseket és egyéb leveleket; ☐Az intézmény szakmai feladatai ellátásához kapcsolódó azon döntéseket, amelyek kiadmányozási jogát az elnök a maga vagy a tankerület központi szerve szervezeti egysége, illetve a tankerületi igazgató számára nem tartott fenn; ☐A közbenső intézkedéseket; ☐A rendszeres statisztikai jelentéseket, érdemi döntést nem igénylő továbbítandó iratokat, a központi, illetve területi szerv által kért adatszolgáltatásokat. ☐Az intézményben bármilyen területen kiadmányozásra, a kiadványok továbbküldhetőségének és irattárazásának engedélyezésére az igazgató jogosult. ☐Kimenő leveleket csak az intézmény vezetője írhat alá. ☐Az igazgató akadályoztatása esetén a kiadmányozási jog gyakorlója az általános igazgató-helyettes, illetve akadályoztatása esetén az igazgató-helyettes. A képviselő szabályai Az intézmény képviselőjére az igazgató
--	--	--	---

			jogosult, aki ezt a jogát meghatározott esetekben átruházhatja más személyre vagy szervezetre. A képviseleti jog átruházásáról szóló nyilatkozat hiányában – amennyiben az ügy elintézése azonnali intézkedést igényel – a nyilatkozattételre az a személy jogosult, akit erre a szervezeti és működési szabályzat helyettesítéséről szóló rendelkezései az igazgató helyett történő eljárásra feljogosítanak. A képviseleti jog az alábbi területekre terjed ki: •jognyilatkozatok megtétele az intézmény nevében, •tanulói jogviszonnyal, •az intézmény és más személyek közötti szerződések megkötésével, módosításával és felbontásával, •munkáltatói jogkörrel összefüggésben; •az intézmény képviselte személyesen vagy meghatalmazott útján hivatalos ügyekben, •települési önkormányzatokkal való ügyintézés során, •állami szervek, hatóságok és bíróság előtt, •az intézményfenntartó és az intézmény működtetője előtt, •intézményi közösségekkel, szervezetekkel való kapcsolattartás során, •nevelési-oktatási intézményben működő egyeztető fórumokkal, így a nevelőtestülettel, a szakmai munkaközösségekkel, a szülői szervezettel, a diákönkormányzattal, az óvodaszékkel,
--	--	--	---

			iskolaszékkal és kollégiumi székkal, az intézményi tanáccsal, • más köznevelési intézményekkel, szakmai szervezetekkel, nemzetiségi önkormányzatokkal, az intézmény fenntartásában és működtetésében érdekelt gazdasági és civil szervezetekkel, az intézmény belső és külső partnereivel, • az intézmény székhelye szerinti egyházakkal, • munkavállalói érdekképviselői szervekkel. Sajtónyilatkozatot az intézményről a nyomtatott vagy elektronikus média részére az igazgató vagy annak megbízottja adhat (a fenntartóval történt egyeztetés után). Az anyagi kötelezettségvállalással járó jogügyletekben való jognyilatkozat tételről, annak szabályairól fenntartói, működtetői döntés vagy külön szabályzat rendelkezik. Ha jogszabály úgy rendelkezik, hogy a jognyilatkozat érvényességéhez két képviselői joggal rendelkező személy nyilatkozata szükséges, azon az intézmény igazgatója és valamelyik magasabb vezetői beosztásban lévő alkalmazottjának együttes aláírását kell érteni. 3.5A vezetők akadályoztatása esetén a helyettesítés rendje 3.5.1Az igazgató helyettesítése: Az igazgatót szabadsága és betegsége alatt, valamint hivatalos távolléte esetén általános
--	--	--	--

			igazgató-helyettes helyettesíti. Az igazgató tartós távolléte esetén a teljes vezetői jogkör gyakorlására külön írásos intézkedésben ad felhatalmazást. Az általános igazgató akadályoztatása esetén az igazgatót az igazgató-helyettes helyettesíti Az igazgató-helyettesek hiányzásuk esetén egymást helyettesítik. Mindkettő hiányása esetén a helyettesi feladatokat is az igazgató látja el, az ő akadályoztatása esetén az általa megbízott munkaközösség-vezető látja el a feladatot. A vezető megnevezése, akit helyettesíteni kellA helyettesítő megnevezése (munkakör) Igazgatóáltalános igazgató-helyettes, általános igazgató-helyettes igazgató-helyettesigazgató-helyettes általános igazgató-helyettes Mindkét helyettes hiányzása eseténIgazgató vagy az általa megbízott munkaközösség-vezető Az igazgató, illetve az igazgató-helyettesek helyettesítésére vonatkozó további előírások: •a helyettesek csak a napi, a zökkenőmentes működés biztosítására vonatkozó intézkedéseket, döntéseket hozhatják meg a vezető, vagy a helyettes helyett,
--	--	--	--

			•a helyettes csak olyan ügyekben járhat el, melyek gyors intézkedést igényelnek, halaszthatatlanok, s amelyeknek a helyettesítés során történő ellátására a munkaköri leírásában felhatalmazást kapott, •a helyettesítés során a helyettes a jogszabály, illetve az intézmény belső szabályzataiban, rendelkezéseiben kizárólag a vezető jogkörébe utalt ügyekben nem dönthet. •A tavaszi, őszi, téli és nyári szünetekben azokra a munkanapokra, amikor az iskola nyitva tart, az igazgató írásban előre elkészíti a helyettesítési rendet és azt kifüggeszti a hirdetőtáblán, valamint közzéteszi az iskola honlapján. Ez az előírás vonatkozik a nyári ügyeleti napokra is. 20-27.o 5Az intézmény vezetése Az igazgató munkáját, irányítói, tervezői, szervezői, ellenőrzői, értékelői tevékenységét az igazgató-helyettesek, a szakmai munkaközösségek vezetői és az érdekképviselői szervek képviselői segítik. 5.1Pedagógiai Tanács Az igazgató legfőbb tanácsadó szerve az iskolavezetőség, más néven a Pedagógiai Tanács. Tagjai: a szakmai munkaközösségek és a nevelési célú munkacsoportok vezetői, az
--	--	--	---

			igazgatóság tagjai. Tanácskozási joggal részt vesznek a munkájában az alkalmi feladatokra alakult munkacsoportok vezetői. Feladata: A testületi és vezetői döntések előkészítése, megalapozottságának, szakszerűségének elősegítése. A tanács, rendszeresen és feladattól függően tart megbeszélést. A nevelőtestület egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja a Pedagógiai Tanácsra. E kérdésekben a tanács a nevelőtestületnek felelős, s évente be kell számolnia a jogkör gyakorlása során tett intézkedéseiről. 5.2Szervezeti felépítés, struktúra: Lehetséges szervezeti szintek (1)A szervezeti szintnek megfelelő lehetséges vezető beosztások (2)A konkrét vezetői beosztások megnevezése (3) 1. Legfelsőbb vezetői szint Igazgató 2. Magasabb vezetői szint Igazgató-helyettesek 3. Középvezetői szint munkaközösség-vezetők 5.2.1Működési rendszer: A szervet az igazgató irányítja, ő legfelsőbb vezető.
--	--	--	---

			5.2.2A szervén belül megtalálható: • az alá- és fölérendeltség • illetve az azonos szinten belül a mellérendeltség. 5.2.3A szervén belül alá- és fölérendelt viszonyban működnek az egyes vezetői szintekhez tartozó: • vezetők, • illetve vezetőkhez tartozó beosztottak. Az azonos vezetői szinthez tartozó munkakörök között mellérendeltségi viszony van. 5.3 Egyéb vezetők alapvető felelőssége és feladata 5.3.1 DÖK vezetőjének feladata: • A DÖK munkájának segítése, eljárás annak képviselőjében. • A DÖK munkaterv elkészítése. • A Diákpárlament megszervezésében segítségnyújtás. 5.3.2 Alkalmi feladatokra alakult munkacsoportok: Az iskolai munka egyes aktuális feladatainak megoldására a tanfelügyelet tagjaiból munkacsoportok alakulhatnak a nevelőtestület vagy az igazgatóság döntése alapján.
--	--	--	--

			Amennyiben az alkalmi munkacsoportot az igazgatóság hozza létre, erről tájékoztatni kell a nevelőtestületet. Az alkalmi munkacsoportok tagjait az igazgató bízza meg. 5.3.3 Gyermek és ifjúságvédelmi felelős: A gyermekvédelmi megbízott fogja össze az össziskolai gyermekvédelmi munkát. Feladatai: •Mindazoknak a feladatoknak az iskolai koordinálása, amelyek az osztályfőnökre hárulnak. •Részt vesz a speciális gyermekvédelmi munka szervezésében, megvalósításában és ellenőrzésében. •Felméri és nyilvántartásba veszi a veszélyeztetett tanulókat. •Az osztályfőnököknek segítséget nyújt a feladatok megvalósításához. •Ismeri a problémás családok gondjait, kapcsolatot tart az állami szervekkel. •Az iskola munkatervére építve elkészíti a gyermekvédelmi- és az egészségügyi vizsgálatok éves esemény naptárát, a gyámügyi és egészségügyi érintett partnerszervekkel egyeztetve azt. 5.3.4.Munkavédelmi és tűzvédelmi feladatok: Feladat minden tanév kezdésekor: •A munkavédelmi előírások ismertetése.
--	--	--	--

			•Az esetleges dolgozói és tanulói balesetek ügyében intézkedés. •A tűz- és balesetvédelmi előírások ismertetése. •A tűzriadó terv elkészítése, kifüggesztése. •Tűzriadó próba tartása évente egy alkalommal. 5.3.5.A szakmai munkaközösségek és a munkaközösség vezetők jogai és feladatai: Szakmai munkaközösségek A munkaközösség tagjai a legalább öt, azonos tantárgyat, tantárgycsoportot, illetve azonos nevelési feladatot ellátó pedagógusok. Szervezeti elhelyezkedésüket az iskola szervezeti ábrája mutatja. ☐A munkaközösségek tevékenységének célja, hogy segítse tagjai szakmai munkája minőségi és módszertani fejlesztését, tervezését. ☐Munkájukat éves munkaterv alapján végzik. Minden tanévben, valamennyi munkaközösség legalább 3 értekezletet tart. A munkaközösségi értekezletet a munkaközösség-vezető hívja össze. Az értekezletet össze kell hívnia akkor is, ha az igazgató vagy az igazgató-helyettes elrendeli, vagy a munkaközösség tagjainak legalább egyharmada indítványozza. ☐A munkaközösséget a munkaközösség-vezető irányítja, akit az igazgató bíz meg a
--	--	--	---

			munkaközösségi tagok véleményének kikérésével, legfeljebb öt évre. ☐ A munkaközösségek részletes feladatai: • Gyakorolják a nevelőtestület által átruházott jogköröket és elvégzi az ezzel kapcsolatos feladatokat. • Részt vesznek az iskola szakmai munkájának irányításában, tervezésében, szervezésében és ellenőrzésében. • Javaslatot fogalmaznak meg az egyes szaktanárok külön megbízásaira. • Javítják, koordinálják az intézményben folyó nevelő-oktató munka szakmai színvonalát, minőségét. • Javaslatot tesznek a szertárak és a szakkönyvtárak fejlesztésére. • Együttműködnek egymással az iskolai nevelő-oktató munka színvonalának javítása, a gyorsabb információáramlás biztosítása érdekében úgy, hogy a munkaközösség-vezetők rendszeresen konzultálnak egymással és az intézmény vezetőjével. • A munkaközösség a tanévre szóló munkaterv alapján részt vesz az intézményben folyó szakmai munka belső ellenőrzésében, a pedagógusok értékelési rendszerének működtetésével kapcsolatos feladatok ellátásában. • Fejlesztik a szaktárgyi oktatás tartalmát, tökéletesítik a módszertani eljárásokat. • Kezdeményezik a helyi pályázatok és tanulmányi versenyek kiírását, háziversenyeket szerveznek a tanulók
--	--	--	--

			tudásának fejlesztése céljából, propagálják a más szervezetek által meghirdetett versenyeket. •Felmérik és értékelik a tanulók tudásszintjét. •Szervezik a pedagógusok továbbképzését. •Összeállítják az osztályozó, a különbözeti, a javító és felvételi vizsgák tételsorait, ezeket fejlesztik és értékelik. •Támogatják a pályakezdő pedagógusok munkáját, fejlesztik a munkatársi közösséget. •Az intézménybe kerülő, nem gyakornok pedagógusok számára azonos vagy hasonló szakos pedagógus mentort biztosítanak, aki figyelemmel kíséri az új kolléga munkáját, tapasztalatairól negyedévente beszámol az intézmény vezetőinek. •Figyelemmel kíséri az igazgató kijelölése alapján a gyakornokok munkáját támogató szakmai vezetők munkáját, segítik a gyakornokok beilleszkedését. •Javaslatot tesznek az oktatás tárgyi feltételeinek fejlesztésére. A szakmai munkaközösségek munkáját a munkaközösség-vezetők irányítják. Szakmailag jól felkészült kezdeményező, aktív és a munkaközösség bizalmát élvező pedagógusok, akiknek megbízására a munkaközösség tesz javaslatot. Állásfoglalásai előtt köteles meghallgatni a munkaközösség tagjait. Ezen túlmenően tájékoztatja őket a vezetői értekezletek
--	--	--	--

			napirendi pontjaival kapcsolatban. A munkaközösség vezető további feladatai: •a szakmai munka összehangolása, •a munkaterv elkészítése, •a tanórák ellenőrzése az iskola vezetőjével, •a szakmai foglalkozások és továbbképzések megszervezése, •a tanmenetek ellenőrzése, •szakoknak megfelelően az eszközigeny felmérése, •a szakmai innovációs munka összefogása. Javaslatot tehet a munkaközösségéhez tartozó kollégák: •jutalmazására •elmarasztalására A munkaközösség vezetőjét a munkaközösség véleményének kikérésével az igazgató bízza meg öt évre a munkaközösség-vezetői feladatok ellátásával. A munkaközösség kérésére, vagy az igazgató kezdeményezésére a megbízatás hamarabb visszavonható: •ha a munkaközösség vezető a feladatait nem teljesíti, •ha a tagok 50%-a kezdeményez visszahívást, •a munkaközösség átszervezése miatt. A szakmai munkaközösségek vezetői részt
--	--	--	--

			vesznek a pedagógiai tanács munkájában, javaslatot tehetnek az iskolai oktató-nevelő munkát érintő bármely kérdésben. A munkaközösség-vezetők munkájukat a munkaköri leírás alapján végzik 5.3.6.A szervezeti egységek és a vezető közötti kapcsolattartás rendje: A vezetők és a középvezetők a vezetői értekezleteken beszámolnak a szervezeti egységek működéséről: a kiemelkedő teljesítményekről, a hiányosságokról, a problémákról, valamint azok megoldási módjáról. A vezetőség beszámolási kötelezettséggel tartozik a nevelőtestületnek. A vezetőség a munkatervben rögzített vezetői értekezleteket tart, melyről írásban emlékeztető feljegyzés készül. Rendkívüli vezetői értekezletet az igazgató az általános munkaidőn belül bármikor összehívhat. 6.A nevelőtestület jogkörei Az intézményt érintő ügyek mindegyikében a nevelőtestületnek döntési, véleményezési és javaslattevő jogköre van. A nevelőtestületi értekezlet tartására kerül sor ha az intézmény egészét érintő ügyekben a nevelőtestületnek véleményezési, javaslattételi jogköre van.
--	--	--	---

			Ezek a köznevelési törvény szabályozása alapján: •a tantárgyfelosztás elfogadása előtti véleménynyilvánítás •a pedagógusok külön megbízásával kapcsolatos véleménynyilvánítás •az igazgató-helyettes megbízása, megbízás visszavonása előtti véleménynyilvánítás •a tanév munkatervének az elfogadása •az iskolai pedagógiai program elfogadása, módosítása •az SZMSZ és a házirend elfogadása és módosítása •értékelések és beszámolók elfogadása •a tanulók magasabb évfolyamra lépésének és osztályozó vizsgára bocsátásának megállapítása •a tanulók fegyelmi ügyeiben való döntés, •saját feladatainak és jogainak részleges átruházása •az igazgatói, intézményegység vezetői pályázathoz szakmai vélemény •a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztása, •a diákönkormányzat működésének jóváhagyása •bizottságot hozhat létre •jogköreinek az átruházásáról A nevelőtestületi feladatok ellátására a nevelőtestület értekezletei a következők: •alakuló értekező •tanévnyitó értekező
--	--	--	---

			• őszi nevelési értekezlet • félévi és év végi osztályozó értekezlet (iskolai intézményegység) • félévi értekezlet • tavaszi értekezlet • tanévzáró értekezlet • rendkívüli értekezlet Rendkívüli értekezletet kell összehívni ha: • a nevelőtestület egyharmada azt kéri; • ha az iskolai szülői szervezet azt kéri • ha iskolai diákönkormányzat azt kéri • és a nevelőtestület a kezdeményezés elfogadásáról dönt. A nevelőtestület döntéseit és határozatait általában- a jogszabályokban meghatározottak kivételével - nyílt szavazással és egyszerű szótöbbséggel hozza. A nevelőtestület titkos szavazással dönt az alábbi kérdésben: – az igazgatói és igazgató-helyettesi programok szakmai véleményezése Titkos szavazás esetén szavazatszámláló bizottságot jelöl ki a nevelőtestület tagjai közül. A nevelőtestületi értekezletről tartalmi jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet az igazgató a jegyzőkönyvvezető és a nevelőtestület jelenlevő tagjai közül két hitelesítő írja alá.
--	--	--	---

			A döntések az intézmény iktatott iratanyagába kerülnek, határozati formában. 6.1A nevelőtestület feladatkörébe tartozó feladatok átruházására vonatkozó rendelkezések A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházására, továbbá a feladatok ellátásával megbízott beszámolására vonatkozó rendelkezéseket. 6.1.1A nevelőtestület feladatkörébe tartozó ügyek átruházása: A nevelőtestület egyes jogköreinek gyakorlását átruházhatja: •a szakmai munkaközösségre, •a szülői szervezetre vagy a diákönkormányzatra. A nevelőtestület átruházhatja a döntési jogkörét az alábbi területeken: •az iskola éves munkatervének elkészítése •az intézmény munkáját átfogó elemzések, értékelések, beszámolók elfogadása, •a nevelőtestület képviselőjében eljáró pedagógus kiválasztása, •a továbbképzési program elfogadása; •a tanulók magasabb évfolyamba lépésének megállapítása, •az érdekelt pedagógus felhívása, hogy adjon tájékoztatást, illetve változtassa meg döntését akkor, ha az év végi osztályzat a
--	--	--	--

			tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, • az osztályzat évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára történő módosítása, • a tanulók fegyelmi ügyeiben való döntés, • a kötelező tanórai foglalkozásokon való részvétel alól felmentettek részére a számonkérés feltételeinek meghatározása, A véleménynyilvánítási jogköre az alábbi területeken: • az egyes pedagógusok külön megbízásának elosztása során, • az igazgató-helyettes megbízása, illetve megbízásának visszavonása előtt, • az intézmény működése vonatkozásában, • tantárgyfelosztás elfogadása előtt, • a pedagógusok külön megbízásai, • a gyakornoki szabályzat véleményezése, • a szakmai célú pénzeszköz felhasználása megtervezése, • az intézményi felvételi követelmények meghatározása, • a tanulókörösség döntési jogkörének gyakorlása – saját közösségi életük tervezése, szervezése valamint tisztségviselőik megválasztása vonatkozásában, • a diákönkormányzat egyes döntései tekintetében, így a diákönkormányzat saját működése, működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználása, hatósághatárai gyakorlása, egy tanítási nélküli munkanap programjának meghatározása, tájékoztatási
--	--	--	--

			rendszerének létrehozása és működtetése, •a diákönkormányzat által az egy tanítási nélküli munkanap programjának meghatározása esetében, •a tankönyvtámogatás rendjének meghatározása tekintetében, •az igazgatói pályázathoz készített vezetési programmal összefüggő szakmai vélemény kialakítása ügyében; Javaslattevési jogköre továbbiakban a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatban; •apedagógusrészéretudományosfokozat megszerzésére,kutatómunkábanvaló részvételre, tanulmányút vagy tankönyvírásra történő szabadság adásával kapcsolatban •az intézmény belső dokumentumaiban meghatározott kérdésekben; Egyéb jogai, mint például, hogy •döntsön a nevelőtestületi értekezlet összehívása kezdeményezésének elfogadásáról, •kialakítsa működésének és döntéshozatalának rendjét, amennyiben erről jogszabály nem rendelkezik, •szövegesen értékelje a tanév végén, a központilag kiadott nyomtatványon a tanuló fejlődését, •kidolgozza a tanulmányok alatti vizsga írásbeli, szóbeli, gyakorlati követelményét
--	--	--	--

			és értékelésrendjét, •bizottsági tagot delegáljon a nevelőtestületi tagokból az egyetértési jog gyakorlásával kapcsolatosan az érdekeltek közötti vitás kérdés egymás közötti rendezése érdekében létrehozott bizottságba, •meghatározza a vezetői pályázatokkal kapcsolatos véleménykialakítás módját, •az iskolaorvost és a védőnőt egészségügyi kérdésekben felkérje szakértőként való közreműködésre, •a szorgalmi idő alatt a tanév helyi rendjében meghatározott pedagógiai célra a jogszabályban meghatározott számú munkanapot felhasználhat tanítás nélküli munkanapként 6.1.2Át nem ruházható hatáskörök: •pedagógiai program elfogadása, •a szervezeti és működési szabályzat elfogadása, •házirend elfogadása, 27.-28.o 6.2Az átruházott hatáskörrel kapcsolatos jogok és kötelezettségek 6.2.1Átruházó joga és kötelezettsége: Az átruházó joga, hogy •az átruházható jogaiból döntése szerint, a köznevelési intézmény hatékonyabb, a szülők, tanulók igényekhez jobban igazodó
--	--	--	--

			működése céljából egyes jogait az iskolában működő szervezetekre ruházza, •megszabja az átruházott hatáskör gyakorlásával kapcsolatos elvárásait, és a döntési határidőt, •az átruházott jogkörgyakorlásra vonatkozóan meghatározza a beszámoltatás módját és határidejét, •az átruházott jogkört magához visszavonja. Az átruházó kötelezettsége, hogy •a hatáskör átruházáshoz a szükséges tájékoztatást, információt megfelelő időben rendelkezésre bocsássa. 6.2.2Átruházott jogkörrel az átruházás alapján rendelkezni jogosult jogai és kötelezettségei: Az érintett szervezet joga, hogy az átruházott jogkörrel éljen, a hatáskörgyakorláshoz szükséges információt, tájékoztatást megkapja. Az érintett szervezet kötelessége, hogy az átruházott hatáskört a legjobb tudása alapján, az általa képviseltek érdekét szem előtt tartva gyakorolja, a hatáskör gyakorlásáról az előre meghatározott módon beszámoljon a hatáskör átadója felé. Az átruházott jogkör gyakorlója a nevelőtestületet tájékoztatni köteles azokról az ügyekről, amelyekben a nevelőtestület megbízásából eljár.
--	--	--	--

	Szervezetfejlesztés	2. Befogadó és támogató munkakörnyezet kialakításához, fejlesztéséhez szükséges szervezet- és közösségfejlesztési beavatkozásokat valósítunk meg.	1. Feladatellátási helyünk rendszeresen (pl. félévente) tart nevelőtestületi közösségfejlesztő napokat, melyeket az előre kidolgozott tervek szerint valósítunk meg, a megvalósítás sikerét értékeljük és dokumentáljuk. 2. A nevelőtestületi közösségfejlesztő napokat az ILMT alapú komplex intézményfejlesztésünk fő célkitűzéseire igazodóan valósítjuk meg. 3. Nevelőtestületi együttműködést fejlesztő gyakorlatokat alkalmazunk, hálózati tanulási formákat vezetünk be a mindennapi gyakorlatba (például hospitálás, esetmegbeszélések).	Pedagógiai Program: - Az iskolában folyó nevelőoktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai. - A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok. Éves munkaterv: - Az előre tervezhető nevelőtestületi értekezletek időpontja. Szervezeti és Működési Szabályzat: - A szakmai munkaközösségek együttműködése, kapcsolattartásának rendje, részvétele a pedagógusok munkájának segítésében.
4.	3.a, Partnerkapcsolatok fejlesztése – családokkal való kapcsolattartás, családok bevonása, ágazati és ágazatközi együttműködések	1. Kiemelt figyelmet fordítunk a szülőkkel, családokkal való partneri kapcsolat kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.	1. Kiemelt figyelmet fordítunk a lemorzsolódással veszélyeztetett tanulók családjainak feltérképezésére, megismerésére, amire a családi napokat, szülői értekezleteket felhasználjuk. 2. A megtartott családi napokat kiértékeljük, tapasztalatainkat írásban is összegezzük (pl. beszámoló formájában). 3. Feladatellátási helyünk rendszeresen (pl. tanévente két alkalommal) szervez a családokkal, szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítását, erősítését célzó közösségi napokat, családi napokat, melyek megtervezéséért és megvalósításáért az ILMT alapú partnerkapcsolati fejlesztés koordinátora (pl. az ILMT alapú	Pedagógiai Program: - Az iskolában folyó nevelőoktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái. - A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 84-86.o A szülő, tanuló, pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolatának formái Szülők részvétele az iskola munkájában 44-46.o

			intézményfejlesztést koordináló mikrocsoport partnerkapcsolati fejlesztésért felelős tagja) felel.	A szülői közösség és vezetők közötti kapcsolattartás rendje Osztályozó vizsga Különbözeti vizsga Pótló vizsga Javítóvizsga A tanuló felvétele és átvétele, a tanulók osztályba, csoportba való beosztása 134- 135. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek Éves munkaterv: • Az iskolai élethez kapcsolódó ünnepek megünneplésének időpontja. • Az előre tervezhető nevelőtestületi értekezletek, szülői értekezletek, fogadóórák időpontja. Szervezeti és Működési Szabályzat: • A belépés és benntartózkodás rendje azok részére, akik nem állnak jogviszonyban a nevelési-oktatási intézménnyel. • A vezetők és az iskolaszék, az intézményi tanács, valamint az iskolai, szülői szervezet, közösség közötti kapcsolattartás formája, rendje. • A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja. • Az ünnepélyek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok. Házirend:
--	--	--	---	---

				Elektronikus napló használata esetén a szülő részéről történő hozzáférés módja.
		2.Kiemelt figyelmet fordítunk az ágazati és ágazatközi partnerekkel való együttműködés kialakítására, fejlesztésére a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében.	1. Feladatellátási helyünk rendszeresen (pl. tanévente egy alkalommal) szervez olyan közösségi napot (pl. pályaorientációs családi nap), melynek kiemelt fókusza az ágazati és ágazatközi partnerség építése, erősítése a korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében. Ennek megtervezéséért és megvalósításáért az ILMT alapú partnerkapcsolati fejlesztés koordinátora (pl. az ILMT alapú intézményfejlesztést koordináló mikrocsoport partnerkapcsolati fejlesztésért felelős tagja) felel.	Pedagógiai Program: - Az iskolában folyó nevelőoktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai. - A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái. Szervezeti és Működési Szabályzat: - A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja.
			2. Az ágazati és ágazatközi együttműködési gyakorlatainkat feltérképezzük, a sikeres gyakorlatainkat írásban is rögzítjük, hálózati szinten továbbadjuk.	
			3. Kiemelt figyelmet fordítunk feladatellátási helyünk partnerkapcsolati hálójának fejlesztésére. Elkészült egy partneri adatbázis, melyet folyamatosan bővítünk.	
5.	3.b,Partnerkapcsolatok fejlesztése – óvoda-iskola, illetve iskolaafokok közötti átmenet	1. A sikeres óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, második-harmadik	1. A szülőket partnernek tekintjük és partnerként kezeljük az óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, második-harmadik évfolyam, általános iskola–középiskola, középiskola-felsőoktatás) átmenettel kapcsolatos konkrét esetek megoldása során.	Pedagógiai program: Az iskolában folyó nevelőoktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai.

		évfolyam, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenettel kapcsolatos konkrét esetek megoldásába bevonjuk a szükséges partnereket	2. A konkrét esetek megoldásában részt vevő pedagógus tájékoztatja a sikeres óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenetben érintett kollégákat (pl. Átmenetek Intézményi Munkacsoport tagjait), illetve az egyéb érintett egyéb ágazati és ágazatközi szereplőket az esettel, annak megoldásával kapcsolatban.	• A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok. • A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje. Szervezeti és Működési Szabályzat: • A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja. Házirend: • A gyermek, tanuló távolmaradásának, mulasztásának, késésének igazolására vonatkozó előírások.
			3. Minden eset kapcsán feltérképezzük a megoldásba bevonható valamennyi partnert, elérhetőségüket nyilvántartjuk (pl. partneri adatbázis formájában), nyilvántartásunkat naprakészen tartjuk, folyamatosan frissítjük, rendszeresen felülvizsgáljuk (pl. tanévente).	
		2. A sikeres óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenetet támogató programok kialakításával, fejlesztésével kapcsolatos jó gyakorlatainkat írásban rögzítjük és hálózati szinten továbbadjuk.	1. Feladatellátási helyünkön az óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (második-harmadik évfolyam, alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenetet támogató gyakorlatainkat feltérképezzük, összegyűjtjük.	Pedagógiai program: • Az iskolában folyó nevelőoktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai • A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok. • A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével
			2. Az óvoda–iskola, illetve iskolafokok közötti (alsó–felső tagozat, általános iskola–középiskola, középiskola–felsőoktatás) átmenetet támogató programok kialakítását, fejlesztését rendszeresen (pl. évente) értékeljük.	

			3. A helyi értékeinket, sikeres gyakorlatainkat, tevékenységeinket azonosítjuk (pl. indikátorlista alapján), írásban is rögzítjük, hálózati szinten továbbadjuk, illetve programszerűen működtetjük.	kapcsolatos feladatok. • A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái. Éves munkaterv: • Az óvodai, az iskolai élethez kapcsolódó ünnepek megünneplésének időpontja. • Az előre tervezhető nevelőtestületi értekezletek, szülői értekezletek, fogadóórák időpontja. • Az intézmény bemutatkozását szolgáló pedagógiai célú óvodai, iskolai nyílt nap tervezett időpontja. Szervezeti és Működési Szabályzat: • A külső kapcsolatok rendszere, formája és módja. • Az ünnepélyek, megemlékezések rendje, a hagyományok ápolásával kapcsolatos feladatok. • A szakmai munkaközösségek együttműködése, kapcsolattartásának rendje.
--	--	--	---	---

6. sz. melléklet: Intézményi Digitális Fejlesztési Terv EFOP-3.2.3-17

INTÉZMÉNYI DIGITÁLIS FEJLESZTÉSI TERV (DFT)

Digitális környezet a köznevelésben EFOP-3.2.3-17

Patay István Általános Iskola

A szakmai terv 1 sz. melléklete

Tartalomjegyzék

1. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása	5
1.1. A gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek.....	5
1.1.1. Az intézmény módszertani felkészültsége a digitális kompetencia fejlesztés területén ...	5
1.1.2. Fejlesztési szükségletek.....	6
1.2. Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása, fejlesztési szükségletek	7
1.2.1 Az intézményi szervezeti struktúra és a rendelkezésre álló humán erőforrás bemutatása	7
1.2.2. Fejlesztési szükségletek.....	7
1.3. A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek	11
1.3.1. Az intézmény eszközellátottsága	11
1.3.2. Fejlesztési szükségletek.....	12
1.4. Vízión.....	12
Intézményi fejlesztési célok meghatározása	13
2.1. A pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén	13
2.2. Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása.....	14
2.3. Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó célok..	15
2.4. Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok	16
2.5. Lehatárolás, szinergia	16
2.6. A fenntarthatóságra vonatkozó cél.....	16
3. A fejlesztési feladatok, tevékenységek meghatározása.....	17
3.1. A digitális pedagógiai-módszertani csomag meghatározása	17
3.2. Adaptáció és felkészítés	20
3.3. Bevezetés és alkalmazás.....	21
3.4. Az infrastruktúrális feltételek biztosítása.....	21
3.5 A humánerőforrás biztosításának tervezése	22
4. Disszemináció.....	23
5. Fenntarthatóság.....	24

BEVEZETÉS

Tekintettel arra, hogy egy korábban elfogadott fejlesztési tervet szeretnénk módosítani, a továbbiakban ennek indoklását részletezzük, s a módosított részek tipográfiájában a sárga színt használjuk:

A módosítás legfontosabb eleme

A korábban választott GEOMATECH – Élményalapú, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer felső tagozatosok számára nevű csomagot, valamint a GEOMATECH – Játékos, interaktív, digitális matematika feladat- és tananyagrendszer alsó tagozatosok számára nevű csomagot szeretnénk szintén matematika kompetencia fejlesztését támogató csomagra változtatni:

Tankockákkal az eredményes matematika tanuláért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására alsó és felső tagozatban

Módosítás oka

- A Digitális Pedagógus Módszertani Központ honlapján A Digitális környezet a köznevelésben (EFOP-3.2.3–17 és VEKOP-7.3.3–17) pályázatokhoz ajánlott mintacsomagok kínálata a benyújtás idejéhez képest bővült.

A most elérhető csomagok közül a Tankockákkal az eredményes matematika tanuláért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia támogatására c. csomag teljes mértékben megfelel az eredetileg is kitűzött pedagógiai céljainknak, s azon túlmenően számos előnnyel rendelkezik.

Ezek az előnyök még inkább hozzájárulnak az eredményes megvalósításhoz, biztosabbá teszik a fenntarthatóságot, és nagyban csökkentik a megvalósítás kockázatát.

A korábban választott csomaggal szembeni előnyök, melyek a módosítás alapvető okai

- A tankocka erőteljesebben szolgálja a Felhívásban megfogalmazott részcélt – a tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztését –, hiszen támogatja a tanulók általi digitális tartalmak létrehozását, digitális kreativitásuk felszínre hozását már általános iskolában.
- Használatának módja nagyban segíti a szemléletformálást, mely a projekt során kötelezően megvalósítandó tevékenység, fontos kockázati tényező.
- A tanulónak nem szükséges regisztrálnia magát, elegendő a pedagógus regisztrációja, így a szülői szemléletformálás (mely része a pályázati felhívásnak) valóban fokozatosan tud megvalósulni.
- A használni kívánt felület (LearningApps) szinte egyedüli módon teszi lehetővé a „virtuális osztályterem” létrehozását, mely a középiskolákban működő online számonkérési, tanulási felületek előszobája. Középiskolában már elvárás ezen felületek készség szintű ismerete, ezért fontosnak tartjuk már általános iskolában bevezetni.
- A szülői szemléletformálást támogatja az a funkció, melynek köszönhetően a pedagógus látja, azaz nyomon tudja követni tanítványai tevékenységét az oldalon. Ez a pedagógus általi kontroll egyrészt segíti az egyéni segítségnyújtást, felzárkóztatást, tehetséggondozást, másrészt megnyugtató a szülők számára. Ez általános iskolában nagyon fontos.
- A különös figyelmet igénylő gyermekek (SNI, BTMN, tehetséges tanulók) oktatását maximálisan támogatja vizualitása, felépítése, könnyű kezelése, elérhetősége, s a biztos sikerélmény.
- A tankockák használata során azonnali visszacsatolást kapnak a tanulók, ami a Z és alfa generáció számára nagyon fontos. Az ellenőrzéshez, a hibajavításhoz nem szükséges a pedagógus személyes jelenléte. A felület megmutatja ugyan a diáknak a hibás megoldást, de nem „mondja meg” mi lett volna a helyes, így további gondolkodási műveletek elvégzésére készíti.
- Tankockát bármilyen tantárgyban lévő tananyaghoz készíthetünk, így a projekt fenntarthatóságát fokozottan támogatja. A pedagógusok bármilyen tantárgyfelosztás esetén használni tudják a

LearningApps felületét.

- Már az általános iskolás korosztály is képes saját tankockákat létrehozni, mellyel a tantárgyi tudásuk mellett kreativitásuk is fejlődik.
- A projekt során eredetileg is beszerzésre kerülő tanulói tabletek tökéletesen megfelelnek a LearningApps felületén található tankockák mindennapi használatára. A LearningApps minden egyes tankockához generál egy QR-kódot, melyet beolvasva rögtön, játékosan jutnak el a diákok a feladatokhoz. Ez lehetővé teszi a személyre szabott képességfejlesztést, tehetséggondozást, a kiemelt figyelmet igénylő tanulók egyéni segítségét. A felület a frontális osztálymunka helyett az eredményesebb tevékenykedtető önálló munkaformát támogatja.

Valamennyi felsorolt jellemző számunkra meggyőző a csomag választását illetően, de a módosítás legfőbb oka az, hogy fenti csomag valamennyi tantárgyban eredményesen használható, azaz rendkívül jól használható bármely tantárgy esetében.

A korábban választott csomaggal szemben nem csak a matematika tárgy oktatásában tudjuk alkalmazni a megszerzett tudást, hanem tulajdonképpen bármelyik tárgyban. Ez sokkal inkább elősegíti azt a kitűzött célunkat, hogy egységesség legyen a digitális eszközök és módszerek használatát tekintve. A Pedagógiai Programunk változtatásánál rögtön megjelenhet az egységesség, ami a szülők és a diákok számára nagyon fontos és joggal elvárható tényező.

A módosítás egyéb tényezői

- A korábban kitűzött pedagógiai, intézményi célok NEM módosulnak, nem sérülnek, sőt még inkább megalapozottabb az a végső cél, hogy a másodlagos és harmadlagos célcsoport mihamarabb bevonásra tudjon kerülni.
- A korábbi eszközigényünk NEM változik.
- A projekt tanári és tanulói célcsoportja NEM változik.
- Az infrastruktúra és az eszközpark fejlesztési céljai NEM változnak.
- A pedagógusok számára korábban tervezett továbbképzést természetesen cserélni szükséges egy szintén 60 órás képzésre, melyhez mentori tevékenység társul. Óraszámuk azonos a korábban választott képzésekkel.
- A tervezett termék felszerelését, alkalmassá tételét NEM kell módosítani!

A Patay István Általános iskola Nyírmadán, a Nyírség, a Beregi - és Szatmári síkság találkozási pontján található. A lakosság vegyes összetételű, erősen tagolt. A 90-es évek elején a jó anyagi körülmények között élő községből a munkanélküliség által súlyosan sújtott település lett. A termelőkapacitás jelentős része jelenleg kihasználatlan. A jövedelmek alacsonyok. A lakosság 60 %-a átlag alatti életszínvonalon él.

A Patay István Általános Iskolában a 2016/2017-es tanévben 554 fő kezdte meg tanulmányait, ebből roma nemzetiségi kisebbség 68,2%; halmozottan hátrányos helyzetű 334 fő (60%); hátrányos helyzetű tanuló 94 fő (16,9%). A gyermekek zöme indulási hátrányai a családi szocializáció hiányaira, valamint a családok értékrendjének és anyagi viszonyainak az elégtelenségére vezethetők vissza. A veszélyeztetett gyermekek aránya évről évre 20 % fölött mozog. %

Ezek a problémás családok nehezebben fogadják el az iskola értékrendjét. Többségükkel nem könnyű kontaktust teremteni, megnyerni őket az iskola pedagógiai elképzeléseinek. Mindemelllett az iskolával együttműködnek. Az iskolába járás rendszeresnek tekinthető. Nagy erőforrásunk, hogy az iskola tanulóinak 97,5 %-a normál korú, s mindössze 2,5 % a egy vagy két évvel túlkorosok száma. A 8. osztályt normál korban elvégzők aránya 95 % fölötti.

Az oktatás csak akkor lehet sikeres és hatékony, ha a diákok mindegyikét be tudjuk vonni a közös

munkába, ehhez szükséges, hogy megfelelő számban biztosítsuk számukra az IKT eszközöket, a laptopokat.

Az interaktív tananyagok nagy része megkívánja, hogy a teremben lévő gépek hálózatba legyenek kötve, illetve minden eszköz részére rendelkezésre álljon a megfelelő sávszélességű internetkapcsolat.

1. Helyzetelemzés, fejlesztési szükségletek bemutatása 1.1. A

gyakorlatban alkalmazott digitális pedagógiai eszköztár bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.1.1. Az intézmény módszertani felkészültsége a digitális kompetencia fejlesztés területén

Iskolánkban a digitális eszközök használata a pedagógusok egy részénél rendszeres. Mind az ismeretközlő, mind a gyakorló órán bevált az aktív tábla használata. A feleltető rendszert régebben többször, mostanában egyáltalán nem használjuk. Néhány tanórához található szoftvereink, ezek a következők: Gyöngy ABC, interaktív irodalom, interaktív történelem, földrajz. Az alsó tagozat az általuk használt tankönyvekhez letölthető digitális tananyagokkal rendelkezik.

A pedagógusok egy része csupán szemléltetésre használja az interaktív táblát.

A fejlesztési tervek készítéséhez, a gyermekek egyéni felkészüléséhez, a tanórákhoz kapcsolódó szoftvekről nincs kimutatásunk, ezek egyéni anyagok. Kollégáink és tanulóink is rendszeresen készítenek bemutatókat, előadásokat digitális eszközökkel.

A NAT megvalósításához, a gyermekek kompetencia-fejlesztéséhez, szükségünk lenne további digitális tananyagokra, az eszközeink korszerűsítésére.

A tantestületünk minden tagja rendelkezik alapfokú számítógépes ismerettel. Három fő informatika számítástechnika szakos tanárunk van, s két alsós kollégánk ezen szakiránnyal is rendelkezik.

Az infokommunikációs technológia alkalmazása a mindennapi pedagógiai gyakorlatban című 30 órás képzést 6 fő végezte el. A digitális tartalmak alkalmazása interaktív táblákon című 10 órás képzésen 15 fő vett részt. Tanulói tevékenységek támogatása interaktív IKT eszközökkel 1 fő. Rendszergazda végzettség 1 fő. Interaktív táblák és tanulói válaszadó rendszerek pedagógiai alkalmazása 1 fő.

Ezek alapján megállapítható, hogy a szükséges pedagógusaink továbbképzése a digitális pedagógiai módszertan témában.

A pedagógusok 4%-a a tanórák legalább 30%-ában használ digitális eszközöket. A pedagógusok 10%-a a tanórák legalább 10%-ában használ digitális eszközöket. Szükséges a digitális eszközök használatának kiterjesztése.

1.1.2. Fejlesztési szükségletek

Szükséges lenne egy intézményi szintű digitális oktatási koncepció kidolgozása, amely a pedagógusok egyéni kezdeményezéseit rendszerezi, összefogja, irányítja, így a digitális oktatás tantárgyakon és pedagógusokon átívelve hatékonyabban és eredményesebben valósulhatna meg.

Az intézmény pedagógiai módszertanában csupán kis mértékben vannak jelen a digitális értékelés

formái. Szükséges a tanárokat megismertetni ennek előnyeivel, lehetőségeivel és eszközeivel, valamint elengedhetetlen az ehhez szükséges eszközök beszerzése.

Az intézményünk pedagógiai programját oly módon kell átalakítani, hogy megjelenjenek benne az IKT oktatására vonatkozó közös elvek és elvárások, valamint az értékelési rendszerünk kiegészüljön a digitális eszközök biztosította lehetőségekkel.

Ezzel párhuzamosan a helyi tanterveinket is ki kell egészítenünk. Meg kell határoznunk azokat a tantárgyi témaköröket, amelyek esetében a digitális oktatási forma az óra menetébe beilleszthető.

A digitális fejlesztések során nagy hangsúlyt kívánunk fektetni a hátrányos helyzetűek, sajátos nevelési igényűek (SNI) vagy beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő (BTM) diákok sikeres tanulmányi előmenetelének biztosítására. Számukra egyéni, a differenciált oktatási módszereket támogató pedagógiai eszköztárat kell kidolgoznunk.

Az intézményi önértékelést az önértékelési csoport által kidolgozott séma alapján készítettük el. Az adatgyűjtés során a felméréseket online kérdőívek segítségével végezzük el, az eredményeket informatikai eszközök segítségével értékeljük ki, az adatokat és a fejlesztési terveket digitális eszközön tároljuk.

Szükséges lenne egy olyan e-learning keretrendszer bevezetése, amely segítségével szorosabb kapcsolat alakulhatna ki a diákok és pedagógusaik között, valamint együttműködés valósulhatna meg a munkaközösségek életében.

A fejlesztés során szükséges a pedagógusok továbbképzése, be kell mutatni nekik az újonnan beszerzett eszközök használatát, és meg kell ismertetni velük azokat az új módszereket és technikákat, amellyel eredményesen és hatékonyan építhetik be őket pedagógiai módszertárukba.

A tanítást-tanulást támogató digitális kompetenciák fejlesztését támogató eszközöknek és módszereknek széles körben történő megismertetése és alkalmazása érdekében az alábbi területeken kívánjuk a digitális pedagógiai eszköz és módszer adaptálását, implementálását és tanulási-tanítási gyakorlatba ültetését:

- matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása
- a szövegértés fejlesztésének támogatása

A pályázat megvalósításának eredményeképpen, a digitális pedagógiai módszertannal támogatott tanórak aránya az adott/választott csoportra vonatkoztatva az adott/választott tantárgy éves összes óraszámához viszonyítva az első teljes tanévtől el fogja érni a 40%-ot.

1.2. Az intézményi szervezeti és humán feltételek bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.2.1 Az intézményi szervezeti struktúra és a rendelkezésre álló humán erőforrás

bemutatása A tantestületünk minden tagja rendelkezik alapfokú számítógépes ismerettel. Az 1997 előtti első tanfolyamok nincsenek nyilvántartva. Három fő informatika-számítástechnika szakos tanárunk van, s két alsós kollégánk ezen szakiránnyal is rendelkezik.

Az infokommunikációs technológia alkalmazása a mindennapi pedagógiai gyakorlatban című 30 órás képzést 6 fő végezte el. A digitális tartalmak alkalmazása interaktív táblákon című 10 órás képzésen 15 fő vett részt. Tanulói tevékenységek támogatása interaktív IKT eszközökkel 1 fő. Rendszergazda végzettség 1 fő. Interaktív táblák és tanulói válaszadó rendszerek pedagógiai alkalmazása 1 fő.

Az intézmény bemutatásakor kiderül, hogy a gyermekek többintézményes származásúak, valamint a

hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek együttes aránya 80 % körül mozog!. Sajnos ezekben a családokban gyakran nem megfelelő a szülők és gyermekek tanulási attitűdje, a tudás nem jelenik meg értékként. Sajnos ez kihat a gyermekek motivációjára is. A mai világban a modern informatikai eszközökkel könnyebben felkelthető és fenntartható a gyermekek érdeklődése.

A digitális programcsomagok egyik kimagasló pedagógiai eredménye éppen az egyéni igényekhez igazodó differenciált tanulásszervezés. A pedagógusok az elért eredmények következtében nyitottak a digitális módszertan bevezetésére.

Erősségek:

- A tantestület egy része használ IKT eszközöket a tanórákon
- három informatika-számítástechnika szakos tanárral rendelkezünk
- a tantestület többsége részt vett már IKT jellegű képzéseken.

Negatívumok:

- A pedagógusok egy részének digitális háttértudása már elavult
- Nem áll rendelkezésre olyan háttértámogató, digitális módszertani asszisztensi rendszer, amely segíthetné a pedagógusokat a digitális módszertan elsajátításában.

1.2.2. Fejlesztési szükségletek

➤ a pályázatba bevont pedagógusok

A projektben 10 pedagógus vesz részt, vállaljuk, hogy közülük 2018. október 31-ig 6 fő elvégzi a választott digitális oktatási csomagokhoz szervesen hozzátartozó akkreditált továbbképzést, s arról tanúsítványt szerez.

A projektbe bevont pedagógusok megoszlása:

Pedagógusok végzettsége	létszám	Választott fejlesztési terület
	(fő)	

alsós tanító	2	matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása
	3	a szövegértés fejlesztésének támogatása
felsőben tanító tanár	2	matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása
	3	a szövegértés fejlesztésének támogatása

A pedagógusok szakterületüknek megfelelően kerültek kiválasztásra.

Nyilvánvaló, hogy a szövegértési kompetencia valamennyi tantárgy tanulási eredményességét meghatározza, ezért a pedagógusok kiválasztásánál különösen figyelemmel voltunk arra, hogy olyan pedagógusok is bekerüljenek a projektbe, akik felzárkóztató vagy tehetséggondozó foglalkozásokat is tartanak a gyerekeknek.

Mivel felsőben a magyar nyelv és irodalmat csoportbontásban tanítjuk, ezért a szövegértés fejlesztésére, támogatására több pedagógust vontunk be, összesen hatot.

Fentiekkel összhangban tehát:

- a szövegértés fejlesztésének támogatásában 6 pedagógus vesz részt
- a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatásában 4 pedagógus vesz részt

Valamennyi pedagógus felkészült, elkötelezett kolléga.

➤ Tervezett továbbképzések

A program sikerességének megvalósítása szempontjából szükség lenne a pedagógusok digitális kompetenciáinak fejlesztése szempontjából különböző továbbképzésekre.

A választott csomagok, és a hozzájuk tervezett képzések:

Csomag neve Létszám Kapcsolódó képzések			
Választott módszertani csomag	A matematika kompetencia fejlesztésének támogatása		
Alsó tagozat	Tankockákkal az eredményes matematika tanulásért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására	2 fő	TANKOCKA alsó tagozaton történő alkalmazása, 60 óra
			Tankocka a gyakorlatban, 84 óra
Felső tagozat	Tankockákkal az eredményes matematika tanulásért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására	2 fő	TANKOCKA felső tagozaton történő alkalmazása, 60 óra
			Tankocka a gyakorlatban, 84 óra
Választott módszertani csomag	A szövegértés fejlesztésének támogatása		

Alsó tagozat	Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO StoryStarter csomag alkalmazásával	3 fő	A fejlesztő biblioterápia és a fejlesztő e-biblioterápia alkalmazása adott tematika alapján a köznevelésben, 30 óra
			LEGO eszközökkel támogatott digitális történetmesélés az oktatásban, 30 óra
Felső tagozat	Szövegértés fejlesztése felső tagozaton a LEGO StoryStarter csomag alkalmazásával	3 fő	LEGO eszközökkel támogatott digitális történetmesélés az oktatásban, 30 óra
			A fejlesztő biblioterápia és a fejlesztő e-biblioterápia alkalmazása adott tematika alapján a köznevelésben, 30 óra

A képzéseket a csomagokkal összhangban választottuk ki.

Fenti képzéseken kívül a **közvetett célcsoportba** tartozó pedagógusok közül ötten részt vesznek az alábbi képzésen:

- Fejlesztő értékelés a gyakorlatban - 30 órás akkreditált, blended

Ezen képzés 15 fős csoportokban kerül megszervezésre, a csoportok vegyesen tevédnék össze a 4 bevont intézmény pedagógusaiból.

A képzések szükségességét az adja, hogy a jó gyakorlatok megosztása, intézményen belüli egységesítése akadálymentes legyen. Ehhez komplex szemléletformálásra is szükség van, melyet a képzések támogatnak, természetesen az informatikai ismeretnyújtás mellett.

➤ a pályázati csomagot kipróbáló diákcsoportok

Alsó tagozatban 2 csomag bevezetését tervezzük:

- Tankockákkal az eredményes matematika tanuláért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására alsó tagozaton: 1, 2. évfolyamon
- Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO StoryStarter csomag alkalmazásával: 3. és 4. évfolyam tanulói

Felső tagozatban szintén 2 csomag kerül bevezetésre:

- Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO StoryStarter csomag alkalmazásával: 5. és 6. évfolyamon
- Tankockákkal az eredményes matematika tanuláért digitális pedagógiai-módszertani csomag

a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására felső tagozaton: 5. és 6. évfolyamon

➤ Szemléletformálás, az érzékenyítés

Szemléletformálás mindenképp szükséges. A szemléletformálás eszközei: nyílt órák, szakmai találkozók, workshopok, belső képzés, nevelőtestületi értekezletek.

A szülők sajnos a digitális világban egyáltalán nem, vagy csak nehezen igazodnak el. A nehéz szociális helyzetek miatt intézményünkben mindinkább szükség van a szülők bevonására. Gyakran előfordul, hogy a szülők nem is tudják, hogy gyermekük milyen tevékenységeket végez az interneten, s az milyen veszélyekkel járhat. Erre külön gondot kell fordítanunk a szülők nagyfokú tudatlansága miatt. Ennek színterei: szülői értekezletek, előadások a témában, nyílt napok szervezése.

➤ Tantestületi felkészítések, workshopok, pedagógiai kampányok

A projekt megvalósulási időszaka alatt 2 db workshop, évi 1 internet biztonsági program, valamint nyílt napok valósulnak meg (közülük 2 szakterületi szupervízor bevonásával). Honlapunkon kampányt is indítunk eredményink közzétételével a digitális módszertan elterjesztése érdekében. Ezen túlmenően 1 db szakmai napot is megvalósítunk pedagógusok bevonásával.

Cél: az alkalmazott módszerek bevezetése, tapasztalatainak megosztása, értékelés, esetleges elakadások esetén iránymutatás, szupervízor bevonásával. A rendszeresen szervezett workshopokon, tantestületi tréningeken, pedagógiai kampányokon minden pedagógus számára felajánlási lehetőséggel élünk, hogy elmondhassa és bemutathassa a továbbképzéseken szerzett ismereteit, melyekkel társaik bővíthetik szemléletüket, meglévő ismereteiket. Ezek a disszeminációs tevékenységek lehetőséget teremtenek arra, hogy a programba be nem vont pedagógusok motivációját, érdeklődését is felkeltsük a digitális pedagógiai módszerek bevezetése iránt.

Igazgató feladata, hogy a pályázatban részt vevő pedagógusok továbbképzéseit rögzítse és nyomon kövesse, a többi kollégát pedig motiválja, az új módszerek megismerésére és átvételére ösztönözze.

Iskolánk rendszergazdája napi szinten nyújt támogatást az informatikai feladatok ellátásában, és segítséget ad a felmerülő problémák megoldásában. A projekt teljes megvalósítása alatt szintén a rendelkezésre áll.

Digitális pedagógiai asszisztensre mindenképpen szükségünk lesz, aki biztosítja és támogatja a bevont pedagógusok mindennapi oktató-nevelő munkáját az új oktatói csomagokkal. A Tankerület által bevont négy intézmény számára 1 fő digitális módszertani asszisztent alkalmazása szükséges.

➤ Mentorálás

A digitális módszertan bevezetésének, elterjesztésének folyamatában mentorok segítik pedagógusainkat, 29 óra / pedagógus/év. A mentorok segítenek a módszertan tanórai adaptálásban, ötleteikkel, tapasztalataikkal támogatják a pedagógusokat.

➤ Helpdesk

A módszertani csomag intézményi bevezetését helpdesk támogató szolgáltatások igénybevételével támogatjuk a projekt megvalósulásának teljes időszakában. Elhárítja az esetleges számítógépes hibákat, fennakadásokat.

➤ A DFT megvalósításának nyomon követése, koordinálása – személyi feltételek

A fejlesztési terv megvalósulását a központi program által biztosított beválás vizsgálat, valamint az intézményvezetés követi nyomon. A Digitális Fejlesztési Terv megvalósításának nyomon követése, koordinálása az igazgató és a munkaközösség-vezető feladata. A munkaközösség-vezetők negyedévente előrehaladási beszámolót készítenek és terjesztenek elő az igazgató felé, a Digitális Fejlesztési Terv ütemezett megvalósulásáról, illetve annak esetleges elmaradásáról. Az igazgató nevelőtestület elé terjeszti a kérdést, amely dönt az esetleges további intézkedésekről.

1.3. A rendelkezésre álló infrastruktúra, eszközpark bemutatása, fejlesztési szükségletek

1.3.1. Az intézmény eszközellátottsága

Az iskola 27 tanteremmel rendelkezik. A tantermek IKT felszereltsége a kor követelményeinek nem felel meg. 15 teremben van interaktív tábla. A laptopok közel 50%-a elavult, a kor követelményeinek nem felel meg. Az informatika teremből hiányzik a ruter.

Az intézmény jelenlegi eszközellátottsága

- 30 db laptop
- 2 db számítástechnika terem 32 db asztali vagy hordozható számítógéppel felszerelve
- 21 db tablet
- 15db aktív tábla szett
- 1db elektronikus szavazórendszer
- 1 db asztali/hordozható számítógép az iskolai könyvtárban
- 2 db mobil projektor
- 16 db asztali számítógép közösségi célra

Az eszközöket használják a kollegák a tanítási órákon, valamint a felkészülésben is. A WIFI biztosítja az internetelérést azt itt található digitális anyagok bemutatásához. A WIFI gyenge, megbízhatatlan volta miatt a kollegák inkább előre letöltik a használni kívánt anyagokat.

Sajnos nem jut minden kollegának laptop saját használatra. A laptopok többféle funkciót is szolgálnak: egyrészt a pedagógusok tanórai felkészülését támogatják, másrészt a projektorokkal együtt a digitális tananyagok, egyéb fájlok (filmek, képek, szövegek, animációk) kivetítését támogatják.

Sajnos a gyenge wifi lefedettség nagyon bekorlátozza a pedagógusok lehetőségeit.

Egyszerre, egy időben nehezen tudjuk használni a digitális eszközökön az internetet, az akadozik, borzasztóan lelassul. Vannak azonban olyan programok, amelyek csak online működnek, így ezek használata inkább a délutáni foglalkozásokon lehetséges.

Jelenleg a 2 számítástechnika terem terheltsége maximális az informatika órák és egyéb tanórán kívüli foglalkozások miatt.

A 21 db tablet egy tanulócsoport igényeit elégíti ki, ezért külön szervezési feladatot igényel, hogy minden tanuló időnként használhassa az eszközöket.

Erősség:

- 15 teremben van interaktív tábla

Negatívumok:

- gyenge a wifi lefedettség
- arányaiban kevés a tanári laptop-ok száma, ez akadályozza a mindennapi digitális oktatást - kevés a tanulói tablet

1.3.2. Fejlesztési szükségletek

A választott csomagok zökkenőmentes bevezetéséhez további eszközök beszerzése szükséges iskolánkban.

Szükséges a teljes körű wifi lefedettség megteremtése.

A tabletek és laptopok az oktatási csomagok bevezetéséhez nélkülözhetetlenek.

Intézményünkben az alábbi fejlesztések szükségesek eszközpark terén:

- Interaktív tábla: 2 db
- 3D nyomtató: 1 db (+ megfelelő kellékanyag)
- Tanári Laptop a Műszaki és Módszertani Útmutatóban meghatározott paraméterekkel, 20 db (tárolására táska)
- Tablet, a Műszaki és Módszertani Útmutatóban meghatározott paraméterekkel, 16 db
- Zárható szekrény a laptopok és tabletek tárolására, amelyben megoldható az eszközök töltése is, 2 db.
- Tablet-tartó állvány 16 db
- wifi ellátottság

2 terem kerülne kialakításra a csomagok megvalósításához. (Tankocka, Lego)

A választott csomagok használatához szükséges beszerezni a fentiek

kívül: - Lego StoryStarter készlet: 12 db

- videokamera: 12 db
- programozható legórobot: 12 db
- gurulós robot tároló: 1 db
- NetSupport School licenz: 16 db

Fenti eszközök a kialakított termekben lesznek elhelyezve annak megfelelően, hogy Tankocka vagy Lego csomaghoz szükségesek-e.

A 16 db tablet kiegészítve a már meglévő 21 tablettel elegendő 3 tanulócsoporthoz egyidejű használatára is.

Tekintettel arra, hogy felső tagozaton a magyar nyelv és irodalom tanítása csoportbontásban történik, szükséges a meglévő tabletek számának növelése.

A bevont pedagógusok száma, valamint a termekben elhelyezett laptop-ok szükségessé teszik a laptop-ok beszerzését. Ez alapvető feltétele a pedagógus képzéseknek is, valamint a választott csomagok bevezetésének is.

1.4. Vízíó

A digitális eszköz-és módszertani fejlesztés megvalósulásával intézményünkben 10 éven belül megteremtődnek az oktatás esélyegyenlőségének feltételei. Valamennyi tanulónk (SNI, HH/HHH, tehetséges gyermekek) egyéni igényeiknek megfelelő oktatásban, nevelésben részesülnek. A pedagógusok a tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során a digitális taneszközök használatával a

tanulók egyéni szükségleteinek, aktuális fejlődési ütemének megfelelő differenciált oktatást tudnak megvalósítani. A tanulók olyan kompetencia-fejlesztésben részesülnek, amelyek megalapozzák az élethosszig tartó tanulás iránti igényüket, a mindennapi életben való boldogulásukat. A tanulók motiváltságát fenn tudjuk tartani 8 éven keresztül, szinte észrevétlenül történik az ismeretelsajátítás.

2. Intézményi fejlesztési célok meghatározása

A projekt célja, hogy olyan, a digitális pedagógiai módszertani csomagokra épülő pilot programokat valósítsunk meg intézményünkben, amelyek elterjeszthetők intézményi szinten. A pedagógusok digitális felkészültségének, módszertani kultúrájának növelése, a mindennapi pedagógiai munka során az IKT -használat erősítése elsősorban a digitális és egyéb kulcskompetenciák hatékonyabb fejlesztése érdekében.

2.1. A pedagógiai célok kijelölése a digitális pedagógia területén

A digitális pedagógiai eszközök használatát a matematika és a magyar nyelv és irodalom tárgyak oktatása során kívánjuk bővíteni elsősorban, de a szövegértés kompetencia fejlesztése nem korlátozódik csak a magyar órákra. A felzárkóztató és tehetséggondozó foglalkozásokon szintén alkalmazni kívánjuk az új eszközöket, módszereket a hatékonyság növelés érdekében.

Céljaink eléréséhez, programunk sikeres megvalósításhoz szükséges a pedagógusok digitális kompetenciáinak fejlesztése, ezért az alábbi továbbképzéseket tartjuk szükségesnek. · **TANKOCKA :**

- TANKOCKA alsó tagozaton történő alkalmazása, 60 óra
- Tankocka a gyakorlatban
- TANKOCKA felső tagozaton történő alkalmazása, 60 óra
- Tankocka a gyakorlatban

· **LegoStory készlet és szoftver alkalmazásához képzések:**

- A fejlesztő biblioterápia és a fejlesztő e-biblioterápia alkalmazása adott tematika alapján a köznevelésben, 30 óra
- LEGO eszközökkel támogatott digitális történetmesélés az oktatásban, 30 óra

A szoftvercsomagok bevezetésével (a kompetenciaterületek fejlesztésén túl) az intézménynek az a célja:

- hogy a szociokulturális eltérésekből adódó hátrányokat,
- és a lemorzsolódás veszélyét csökkentse,
- valamint a tehetséggondozás eredményesebb legyen
- tanulóink nagy része nem rendelkezik otthon digitális eszközökkel, ezért nagy a felelősségünk és feladatunk is ezen a téren
- a tanulás vonzóvá tétele (új eszközkészlettel, módszerekkel)
- sikerélmény biztosítása a tanulók számára, ezáltal a motiváltság fenntartása

SNI-s tanulóink számára célunk a csomagok bevezetésével:

- esélyegyenlőség megteremtése

- frusztráció, szorongás oldása
- sikerélmény biztosítása
- egyéni képességfejlesztés
- részképességek fejlesztése
- a vizualításra és a cselekedtetésre épülő megsegítés

Az élethosszig tartó tanulás és a munkaerőpiac számára kiemelt fontosságú IKT alapkészségek megerősítése, az IKT fejlesztések minél nagyobb hatásokkal történő hasznosulása. A tanulók digitális kompetenciáinak fejlesztéséhez szükség van a pedagógusok tanórai és tanórán kívüli IKT esz közhasználatával összefüggő módszertani kultúrájának megújulására.

A fentiekhez kapcsolódó fejlesztési céljaink:

- A digitális pedagógiai módszertani fejlesztéshez választott csomag használatára való felkészülés és tanórákon történő alkalmazás kipróbálása.
- Az összeállított vagy választott csomaghoz kapcsolódó intézményi digitális tartalom fejlesztése (digitális óravázlatok, tanítást-tanulást támogató tartalmak, digitális projekt leírások stb.), illetve a tartalom megosztása a Nemzeti Köznevelési Portál (a továbbiakban: NKP) felületén.
- Az alkalmazott digitális pedagógiai módszertani csomagok intézményi bevezetésének előrehaladását nyomon követő önértékelés, a digitális pedagógiai gyakorlat pedagógiai folyamatokba történő beépülésének vizsgálata, javaslatok megfogalmazása az intézményi digitális fejlesztési terv számára.
- Szakmai beszámoló készítése a fejlesztési terv megvalósulásáról a Digitális Pedagógiai Módszertani Központ számára

Az intézmény digitális fejlesztése terén az alábbi pedagógiai módszertani csomagokat kívánjuk választani:

- A matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása
- A szövegértés fejlesztésének támogatása

A kapcsolódó csomagokhoz tartozó kompetenciafejlesztési célok közül kiemelt kompetenciafejlesztési célok:

- Kommunikációs készség fejlesztése
- Együttműködési készség fejlesztése
- Problémamegoldás és kritikus gondolkodás készségének fejlesztése
- Digitális műveltség készségének fejlesztése

Járulékos kompetenciafejlesztési célok:

- Kreatív kompetencia fejlesztése
- Önkifejezés és önértékelés képességének fejlesztése

2.2. Az érintett fejlesztési célcsoportok meghatározása

A projekt közvetlen célcsoportja:

- alsó tagozatban a 1-4. évfolyamos tanulók
- felső tagozatban az 5. és 6. évfolyamos tanulók

- a projektbe bevont 10 pedagógus (4 alsóban, 6 felsőben vezeti be a választott csomagokat)

Alsó tagozatban 2 csomag bevezetését tervezzük:

- Tankockákkal az eredményes matematika tanuláért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására alsó tagozatosok számára: **1. 2. évfolyamon**
- Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO StoryStarter csomag alkalmazásával: **3. és 4. évfolyam tanulói**

Felső tagozatban szintén 2 csomag kerül bevezetésre:

- Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO StoryStarter csomag alkalmazásával: **5. és 6. évfolyamon**
- Tankockákkal az eredményes matematika tanuláért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására felső tagozatosok számára: **5. és 6. évfolyamon**

A projekt közvetett célcsoportjai a következők:

- Elsődleges közvetett célcsoport: tanári kar többi tagja.
- Másodlagos közvetett célcsoport: projektbe bevont tanulókkal és pedagógusokkal közvetlen kapcsolatban álló emberek: családtagok, nem az iskolában tanuló barátok, ismerősök, Tankerületi Központ dolgozói, stb.
- Harmadlagos célcsoport: településen élő, a projekt célcsoportjával közvetlen kapcsolatba nem kerülő emberek.

A projektben érintettek köre a következő:

- a nevelési-oktatási intézmény fenntartója,
- a pedagógusok kompetenciáját fejlesztő képzések lebonyolítói,
- a fizikai infrastruktúra szállítói és beüzemelői,
- a pedagógiai mérés-értékelések elvégzői.

2.3. Az intézmény szervezeti és humán feltételeinek javítására, fejlesztésére vonatkozó célok

A digitális módszertan elterjedése, napi szintű használatának bevezetése, csak elkötelezett, módszertanilag képzett pedagógusok esetében lehetséges. Jelenleg mind az attitűd, mind a módszertani jártasság területén fejlesztésre szorul intézményünk. Célunk, hogy a pedagógusok legalább 80 %-a jártasságot szerezzen a digitális módszertan elemeinek használatában.

Ennek eszközei:

- Szemléletformálás, érzékenyítés.
- Továbbképzések (fejlesztő értékelés a gyakorlatban, digitális pedagógia, infokommunikációs technológia alkalmazása).
- Nyílt napok, szakmai konferenciák, workshopok, kampányok.
- Támogató szolgáltatások: digitális módszertani asszisztens, helpdesk, mentorálás.
- Beválás-vizsgálat

A pilot program lebonyolításához a digitális módszertannak be kell épülnie az intézmény pedagógiai

programjába, a bevont pedagógusok tanmenetébe. A bevont pedagógusok digitális segédanyagokat készítenek, amelyeket a NKP felületén kell megosztani.

Ki kell alakítanunk a kollégáinkban a felelős, tudatos, biztonságra törekvő internethasználat igényét.

Szakmai együttműködések kialakítása, melyeknek célja az elért jó gyakorlatok, de egy-ben a kockázati tapasztalatok átadása, megosztása:

- köznevelési intézményekkel
- Digitális Pedagógiai Módszertani Központtal
- a Nemzeti Köznevelési Portál működtetőjével, tartalmának fejlesztőjével

2.4. Infrastruktúra és eszközpark fejlesztésére vonatkozó célok

A digitális oktatás megvalósításához 2 digitális programcsomag oktatását lehetővé tevő tantermi környezetet szeretnénk kialakítani. (a teljes wifi lefedettségén túl)

Az ehhez szükséges eszközök a következők:

1 terem a Tankocka digitális matematikai feladat- és tananyagrendszer oktatásához • tanári laptop

- interaktív kijelző
- tanulói laptopok vagy tabletek
- szekrény tanulói tabletek tárolásához
- szoftverek licenszei

1 terem a LegoStory szoftver alkalmazásához:

- tanári laptop
- interaktív kijelző
- tanulói laptopok vagy tabletek
- szekrény tanulói laptopok tárolásához
- Lego készletek, legórobotok, tárolók
- 3 D nyomtató

Az eszközök beszerzése után szükséges azok beüzemelése, használatuk betanítása és későbbiekben a szervizelés megfelelő biztosítása.

2.5. Lehatárolás, szinergia

A Módszertani és műszaki útmutató 1. sz. lábjegyzete szerint: „ Az EFOP 3.2.4-16 kiemelt projekt a jelen Felhívásba bevont intézmények számára a kiemelt projekt támogatási szerződésében meghatározottak szerint biztosítja az alábbiakat: wifi hálózat kiépítése, tanári laptopok. A biztosított eszközök listáját a kiemelt projekt kedvezményezettje a jelen pályázat előkészítési szakaszát megelőzően nyilvánosságra hozza.”

A DFT készítésének időpontjában, a jelzett tájékoztató sem az EFOP-3.2.3-17 projekt mellékletei között, sem a kiemelt projekt kedvezményezettje (Klebelsberg Központ és Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség konzorciuma) honlapján nem áll rendelkezésre. A lehatárolást így nem tudjuk bemutatni, a tájékoztatás megjelenését követően pótoljuk.

2.6. A fenntarthatóságra vonatkozó cél

Intézményünk célja, hogy a jelen pályázati programban bevezetésre, adaptálásra kerülő pilot program beépüljön az intézmény mindennapi életébe. A bevont tanulócsoporthoz mellett, intézményünk valamennyi tanulója és pedagógusa érintett legyen az adaptált digitális pedagógiai módszertan alkalmazásában.

Hosszú távú célként megfogalmazható, hogy a pályázat eredményeit fenntartjuk, és hosszú távon beépítjük az intézmény életébe. A programba be nem vont pedagógusok motivációja érdekében rendszeres óralátogatások, valamint az azokon tapasztaltakat feldolgozó szakmai workshopok (évente kétszer) keretében kell elősegíteni a digitális pedagógiai tapasztalatok, jó gyakorlatok intézményen belüli megosztását.

Ezen kívül:

- adatszolgáltatás a szakmapolitikai szereplők számára
- beszerzésre került oktatási eszközök tanórai alkalmazása
- egy kapcsolattartásra szolgáló fórum biztosítása
- a pedagógiai programba beépítésre került digitális pedagógiai módszertanalkalmazása

Ez utóbbi talán minden hosszú távú elképzelés közül a legfontosabb, hiszen ahhoz, hogy a digitális készségeket a gyermekek megfelelően sajátítsák el, végig kell, hogy kövesse egész iskolai életútjukat, első évfolyamtól a nyolcadikig a digitális pedagógiai módszertan alkalmazása. Ez, tekintve hogy intézményünk a teljes alapfokú oktatási időtartamot lefedi, nyolc éves időtartamot jelent, amíg az első olyan generáció elvégzi az alapfokú oktatást, akik első évfolyamtól kezdve részt vettek a digitális tanulásban.

3. A fejlesztési feladatok, tevékenységek

meghatározása 3.1. A digitális pedagógiai-módszertani csomag

meghatározása

Intézményünk az alábbi pedagógiai-módszertani csomagokat választotta:

Alsó tagozat Felső tagozat		
Matematikai kompetencia fejlesztésének támogatása	Tankockákkal az eredményes matematika tanulásért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására	Tankockákkal az eredményes matematika tanulásért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására
Szövegértési kompetencia fejlesztésének támogatása	Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával.	Szövegértés fejlesztése felső tagozaton a LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával.

Alsó tagozatban:

TANKOCKA:

- A tankockák a játék-alapú tanítás-tanulás eszközei.
- Segítik az ismeretátadást és az ismeretszerzést, fejlesztik a digitális kompetenciákat, az együtt-tanulás élményét nyújtják játékos környezetben.
- Távoktatásra, formatív értékelésre is alkalmasak. A tanulóknak is lehetőségük van kreatív tartalom előállításra.
- A tankockák nyilvánossá tehetők, ezáltal mások által is felhasználhatók és átdolgozhatók, így elősegítik a tudásmegosztást is.
- A tankockákba beágyazható szöveges, képi, hang és videó részletek lehetővé teszik a matematika szemléletes oktatását.
- A tankocka sablonok sokfélesége lehetővé teszi, hogy egy-egy új ismeret gyakoroltatását fokozatosan nehezedő és többféle megközelítést biztosító tankockákkal segítsük a diákok számára.
- A sablonok használatára épülő rendszer módot ad arra is, hogy a tanulók maguk is létrehozzanak tankockákat, így a tartalomelőállításra keresztül tudjanak gyakorolni.

A LEGO® StoryStarter program alkalmazása során:

- anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztése,
- a tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket korszerű IKT-eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el,
- a LEGO® StoryStarter a korszerű IKT eszközökkel kiegészítve olyan komplex pedagógiai és módszertani repertoárt kínál, mely támogatja az élményszerű tanulást, mindezt úgy, hogy közben a 21. században alapvető elvárásként megjelenő multiliteralitást vagyis a digitális és analóg kompetenciák párhuzamos fejlesztését támogatja,
- a LEGO® StoryStarter alkalmazása az alsó tagozatban játékosan segíti, hogy az olvasást és a játékos tanulást megszerettesse a gyerekekkel,
- a kidolgozott programcsomag jól illeszkedik a köznevelés céljaihoz, hiszen a kerettantervben, az 1–4. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgy elsődleges célja az anyanyelvi kommunikációs képességek fejlesztése, és az ehhez elengedhetetlen ismeretek elsajátíttatása,
- további nevelési cél a szóbeli és az írásbeli érintkezések önálló és kreatív, integrált használatának elsajátíttatásához szükséges alapvető képességek intenzív fejlesztése, az olvasás-szövegértés és a helyes beszéd képességének fejlesztése.

A felső tagozatosok számára szóló TANKOCKA:

- A tankockák a játék-alapú tanítás-tanulás eszközei.
- Segítik az ismeretátadást és az ismeretszerzést, fejlesztik a digitális kompetenciákat, az együtt-tanulás élményét nyújtják játékos környezetben.
- Távoktatásra, formatív értékelésre is alkalmasak. A tanulóknak is lehetőségük van kreatív tartalom előállításra.
- A tankockák nyilvánossá tehetők, ezáltal mások által is felhasználhatók és

átdolgozhatók, így elősegítik a tudásmegosztást is.

- A tankockákba beágyazható szöveges, képi, hang és videó részletek lehetővé teszik a matematika szemléletes oktatását.
- A tankocka sablonok sokfélesége lehetővé teszi, hogy egy-egy új ismeret gyakoroltatását fokozatosan nehezedő és többféle megközelítést biztosító tankockákkal segítsük a diákok számára.
- A sablonok használatára épülő rendszer módot ad arra is, hogy a tanulók maguk is létrehozzanak tankockákat, így a tartalomelőállításon keresztül tudjanak gyakorolni.

A felső tagozatosoknak szóló LEGO StoryStarter alkalmazása:

- támogatja az anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a szövegértési, szövegalkotási képesség fejlesztését oly módon, hogy a tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket korszerű IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el.
- A tanulóknak felébresztheti az olvasási kedvet, mivel egy-egy téma kifejtéséhez az olvasmányok beható ismerete szükséges. A LEGO StoryStarter azonban új megközelítésbe helyezi a történetek feldolgozását. A jelenetek megalkotása, összeállítása, sorrendjének kialakítása és a kísérő szövegek kreatív alkotása, dramatizálása izgalmas feladat elé állítja a tanulókat, ezért szívesen foglalkoznak a témával, játékos feladattá válik a művek megismerése vagy új történetek alkotása.
- A csoportmunkában megoldott történet feldolgozása fejleszti a kooperatív készséget és a problémamegoldó képességet is. A LEGO StoryStarter segíti a NAT által fontosnak tartott kulcskompetenciák közül az anyanyelvi, a digitális, a szociális, az esztétikai-művészeti kulcskompetenciákat. Elősegíti továbbá a 21. században alapvető elvárásként megjelenő multiliteraritást, azaz mind analóg-, mind digitális platformon történő kommunikációs kompetencia fejlesztését.
- A kidolgozott programcsomag jól illeszkedik a köznevelés céljaihoz, hiszen a kerettantervben az 5–8. évfolyamon az anyanyelvi kommunikáció kompetenciaterület alapvető célja és feladata az alsóbb évfolyamokon megalapozott szövegértés, szövegalkotás képességének továbbfejlesztése, újabb olvasási stratégiák megismerése és alkalmazása.

A csomagok kapcsolódása az egyes tárgyakhoz:

Programcsomag	Tantárgy - Foglalkozás	Pedagógusok száma	Tanulócsoporth
Tankockákkal az eredményes matematika tanulásért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai kompetencia fejlesztésének támogatására	Alsó tagozatos matematika Felzárkóztatás	2 fő	1.osztály 2. osztály

Tankockákkal az eredményes matematika tanulásért digitális pedagógiai-módszertani csomag a matematikai	Matematika Felzárkóztatás Tehetséggondozás	2 fő	5.osztály 6.osztály
---	--	------	------------------------

kompetencia fejlesztésének támogatására			
Szövegértés fejlesztése alsó tagozaton a LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával	Magyar nyelv és irodalom Felzárkóztatás	3 fő	3.osztály 4.osztály
Szövegértés fejlesztése felső tagozaton a LEGO® StoryStarter csomag alkalmazásával	Magyar nyelv és irodalom Természetismeret Felzárkóztatás Tehetséggondozás	3 fő	5.osztály 6.osztály

Fenti csomagok bevezetésével olyan alapokra tudjuk helyezni mind a matematikai, mind pedig a szövegértési kompetencia szintjét, mellyel rendkívül erősen támogatjuk valamennyi tárgy tanulását. Ezen kívül a matematikai kompetencia fejlesztése együtt jár a problémamegoldó gondolkodás fejlesztésével, mely az életben való eligazodás alapfeltétele.

3.2. Adaptáció és felkészítés

A választott digitális pedagógiai módszertani csomagok használatához az alábbi továbbképzésekre van szükség:

- TANKOCKA alsó tagozaton történő alkalmazása, 60 óra: 2 fő alsó tagozatos tanító - TANKOCKA felső tagozaton történő alkalmazása, 60 óra: 2 fő felső tagozatos szaktanár (matematika, informatika)
- A fejlesztő biblioterápia és a fejlesztő e-biblioterápia alkalmazása adott tematika alapján a köznevelésben, 30 óra: 3 fő alsó tagozatos tanító, 2 fő felsőben tanító tanár - LEGO eszközökkel támogatott digitális történetmesélés az oktatásban, 30 óra: 2 fő alsó tagozatos tanító, 3 fő felső tagozatban tanító tanár (magyar nyelv és irodalom és történelem szaktanár)

Fenti képzéseken kívül a **közvetett célcsoportba** tartozó pedagógusok közül ötten részt vesznek az alábbi képzésen:

- **Fejlesztő értékelés a gyakorlatban - 30 órás akkreditált, blended**

Ezen képzés 15 fős csoportokban kerül megszervezésre, a csoportok vegyesen tevének össze a 4

bevont intézmény pedagógusaiból.

Tanévenként több alkalommal szervezett workshopokon minden pedagógus számára felajánlási lehetőséggel élünk, hogy elmondhassa és bemutathassa a továbbképzéseken szerzett ismereteit, melyekkel társaik bővíthetik szemléltüket, meglévő ismereteiket. A rendezvényen bemutatjuk a digitális pedagógiai eszköztárának fejlesztése érdekében elért eredményeket.

A programba be nem vont pedagógusok motivációja érdekében rendszeres óralátogatások, és az ott szerzett tapasztalatokat feldolgozó szakmai workshopok keretében kell elősegíteni a digitális pedagógiai tapasztalatok, jó gyakorlatok intézményen belüli megosztását.

A bevont pedagógusok felkészítését, továbbképzését úgy kell megtervezni, hogy:

- Minden, a program során beszerzett és alkalmazott csomag tanórai felhasználásában pedagógusok számára az adott csomaghoz illeszkedő pedagógusképzés, - továbbképzés vagy felkészítés elvégzése kötelező.
- A képzésnek, továbbképzésnek vagy felkészítésnek illeszkednie kell a kiválasztott digitális pedagógiai-módszertani csomagok eszközeihez és a meghatározott pedagógiai célokhoz.

A képzések kiválasztásánál a csomagokhoz illeszkedve a teljes megfelelésre törekedtünk.

3. 3. Bevezetés és alkalmazás

A programcsomagok eredményes bevezetéséhez mentori szolgáltatást veszünk igénybe. A kiválasztott mentor szerepel az Országos szakértői névjegyzéken illetve az Országos szaktanácsadói névjegyzéken. A mentorálás mindhárom pedagógus számára biztosított, évi 29 óra / tanév mennyiségben. A folyamatos támogatás biztosított.

A mentoráláson túl a folyamatok minőségbiztosítására ugyancsak szakértői támogatást veszünk igénybe.

A mentorálás a következő fő területekre terjed ki:

- Digitális programcsomag bevezetése a formális oktatásba
- A digitális programcsomag alkalmazása, beépítése a helyi pedagógiai tantervbe, valamint az iskola pedagógiai programjába
- A digitális programcsomag használatával kapcsolatos kérdések és észrevételek · A digitális programcsomag használatával kapcsolatos értékelés, a használat pozitívumainak és negatívumainak feltárása
- A digitális programcsomag további használatával kapcsolatos észrevételek kezelése

3.4. Az infrastruktúrális feltételek biztosítása

A digitális programcsomagok bevezetéséhez szükséges technológiai és infrastruktúrális háttér kiépítéséhez a következő eszközök beszerzése szükséges:

TANKOCKA esetében

- folyamatos és megfelelő sávszélességű internetelérés
- interaktív panel (kiváltható interaktív tábla és kivetítő alkalmazásával);
- internetkapcsolattal rendelkező tanári számítógép és tablet;
- tanulóként egy-egy internetkapcsolattal rendelkező tablet vagy számítógép; · a tabletek/laptopok töltését és használati időn túli tárolását biztosító egység; · a tanuló tevékenységét visszajelző, az órai teljesítmények mérését biztosító szoftver LegoStory esetében

Oktató számára:

- 1db LEGO StoryStarter csomag
 - 1 db tablet (IOS, Android vagy Windows operációs rendszerrel, a tablet rendelkezzen hátoldali kamerával, mikrofonnal legalább 16 GB tárhellyel, lehet kombinált típus is billentyűzettel)
 - 1 db interaktív panel (vagy interaktív tábla projektorral)
 - 1 db tablettartó állvány (specifikus a kiválasztott tablet típushoz, asztalra rögzíthető típusok; vagy tablettartó tok kitámasztási funkcióval)
- Szoftverek: LEGO Story Visualizer (liszensz a csomagok része), LEGO Movie (ingyenes) vagy egyéb gyártók termékei Comics Head, Magisto, Sztorialbum, Photo Comics – Uper Sticker
- Tanulók számára:

- 4 tanulónként 1 db LEGO StoryStarter csomag
 - 2 tanulónként legalább 1db tablet (iOS, Windows, Android)
 - 2 tanulónként 1 db tablettartó állvány
 - szoftverek (azonosak a tanár által használttal)
- Megfelelő sávszélességű internetelés a mobil eszközök számára.

Sikeres EFOP 3.2.3-17-es pályázat esetén intézményünkben az alábbi fejlesztések szükségesek eszközpark terén:

- Interaktív tábla: 2 db
- 3D nyomtató: 1 db (+ megfelelő kellékanyag)
- Tanári Laptop a Műszaki és Módszertani Útmutatóban meghatározott paraméterekkel, 20 db (tárolására táska)
- Tablet, a Műszaki és Módszertani Útmutatóban meghatározott paraméterekkel, 16 db
- Zárható szekrény a laptopok és tabletek tárolására, amelyben megoldható az eszközök töltése is, 2 db.
- Tablet-tartó állvány 16 db
- wifi ellátottság

2 terem kerülne kialakításra a csomagok megvalósításához. (Tankocka, Lego)

A választott csomagok használatához szükséges beszerezni a fentieken

kívül: - Lego StoryStarter készlet: 12 db

- videokamera: 12 db
- programozható legórobot: 12 db
- gurulós robot tároló: 1 db
- NetSupport School licenz: 16 db

Fenti eszközök a kialakított termekben lesznek elhelyezve annak megfelelően, hogy Tankocka vagy Lego csomaghoz szükségesek-e.

A 16 db tablet kiegészítve a már meglévő 8 tablettel elegendő 2 tanulócsoporthoz egyidejű használatára is.

3.5 A humánerőforrás biztosításának tervezése

A projektbe bevont összesen 10 fő pedagógus elvégzi a bevezetésre kerülő csomagokhoz szervesen kapcsolódó továbbképzéseket, azokról tanúsítványt szereznek. (a képzéseket a 1.2.2. pontban bemutattuk)

Pedagógusonként évi 10 digitális tartalmat hoznak létre, melyet megosztanak az NKP felületén is.

Igazgató feladata, hogy a pályázatban részt vevő pedagógusok továbbképzéseit rögzítse és nyomon kövesse, a többi kollégát pedig motiválja, az új módszerek megismerésére és átvételére ösztönözze.

Iskolánk rendszergazdája napi szinten nyújt támogatást az informatikai feladatok ellátásában, és segítséget ad a felmerülő problémák megoldásában. A projekt teljes megvalósítása alatt szintén a rendelkezésre áll.

Digitális pedagógiai asszisztensre mindenképpen szükségünk lesz, aki biztosítja és támogatja a bevont pedagógusok mindennapi oktató-nevelő munkáját az új oktatói csomagokkal. A Tankerület által bevont négy intézmény számára 1 fő digitális módszertani asszisztent alkalmazása szükséges. Mentorálás: A digitális módszertan bevezetésének, elterjesztésének folyamatában mentorok segítik pedagógusainkat, 29 óra / pedagógus/év. A mentorok segítenek a módszertan tanórai adaptálásban, ötleteikkel, tapasztalataikkal támogatják a pedagógusokat.

Helpdesk: A módszertani csomag intézményi bevezetését helpdesk támogató szolgáltatások igénybevételével támogatjuk a projekt megvalósulásának teljes időszakában. Elhárítja az esetleges számítógépes hibákat, fennakadásokat.

A DFT megvalósításának nyomon követése, koordinálása – személyi feltételek: A fejlesztési terv megvalósulását a központi program által biztosított beválás vizsgálat, valamint az intézményvezetés követi nyomon. A Digitális Fejlesztési Terv megvalósításának nyomon követése, koordinálása az igazgató és a munkaközösség-vezető feladata. A munkaközösség-vezetők negyedévente előrehaladási beszámolót készítenek és terjesztenek elő az igazgató felé, a Digitális Fejlesztési Terv ütemezett megvalósulásáról, illetve annak esetleges elmaradásáról. Az igazgató nevelőtestület elé terjeszti a kérdést, amely dönt az esetleges további intézkedésekről.

4. Disszemináció

A projektben nem résztvevő pedagógusok rendszeresen látogatnák a digitális pedagógiai módszertant bevezető tanárok óráit. Az így szerzett tapasztalatokat félévente 1 alkalommal megrendezendő szakmai workshop keretében dolgoznánk fel. Ezeken a workshopokon minden pedagógus számára felajánlasi lehetőséggel élénk, hogy elmondhassa és bemutathassa a továbbképzéseken szerzett ismereteit, melyekkel társaik bővíthetik szemlétiüket, meglévő ismereteiket. Tanévenként legalább 1 db, félnapos (3-4 órás) interaktív, személyes jelenlétén alapuló rendezvény megszervezése, amelynek keretében bemutatja a digitális pedagógiai eszköztárának fejlesztése érdekében elért eredményeit. A rendezvényre meghívást kapnak:

- a partnerként bevont köznevelési intézmények vezetői,
- a partnerként bevont Digitális Pedagógiai Módszertani Központ munkatársait, videokonferencia keretében,
- a partnerként bevont Nemzeti Köznevelési Portál munkatársait, videokonferencia keretében,
- a programban részt nem vevő iskolai dolgozókat,
- a program közvetett célcsoportját, kiemelten a résztvevők közeli hozzátartozóit. A

programba be nem vont pedagógusok motivációja érdekében rendszeres tantestületi felkészítések, műhelyek keretében kell elősegíteni a digitális pedagógiai tapasztalatok, jó gyakorlatok intézményen belüli megosztását. Ezeket félévente 1 alkalommal tartanánk. A digitális pedagógia bevezetésével járó jó gyakorlatokat az intézmény honlapján is megosztanánk.

A pilot program lebonyolításához a digitális módszertannak be kell épülnie az intézmény pedagógiai programjába, a bevont pedagógusok tanmenetébe. A bevont pedagógusok digitális óravázlatokat készítenek, amelyeket a NKP felületén kell megosztani. Ehhez tantervenként át kell nézni, melyek

azok a tématerületek, amelynek oktatása digitalizálható. Sort kell keríteni az internetbiztonság kialakítására.

Partneri kapcsolatok kialakítása a tapasztalatok, jó gyakorlatok kicserélése érdekében. Ezen belül szakmai együttműködések kialakítása szükséges az alábbi szervezetekkel:

- Köznevelési intézményekkel, a jó gyakorlatok átadása érdekében. A partnerként bevont köznevelési intézmények a disszeminációs workshopokra meghívást kapnak. - Digitális Pedagógiai Módszertani Központtal, a digitális pedagógiai programcsomagok bevezetésének támogatása végett. Az együttműködés legalább a projekt fenntartási időszakának végéig tart.
- A Nemzeti Köznevelési Portál működtetőjével, tartalmának fejlesztőjével, a digitális pedagógiai módszertan alkalmazása során elért jó gyakorlatok megosztása kapcsán. Az együttműködés legalább a projekt fenntartási időszakának végéig fennmarad.

Tájékoztatás az intézmény honlapján:

A honlapon szemléletformáló kampány keretében tájékoztatást nyújtunk az intézmény szélesebb társadalmi közösségének a pályázatban elért módszertani fejlesztésekről, bemutatva a digitális pedagógia alkalmazásának előnyeit, az alkalmazott új eszközöket.

5. Fenntarthatóság

A pályázat eredményei, céljai könnyűszerrel fenntarthatóak intézményünkben, mivel beépül az iskola pedagógiai programjába, és egy kidolgozott, bejáratott módszertant, jó gyakorlatot hoz létre a programban résztvevő pedagógusok között.

Intézményünk hosszú távú terve, hogy a korábbi eredményeinket megtartsuk, lehetőség szerint tovább javítsuk, és a tehetséggondozás területén is eredményesen tevékenykedjünk. Ezt a mai gyorsan változó világunkban csak úgy tudjuk elérni, ha folyamatosan fejlődünk, tudásunkat és pedagógiai módszerinket a kor kihívásainak megfelelően választjuk meg. Célunk tehát nem lehet más, mint az, hogy a pályázat eredményeit tovább vigyük, és hosszú távon beépítsük az intézmény pedagógiai munkájába.

Ahhoz, hogy ezt elérjük, az egész tantestülettel meg kell ismertetnünk és el kell fogadtatnunk a projekt eredményeit. A programból kimaradt pedagógusokat bemutató órákkal és foglalkozásokkal, az eredmények bemutatásával motiváljuk, és ösztönözzük őket arra, hogy a digitális pedagógiai módszereket megismerjék, és beépítsék saját pedagógiai gyakorlatukba. Munkájukhoz folyamatos szakmai segítséget, intézményi mentorokat biztosítunk, akik támogatása garancia lesz arra, hogy az informatika területén bizonytalanabbul mozgó kollégáink is bátran nyúljanak a digitális eszközökhöz és módszerekhez.

Oktatóinktól hosszú távon elvárjuk a digitális oktatási módszerek használatát, amelyet az intézményi önértékelési folyamat elvárásrendszerébe is beépítünk. A digitális programcsomagokat 10 pedagógus 6 tanulócsoporthoz vezeti be, az útmutató elvárásainak megfelelően a digitális pedagógiai módszertannal támogatott tanórák aránya 40 %-ában. Ezt a projekt fizikai megvalósítását követően továbbra is fenntartjuk.

7. sz. melléklet Helyi tanterv

2020-as NAT

Alsó tagozat:

Magyar nyelv és irodalom

Idegen nyelvek

Matematika

Etika/Hit- és erkölcsstan

Környezetismeret

Ének-zene

Vizuális kultúra

Technika és tervezés

Digitális kultúra

Testnevelés

Felső tagozat

Magyar nyelv és irodalom

Idegen nyelvek

Matematika

Történelem

Állampolgári ismeretek

Hon- és népismeret

Etika/Hit-és erkölcsstan

Természettudomány

Biológia

Fizika

Kémia

Földrajz

Ének-zene

Vizuális kultúra

Digitális kultúra

Technika és tervezés

Testnevelés

Osztályfőnöki

<https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1rMIJ9QSx7TBRmaPVchjsEjXsZpgJEBIy>

https://drive.google.com/drive/u/2/folders/1ShvopgF9vdz5Uze_hA5DER40nvt_qie